

STREDA, 20. FEBRUÁRA 2008

PREDSEDÁ: PÁN PÖTTERING

predseda

1. Otvorenie rokovania

(Rokovanie sa začalo o 9.05 hod.)

2. Zloženie politických skupín: pozri zápisnicu

3. Lisabonská zmluva (rozprava)

Predseda. – Ďalším bodom programu je správa (2007/2286(INI)) (A6-0013/2008) pána Corbetta a pána Méndeza de Viga, v mene Výboru pre ústavné veci, týkajúca sa Lisabonskej zmluvy.

Richard Corbett, spravodajca. – Vážený pán predseda, pán Méndez de Viga a ja máme tú česť prezentovať Parlamentu správu v mene Výboru pre ústavné veci. Ide o správu, v súvislosti s ktorou sa náš výbor nezaoberal ani tak históriou toho, ako sme sa k nej dopracovali, ale skôr jednoduchým porovnaním, či nová zmluva zlepšuje Európsku úniu v porovnaní s terajšími zmluvami a či zmluvy, ktoré budú pozmenené a doplnené Lisabonskou zmluvou, urobia Európsku úniu účinnejšou, demokratickejšou a lepšou pre jej občanov. Presne to sme aj urobili a náš záver je jasný.

Po prvé, čo sa týka demokratickej zodpovednosti, v našej Únii bude fungovať systém, na základe ktorého bude každý budúci právny predpis najprv podliehať kontrole národných parlamentov a následne dvojitému schváleniu Radou ministrov, ktorá je zložená z ministrov zodpovedných tým istým národným parlamentom, a Európskym parlamentom, ktorý je priamo volený občanmi, aby zastupoval ich záujmy na európskej úrovni. Ide o úroveň kontroly, ktorá neexistuje v žiadnej inej medzinárodnej štruktúre. Môžete sa pozrieť na WTO, Svetovú banku, MMF, NATO – žiadna štruktúra nad úrovňou národného štátu nemá zabudovaný taký stupeň parlamentnej kontroly, aký budeme mať my vďaka novej zmluve.

Nová zmluva zlepšuje právomoci Európskeho parlamentu aj v iných ohľadoch. Budeme voliť predsedu Komisie a spolu s Radou budeme mať plné právomoci vo všetkých otázkach európskeho rozpočtu, čo znamená, že výdavky na poľnohospodárstvo už viac nebudú mimo parlamentnej kontroly. Parlament bude mať právo zablokovať vykonávacie opatrenia Komisie, s ktorými nebude súhlasiť. Parlament bude oprávnený zrušiť udelenie právomocí Komisii, ak to bude považovať za potrebné. Vidím, že pán komisár už teraz vyzerá znepokojene, ide však o dôležitú demokratickú zábezpeku. Parlament bude mať tiež právo predkladať návrhy budúcich revízií zmluvy a zároveň bolo predĺžené právo Parlamentu na ratifikáciu a schválenie medzinárodných dohôd. Táto zmluva predstavuje – ak už nič iné – prinajmenšom obrovské zvýšenie demokracie v Európskej únii.

Po druhé, táto zmluva zlepšuje postavenie občanov Únie. Samozrejme, existuje Charta základných práv, ktorá je v celej Únii zárukou toho, že inštitúcie a právo Únie nebudú narušovať základné normy ľudských práv – európske inštitúcie ich budú musieť rešpektovať. Poskytuje občanom lepší prehľad o kompetenciách Európskej únie. Poskytuje tiež primerané záruky na upokojenie nemiestnych obáv niektorých ľudí, že v Európskej únii budujeme akýsi centralizovaný superštát.

Nakoniec, táto zmluva urobí Európsku úniu účinnejšou, schopnejšou prinášať výsledky v tých oblastiach politiky, v ktorých chceme konať spoločne na európskej úrovni. Rozšírenie hlasovania kvalifikovanou väčšinou, racionalizácia veľkosti Komisie, zlúčenie vonkajších zastupiteľských postov do jedného postu vysokého predstaviteľa, predĺženie predsedníckeho obdobia Európskej rady, ako aj ďalšie opatrenia, by mali prispieť k tomu, aby boli naše mechanizmy schopné pracovať účinnejšie a aby bola Únia tým pádom schopná dosahovať lepšie výsledky v tých politikách, kde si to želáme.

Všetko sú to dramatické zlepšenia. Samozrejme, že budú aj takí, ktorí budú nariekať nad stratou ústavy – ústavy, ktorá bola, v konečnom dôsledku, ratifikovaná veľkou väčšinou členských štátov. Dokonca aj v krajinách, v ktorých sa uskutočnilo referendum, hlasovalo za ústavu spolu 26,6 miliónov ľudí. Proti bolo 23 miliónov. Dokonca aj v mojej krajine bola schválená pri druhom čítaní v Dolnej snemovni veľkou väčšinou 215 hlasov. Z viacerých hľadísk ide o populárnu ústavu. Cieľom však je zvíťaziť v grandslame a získať 27

odpovedí „áno“ a nula odpovedí „nie“. Latka bola položená veľmi vysoko a jej sa cez ňu nepodarilo dostať. To bol aj dôvod prečo ju členské štáty opustili a namiesto toho sa zamerali na zmenu a doplnenie zmlúv, ktoré sme tu už mali. Obsah týchto zmien však robí našu Úniu demokratickejšou, účinnejšou a priateľskejšou k svojim občanom. Odporúčam ju Parlamentu.

(potlesk)

Íñigo Méndez de Vigo, *spravodajca*. – (ES) Vážený pán predseda, aj ja by som sa k vám chcel pripojiť v blahoželaní pánovi Richardovi Corbettovi. Domnievam sa, že spolupráca medzi pánom Richardom Corbettom a členom skupiny Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov ukazuje, čím Európa v skutočne je: že aj napriek tomu, že máme odlišné predstavy a pocity, sme schopní robiť veci spoločne – sme schopní dosahovať pokrok pri zlepšovaní života Európanov. Preto by som sa chcel poďakovať pánovi Richardovi Corbettovi za jeho spoluprácu a kooperáciu, ktorá bola vždy lojálna a vždy zameraná – a to by som chcel zdôrazniť – na spoločné úsilie a budovanie, nie na negatívny prístup alebo deštrukciu.

Pán predsedajúci, pred tromi rokmi sme Richard Corbett a ja predložili tomuto Parlamentu Ústavnú zmluvu a teraz sme spravodajcami Európskeho parlamentu pre Lisabonskú zmluvu. Je jasné, že niektorí z nás mali vyššie ambície, než je Lisabonská dohoda, a domnievam sa, že aj ambície tohto Parlamentu boli vyššie. Jasné je aj to, že toto je unikátna situácia. Proces ratifikácie nenapredoval, a preto bolo potrebné nájsť politické riešenie – Lisabonská zmluva je politickým riešením. Ešte raz, toto je Európa: pokúša sa o dohody a záväzky, aby sa jej podarilo nájsť cestu von z krízy a z neprijemných situácií.

Pán Corbett tu poskytol veľmi dobré vysvetlenie a preto by som chcel zopakovať jeho slová týkajúce sa výhod, ktoré prináša Lisabonská zmluva, v porovnaní so zmluvami, ktoré sú v súčasnosti v platnosti. Chcel by som pridať jednu vec, ktorú Richard Corbett nepovedal: Lisabonská zmluva nie je Ústavnou zmluvou. Museli sme sa vzdať mnohých našich ambícií, čo mi je veľmi ľúto, myslím si však, že základné prvky Ústavnej zmluvy sa nachádzajú aj v Lisabonskej zmluve. Aj keď to nie je to isté, podarilo sa nám zachovať základné prvky.

Aké sú teda tieto základné prvky? Čo považujeme za základné? Základné prvky sú tie, ktoré umožnia Európskej únii byť viac demokratickou, tie, ktoré pomôžu Európskej únii byť viac účinnou, tie, ktoré pomôžu Európskej únii poskytovať pridanú hodnotu jej občanom.

Pán predsedajúci, toto je jediná vec, ktorá by mala motivovať Európsky parlament. Sme zástupcami európskych občanov a oni by mali byť referenčným bodom pre naše konanie. Žijeme vo veľmi dôležitej dobe pre Európu. Mohli sme to vidieť včera v súvislosti so situáciou v Kosove.

Európa musí poskytnúť východisko pre očakávania, s ktorými sa na nás obrátili európski občania. Európa nemôže prijať politiku hlavy v piesku. Európa potrebuje mať vo svete svoj hlas, potrebuje v ňom byť prítomná a potrebuje vyriešiť problémy, ktoré existujú teraz, či už ide o klimatické zmeny, boj s nelegálnym prisťahovalectvom alebo boj so šírením jadrových zbraní. Potrebujeme tieto problémy vyriešiť.

Lisabonská zmluva – a toto je, dámy a páni, kľúčová otázka – nám poskytuje nástroje a právomoci k tomu, aby sme to mohli urobiť. Samozrejme, že k tomu bude potrebná aj politická vôľa, ale v tejto zmluve máme nástroje, pomocou ktorých môžeme zlepšiť súčasnú situáciu.

Dovoľte mi povedať niečo o budovaní a o spoločnom úsilí. Ako som už povedal, toto je Európa. Podpora Lisabonskej zmluvy znamená spoločné úsilie, znamená uberať sa rovnakým smerom. Je pravda, ako som už povedal, že sme niektoré veci opustili. Paul Valéry, veľký básnik a, z toho dôvodu, zrejme aj veľký Európan, povedal, že báseň nie je nikdy dokončená, ale len opustená. Je pravda, že sme niektoré veci opustili, pravda je však aj to, že ak ich v budúcnosti budeme potrebovať získať späť, Európsky parlament bude stáť na čele.

(potlesk)

Janez Lenarčič, *úradujúci predseda Rady*. – Vážený pán predseda, vážené dámy, vážení páni, veľmi pekne vám ďakujem.

V mene predsedníctva by som chcel privítať túto príležitosť diskutovať o Lisabonskej zmluve. Chcel by som sa najprv poďakovať Európskemu parlamentu za jeho prácu a, predovšetkým, za správu, ktorú pripravili pán Richard Corbett a pán Íñigo Méndez de Vigo.

Hneď na začiatku by som chcel povedať, že súhlasím s pozitívnym hodnotením mnohých prvkov novej zmluvy. Faktom je, že Európa musí už nejakú dobu čeliť vnútorným a vonkajším problémom v medzinárodnom spoločenstve.

To je dôvod prečo nepochybne potrebujeme reformy. Túžba pokračovať v procese zlepšovania účinnosti Európskej únie a jej demokratickej legitímnosti privedla vedúcich predstaviteľov členských štátov k tomu, aby v decembri minulého roka podpísali zmluvu v Lisabone.

O výhodách, ktoré prinesie Lisabonská zmluva, tu už toho bolo povedané veľa. Z toho dôvodu spomeniem len tie najhlavnejšie. Po prvé, (Lisabonská zmluva) zabezpečí, že všetky inštitúcie, ktoré podporujú alebo spájajú 27 členských štátov, budú fungovať úspešnejšie. Zlepší sa účinnosť a zjednodušia sa rozhodovacie procesy. Zvýši sa demokracia a transparentnosť výkonov a – toto je veľmi dôležité – dosiahne sa to, že činnosť Európskej únie bude menej vzdialená od jej občanov.

Naším spoločným zámerom je uviesť Lisabonskú zmluvu do platnosti od 1. januára 2009. Pre dosiahnutie tohto zámeru je našou prioritnou úlohou ratifikácia Lisabonskej zmluvy všetkými členskými štátmi. Pri tejto príležitosti by som chcel zablahoželať tým piatim členským štátom, ktoré tak už urobili.

Predsedníctvo si uvedomuje, že procesy ratifikácie spadajú do výhradných a zvrchovaných kompetencií členských štátov. Napriek tomu sa domnievam, že si môžeme dovoliť vyjadriť svoje želanie, aby tieto procesy prebehli voľne, hladko a bez komplikácií. Sme presvedčení, že Lisabonská dohoda je dobrým nástrojom a kvalitným dokumentom, ktorý uľahčí konfrontovanie súčasných problémov, ktorým čelí Európska únia.

Úplné uplatnenie a vykonávanie Lisabonskej zmluvy si vyžaduje určité prípravné opatrenia. Predsedníctvo si uvedomuje všetky tieto problémy a s nimi súvisiacu potrebu jednotného rámca, v ktorom by sa tieto prípravné opatrenia vykonávali. Zaviedli sme intenzívnejšiu spoluprácu s nasledujúcim predsedníctvom (Francúzsko) a s ďalšími inštitúciami. Predsedníctvo zabezpečí, že táto prípravná činnosť bude prebiehať pod dohľadom na najvyššej politickej úrovni, to znamená pod dohľadom Európskej rady, ktorá bude daný vývoj pozorne sledovať.

Chcel by som zdôrazniť, že mnohé aspekty novej zmluvy bude možné realizovať len na základe návrhu Európskej komisie alebo v úzkej spolupráci s Európskym parlamentom. Predsedníctvo si tieto aspekty uvedomuje a v každom prípade vykoná prípravu spôsobom, ktorý zabezpečí zaangažovanie všetkých dotknutých strán.

Rád by som skončil vyhlásením, že všetci tí, ktorí boli zainteresovaní na prípravných prácach, konali zodpovedne. Verím, že tento postoj bude pokračovať aj naďalej, pretože to je ten najlepší spôsob, ako prispieť k úspechu ratifikačných procesov a uplatneniu Lisabonskej zmluvy.

Margot Wallström, podpredsedníčka Komisie. – Vážený pán predseda, najprv by som rada povedala, že som privítala túto správu a chcela by som zablahoželať obidvom spravodajcom k ich práci pri predložení tejto správy pred plenárne zasadnutie. Komisia, samozrejme, plne zdieľa názor, že Lisabonská dohoda predstavuje veľmi pozitívny krok pre budúcnosť Únie. Ako sme už mali možnosť počuť, privedie nás o krok bližšie k účinnejšej, demokratickejšej a transparentnejšej Únii.

V politike je dôležité robiť správne veci, pretože to nám dáva demokratickú legitimitu. Rovnako je však dôležité robiť veci správne. Z toho dôvodu je to, čo robíme (alebo čo robíte vy) pri voľbe politického programu pre klimatické zmeny a energetiku, poplatky za roaming, bezpečnosť hračiek a potravín, dopravnú politiku, poľnohospodársku politiku alebo obchod, nesmierne dôležité a my nebudeme odpočívať dovtedy, kým nebude nová zmluva v platnosti. Zároveň sa však musíme pozrieť aj na druhú stranu mince a na to, ako veci robíme a ako táto zmluva zmení spôsoby, ako tieto veci robíme, ako môžeme byť účinnejší pri prijímaní rozhodnutí a podpore politického programu a priorit Európskej únie.

Jedným zo základných prvkov tejto zmluvy je to, ako posilňuje demokratickú legitimitu Európy prostredníctvom zmeny úlohy Parlamentu, vyššej miery spolurozhodovania, väčším vplyvom v rozpočtových záležitostiach a medzinárodných dohodách a priamym prepojením medzi výsledkami európskych volieb a výberom predsedu Komisie.

Poskytne tiež kanály pre vyššiu angažovanosť národných parlamentov. Už teraz máme prostredníctvom týchto kanálov veľmi pozitívne skúsenosti pri spolupráci s národnými parlamentmi, pri ukotvení politik Európskej únie ako aj pri niektorých prvkoch participatívnej demokracie pre priamu účasť obyvateľstva.

Vaša správa, samozrejme, vyjadruje tiež určité obavy v súvislosti s opustením ústavného prístupu a v súvislosti s rozšírením opatrení o rozhodnutí o účasti pre niektoré členské štáty. Všetci vieme – a ja som to už tiež v minulosti spomenula – že to bola cena, ktorú sme museli zaplatiť, aby sa nám podarilo dosiahnuť kompromisnú dohodu a domnievam sa, že všetci si uvedomujeme, že nič nie je dokonalé – dokonca ani nová reformná zmluva nie je dokonalá. Predstavuje kompromis – niečo, na čom sme sa boli schopní dohodnúť.

V súčasnosti prebieha ratifikácia, ale v situácii, kedy päť členských štátov schválilo túto zmluvu a desať ďalších začalo proces schvaľovania, je zjavné, že sa pred nami nachádza ešte dlhá cesta a že v súvislosti s týmto procesom neexistuje žiadna nevyhnutnosť.

Medzitým sa – pevne veríme – potrebujeme pripraviť na vstup tejto zmluvy do platnosti na začiatku budúceho roka, pričom slovenské predsedníctvo predstavilo zoznam oblastí, v ktorých je potrebné vykonať určité opatrenia, aby mohlo dôjsť k jej vykonaniu. V prípade mnohých týchto oblastí sa už uskutočnili predbežné diskusie a v priebehu nasledujúcich mesiacov budú tieto diskusie pokračovať. Niektoré z týchto oblastí podliehajú návrhom Komisie, napríklad Občianska iniciatíva, ktorá predstavuje dôležité ustanovenie, ktoré pomáha spájať Úniu s jej občanmi.

Som ochotná urobiť všetko, čo je v mojich silách, aby som zabezpečila, že Európania budú môcť používať tento nový demokratický nástroj v čo najkratšej dobe potom, ako táto zmluva vstúpi do platnosti. To si vyžaduje, aby bol návrh Komisie pripravený včas a zároveň je dôležité pred prijatím návrhu uskutočniť všetky potrebné konzultácie. Budeme vás, samozrejme, informovať o ďalšom vývoji a tešíme sa spoločnú prácu v tejto otázke.

Komunikácia s obyvateľstvom počas procesu ratifikácie, ako to v júni načrtla Európska rada – pričom nezáleží na zvolenej metóde ratifikácie – je tiež životne dôležitá. Z toho dôvodu, a v súlade s odporúčaniami vašej správy, úzko spolupracujeme s vnútroštátnymi orgánmi a kanceláriami Európskeho parlamentu.

Chcela by som sa vám preto poďakovať za výzvu na úprimnú spoluprácu medzi inštitúciami EÚ a vnútroštátnymi orgánmi, ktorá je uvedená vo vašej správe, s cieľom jasne a objektívne informovať európskych občanov o obsahu zmluvy. Je to úplne v súlade s našim prístupom a veľmi radi sa s Parlamentom a jeho kanceláriami v členských štátoch podelíme o naše komunikačné produkty a informačné materiály o zmluve – pričom môžeme ľuďom oznámiť dobré správy: máme zmluvu, ktorá nám poskytne nástroje na dosiahnutie pokroku pri vývoji politík, o ktorých nám prieskumy verejnej mienky neustále tvrdia, že si ich naši občania želajú – konkrétne politík v oblasti klimatických zmien a energetiky, migrácie, rastu a zamestnanosti, životného prostredia a, samozrejme, úlohy EÚ na svetovej scéne. Toto sú opatrenia, ktoré nám pomôžu robiť správne veci a zároveň robíť veci správne.

Andrew Duff, *spravodajca Výboru pre zahraničné veci požiadaného a stanovisko*. – Vážený pán predseda, jedným z najdôležitejších znakov zmluvy bude to, že predznamenáva dozrievanie spoločnej zahraničnej bezpečnostnej a obrannej politiky. Navrhuje radikálne zmeny štruktúry EÚ, predovšetkým povýšenie postu vysokého predstaviteľa na post podpredsedu Komisie a predsedu Rady, pod ktorý bude spadať tripartitná diplomatická služba. Je nesmierne dôležité, aby boli tieto ustanovenia pevne zavedené hneď ako zmluva vstúpi do platnosti: oddiaľovanie a hádky o víťaznú korisť spôsobia iba zmätok v tretích krajinách a cynizmus v európskej verejnej mienke.

Dôrazne Parlamentu odporúčam stanovisko Výboru pre zahraničné veci.

Thijs Berman, *spravodajca Výboru pre rozvoj požiadaného a stanovisko*. - (NL) Vážený pán predseda, nová zmluva ponúka veľké možnosti pre rozvojovú spoluprácu. Je to predovšetkým preto, že táto nová zmluva vyžaduje, aby opatrenia Komisie v oblasti rozvojovej spolupráce dopĺňali vlastné iniciatívy členských štátov. Otvárajú sa tým možnosti pre lepšiu koordináciu medzi Komisiou a členskými štátmi v dlhodobom horizonte – čo je nesmierne dôležité, a na čo tiež vyzývala aj veľmi kritická vzájomná revízia OECD DAC.

Pozornosť je sústredená na znižovanie chudoby, čo je dobré. Zo Zmluvy z Nice bola vypustená kľúčová veta: veta, ktorá výslovne vynechávala Európsky rozvojový fond (ERF) z rámca zmluvy – čo znamená, že ERF teraz môže byť zahrnutý do rozpočtu EÚ. Toto je nesmierne potrebné, pretože to konečne dáva Európskemu parlamentu plnú kontrolu aj nad druhou polovicou rozvojových aktivít EÚ – čo je potrebné a zároveň správne. Bez neustálej kontroly zo strany Európskeho parlamentu sa však znižovanie chudoby nestane ústrednou témou zahraničnej politiky EÚ, navyiac bez vymenovania osobitného európskeho komisára pre rozvoj v budúcnosti.

Carlos Carnero González, *spravodajca Výboru pre medzinárodný obchod požiadaného a stanovisko*. – (ES) Vážení pán predseda, najprv by som chcel zablahoželať spoluspravodajcom k vynikajúcej práci, ktorú vykonali a chcel by som sa im poďakovať, pretože, na rozdiel od toho, čo sa obvykle deje v tomto Parlamente, sa im pri vypracovávaní Lisabonskej zmluvy podarilo do nej zakomponovať principiálny návrh Výboru pre medzinárodný obchod.

Zmluva si v tomto ohľade zachováva kľúčové prvky európskej ústavy, čo je veľmi dôležité, pretože, okrem toho, že znovu uvádza, že spoločná obchodná politika je exkluzívnou právomocou EÚ a že rozširuje jej rámec, zavádza tiež metódy Spoločenstva pre prijímanie rozhodnutí v rámci tejto politiky, čo znamená viac demokracie a vyššiu účinnosť, čo v konečnom dôsledku predstavuje hlavný odkaz, ktorý potrebujeme vyslať občanom prostredníctvom Lisabonskej zmluvy.

Bol som jedným z členov konventu. Som hrdý na to, že súčasťou Lisabonskej zmluvy sú kľúčové prvky ústavy, ktorú sme vypracovali a ktorá bola v danom čase podporená väčšinou krajín, ale, ako už povedal spoluspravodajca, pán Méndez de Vigo, chcel by som tiež povedať, že toto nie je koniec cesty, nie je to koniec príbehu. Z toho dôvodu Výbor pre medzinárodný obchod poukazuje aj na niektoré skutočnosti, ktoré boli vynechané.

Preto tu máme realitu – túto zmluvu – čo je dobré, no máme aj horizont, ktorý bude v budúcnosti ešte lepší, vďaka tomu, čo sa nám podarí dosiahnuť.

Costas Botopoulos, *spravodajca Výboru pre rozpočet požiadaného a stanovisko*. – (EL) Vážení pán predsedajúci, mal som tú česť byť spravodajcom Výboru pre rozpočet v súvislosti so zmenami, ktoré sa budú dotýkať rozpočtového sektora. Je to jedna z najmenej známych tém, domnievam sa však, že je aj jednou z najzaujímavejších a najtypickejších v súvislosti s tým, o čom tu dnes diskutujeme – konkrétne, v súvislosti so všeobecnými zmenami, ktoré prináša Lisabonská zmluva do našich životov.

V rozpočtovom sektore bude Parlament zohrávať rovnako dôležitú úlohu ako Rada. Už viac neexistuje rozdiel medzi povinnými a nepovinnými výdavkami. Odteraz budeme rozhodovať o všetkom ako Parlament, predovšetkým o poľnohospodárskej politike, čo je nesmierne dôležité. Deje sa však ešte aj niečo iné. Prebieha zmena v rozdelení úloh medzi Parlamentom a Radou v rámci rozpočtového postupu. Toto je však otázkou budúcnosti a my si nemôžeme byť istí výsledkom. Domnievam sa, že toto sa týka Lisabonskej zmluvy vo všeobecnosti.

Lisabonská zmluva zavádza balík politicky ďalekosiahlych zmien, ktoré poslúžia ako základ pre náš politický program. Domnievam sa, že tento politický program je presne to, čo dnes EÚ potrebuje.

Tvrdiť, že Lisabonská zmluva predstavuje koniec cesty, by bolo nesprávne. Práve naopak, predstavuje dôležitý krok, ktorý nám umožní fungovať v lepšom a úspešnejšom rámci s väčšími možnosťami pre Parlament. Toto je obzvlášť dôležité, ak si pamätáme na lekcie, z ktorých sme sa mohli poučiť v súvislosti so skúsenosťami s európskou ústavou. Nesmierne dôležitým výsledkom bolestivej cesty do Lisabonu je to, že Európa sa neuzavrela do seba, ani sa nestala viac defenzívnou, ale stala sa viac sociálnou. Výsledkom toho je, že teraz máme viac sociálnych ustanovení a viac práv. Prostredníctvom tohto konania sa uskutočňuje pokus otvoriť Európu navonok. Domnievam sa, že toto je tá najdôležitejšia lekcia - to je dôvod, prečo by mala byť Lisabonská zmluva ratifikovaná.

Ján Hudacký, *spravodajca Výboru pre priemysel, výskum a energetiku požiadaného a stanovisko*. – (SK) Nová európska zmluva je aj napriek svojej určitej nedokonalosti významným prostriedkom k ďalšej integrácii a hlbšej integrácii členských krajín, ako aj efektívnejšiemu a flexibilnejšiemu fungovaniu štruktúr a inštitúcií tak do vnútra Európskej únie, ako aj navonok.

Zároveň otvára priestor pre ďalšie rozširovanie Únie o nové členské krajiny, aby sa mohli naplniť túžby mnohých ľudí o spoločnej Európe. Charta ľudských práv, ktorá sa stala jej právnou súčasťou, má určite vo svojej podstate veľký význam. Napriek tomu jej nízky stupeň explicitnosti môže vyvolávať niektoré otázky pri posudzovaní prirodzených ľudských práv. Z pohľadu Výboru pre priemysel, výskum a energetiku dáva nová zmluva významný priestor pre realizáciu spoločných politík na jednej strane, na druhej strane v rámci princípu subsidiarity necháva členským krajinám dostatok kompetencií na presadzovanie vlastných konkurenčných politík a stratégií, tak ako je to aj napríklad v oblasti priemyslu.

Posilnenie vedeckej a technologickej základne prostredníctvom európskeho výskumného priestoru umožní voľnejšie transferovať vedecké poznatky a technológie, taktiež vedcom a výskumníkom voľne kooperovať bez ohľadu na hranice. V oblasti výskumu vesmíru môžeme s uspokojením konštatovať, že zmluva zakladá

priestor pre európsku vesmírnu politiku a explicitne ustanovuje primeranú spoluprácu s Európskou vesmírnou agentúrou.

Významným úspechom tejto zmluvy je dohoda o spoločnej energetickej politike s dôrazom na zlepšenie fungovania vnútorného trhu s energiami, so zaistením bezpečnosti dodávok, energetickej účinnosti a úspor, rozvoja obnoviteľných zdrojov a lepšej prepojenosti sietí. Pozitívne oceňujem fakt, že zmluva naďalej necháva rozhodnutie o energetickom mixe na jednotlivé členské krajiny. S uspokojením taktiež chcem konštatovať, že zmluva obsahuje aj protokol o Euratom, ktorý bude mať naďalej pôvodný právny efekt, čo určite vytvorí predpoklady pre systémový a bezpečný rozvoj jadrovej energetiky.

Gérard Deprez, *spravodajca Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci požiadaného o stanovisko.*
– (FR) Vážený pán predseda, vážené dámy, vážení páni, Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci vyjadruje svoju podporu správe od našich kolegov poslancov pána Corbetta a pána Méndeza de Viga. Obzvlášť sme privítali fakt, ktorý správa zdôrazňuje – aj keď je to zjavné, je dobré to spomenúť – že je to práve v oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, kde Lisabonská zmluva prináša najviac zmien, predovšetkým v zrušení pilierov a v začlenení súdnej spolupráce v trestných veciach a policajnej spolupráce pod metódu „Spoločenstva“.

Aj napriek tomu, že ide o dôležitý prelom, sa však v našom sektore stretáva s výhradami, ktoré sa len ťažko prijímajú. Naši kolegovia poslanci by mali vedieť, že podľa Lisabonskej zmluvy budú všetky opatrenia, ktoré by boli pred vstúpením tejto zmluvy do platnosti prijaté v rámci tretieho piliera, mimo kontroly Komisie, ba čo viac, mimo kontroly Európskeho súdneho dvora po dobu piatich rokov, a to v tak citlivých oblastiach, akými sú dodržiavanie základných práv a slobôd.

Pán predsedajúci, toto reštriktívne ustanovenie považujeme za ťažko stráviteľné a dnes potvrdzujeme svoje odhodlanie presadiť, aby bolo toto ustanovenie neúčinné pre všetky zákony, ktoré budú prijaté do konca tohto parlamentného obdobia. Dúfame, že medziinštitucionálne rokovania medzi Európskym parlamentom, Komisiou a Radou sa začnú čo najskôr, aby sme dosiahli dohodu ohľadom toho, ako túto prekážku prekonať.

Joseph Daul, *v mene skupiny PPE-DE.* – (FR) Vážený pán predseda, vážený pán úradujúci predseda Rady, vážená pani podpredsedníčka Komisie, vážené dámy, vážení páni, ako všetci ostatní, aj ja by som najprv rád poďakoval a zablahožela našim kolegom poslancom Ínigovi Méndezovi de Vigo a Richardovi Corbettovi za ich správu o Lisabonskej zmluve a predovšetkým za vynikajúcu prácu, ktorú odvedli. Ako ich priateľ im však môžem povedať aj to, že sú za to platení.

Naša diskusia prebieha v čase, kedy už päť členských štátov ratifikovalo túto dohodu a Poľsko vyhlásilo, že uskutočňuje prípravy na začatie procesu ratifikácie. V mene členov Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov a v rámci skupiny PPE-DE by som chcel znovu pripomenúť nesmiernu dôležitosť tejto zmluvy pre obnovu európskej dynamiky.

Po dvoch rokoch patových situácií a inštitucionálnych pochybností si Európska únia vytvorila nástroje, vďaka ktorým môže účinne fungovať. Členovia skupiny PPE-DE sa domnievajú, že táto zmluva robí Európu demokratickejšou, viditeľnejšou a, z toho dôvodu, aj vplyvnejšou vnútri svojich hraníc a vo svete.

Lisabonská zmluva signalizuje návrat k politike v Európe. Naši spravodajcovia označili za najdôležitejšie prínosy Lisabonskej zmluvy väčšiu mieru demokracie, jasnosti a viditeľnosti a posilnenie účinnosti Európskej únie. Demokracia je posilnená rozšírením právomocí Európskeho parlamentu – jedinej inštitúcie volenej prostredníctvom priamych a všeobecných volieb. Spolurozhodovanie sa stáva zákonom. Predseda Komisie bude volený Európskym parlamentom. Úlohy národných parlamentov budú rozšírené v otázkach subsidiarity. Toto je otázka, o ktorú sa naša skupina veľmi zaujíma. Európa už viac nebude chýbať pri národných diskusiách. Už viac nebude dôvod nás kritizovať. Občania teraz budú mať právo iniciatívy. Zozbieraním milióna podpisov od občanov 27 členských štátov budú môcť vyslať priamu výzvu Komisii na predloženie nového návrhu.

Okrem toho budú práva občanov chránené Chartou základných práv, ktorej záväzná právna účinnosť je zakotvená v zmluve. Sme veľmi hrdí na tieto pokroky. Otvorenie legislatívnych diskusií v Rade pre verejnú bezpečnosť, že Európa bude viac transparentná a vďaka vyjasneniu právomocí Európskej únie bude jej fungovanie viac zrozumiteľné.

Rozšírenie hlasovania kvalifikovanou väčšinou v Rade zníži riziko inštitucionálnych patových situácií a umožní vykonávanie potrebných spoločných politík. Okrem toho Európa potvrdí svoju úlohu politického činiteľa na medzinárodnej scéne. Európska únia zabezpečí, aby bolo jej hlas počuť všade tam, kde je to

potrebné a bude rozhodovať o energetickej politike, zahraničnej politike, súdnej a policajnej spolupráci a environmentálnej politike.

V súvislosti s energetikou vytvára zmluva právny základ pre európsku politiku v oblasti dodávok energie a obnoviteľných energií. V zahraničnej politike bude Európu konečne zastupovať vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku. Vzhľadom na meniaci sa svet, v ktorom existuje množstvo rozličných výziev, musí mať Európska únia prostriedky na potvrdenie svojej pozície kľúčového subjektu pre svojich partnerov na celom svete.

Už teraz som postrehol, že prednadvádom sa na Strednom východe žiadalo od Európy viac – nielen to, aby platila, ale aby použila celú svoju politickú silu, a podobný scenár bude nasledovať aj v prípade Kosova a Balkánu. V oblasti policajnej a súdnej spolupráce je nevyhnutné, aby EÚ prijala pevné a koordinované opatrenia pre boj proti globalizácii kriminality a teroristických hrozieb.

Lisabonská zmluva poskytuje EÚ prostriedky na uskutočnenie ďalekosiahlych reforiem zameraných na dosiahnutie tohto cieľa. Európska únia si bude môcť – vďaka tomu, že bude viac zrozumiteľná a viac jednotná – upevniť pozíciu svetového lídra v boji proti globálnemu otepľovaniu. Vyšle sa tým tiež jasný odkaz rýchlo sa rozvíjajúcim krajinám, ktorý ich povzbudí pri prijímaní skutočne trvalo udržateľnej rozvojovej stratégie.

Členovia skupiny PPE-DE sú skutočne presvedčení, že tieto oblasti by mali byť predmetom európskych politik. Samozrejme, mnohí z nás – ako to spomenuli aj spravodajcovia – ľutujú fakt, že ústavný prístup musel opustiť akúkoľvek zmienku o európskych symboloch.

Veľkou výzvou teraz zostáva ratifikácia tejto zmluvy. V mene členov skupiny PPE-DE vyzývam členské štáty, aby nasledovali príklad Maďarska, Slovinska, Rumunska, Malty a Francúzska a ratifikovali Lisabonskú zmluvu čo najskôr, aby mohla v roku 2009 vstúpiť do platnosti.

Ďakujem vám za pozornosť a dúfam, že predseda socialistickej skupiny, Martin Schulz, bude dnes nasledovať môj príklad.

(potlesk)

Martin Schulz, v mene skupiny PSE. - (DE) Vážený pán predseda, vážené dámy, vážení páni, myslím si, že pri svojich poznámkach nemusím opäť zachádzať do detailov správy pána Corbetta a pána Méndeza de Viga. Spravodajcovia a spoluspravodajcovia prítomných výborov už tak urobili v dostatočnej miere. Z toho dôvodu si uprostred svojich poznámok dovoľím položiť oveľa základnejšiu otázku - otázku, ktorá súvisí so skutočnosťou, že v deň, ako je ten dnešný, kedy Európsky parlament vyjadruje svoje stanovisko k základnému úspechu v histórii európskej jednoty, by sme sa mohli na chvíľu pozastaviť a položiť si otázku: prečo to robíme? Aký je skutočný cieľ tohoto konania? Prečo potrebujeme túto zmluvu?

V histórii ľudstva na tomto kontinente predstavuje obdobie 100 rokov krátky časový úsek. Keď sa však pozrieme o 100 rokov späť, na rok 1908, zistíme, že v Turecku vládol sultán. Rusku vládli cári. Toto mesto bolo súčasťou Nemeckej ríše, ktorej vládol Wilhelm II. Francúzsko malo obrovské koloniálne impérium a Veľká Británia svoju vlastnú ríšu. Už pred päťdesiatimi rokmi bolo prevzatie moci Adolfom Hitlerom – ktoré sa uskutočnilo pred 75 rokmi – datované 25 rokov do minulosti. Medzitým páchal Jozef Stalin svoje brutálne trestné činy, bol vybudovaný koncentračný tábor Auschwitz a pred 50 rokmi podpísali na Jalte Sovietsky zväz, na čele ktorého stál Nikita Chruščov, a Spojené štáty, ktoré viedol Eisenhiwer, dohodu o povojnovom usporiadaní. Pred dvadsiatimi piatimi rokmi sa vyčerpala moc Sovietskeho zväzu a svet sa namiesto toho začal uberať nesprávnou cestou – čo sa týka ekonomiky – cestou takzvanej „Reaganomiky“.

Dnes si nikto z nás nedokáže ani predstaviť, čo sa bude diať o 25 rokov. Jedna vec je však istá: jediná šanca, ktorá zostáva štátom, ktoré pred 100 rokmi vládli polovici sveta – Francúzsku a Veľkej Británii – aby si ešte stále zabezpečili svoj vplyv v súčasnom svete a aby v ňom snáď mohli zohrávať určitú úlohu aj o 25, 50 a 100 rokov, nespočíva v tom, že vyvesíme atraktívne zástavy, ale v tom, že si položíme otázku: ako dokážem zabezpečiť, v menšom svete a s obmedzeným vplyvom – pretože v súčasnosti tu máme oveľa viacej aktérov, ako je napríklad Čína, India a kontinent Latinskej Ameriky – ako teda dokážem zabezpečiť, ako zodpovedný politik v tejto svetovej obci, aby moji občania, moja krajina, mohli zohrávať svoju úlohu v globálnej demokracii, blahobyte a sociálnej stabilite?

Už to viac nemôžeme robiť sami. Môžeme to robiť len spoločne – ako Európania, za každú cenu. Spojené štáty možno dokážu prežiť v tejto konkurencii globálneho typu osamote. Možno to dokáže aj Čína a možno aj India – aj keď Čína a India už teraz medzi sebou uzatvárajú dohody technologickej povahy o vzájomnej spolupráci. Keď je reč o tejto zmluve, rád by som ešte raz hovoril o tom, prečo nikdy nediskutujeme

o skutočnosti, že sa v priebehu posledného roka uskutočňovali stretnutia ministrov Číny a Indie pre priemysel a rozvoj, s cieľom uzavrieť dohodu o spolupráci.

Dve krajiny, v ktorých žije jedna tretina svetovej populácie, ktoré spolu uzatvárajú dohodu o spolupráci! A čo robíme my, Európania? Zotrúvame na správnej ceste, aj keď nie dostatočne dôsledne a úplne, ale napriek tomu zotrúvame na správnej ceste – ceste, ktorú charakterizuje výrok: v jednote je sila! Každý, kto sa po tejto ceste bude uberať sám, bude z dlhodobého hľadiska porazený. Každý, kto sa bude plaviť vo flotile lodí, každý, kto privedie svoju loď bezpečne – nie za vlajkovou loďou, ale v jednej línii s ostatnými loďami, ktoré majú všetky rovnaké postavenie – zvíťazí, pretože nech sa jedná o veľký alebo malý štát, všetci máme v tejto únii rovnaké postavenie. My však spájame svoje sily do rámca, ktorý nám umožní spolupracovať v ekonomickej, sociálnej a demokratickej rovine, ako rovnocenným partnerom s ostatnými regiónmi sveta, aby sme zabezpečili dodržiavanie ľudských práv a mier vo svete. To je účelom tejto zmluvy!

Z toho dôvodu by sme chceli my, sociálni demokrati, socialisti v tomto Parlamente, podporiť túto zmluvu a stanovisko našich spravodajcov k tejto zmluve, ktorá je v súlade s našim hlbokým presvedčením, pretože sme presvedčení, že práve toto je tá správna cesta. Tým, ktorí pred 100 rokmi hlásali, že svet bude obnovený v nemeckom duchu, alebo že *Pax Britannica* bude dominovať svetu, alebo že v *Communauté Française* bude vládnuť francúzska nadriadenosť, alebo že césaropapizmus, ktorý v tom čase prevládal v Moskve, znamená, že máme uctievať jednu osobu ako vládcu a Boha; tým, ktorí tvrdili svetu, že zástava, pod ktorou sa všetci zhromaždíme, je tou najdôležitejšou vecou a že ňou nie je duch mieru, ktorý pokladáme za najdôležitejší; tým, ktorí trvali na tom, že nacionalizmus a národná nadriadenosť nás privedú k cieľu – všetkým tým môžeme povedať len toľko, že 100 rokov histórie, ktorá je za nami, nám dokazuje, že sa mýlili.

Francois Mitterrand mal pravdu keď v tomto Parlamente povedal, že nacionalizmus v konečnom dôsledku vždy znamenal jednu vec: vojnu. V európskej histórii máme dôkazy, ktoré poukazujú na to, že ultranacionalizmus vždy znamená vojnu. My by sme mohli kontrovať tvrdením: nacionalizmus nikdy neznamená riešenie pre budúcnosť! Solidarita medzi národmi: to je riešenie pre budúcnosť, to je účelom tejto zmluvy.

(potlesk)

Andrew Duff, v mene skupiny ALDE. - Vážený pán predseda, svet očakáva Európsku úniu s dôraznejšou schopnosťou konať na svetovej scéne.

Vnútri Únie existuje množstvo ľudí, ktorí by radi videli koniec týchto zdanlivo nekonečných sporov o našom systéme vlády. Aj keď som sa tešil z medzivládnej konferencie a predtým z konventu, myslím si, že hovorím za nás všetkých, keď poviem, že zdieľame názor, že by sme niektoré z týchto sporných problémov mali vyriešiť na poriadne dlhú dobu. Ja sa určite teším na dobu, keď sa budeme môcť zamerať na zlepšenie kvality politiky, ktorá prúdi z Bruselu a zo Štrasburgu. Táto doba nastane, keď vstúpi do platnosti Lisabonská zmluva, pretože úspešne spája zmenu politiky so žiadúcimi a potrebnými reformami v oblasti právomocí, nástrojov a postupov.

Existujú aj takí – určite aj tu, v tomto Parlamente – ktorí by dali prednosť zamietnutiu tejto zmluvy, a ktorí by sa radi vrátili späť k Nice a možno ešte ďalej – k mysleniu devätnásteho storočia. Medzi týchto ľudí patria, bohužiaľ, aj členovia britskej Konzervatívnej strany, ktorej sa nedarí ponúknuť zdieľané európske riešenie spoločných problémov, ktorým musíme všetci v Európe čeliť.

Viem, že Spojené kráľovstvo je zvláštna izolovaná krajina a je pravdou, že dokonca aj jej vláda sa obáva čeliť nacionalistom a xenofóbom a trvala na presadení pre ňu nevýhodných výnimiek v kľúčových oblastiach európskej jednoty, ktoré niekedy Britániu vytláčajú až na okraj. Liberálni demokrati sú z tejto situácie sklamaní a tešia sa na dobu, keď si Spojené kráľovstvo nájde svoje pohodlné miesto v rámci silnejšej a zjednotenejšej demokratickej a účinnej Únie, ktorú sľubuje táto skvelá zmluva.

(potlesk)

Brian Crowley, v mene skupiny UEN. - (GA) Vážený pán predseda, vedúci predstavitelia Európskej únie podpísali v decembri minulého roka reformnú zmluvu o Európskej únii. Táto zmluva zaručí, že Európska únia bude v nadchádzajúcich rokoch fungovať účinnejšie.

Účinnejšia Únia znamená silnejšiu ekonomiku Európy a rovnako aj Írska. Akýkoľvek orgán, ktorý existuje päťdesiat rokov, musí uskutočniť určité zmeny, aby mohol čeliť novým výzvam. Obyvatelia Írska majú veľmi dobré dôvody k tomu, aby hlasovali za túto zmluvu.

Ekonomické a finančné výhody, ktoré prináša členstvo v Európskej únii, sú sami osebe dostatočným dôkazom pre každého v ktoromkoľvek členskom štáte. Jednotný trh predstavuje vsutku jednu z najdôležitejších zmien, ktoré sme videli počas posledných 30 rokov vývoja v rámci Európskej únie. Zrejmé je aj to, že každá organizácia, ktorá pôvodne začala so šiestimi členskými štátmi potrebuje počas svojho rastu a rozvoja zmenu pravidiel.

Z týchto dôvodov som presvedčený, že írski občania budú v nadchádzajúcom referende hlasovať za túto zmluvu. Budú hlasovať za, pretože boli svedkami obrovských priamych zahraničných investícií smerujúcich do Írska. Boli svedkami obrovského rozvoja infraštruktúry a sociálneho rozvoja v Írsku. Boli svedkami ohromného množstva práce, ktorá bola vykonaná s cieľom dosiahnuť mier na Írskom ostrove a ktorá navzájom zblížila pôvodne rozdelené komunity. A tí, ktorí ukazujú prstom a hovoria: „Európa sa mylí“ alebo „Európa je zlá“, ako aj „pozrite čo nám to prinesie“, úplne ignorujú dôkazy, ktoré im ležia rovno pod nohami: sociálny rozvoj, hospodársky rozvoj, kultúrny rozvoj. V skutočnosti, mnohí ľudia, ktorí hovoria o pôsobení Európy na svetovej scéne, zabúdajú, že len v roku 2006 prispela Európska únia, zložená z 27 členských štátov, sumou 46 miliárd EUR na pomoc rozvojovému svetu: je najväčším poskytovateľom rozvojovej pomoci na celom svete.

Vzhľadom na tieto dôvody som presvedčený, že írski občania zaručia, že budeme ratifikovať túto zmluvu, ak sa im tieto skutočnosti v najbližších mesiacoch správne vysvetlia.

Johannes Voggenhuber, v mene skupiny Verts/ALE. - (DE) Vážený pán predseda, vážené dámy, vážení páni, na výsledok, ktorý dnes hodnotíme bolo potrebných osem rokov, dva konventy, tri medzivládne konferencie a dva návrhy zmlúv. Dovoľte mi, aby som sa v tomto bode, a po tejto dlhej dobe, osobne poďakoval za príležitosť, vďaka ktorej som mal, spoločne s Andrewom Duffom, možnosť zastupovať tento Parlament pri oboch konventoch a mal som možnosť byť prítomný pri Charte základných práv Európskej únie aj pri ústave, ako spravodajca Európskeho parlamentu. Bola to pre mňa tá najvyššia česť v mojom politickom živote. Veľmi pekne vám ďakujem.

Máme možnosť do detailov sa oboznámiť s obsahom a úspechmi tejto zmluvy - a nie je ich veru málo! Kladieme základy prvej nadnárodnej zmluvy v histórii. Najmodernejší a najkomplexnejší kódex základných práv sa stáva európskym právom. Zakotvenie sociálnych cieľov a práv naznačuje ďalšiu úlohu, ktorá pred nami stojí: vytvorenie a vybudovanie Európskej sociálnej únie. Únia sa so svojou vlastnou právnou subjektivitou mení z fóra voľne spolupracujúcich štátov na historického a nezávislého aktéra. Ak chceme dosiahnuť úspech v oživení tejto zmluvy, potom politická jednota musí prestať byť len projektom elit a štátnych kancelárií a musí sa z nej stať *res publica*.

Napriek tomu si dnes nie som istý, či si uvedomujeme, že toto hodnotenie uskutočňujeme za veľmi zložitých a výnimočných okolností v európskej histórii. V poslednom vydaní *Der Spiegel* som čítal vyjadrenia Henryho Kissingera, bývalého ministra zahraničných vecí Spojených štátov, ktorých záver bol nasledovný: „Európania to nechcú pochopiť“. Aj keď dobre rozumiem počiatočnému inštinktívnemu potraseniu hlavou pán Schulza, chcel by som v tomto prípade citovať hlas zvonku. Henry Kissinger popisuje zmiznutie národných štátov v Európe ako najväčšiu výzvu našej doby. Píše: „Súčasným problémom je to, že národné štáty sa nevzdali iba časti svojej suverenity v prospech Európskej únie, ale aj časti svojej vízie pre svoju vlastnú budúcnosť. Ich budúcnosť je teraz viazaná na Európsku úniu a EÚ doposiaľ ešte nedosiahla víziu a lojálnosť porovnateľnú s národnými štátmi. Z toho dôvodu tu existuje určité vákuum medzi minulosťou a budúcnosťou Európy.“

Toto je ten najlepší popis, aký v súčasnosti v súvislosti s touto zmluvou máme. Vnáša prenikavé svetlo do toho, čo vlády robili s návrhom ústavy. Pretože tieto okrajové pripomienky a zmeny balenia, ktoré sme neustále uskutočňovali s cieľom zaručiť výsledky, a ktoré sme sa potom snažili podporiť, aj keď sme si pri tom museli zapchávať vlastný nos, znamenajú stratu európskeho ducha a sily, tvorby identity, vytvárania lojálnosti a získavania občanov na svoju stranu. Európa, to je sila tvoriť nové začiatky, vytvárať nové poriadky, prinášať nové riešenia, znovu a znovu, každý deň vnímať ako nový začiatok. Táto sila bola vo veľkej miere oslabená – poviem to celkom otvorene – reakčným postojom národných vlád a štátnych kancelárií, ktoré odobrali silu zneniu európskej ústavy a s ňou spojeným reformám. Toto vedomie by nás nemalo opustiť ani v súvislosti so skutočnými úspechmi tejto zmluvy. Po tom, čo sa nám nepodarilo urobiť z občanov suverénnych vládcov Európskej únie, bude prvou úlohou tohto Parlamentu v budúcnosti naplniť ducha tejto ústavy, zmeniť túto Úniu na úniu občanov, už nie viac štátov, a nájsť silu vytvoriť z európskej integrácie *res publicu* a ukázať silu Európy vytváraním nových identít spoločne s občanmi.

(potlesk)

Mary Lou McDonald, v mene skupiny GUE/NGL. - Vážený pán predseda, jedinou krajinou, v ktorej bude Lisabonská zmluva podrobená demokratickej kritike občanov, je Írsko. V ostatných štátoch existuje zjavný strach z referenda, a mňa by zaujímalo, prečo je to tak. Prečo je to tak, keď tu toľko diskutujeme o demokracii? Kto sa obáva hlasu ľudu?

V tomto Parlamente hovoríme o mieri, a pritom Lisabonská zmluva nás zaväzuje k ďalšiemu zvyšovaniu vojenských výdavkov v Únii a k pokračujúcej podpore zbrojného priemyslu v Európe. Prečo sa snažíme napodobňovať Spojené štáty? To si skutočne myslíme, že vytvorenie európskeho ekvivalentu k Spojeným štátom nám pomôže v presadzovaní mieru vo svete. Ja si to nemyslím.

Pokračujeme v hlásaní mýtov, že EÚ si váži verejnoprospešné služby a práva pracujúcich, a pritom všetka dôkazy, ktoré máme pred očami, tieto tvrdenia vyvracajú. Skúste sa na záväzok EÚ obhajovať práva pracujúcich opýtať ľudí vo Vaxholme alebo zamestnancov spoločnosti Irish Ferries.

Prečo si blahoželáme k tomu, že patríme medzi veľkých prispievateľov pomoci rozvojovým krajinám a zároveň s tým pripravujeme partnerské dohody, ktoré nútia chudobné krajiny, aby obnažili svoje trhy európskym ekonomickým ambíciám?

Ako môže dnes ktokoľvek z nás, kto verí v demokraciu, mier alebo verejnoprospešné služby, podporovať Lisabonskú zmluvu? Táto zmluva nie je o reforme alebo účinnosti. Je o neobmedzenej plnej moci, ktorá bude ďalej odbúravať demokraciu, pričom jej samotné „samopozmeňujúce a samodoplnujúce“ ustanovenia sú toho jasným dôkazom. Znamená oprávnenie na ďalšiu privatizáciu. Neponúka žiadny pokrok v otázke životného prostredia, nič nové v oblasti ochrany práv pracujúcich, a dáva výkonným inštitúciám Európskej únie voľnú ruku na ďalšiu militarizáciu našej Únie. Podporili by obyvatelia Európy takú zmluvu? Myslím si, že nie, a to je zrejme aj dôvod, prečo sa ich na to nikto nepýta.

Ako Írka a ako hrdá Európanka si želám, aby moja krajina mala slobodu prijímať rozhodnutia, ktoré budú v najlepšom záujme jej občanov. Chcela by som, aby toto právo mali všetky členské štáty, veľké aj malé. Spoločne a demokraticky dokážeme dosiahnuť pozitívne zmeny, ktoré budú prospešné pre našich občanov a pre celú svetovú obec. Potrebujeme reformovať Európsku úniu v smere, ktorý nám umožní dosiahnuť tieto ciele a vytvoriť Európu, ktorú si naši občania želajú a zaslúžia. Lisabonská zmluva znamená pre Írsko zlú správu, znamená zlú správu pre Európu a znamená tiež zlú správu pre svet.

Nigel Farage, v mene skupiny IND/DEM. - Vážený pán predseda, to, čo sa dnes deje v Európskom parlamente v súvislosti s touto diskusiou a následným hlasovaním, nie je nič iné, než jeden masový podvod. Vyslovuje sa hromada klamstiev, pretože nechcete, aby občania Európy boli pripustení k referendum, ktoré ste im sľúbili. Znamená to zneužitie vôle politickej triedy pred vôľou občanov.

Všetci vieme, aká je pravda, totiž, že Lisabonská zmluva je to isté ako ústava EÚ – s presne rovnakým počtom nových právomocí a presne rovnakým počtom práv veta. V podstate je s ňou identická v každom ohľade a skutočne to ústavná zmluva je, pretože dáva Európskej únii úplnú právnu subjektivitu a, čo je ešte horšie, dáva jej možnosť uskutočňovať v budúcnosti zmeny a doplnenia bez toho, aby predtým boli predmetom rokovania na medzivládnych konferenciách. Dáva Európskej únii možnosť vydávať právne predpisy pre doslova každý jeden aspekt nášho života.

Bolo mi však povedané, že sa nemám strachovať, pretože sa upustilo od zástavy a hymny. To je teda poriadna hlúposť! Rovno tu pred nami je jedna veľká zástava. Je to nezmysel. Všetko je to súčasť klamstva. Pravda je taká, že máte poriadny strach usporiadať referendum. Nechcete počuť hlas ľudu a uchýľujete sa k totalitným prostriedkom, aby ste túto zmluvu presadili.

Počuli sme pána Cohn-Bendita povedať, že tí, ktorí sú proti tejto zmluve, sú mentálne chorí. Počuli sme pána Schulza povedať, že tí z nás, ktorí namietajú proti zjavnej nepoctivosti tohto projektu, sa správajú ako nacisti v tridsiatych rokoch minulého storočia. Myslím si, že obyčajný a slušný európsky občan si sám utvorí názor o tom, kto je skutočným extrémistom.

Musím povedať, že prajem obyvateľom Írska, a tým, ktorí veria v demokraciu, o pár mesiacov veľa šťastia. Dúfam, že vyšlú svetu jasné a výslovné „nie“ a dúfam, že hlas občanov Európy bude vypočutý, nielen váš hlas – hlas politickej triedy. Dnes sa môžete tváriť spokojne, ale čoraz viac sa vami opovrhuje.

Jim Allister (NI) - Vážený pán predseda, odmietam túto správu a rovnako odmietam aj zmluvu, ktorú táto správa podporuje. Pred referendumami vo Francúzsku a Holandsku sme v tomto Parlamente počuli veľa prázdnych rečí o vôli ľudu. Prečo? Pretože vo svojej arogancii si politická elita Európskej únie myslela, že sa jej podarí ľudí oklamať svojou propagandou ústavy. Keď však ľudia zistili pravdu, zutekala zrazu táto politická

elita so stiahnutým chvostom a odvtedy už uteká bez prestávky, celá bez seba od strachu, že ju voliči znova odmietnu.

Preto bolo kľúčovým zámerom posledných troch rokov zosnovať medzivládnu konšpiráciu, ktorej by sa podarilo prepašovať túto ústavu o európskych občanoch bez toho, aby sa ich niekto opýtal na ich názor. To je teda arogancia a despotizmus – aj keď je, samozrejme, veľmi príhodný, pretože celá táto ústava sa týka presunu čoraz väčších národných právomocí do rúk despotom v Bruseli – teda tým, ktorí sú skutočne príliš zbabelí na to, aby umožnili konanie referenda.

József Szájer (PPE-DE). - (HU) Vážený pán predseda, vážené dámy, vážení páni, dovoľte mi hneď na začiatku poukázať na to, že je neprijateľné, aby sa ktokoľvek v tomto Parlamente vyhlasoval za výhradného zástupcu ľudu a aby o všetkých ostatných tvrdil, že zastupujú len názory politickej elity. Tento postoj je neprijateľný.

Existuje mnoho poslancov v tomto Parlamente a rovnako aj mnoho občanov v Európe, ktorých zastupujeme, ktorí sa domnievajú, že potrebujeme silnejšiu Európu. V poslednom čase si aj nové členské štáty uvedomili, že problémom Európy nie je to, že obmedzuje našu suverenitu, alebo že nás oberá o príležitosti, ale to, že nie je v dostatočnej miere schopná podnikáť spoločné kroky. Táto nová zmluva – Lisabonská zmluva – nám pre tento účel poskytne prostriedky.

Samozrejme, že mnohí z nás nie sú úplne spokojní so znením Lisabonskej zmluvy. Zároveň je však treba povedať aj to, že už dozrel čas – po tom, čo bude Lisabonská zmluva ratifikovaná – na dobu, v ktorej budeme môcť túto novú Európu, túto novú štruktúru vytvorenú Lisabonskou zmluvou, zaviesť do praxe. Inými slovami, v nastávajúcich rokoch potrebujeme silnejšiu Európu a pokojné obdobie konsolidácie.

Mám osobitnú radosť z toho, že tento dokument výslovne zakazuje diskrimináciu voči osobám, ktoré sú súčasťou menšín. V Európskej únii hovoríme veľa o hodnotách a rozmanitosti, ale až doteraz bola ochrana menšín v Európe postavená na nestabilných základoch. Táto príležitosť a cesta, ktorá sa k nej vzťahuje, otvára pre Európu nové spôsoby, ako preniesť rétoriku, ktorá je zvyčajne spojená s týmito otázkami, do praxe. Napokon, nemôžeme hovoriť o hodnotách a spoločných zásadách, ak z tohoto procesu vynecháme stavebné prvky Európy – menšiny a jednotlivé etnické spoločenstvá.

Vítam túto zmluvu a blahoželám spravodajcom.

Hannes Swoboda (PSE). - (DE) Vážený pán predseda, vážené dámy, vážení páni, veľmi veľa toho už zaznelo v súvislosti s tým, čo si občania Európy želajú. Môžem nadviazať na predchádzajúceho rečníka, ktorý tvrdil, že potrebujeme silnejšiu Európsku úniu, a opýtať sa: prečo? Niektorí vnímajú globalizáciu ako veľkú príležitosť a chcú, aby aj Európa túto príležitosť využila. Mnohí – a je ich pravdepodobne viac – vidia v globalizácii nebezpečenstvo. Majú z nej strach, a chcú, aby im Európa pomohla prekonať jej nevýhody.

Otázka teda znie takto: čo nám reformná zmluva – teda táto zmluva, ku ktorej obaja spravodajcovia vypracovali veľmi dobrú správu – prináša? Odpoveď je jasná: reformná zmluva posilňuje Európsku úniu bez toho, aby narušovala demokraciu. Práve naopak. Máme tu prebytok demokracie pre Európsky parlament, pre národné parlamenty, no táto zmluva dáva Európskej únii zároveň aj schopnosť konať. Práve to je nesmierne dôležité. Z toho dôvodu zastávam názor, že táto zmluva zastupuje záujmy mnohých občanov.

Čo by sme teda mali urobiť s touto spoločnou schopnosťou konať, ktorá nadobúda svoju podobu predovšetkým cez post vysokého predstaviteľa, ktorý toho môže ako podpredseda Komisie pre spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku vykonať viac? Napríklad by sme mohli – spolu s energetickými otázkami a dodatočnými právomocami v oblasti energetiky, ktoré Európskej únii dáva reformná zmluva – v konečnom dôsledku smerovať k právne kompetentnej zahraničnej politike v oblasti energetiky, ktorá by nám poskytla lepšiu štartovaciu pozíciu vzhľadom na Rusko a ďalšie významné energetické mocnosti. Spolu s právomocami v zahraničnom obchode môžeme tiež lepšie zastupovať záujmy našich zamestnancov a našej ekonomiky v medzinárodných obchodných vzťahoch. Vďaka našim právomociam v oblasti životného prostredia môžeme tiež zaručiť, že naše ciele v oblasti obchodovania s emisnými kvótami ako aj ďalšie environmentálne ciele, ktoré chceme dosiahnuť, nebudú poškodzovať naše hospodárstvo a našich zamestnancov a môžeme taktiež zabezpečiť lepšie porozumenie životnému prostrediu vo svete.

Veľkým prínosom reformnej zmluvy je to, že zabezpečuje, aby sa Európska únia stala viac akcieschopnou a zároveň aj viac demokratickou. Z toho dôvodu aj ja jednoznačne podporujem prácu našich spravodajcov.

Bronisław Geremek (ALDE). - (PL) Vážený pán predseda, prijatie Lisabonskej zmluvy krajinami Európskej únie bude významnou udalosťou v histórii Európy a v histórii Európskej únie. Správa, ktorá nám tu dnes

bola predložená, dala Parlamentu možnosť jednoznačne vyjadriť to, aké nesmierne dôležité je prijať Lisabonskú zmluvu.

Dúfam, že bude ratifikovaná v rovnakej podobe, v akej bola podpísaná. Som potešený, že moja krajina, Poľsko, ohlásila rýchlu ratifikáciu Lisabonskej zmluvy. Tiež by som si rád myslel, že existuje vnútorná jednota medzi zmluvou, ktorá bola ratifikovaná a medzi Chartou základných práv. Charta základných práv definuje svet hodnôt, základný ideologický kameň Európskej únie. Z toho dôvodu by bolo rozdelenie týchto dvoch dokumentov nepochopiteľným činom, dovolil by som si dokonca povedať, že by išlo o akt politickej schizofrénie. Tieto dva dokumenty sú vzájomne pevne prepojené.

Som presvedčený, že Lisabonská zmluva dáva Únii možnosť, aby sa stala viac zjednotená. Vytvára mechanizmy. Nie je pravda, že táto zmluva vytvára pevný a jednoznačne definovaný právny rámec. Vytvára mechanizmy, prostredníctvom ktorých bude môcť teraz Európska únia prehĺbiť svoju integráciu. Táto zmluva vytvára budúcnosť, v ktorej má Európska únia politický rozmer. Vytvára budúcnosť, v ktorej bude môcť Európska únia vytvárať politiku solidarity. Vytvára situáciu, v ktorej mnohé inštitúcie Európskej únie môžu navzájom spolupracovať a – toto je možno najdôležitejšie zo všetkého – vytvára miesto pre občana s jeho každodennými starosťami a s jeho túžbou zúčastňovať sa na európskom procese.

Domnievam sa, že sa prostredníctvom tejto zmluvy vytvorí európsky duch, ktorí umožní interpretovať aj túto zmluvu. Nejasnosti tejto zmluvy vytvárajú možnosti, predovšetkým pre Parlament, ale rovnako aj pre všetky ostatné inštitúcie, prísť s faktami ohľadom toho, čo chceme vybudovať. Pretože úloha, ktorú budú zohrávať predseda Parlamentu, minister zahraničných vecí a vysoký predstaviteľ, závisí od ľudí a od spolupráce. Dovolím si povedať, pán predsedajúci, že dúfam, že v budúcnosti všetky tieto štyri hlavné zodpovednosti v rámci Európskej únie budú pochádzať z volieb. Myslím si, že dokonca aj teraz umožňuje Lisabonská zmluva skombinovať úlohu predsedu Komisie s úlohou predsedu Únie. Tento krok by Európsku úniu posilnil.

Bogdan Pęk (UEN). - (PL) Vážený pán predseda, proces európskej integrácie sám osebe nie je ničím zlým, práve naopak. Ak by sa uskutočňoval čestne, na princípoch solidarity a skutočného rozšírenia demokracie, bol by prijímaný univerzálne. Zatiaľ je však duch, ktorý dnes prúdi z tejto budovy a z Európskej únie, duchom univerzálneho pokrytectva. Niet žiadnych pochybností o tom, že založenie tohto kvázi európskeho štátu na zásadách, ktoré sú uvedené v zmluve, vo významnej miere obmedzí skutočnú demokraciu, ktorá následne zostane len demokraciou na papieri.

Aj v samotnom Parlamente existuje obmedzenie demokracie vyjadrovania a prejavovania politickej vôle poslancov. Európske inštitúcie a európska administratíva preberajú kľúčové právomoci a najväčší štát nie je schopný zrušiť legitimitu očividne fašistickej strany, ktorá požaduje zmenu európskych hraníc.

Hovoríte tu dnes o spoločnej energetickej politike. Prečo v tomto Parlamente neexistuje všeobecné pobúrenie v súvislosti ropovodom, ktorý povedú Nemecko spolu s Ruskom cez Baltické more, a ktorý potečie priamo nad hlavami Poľska, Litvy a Estónska, aby sa tým dala Rusku príležitosť odstaviť dodávky energií smerujúce do týchto krajín? Z toho dôvodu neveríme vašim dobrým úmyslom. Táto dôvera je základom pre budúcnosť, pretože budovať sa dá jedine na pravde.

Ian Hudghton (Verts/ALE). - Vážený pán predseda, plne súhlasím s tým, že v Európskej únii, ktorá je zložená z 27 členských štátov, je potrebné aktualizovať pracovné pravidlá a ustanovenia, ktoré platili v Únii, ktorá bola zložená z 15 a menej členských štátov. Súhlasím aj s tým, že väčšina obsahu Lisabonskej zmluvy, ako je napríklad posilnenie právomocí tohto Parlamentu a otvorenie rozhodovacích procesov Rady, je pozitívna a rozumná. Ak sa však pozerám na jej detaily z pohľadu zástupcu Škótska, musím vyjadriť vážne obavy v súvislosti s niektorými nedokonalosťami, ktoré pripustila aj pani komisárka Wallströmová.

Po prvé, zdôrazňuje sa tu nové právo národných parlamentov na intervenciu, to sa však, samozrejme, nevzťahuje na prenesený národný škótsky parlament alebo iné národy bez štátnej príslušnosti.

Po druhé, zmluva nerieši otázku jedného sídla Európskeho parlamentu, čím nás naďalej ponecháva v neutržateľnej situácii, v ktorej sa musíme presúvať medzi Bruselom a Štrasburgom.

Po tretie, nemôžem podporiť začlenenie spoločnej politiky rybného hospodárstva, ktorá sa v zmluve uvádza ako jedna zo štyroch výhradných právomocí Únie. Obávam sa, že tento krok by mohol vážne spomaliť pokrok smerom k radikálnej reforme a zmene riadenia rybného hospodárstva, pretože sa ním táto nadmerne centralizovaná a neúspešná politika – presne takou sa totiž táto politika stala – naďalej zachováva. Je to obzvlášť protirečivé v dobe, kedy Rada, v decembri minulého roka, uskutočnila predbežný krok smerom k

decentralizácii, keď uznala dobrovoľné opatrenia, ktoré zaviedlo Škótsko a dala mu v tomto roku možnosť lokálnej kontroly.

Moja strana dávala prednosť referendu o ústave. Táto zmluva síce môže mať odlišnú právnu formu, vo svojej podstate je však rovnaká. Z tohto dôvodu Škótska národná strana súdržne podporuje referendum o tejto zmluve. Neobávame sa verejnej diskusie o Európe. Práve naopak, vytváranie nového vzťahu medzi Škótskom a EÚ je ústredným bodom našej vízie. Chcel by som vidieť Škótsko, ktoré sa pripája k rodine európskych národov, a ktoré zohráva konštruktívnu úlohu pri prijímaní rozhodnutí ako členský štát, nie ako pozorovateľ z postranných línii.

Sylvia-Yvonne Kaufmann (GUE/NGL). - (DE) Vážený pán predseda, som za zjednotenie Európy a z toho dôvodu, ako členka ľavice, podporujem Lisabonskú zmluvu. Nesúhlasím však so zvýšeným dôrazom na vojenské aspekty. Chcela by som dnes Parlamentu pripomenúť, že prehlbovanie európskej integrácie, ktoré táto zmluva prináša, bolo predmetom horúcich diskusií s „euroskeptickými“ a predovšetkým s nacionalistickými postojmi. To, čo sa nám podarilo dosiahnuť, je teraz potrebné aj ubrániť a dúfam, že komplexná reforma Európskej únie teraz môže vstúpiť do platnosti.

Lisabonská dohoda obsahuje v porovnaní s predchádzajúcou ústavou množstvo vylepšení. Predovšetkým smeruje Európsku úniu k tomu, aby bola viac demokratická a bližšie k občanom. Únia sa môže stať taktiež viac sociálne orientovaná. Podľa môjho názoru sa konečne podarilo prelomiť neoliberalný cement Maastrichtskej zmluvy vďaka zakotveniu zmluvných podmienok, akou je napríklad cieľ plnej zamestnanosti, vďaka základnej zásade udržateľného sociálneho trhového hospodárstva, vďaka horizontálnej sociálnej doložke, na základe ktorej budú musieť byť v budúcnosti preverené všetky právne predpisy s ohľadom na to, či v nich boli zohľadnené sociálne ciele, a vďaka novému protokolu o službách verejného záujmu.

Lisabonská zmluva nám dáva príležitosť rozšíriť hospodársku a menovú úniu o sociálnu úniu. To je dôvod prečo musí byť neoliberalný *Zeitgeist* v Európe ešte viac zatlačený do úzadia. Jeho protagonistom sa nesmie podať premeniť Európsku úniu na zónu voľného obchodu bez sociálnej zodpovednosti. Rýchla snaha v smere znižovania daní a mzdového dampingu musí byť, aj so svojimi hroznými sociálnymi dôsledkami, zastavená a vo všetkých členských štátoch musí byť zavedená minimálna mzda.

Jens-Peter Bonde (IND/DEM). - Vážený pán predseda, ešte stále ponúkam fľašu veľmi kvalitného vína každému, kto mi dokáže uviesť čo i len jediný príklad právneho predpisu, ktorý je možné prijať pomocou ústavy, a ktorý zároveň nie je možné prijať pomocou Lisabonskej dohody. Podľa môjho názoru sú všetky právne záväzky identické. Rozdiel je jedine v prezentácii. Sarkozyho „mini-zmluva“ bude mať teraz približne 3 000 strán, namiesto 560 strán, ktoré mala zamietnutá ústava.

Väčšina má právo túto zmluvu podporiť, vy však nemáte právo odmietať normálnu parlamentnú kontrolu tejto Lisabonskej zmluvy. Položil som viac než 700 závažných otázok týkajúcich sa interpretácie rozličných článkov. Vy mi na ne neviete odpovedať. Neviete mi vysvetliť, prečo dánsky preklad zabudol na nové „dodatočné občianstvo“ alebo prečo bolo zrušené právo národných vlád navrhovať svojich vlastných komisárov.

Väčšina z vás si ešte neprečítala – a ani si nemala možnosť prečítať – túto zmluvu, pretože ste ešte stále neobdržali celý obsah rokovaní medzivládnej konferencie v úplnom znení. Schvaľujete zatajovanie namiesto transparentnosti. Schvaľujete obmedzenie parlamentnej demokracie namiesto toho, aby ste trvali na právach tohto Parlamentu zastupovať svojich voličov, uskutočňovať kontrolu v mene svojich voličov a klásť otázky výkonnej moci v mene pol milióna občanov, ktorých zastupujeme.

Andreas Mölzer (NI). - (DE) Vážený pán predseda, znovu a znovu sa nám pripomína, že Lisabonská zmluva urobí Európu funkčnou. Hovorí sa, že táto zmluva bude fungovať dôrazne. Ako človek, ktorý má voči tejto zmluve veľmi kritický postoj, môžem len dúfať – v záujme našich detí a v záujme detí našich detí – že je to skutočne tak, pretože ak to tak nie je, ak nás táto zmluva privedie do slepej uličky, potom nám Pánboh pomôhaj.

Jedna vec je istá – táto zmluva, ktorú Európska únia v súčasnosti presadzuje za každú cenu, je nešťastná z jednoduchého dôvodu: pohrda všetkým, čím je možné pohrdať v súvislosti s demokratickou politikou. Národné parlamenty budú, samozrejme, vytlačené na vedľajšiu koľaj. Ľudové hlasovania vo Francúzsku a Holandsku boli, samozrejme, v tichosti, takpovediac, obrátené na hlavu. Aj keby hlasovanie v Írsku dopadlo v neprospech tejto zmluvy, s najväčšou pravdepodobnosťou sa nájde spôsob, ako toto hlasovanie nebrať do úvahy. Som proti tejto zmluve, pretože som za Európu!

Timothy Kirkhope (PPE-DE). - Vážený pán predseda, táto správa, vo svojej podpore Lisabonskej zmluvy, jasne uvádza, že táto zmluva predstavuje výrazné zlepšenie v porovnaní s existujúcimi zmluvami a tvrdí, že je žiaduce, aby bola Lisabonská zmluva ratifikovaná všetkými členskými štátmi do konca tohto roka. Tvrdí tiež, že táto zmluva poskytne stabilný rámec, ktorý umožní ďalší rozvoj Únie v budúcnosti.

Musím povedať, že – ako člen britskej Konzervatívnej strany – s týmito tvrdeniami, bohužiaľ, nemôžem súhlasiť, robím to však priateľským spôsobom a nie použitím extrémneho a nihilistického postoja, ktorý, zdá sa, používajú ostatní. Už od začiatku som dal jasne najavo, že táto zmluva – alebo ústava – nepredstavuje pre Európu v súčasnosti ten najlepší smer, ktorým by sa mala uberať. Ako tu už zaznelo z úst iných poslancov, konzervatívci podporujú Európu zloženú z nezávislých štátov, ktoré budú úzko spolupracovať na riešení problémov, ktoré so sebou prináša globalizácia, globálna chudoba a globálne otepľovanie. Toto sú naše priority, ktoré je treba riešiť pomocou spolupráce. V skutočnosti, môj kolega William Hague, tieňový minister zahraničných vecí Spojeného kráľovstva, počas diskusie v Londýne povedal: „Konzervatívci sú najväčšími obhajcami Európskej únie, v ktorej národy spolupracujú medzi sebou spôsobom, ktorý posilňuje naše hospodárstva, podporuje našich spotrebiteľov a premieňa naše základné hodnoty na účinné opatrenia v najdôležitejších otázkach, ktorým v súčasnosti čelí náš svet.“

Nemyslím si však, že to, čo leží pred nami, nám v tejto výzve nejako zvlášť pomôže. Naši výstižní spravodajcovia, ktorí citujú Shakespeara vo svojej obhajobe toho, prečo by sme sa mali ponáhľať, by si, podľa mňa, mali tiež všimnúť citát z diela Kráľ Ján (King John), piate dejstvo, druhá scéna, v ktorom prosebník hovorí: „Na základe fair play vo svete mi udeľte audienciu“. Možno by si ho mal všimnúť aj ministerský predseda v Spojenom kráľovstve a umožniť následne svojim občanom prejavíť svoj názor v tejto, bezpochyby, životne dôležitej záležitosti.

Magda Kósáné Kovács (PSE). – (HU) Ďakujem Vám, pán predseda. Správa pánov Richarda Corbetta a Íñiga Méndeza de Viga predstavuje vynikajúcu analýzu a z dlhodobého hľadiska sa z nej state zdrojový dokument. Zaslúži si uznanie a vďaku.

Maďarsko bolo prvou krajinou, ktorá ratifikovala reformnú zmluvu. Je veľmi dôležité, že v nesmierne roztrieštenej a často protirečivej maďarskej politickej aréne hlasovala výrazná väčšina v prospech ratifikácie. V otázke potreby reformnej zmluvy sme sa zhodli jednoducho, v záujme odstránenia medzery, ktorá sa vytvorila medzi starými a novými členskými štátmi po ich vstupe do Únie. Jednoducho sme sa zhodli aj v otázke potreby posilniť jednotu v rámci Európskej únie a zvýšiť účinnosť jej inštitúcií a jej opatrení.

Lisabonská zmluva však pre nás neznamená len zmluvu, ktorá nám poskytuje odpovede na otázky, ktoré sa objavili po rozšírení Únie. Pre nás sú obzvlášť dôležité ustanovenia, ktoré posilňujú demokraciu v rámci tejto komplikovanej siete záujmov, napríklad tie, ktorými sa rozširujú legislatívne a kontrolné právomoci Parlamentu, alebo tie, ktorými sa zavádzajú zmeny v rozhodovacích procesoch Rady. Sme presvedčení o tom, že menšie, menej skúsené, chudobnejšie a historicky znevýhodnené krajiny z toho budú mať prospech.

Vďaka jednoduchšej rozhodovacej štruktúre môžeme očakávať jasné odhalenie záujmov a transparentnejšie politické procesy vyjednávania. Naša budúcnosť spočíva v spolupráci, pričom výsledky a prospech z tejto spolupráce musia pocítiť aj európski občania. Musia ich pocítiť aj tí, ktorí sa z akéhokoľvek dôvodu ocitli v pozícii menšiny, tí, ktorých dejiny a vojny zatlačili do pozície menšiny. Lisabonská zmluva im dáva novú príležitosť a nástroj na boj proti hrozbe nacionalizmu.

Lisabonská zmluva vytvára spoločne s lisabonskou stratégiou symbolický oblúk, keďže Charta základných práv zaraďuje do základných ľudských práv aj sociálne práva. Sme presvedčení, že to dopomôže k vzájomnému zblíženiu občanov v Európskej únii. Ďakujem Vám, pán predsedajúci.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE). - (FI) Vážený pán predseda, je dôležité, aby sa zvyšovala úroveň spolupráce na európskej úrovni. Dúfam, že budeme mať nové zmluvy, aby sa diskusia mohla presunúť na základné otázky.

Chcel by som spomenúť tri veci. Po prvé, ak vstúpi do platnosti nová zmluva, bude to znamenať významné posilnenie legislatívnych právomocí Európskeho parlamentu. Prinesie to 40 nových oblastí politickej aktivity. Znamená to, že pracovné zaťaženie poslancov tohto Parlamentu výrazným spôsobom vzrastie. Bude to znamenať, že prácu Parlamentu bude potrebné reorganizovať, aby sme mohli fungovať účinne, demokraticky a otvorene. V budúcnosti už Parlament nebude len diskusnou spoločnosťou, ale veľmi dôležitým legislatívnym orgánom, ktorý bude ovplyvňovať životy Európanov. To si bude vyžadovať zodpovedný Parlament. Bude to znamenať, že poslanci tohto Parlamentu sa budú musieť pripraviť na to, že bude potrebné sa oboznámiť s celou škálou otázok a nepočúvať, napríklad, len jednu alebo dve lobistické skupiny.

Ďalej by som chcel hovoriť o zahraničnej politike. Je najvyšší čas na to, aby sme začali premýšľať o právomociach a jurisdikcii v oblasti zahraničnej politiky pre nového predsedu, vysokého predstaviteľa a predsedu Komisie. V opačnom prípade nastanú problémy. V opačnom prípade nebude vonkajší svet vedieť, koho má kontaktovať. Všetci vieme, že v zákulisí prebieha ostrý spor ohľadom vzťahov v rámci týchto právomocí, mohli by sme o tom však diskutovať aj v otvorenej diskusii. Okrem toho si myslím, že táto diskusia o právomociach jednotlivých činiteľov je oveľa dôležitejšia, než diskusia o personáli. Je skutočne dôležitá.

Nakoniec by som chcel povedať pár slov o zahraničnej politike. Vo svojej podstate táto politika zostáva na medzivládnej úrovni, chceme však, aby bola EÚ schopná hovoriť jedným zjednoteným hlasom a to si rozhodne bude vyžadovať skutočnú zmenu postoja zo strany členských štátov. Výbor Európskej únie pre klimatické zmeny len nedávno navštívil Indiu, pričom sme sa dozvedeli, že ľudia tam EÚ takmer vôbec nepoznajú a že India neprikladajú Európskej únii žiaden veľký význam. Pre nich má oveľa väčší význam návšteva prezidenta Sarkozyho alebo ministerského predsedu Browna. Okrem toho, keď ministri zahraničných vecí EÚ navštevujú krajiny mimo Európskej únie, ich agenda má úplne národný charakter. Ak sa aj vysloví nejaká zmienka o EÚ, ide len o akúsi postrannú poznámku a nič viac. Ak to bude aj naďalej pokračovať týmto spôsobom, potom niet pochyb o tom, že budeme musieť čakať veľmi dlhú dobu, kým sa z EÚ stane silný činiteľ v zahraničnej politike.

Roberts Zile (UEN). – (LV) Ďakujem Vám, pán predseda. Pre tých, ktorí si želali, aby sa ratifikovala Ústavná zmluva, možno Lisabonská zmluva nepredstavuje až taký významný úspech, nepochybne však nepredstavuje úspech ani pre „euroskeptikov“, ktorí si neželali prijatie žiadnych nových zmlúv v EÚ. Znamená to teda, že ide o klasický politický kompromis, a ako taký by sa mal tiež ratifikovať vo všetkých členských štátoch EÚ. Európskemu parlamentu sa na základe Lisabonskej zmluvy jednoznačne rozšírilo pole pôsobnosti, čo nám prináša nové povinnosti. Európske inštitúcie musia, ako celok, tiež demonštrovať európskym občanom, že sú v ekonomicky citlivých oblastiach schopné prejať pravú európsku solidaritu, aby sme neskončili s novým ustanovením o energetickej solidarite, podobne, ako to bolo v prípade zavedenia zásady slobodného trhu na európskom území pomocou smernice o službách. Keďže mnohé závisí od nás, pevne verím, že zástupcovia všetkých členských štátov Parlane aj v európskych inštitúciách pochopia, aký nesmierne dôležitý je tento prejav pre európskych občanov. Ďakujem.

PRESEDA: PÁN ONESTA

Podpredseda

Esko Seppänen (GUE/NGL). – (FI) Vážený pán predsedajúci, vážená pani komisárka, maďarský parlament ratifikoval Lisabonskú dohodu predtým, než mu bola oficiálne zaslaná. Vtedy teda ešte ani nevedel, k čomu vôbec vyjadruje svoj súhlas. V súvislosti s touto otázkou, v ktorej nemá Európsky parlament žiadnu právomoc, sa stávame terčom posmechu, pretože nemáme žiadnu konsolidovanú verziu zmluvy, ktorá by slúžila ako základ pre diskusiu. Bez tejto konsolidovanej verzie si nemôžeme túto zmluvu prečítať – a rovnako si ju nemôžu prečítať ani obyvatelia EÚ.

Moja skupina nepodporuje túto zmluvu. Európska únia bude militarizovaná a bude sa uberať smerom vojenskej aliancie. Neprehľbia sa tým záujmy socialistickej Európy, ani sa tým nepodporí žiadna ideálna forma demokracie. Na základe tejto zmluvy budú členské štáty nútené zvýšiť svoje vojenské prostriedky na operácie, ktoré budú prebiehať mimo ich územia a v ich bývalých kolóniách.

Vojenské operácie EÚ sa budú môcť vykonávať bez mandátu OSN, t.j. nelegálne – z pohľadu medzinárodného práva. Na stretnutí Európskeho konventu nebol prijatý žiadny článok o povinnom mandáte OSN. Bol zablokovaný krajinami EÚ, ktoré sú zároveň členmi NATO, pre ktoré nie je koncept angažovať sa v nelegálnych vojnách – napríklad v Iraku – vôbec cudzí. Európska únia používa tiež bojové jednotky, ktoré sú kompatibilné s NATO, na rozšírenie mieru – čo inými slovami znamená rozšírenie vojny – do ďalších krajín. Rovnaké zbrane používajú aj sily rýchlej reakcie NATO. Lisabonská zmluva je plne v súlade s cieľmi NATO a dopomôže k tomu, aby EÚ konala v záujme NATO.

Znenie spoločných a bezpečnostných záruk EÚ je nejasné. Keď sa členské štáty zaviazu k tomu, že použijú všetky svoje dostupné prostriedky na pomoc ostatným členským štátom, všetky tieto ich dostupné prostriedky môžu mať aj vojenský charakter. Ak sa tak stane, a ak sa tieto prostriedky použijú, potom sa z EÚ tiež stane vojenská aliancia.

Kathy Sinnott (IND/DEM). - Vážený pán predsedajúci, protestujem proti tomu, aby bola správa o Lisabonskej zmluve takto narýchlo predložená tomuto Parlamentu, ešte predtým, než poslanci obdržali verziu zmluvy v čitateľnej a kontextovej podobe.

Obdržali sme pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktoré sú za daných okolností úplným nezmyslom. Hlasovali by sme v tomto Parlamente o iných správach, ak by sme mali k dispozícii len pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, a nevedeli by sme, ako vyzerá celý dokument? To by sme snáď túto správu mali prijať na základe dobrej vôle? Toto veru nie je to, čo nás do Štrasburgu – ako zákonodarcov – poslali robiť naši voliči.

Ja pochádzam z Írska. My budeme mať referendum. Čím viac sa o tom hovorí, tým viac žiadostí každý deň dostávam o sprístupnenie zmluvy. Keď som nútená povedať ľuďom, že neexistuje žiadna jej čitateľná verzia, nechcú tomu uveriť. Keď im však poviem, že je to na základe rozhodnutia medzivládnej konferencie, sú nahnevaní.

Vôbec nepochybujem o tom, že tento pocit je ešte intenzívnejší v prípade iných znechutených obyvateľov Európy, ktorým bolo znemožnené zúčastniť sa na referende. Môžem si však iba predstaviť, aká bude reakcia ľudí, keď sa dozvedia, že ich poslanci v Európskom parlamente schválili túto správu o zmluve, ktorú si ani vôbec neprečítali.

Podelím sa s vami o jedno tajomstvo. Naši občania sú inteligentní, rozvážni a plne schopní zohrávať demokratickú úlohu vo svojej vlastnej rézii. Preto to, čo tu dnes a počas celého tohto lisabonského procesu robíme, je podvod na našich občanoch – tých istých občanoch, ktorých spoluprácu a tvrdú snahu budeme potrebovať na dosiahnutie pokroku v európskom projekte.

Varujem vás: nebuďte prekvapení, ak jedného dňa tí istí dlhodobo trpiaci občania túto spoluprácu odmietnu.

Ashley Mote (NI). Vážený pán predsedajúci, chcel by som sa opýtať, prečo je Lisabonská zmluva taká nedostupná, keď je to taká skvelá vec. Je to preto, že členské štáty sa menia z teoretických pánov EÚ na jej sluhov? Je to preto, že vytvára právne predpisy, namiesto toho, aby vytvárala rámec pre zákonodarstvo? Je to preto, že neponúka žiadne nástroje na kontrolu budúcich zákonodarcov? Je to preto, že sústreďuje moc do rúk byrokracie, ktorá sa neustále viac upevňuje?

Podobne ako posledná zmluva, dáva aj táto zmluva Európskej únii trvalé právo prevziať na seba viac právomocí, bez potreby akýchkoľvek budúcich dohôd – aké hanebné prevzatie moci. Takéto nedemokratické právomoci sú v Spojenom kráľovstve nelegálne, pretože žiadny britský parlament nemôže vytvárať záväzky pre svojich nástupcov. Pani Wallströmová povedala, že slovo „ústava“ sa vynechalo, aby sa predišlo problémom s Britmi – akú mala pravdu! Mali by sme odtiaľto odísť a zobrať si so sebou naše 2 miliardy EUR za hodinu – určite by sme na tom potom boli lepší.

Elmar Brok (PPE-DE). - (DE) Vážený pán predsedajúci, vážená pani podpredsedníčka, vážený pán úradujúci predseda Rady, už viac nedokážem porozumieť prejavom predstaviteľov Strany za nezávislosť Spojeného kráľovstva a ďalších strán. Učil som sa, že Westminsterský systém parlamentnej demokracie poskytuje plnú demokratickú legitimitu. Presne to sa teraz deje. Boli sme zvolení našimi voličmi a prijmeme rozhodnutie, presne tak, ako to urobili naši kolegovia v národných parlamentoch – na to máme plnú demokratickú legitimitu. Všetko to, čo sa tu týmto populistickým spôsobom odohráva, predstavuje rozklad kompetencií parlamentnej demokracie a za to budete musieť niesť zodpovednosť.

(potlesk)

Druhým bodom, ktorý by som tu chcel spomenúť – pričom vďačnosť zaň patrí pánovi Corbettovi a pánovi Méndezovi de Vigo – je ten, že je zjavné, že táto zmluva uzatvára demokratickú medzeru v Európskej únii. Plné spolurozhodovacie práva pre Európsky parlament, voľba predsedu Komisie Európskym parlamentom, povinnosť ratifikácie medzinárodných zmlúv Európskym parlamentom, posilnenie národných parlamentov – nerád by som zachádzal do podrobností. To, čo tu, v Európskej únii, robíme, je jedinečné, pretože už viac neriešime rozdielne záujmy našich občanov a medzi našimi občanmi, ktoré tu vždy budú prítomné, pomocou tankov a zbraní – ako sme to robili v minulosti – ale pomocou diskusií a demokratického hlasovania.

To je ten skutočný a veľkolepý rozdiel v porovnaní s tým, čo doteraz tvorilo európsku históriu. Všetko sa to pritom odohráva na báze rovnosti členských štátov a občianskych skupín. Týmto smerom by sme sa mali orientovať. Počas posledných 60 rokov to prinieslo západnej Európe šťastie. Od roku 1990, od zjednotenia Európy, môže toto šťastie zdieľať prevažná časť Európy. Túto časť Európy by sme teraz radi posilnili, aby nám tento vnútorný mierový proces poskytol, prostredníctvom zmluvy, lepšiu schopnosť prijímať rozhodnutia a aby sme sa mohli vysporiadať s budúcimi výzvami tohto sveta a prekonať problémy energetickej

bezpečnosti, vonkajšej bezpečnostnej politiky, terorizmu a mnohé ďalšie. To je odpoveď na tieto výzvy. Pán Méndez de Vigo citoval Paula Valéryho a ja by som ho rád citoval tiež: „Či už tým alebo oným spôsobom, z Európy sa určite stane prívosok ázijského kontinentu.“ A o to ide. Má Európa šancu na prežitie prostredníctvom spolupráce a spojenia síl, ktorým dáme demokratické kompetencie a smer, alebo sa ako Európania vytratíme v tomto novom svete poriadku?

(potlesk)

Enrique Barón Crespo (PSE). - (ES) Vážený pán predsedajúci, vážený pán úradujúci predseda Rady, vážená pani podpredsedníčka Komisie, vážené dámy, vážení páni, chcel by som vyjadriť svoju podporu správe od mojich kolegov pána Corbetta a pána Méndeza de Viga, pretože ide o správu, ktorá je v súlade s tým, o čo sa Európsky parlament usiloval už od začiatku.

Som presvedčený, že ministerskí predsedovia, akými boli napríklad Robert Schuman a Paul-Henri Spaak, alebo Konrad Adenauer, by určite podpísali Lisabonskú zmluvu. Urobili by tak predovšetkým preto, že výsledkom línie, ktorá bola definovaná na základe Spinelliho zmluvy a ktorá uprostred osemdesiatych rokov minulého storočia inšpirovala líniu, ktorá sa sformovala do podoby ústavy, je teraz Lisabonská zmluva, v otvorenom ústavnom procese pre Európsku úniu. Myslím si, že v tomto ohľade správa obhajuje a presadzuje pokrok, ktorý sa dosiahol. Zároveň je to však aj správa, ktorá vyjadruje časť túžby konsolidovať Európsku úniu ako politickú a demokratickú úniu.

Chcel by som vzniesť určité pripomienky v súvislosti s ponaučením, ktoré by sme si mali vziať k srdcu, predovšetkým v súvislosti s ratifikáciou ústavnej zmluvy. Počúvam tu mnoho vyjadrení o referendách od tých, ktorí sú proti tomu, aby sme sa pohli dopredu. Ja som sa, samozrejme, tiež zúčastnil referenda, ktoré sme organizovali v mojej krajine, a v ktorom sme zvíťazili. Plynie z toho ponaučenie, ktoré si treba zapamätať: to, o čom rozhodneme spoločne, sa nesmie stať predmetom výhrad a rukojemníkom toho, o čom rozhodla malá menšina.

Potrebujeme rozmyšľať ako demokrati, ako by sme mohli všetci spoločne ratifikovať to, čo si prajeme. Je pre nás neprijateľné byť závislí na konaní malej menšiny a myslím si, že toto je dôležité ponaučenie pre budúcnosť.

Pán predsedajúci, chcel by som svoj prejav ukončiť jedným postrehom: Európsky parlament bol vždy v predvoji, vždy stál na čele Európy. To znamená, že potrebujeme začať pracovať na veľkom množstve politických rozhodnutí, ktoré je potrebné prijať ešte pred budúcimi voľbami, pretože skutočnosť je taká, že táto zmluva by mala vstúpiť do platnosti 1. januára 2009. Z hľadiska demokracie, spolurozhodovania, menovania a prispôbovania Európskeho parlamentu je toho potrebné ešte veľmi veľa vykonať.

(potlesk)

Marian Harkin (ALDE). - Vážený pán predsedajúci, ako jedna z 13 poslancov tohto Parlamentu, ktorí budú mať možnosť hlasovať o Lisabonskej zmluve v referende, som rada, že jej môžem vyjadriť svoju podporu. Ako už povedala pani komisárka Wallströmová, tak ako každý iný dokument, ani táto zmluva nie je dokonalá. Predstavuje kompromis, ktorý sa však uberá správnym smerom.

Z dôvodu časovej tiesne obmedzím svoje poznámky na jedinú oblasť. Zmluva zachováva princíp subsidiarity – princíp, na základe ktorého prijímame rozhodnutia na najvhodnejšej úrovni.

Jedným z argumentov, ktorý odporcovia tejto zmluvy v Írsku používajú, je ten, že Lisabonská zmluva je „samopozmeňujúca a samodoplňujúca“, no v článku 48 ods. 4 sa veľmi jasne uvádza, že akékoľvek pozmeňujúce a doplňujúce návrhy k zmluve vstúpia do platnosti jedine vtedy, ak budú ratifikované všetkými členskými štátmi v súlade s ich príslušnými ústavnými požiadavkami. To je samotná podstata subsidiarity.

Čo ma však občas počas diskusií v tomto Parlamente prekvapí – aj keď by ma to zrejme prekvapovať nemalo – je skutočnosť, že tí, ktorí najviac a najhlasnejšie kričia o zvrchovanosti členských štátov, sú presne tí istí, ktorí podkopávajú túto zvrchovanosť prednášaním a zastrášaním členských štátov o potrebe usporiadať referendum, aj keď vnútroštátne právne predpisy a teda aj zvrchovanosť a subsidiarita kážu opačne. Lisabonská zmluva podporuje zvrchované právo členských štátov prijať takéto rozhodnutie, a to je aj jeden z mnohých dôvodov, prečo túto zmluvu podporujem.

Konrad Szymański (UEN). - (PL) Vážený pán predsedajúci, Lisabonská zmluva bola veľmi zložitým kompromisom pre všetky zúčastnené strany a z toho dôvodu som s ohromením čítal v tejto správe slová,

ktoré nie sú ničím iným, než prípravou pôdy na následné kampane, ktorých cieľom bude premeniť EÚ v ústavný štát.

Radšej navrhujem, aby sme sa vyrovnali s neprítomnosťou symbolov, s kompromisom v systéme hlasovanie v Rade, alebo s dohodami *opt-in opt-out*. Navrhujem tiež, aby sme sa vyrovnali s faktom, že metóda dohovorov priniesla EÚ problémy. Problémy, ktoré sme prekonali pomocou tradičných rokovaní medzi vládami.

Európska únia nepotrebuje permanentnú diskusiu o inštitúciách, Európska únia potrebuje politickú vôľu a realizáciu spoločných a užitočných cieľov.

Irena Belohorská (NI). – (SK) Vážené dámy, vážení páni. Vítam iniciatívu Európskeho parlamentu aktívne sledovať a iniciovať sa v procese ratifikácie Lisabonskej zmluvy. Som rada, že aj ja som mala možnosť pracovať v Európskom konvente 18 mesiacov na príprave Ústavnej zmluvy. Po jej neúspechu je Lisabonská zmluva politickým kompromisom a je to vyvážený a dobrý dokument.

Okrem ostatných dôležitých reforiem obsahuje aj rozšírenie spolurozhodovacieho procesu, čo pre nás v Európskom parlamente znamená, že sa stane Európsky parlament najsilnejším od jeho vzniku, a tento fakt vítam ako modernizáciu a demokratizáciu politiky v Európe 21. storočia. Súčasne však aj zvyšuje flexibilitu Európskej únie, ktorá dnes združuje 27 členských štátov. Tomu zodpovedá aj zvýšená participácia národných parlamentov na príprave dokumentov, ktoré sa v Európskej únii realizujú. V tejto súvislosti ma mrzí, že Slovensko, ktoré pri ratifikácii Ústavnej zmluvy nemalo žiaden problém, dnes sa práve vďaka politickým hrám zviditeľnilo problémom tejto ratifikácie. Verím však, že aj slovenskí politici si uvedomia potrebu tohto dokumentu a ratifikácia prebehne bez problémov.

Dovoľte mi len pridať ešte jednu vetu. Diskusia v tomto Parlamente, pán predsedajúci, ukazuje na rozdiel medzi vnímaním Európskej rady a Európskym parlamentom. Hovorí o tom, že pravdepodobne tu nie je dobrá komunikácia, veď vlastne sa spochybňuje podpis ministerských predsedov, ktorí podpísali Lisabonskú zmluvu, a to je dosť závažný fakt.

Alexander Stubb (PPE-DE). - Vážený pán predsedajúci, predtým, než uvediem svoje obvyklé tri body, by som sa chcel vrátiť k slovám pána Nigela Faraga zo Strany za nezávislosť Spojeného kráľovstva. Spomenul slovo „zbabelý“. Zrejme môžeme očakávať, že sa počas hlasovania niečo udeje. Ja by som chcel povedať len toľko, že človek sa pozná podľa toho, ako sa správa pri hlasovaní. Uvidíme, ako sa bude správať Strana za nezávislosť Spojeného kráľovstva

Chcel by som uviesť svoje tri body. Mojim prvým bodom je, že v Európskej únii sa nachádzame v neustálom procese zmien. Pred dvoma rokmi sme sa tu zaoberali podobnou správou a ja by som chcel skutočne zablahoželať spravodajcom, pánovi Richardovi Corbettovi a pánovi Íñigo Méndezovi de Vigo, k dobre vykonanej práci. To, čo sa stalo v roku 2005, bolo poľutovaniahodné. To, čo sme robili odvtedy, by sa dalo nazvať krízovým manažmentom. O tom presne Európa je. Potrebujeme riešiť problémy. Vyriešili sme problém zmluvy a teraz môžeme, dúfam, ísť ďalej.

Mojim druhým bodom je to, že si myslím, že zmluva, ktorú máme teraz pred sebou, predstavuje podstatné zlepšenie v porovnaní so Zmluvou z Nice. Predstavuje zlepšenie z hľadiska účinnosti: máme viac hlasovaní kvalifikovanou väčšinou, máme právnu subjektivitu, máme toho oveľa viac v súvislosti s vonkajšími vzťahmi a dobré výsledky sme dosiahli aj v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí. Táto zmluva predstavuje tiež zlepšenie demokracie. Európsky parlament získal väčšie právomoci, Charta základných práv sa dostala do zmluvy a národné parlamenty tiež dostali viac právomocí. Preto je táto zmluva v mnohých ohľadoch lepšia, než bola Zmluva z Nice.

Mojim tretím a posledným bodom je však to, že teraz je čas pohnúť sa ďalej. Blahoželám piatim krajinám, ktoré už ratifikovali zmluvu. Čím skôr sa nám podarí túto zmluvu presadiť, tým lepšie na tom všetci budeme, pretože je čas pohnúť sa ďalej, zamerať sa na skutočné otázky, na právne predpisy, na prijímanie múdrych európskych rozhodnutí. Pritom však nesmieme zabúdať na to, že máme víziu. Je to vízia o jednotnej Európe, pretože Európska únia je jediná organizácia, ktorá nám poskytla štyri veci. Týmito štyrmi vecami sú mier, prosperita, stabilita a bezpečnosť.

Bernard Poignant (PSE). - (FR) Vážený pán predsedajúci, zmluvy sú ako pôrody – niektoré potrebujú epidurálnu injekciu, iné cisársky rez. Táto zmluva patrí do druhej kategórie a uvidíte, že z nej vyrastie krásne dieťaťko.

Už sme v súvislosti s ňou mali dva pokusy, ale to bolo v minulosti. Je nedokonalá a neúplná, je to však stále lepšie ako nič. Predovšetkým znamená úspešné ukončenie snáh o opätovné zjednotenie kontinentu, ktoré

sa začali 9. novembra 1989. Svojim spôsob znamená tiež ukončenie druhej svetovej vojny. Samozrejme, že sa tejto zmluve vyčíta, že vytvára pevné základy pre liberálnu Európu. Mohla však byť aj totalitná! Dúfam, že táto zmluva nebude znamenať koniec jedného obdobia, ale začiatok ďalšieho.

Už teraz sa teším a som zvedavý na to, kto bude novým prezidentom Európy, pretože celý svet sa bude pozeráť, aby zistil, kto bude zvolený, a táto osoba vytvorí inštitúciu. Už teraz by som chcel tejto osobe odkázať: „Nezostávaj vo svojej kancelárii. Choď do celej Európy, nielen do hlavných miest, ale do každého európskeho regiónu.“ Rád by som jemu alebo jej povedal: „Choď do celého sveta. Choď do miest, kde sa ignorujú slobody, kde sa obmedzujú ľudské práva a kde ešte stále zúri vojna a vojenské konflikty. Ukáž, že Európa má meno, tvár, adresu a telefónne číslo.“ Myslím si, že táto osoba, nech už je to muž alebo žena, bude mať rozhodujúcu úlohu. Uvidíme, čo sa pomocou tohto postu podarí dosiahnuť.

Už teraz vieme, že v júni 2014 budeme mať spoločné stretnutie po piatich rokoch. Buď zistíme, že zmluva nám priniesla pozitívne výsledky, že sa ukázala byť účinná a občania sa s ňou stotožnili, alebo zistíme, že samotná náklonnosť k Európe bola poškodená. Preto bude nadchádzajúce parlamentné obdobie pravdepodobne rozhodujúce z pohľadu záväzku občanov k Európe.

Cristian Silviu Buşoi (ALDE). - (RO) Vážené dámy, vážení páni, chcel by som najprv zablagoželat spravodajcom. Je to skutočne veľmi dobrá správa.

Napriek tomu, že sa upustilo od symbolov Únie a napriek všetkým kompromisom, ktoré boli dohodnuté na júnovom zasadnutí Európskej rady a na medzivládnej konferencii, si Lisabonská reformná zmluva zachováva najdôležitejšie inovácie, ktoré obsahovala predchádzajúca ústavná zmluva, čo predstavuje skutočne veľký krok vpred v reformovaní Európskej únie. Najviac ma teší nárast úlohy Európskeho parlamentu a národných parlamentov v rozhodovacom procese Európskej únie.

Moja krajina, Rumunsko, bola jednou z prvých krajín, ktoré ratifikovali túto zmluvu, pričom ju ratifikovala veľkou väčšinou poslaneckých hlasov. Podľa môjho názoru je záver číslo 10 pravdepodobne najdôležitejším záverom v celej správe. Aj keď ratifikácia zmluvy bude prebiehať takmer vo všetkých členských štátoch – až na jednu výnimku – v ich národných parlamentoch, myslím si, že je dôležité zabezpečiť informovanosť občanov krajín Európskej únie, aby sa nám podarilo dosiahnuť úspešné inštitucionálne reformy.

Je úlohou európskych inštitúcií, aby informovali občanov o tejto zmluve. Je povinnosťou každého poslanca v tomto Európskom parlamente, aby odišiel do svojej krajiny krajín a vysvetlil občanom, ktorých tu zastupujeme, výhody Lisabonskej zmluvy pre budúcnosť Európskeho usporiadania.

Mirosław Mariusz Piotrowski (UEN). - (PL) Vážený pán predsedajúci, po dvoch rokoch diskusií o kontroverznej zmluve, ktorá bola odmietnutá vo Francúzsku a Holandsku, sme uspeli v dosiahnutí kompromisu a prijatí textu, ktorý by mal zachrániť európskych občanov. Je tu však jeden problém: každý z nás už odsúhlasil – a niektorí z nás už dokonca aj prijali – text, ktorý ešte stále neexistuje v konsolidovanej verzii. Spravodajcovia tento fakt dokonca priznávajú v odseku 9 dokumentu, ktorý bol predložený Parlamentu.

Lisabonská zmluva bola sprístupnená len ako zoznam pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov k zmluvám. Dokonca ani poslanci tohto Parlamentu ešte nevideli konsolidovaný text, nehovoriac o občanoch členských krajín. Takto má teda vyzeráť vyhlasované obnovenie priateľských stykov medzi EÚ a jej občanmi? Tími občanmi, ktorým je upierané nielen právo na referendum, ale tiež možnosť zoznámiť sa s textom zmluvy – a to už ani nehovorím o akýchkoľvek diskusiách s občanmi na túto tému. Spôsobili tento stav technické príčiny, alebo je to zapríčinené tým, že autori tohto geniálneho diela sa opäť snažia niečo utajiť?

História ratifikácie ústavnej a Lisabonskej zmluvy nám ukazuje, že vedúci predstavitelia EÚ pohrdajú európskymi občanmi a demokratickými postupmi. To je aj dôvod, prečo musí byť táto zmluva odmietnutá.

Reinhard Rack (PPE-DE). - (DE) Vážený pán predsedajúci, prieskum Eurobarometer vždy ukazuje, že približne 30 % európskych obyvateľov je nespokojných a euroskeptických. Týchto 30 % je veľmi zaujímavé číslo. Priťahuje najmä protestné skupiny a ďalších, ktorí nemajú žiadny vlastný politický program, ale chcú by získali časť týchto 30 %. Priťahuje tých, ktorí nemajú žiadny politický program, podľa ktorého by ich bolo možné identifikovať. Euroskepticismus je clona, za ktorú sa môžu ukryť. Týchto 30 % priťahuje aj tých, ktorých politické programy nebudú ostatnými nikdy prijaté.

Euroskepticismus je veľmi užitočná maska pre xenofóbov. Byť skeptickým sa považuje za prijateľné, aspoň v očiach týchto 30 %. Pri výzvach o usporiadanie referenda, by sme teda mali v pozadí vnímať tieto záujmy. Tých, ktorí naň vyzývajú, nezaujíma samotné referendum, nesnažia sa dosiahnuť väčšiu demokraciu. Ich

záujmom je zapriať tento tridsaťpercentný protestujúci potenciál a použiť ho na dosiahnutie vlastných cieľov.

O rovnakých 30 % euroskeptikov má však záujem aj iná skupina. Predstavujú totiž trhový potenciál pre určité médiá. Protesty voči EÚ sa veľmi dobre predávajú – môžeme to vidieť každý deň v bulvárnej tlači. V mojej krajine, Rakúsku, vám postačí len letný pohľad na titulky, aby ste vedeli, o čom sa píše. Nie je to o údajnej velezrade ani o „divadle“ EÚ. Je to o tom, aby sme zabezpečili, že týchto 30 % bude aj naďalej každý deň kupovať noviny.

Kto by mohol byť proti národnému referendu? Nikto nemôže byť proti, ale v tom prípade je potrebné na ich konanie vyzývať oveľa častejšie a v súvislosti s oveľa širším tematickým záberom. To sa však nedeje. Vo svojej podstate tieto protesty slúžia len novinám, na získanie potenciálneho trhového podielu a prevahy. Neslúžia však demokracii. Túto skutočnosť je potrebné v deň, ako je ten dnešný, nahlas vysloviť.

(potlesk)

Genowefa Grabowska (PSE). - (PL) Vážený pán predsedajúci, chcela by som zablahoželať svojim kolegom k vynikajúcej správe a chcela by som sa s vami dnes podeliť o tri novinky: dve z nich sú výborné, jedna je zlá. Prvou dobrou správou je táto: Poľsko ratifikuje Lisabonskú dohodu. Včera poľská vláda vydala návrh zákona o jej ratifikácii a dňa 27. februára sa ňou bude zaoberať poľský *sejm* a senát. Chcela by som zdôrazniť, že táto zmluva má podporu výraznej väčšiny v parlamente.

Druhou dobrou správou je, že poľské spoločenstvo nesmierne silno podporuje európsky projekt. Na základe nedávnych prieskumov je až 83 % Poliakov spokojných so svojich členstvom v Európskej únii. Vzhľadom na túto rozsiahlu podporu, by bolo referendum v mojej krajine zbytočné. Preto vás prosím, aby ste pamätali, že moji kolegovia poslanci, ktorí v tomto Parlamente vyzývajú na referendum, hovoria len za seba.

Tretou správou – ktorá je zlá – to je, že Poľsko má, bohužiaľ, ešte stále výhrady voči Charte základných práv. Znamená to, že okrem Britov budú Poliaci jedinými Európanmi, ktorí nebudú môcť využívať jej výhody. Z toho dôvodu chcem apelovať na Radu a na slovinské predsedníctvo, aby pripravili mechanizmus na zjednodušený návrat, ktorý by umožnil Poľsku – a v budúcnosti možno aj Veľkej Británii – aby sa mohlo zmluvne zaviazat k Charte základných práv.

Roger Helmer (NI) - Vážený pán predsedajúci, dovoľte mi najprv reagovať na slová nášho skvelého kolegu, pána Baróna Crespu, ktorý povedal, že nesmieme pripustiť, aby vôľa menšiny stála v ceste európskemu projektu.

V mojej krajine prieskumy verejnej mienky ukazujú, že približne 75 % britských občanov chce mať referendum, a že približne dve tretiny z nich by hlasovalo proti Lisabonskej zmluve. Ak toto číslo pán Barón Crespo považuje za malú menšinu, potom môžem povedať len toľko, že to nie je moja predstava malej menšiny.

Ako už mnoho mojich kolegov predtým upozornilo, hlasujeme tu za niečo, čo si v skutočnosti ani nemôžeme prečítať. Nemáme žiadny konsolidovaný text. Je to absolútny škandál!

Mnohí zástupcovia opačného názoru v tomto Parlamente nám tvrdia, že táto zmluva je dobrá. Znovu a znovu tu počúvam vyjadrenia o tom, aká dobrá je. Ak je naozaj taká dobrá, prečo potom nevyjdeme do ulíc a neobhájime túto zmluvu pred ľuďmi prostredníctvom referenda? Prečo sa ho tak bojíte?

Dnes opúšťa európsky projekt akúkoľvek príslušnosť k demokratickej legitimiti. Dnes budeme hlasovať za ústavu so zmeneným názvom, spôsobom, ktorý ukazuje obrovské pohrdanie európskymi občanmi a demokratickými hodnotami. V roku 2005 voliči vo Francúzsku a Holandsku rozhodne odmietli ústavu.

Som šokovaný nehoráznym cynizmom európskych vedúcich predstaviteľov, ktorí síce zmenili obal, ponechali však podstatu, a prichádzajú s ňou opäť, bez ohľadu na verejnú mienku. Väčšina francúzskych a holandských poslancov v tomto Parlamente podporí túto správu. Nevie, ako sa chcú pozrieť do očí svojim voličom. Nevie, ako budú môcť v noci spať.

V Spojenom kráľovstve labouristická vláda porušila svoj slávnostný sľub, že usporiada referendum, aj keď na základe poštových prieskumov verejnej mienky, ktoré organizovali kampaňové skupiny, viac než 80 % hlasujúcich vyjadrilo svoje „áno“ k otázke, či sa má uskutočniť referendum.

Presadzovaním týchto opatrení, aj napriek nesúhlasu verejnosti, podkopávate tie isté základy Európy, ktoré sa pokúšate vybudovať. Musíme robiť to, čo si želajú naši občania. Občania žiadajú referendum.

Jens-Peter Bonde (IND/DEM). - Vážený pán predsedajúci, pán Corbett nám ukázal takzvanú konsolidovanú verziu zmluvy už desaťkrát. Táto verzia však nebola konsolidovaná spôsobom, ktorý by nám umožnil prijať rozhodnutie, pretože text v nej je písaný tak, ako by vyzeral, keby sme Lisabonskú zmluvu už schválili. Konsolidovaná verzia predstavuje formu, v ktorom je text, ktorý bude predložený na schválenie, písaný tučným písmom a text, ktorý bude odstránený, je písaný kurzívou. Tento spôsob umožňuje, aby sa dal text posúdiť správnym spôsobom.

Pani komisárka Wallströmová nám sľúbila túto verziu ...

(predsedajúci prerušil rečníčnika)

Rihards Pīks (PPE-DE). - (LV) Vážený pán predsedajúci, vážená pani podpredsedníčka Komisie, vážený pán úradujúci predseda Rady, keď som dnes počúval vystúpenia niektorých mojich kolegov poslancov, uvedomil som si starú pravdu, ktorá je napísaná vo Svätom Písme: kritizovať a ponižovať je ľahké, postaviť dom a vybudovať chrám je však dlhá a zložitá úloha. Chcel by som kritikom tejto zmluvy pripomenúť, že jej základy – Lisabonskej zmluvy aj ústavnej zmluvy – boli vytvorené v najširšom zastúpenom demokratickom fóre v európskej histórii, s účasťou vládnych organizácií a za prítomnosti masmédií. Preto by som dnes rád zablahoželel svojim kolegom, pánovi Méndezovi de Vigo a pánovi Corbettovi, ktorí vypracovali návrh správy, o ktorej budeme hlasovať. Táto správa je v skutočnosti veľmi dobrým zhrnutím, pričom pán Bonde má pravdu, keď hovorí, že konsolidovaná verzia zmluvy je momentálne dostupná len v angličtine. Z toho dôvodu navrhujem, aby sa tento dokument vydal vo forme brožúry, ktorá by predstavovala kvalitné zhrnutie zmluvy, keďže nie každý si prečíta celé znenie zmluvy. Chcel by som sa teraz dotknúť samotných stanovísk, ktoré boli k tejto zmluve zaujaté. Bolo v nich počuť veľa pozitívnych vecí, počuli sme však aj kritiku. Považujem za veľmi dobré, že bola formulovaná spoločná zahraničná a bezpečnostná politika a potreba pre spoločnú energetickú politiku. Zároveň je však veľká škoda, že neexistujú žiadne nové nástroje na vykonávanie týchto politík – Komisia ani Parlament nedostali žiadne takéto nástroje. Čo to znamená? Znamená to, že nás ešte čaká práca: musíme tieto politiky zaviesť a realizovať. Z tohto pohľadu už bola polovica práce urobená: vytvorili sa základy. Zvyšok práce, tú druhú časť – konkrétne zavedenie do praxe – je však ešte stále potrebné urobiť. Všetkým nám v tomto úsilí prajem veľa šťastia. Ďakujem.

Adrian Severin (PSE). - Pán predsedajúci, boli tu spomenuté základné výhody Lisabonskej zmluvy a bol tu popísaný pokrok, ktorý prináša na ceste ku skutočnej únii občanov. Bola zdôraznená aj potreba jej rýchlejšej ratifikácie. Dovoľte mi pripojiť dve poznámky, ktoré vo mne vyvolávajú obavy.

Po prvé, trh sa globalizoval. Globalizovala sa však aj kriminalita a chudoba, a vlny prisťahovalcov nám túto skutočnosť každodenne pripomínajú. Zároveň s prebiehajúcou fúziou automobiliek, lietadlových a ocelových spoločností, sa objavujú aj nové alebo staronové mocnosti. Napriek tomu Európa zostáva rozdelená. Pokračujúce rozdelenie Kosova, ktoré niektorí označujú za boj medzi právnymi dogmatikmi a realistami, predstavuje najaktuálnejší a najstrašnejší príklad toho, že mier a zákony v Európe nie sú bezpečné.

Vzhľadom na toto pozadie nepredstavuje posadnutosť ustanoveniami *opt-in* alebo *opt-out* ten správny spôsob, ako ochrániť národnú zvrchovanosť pred takzvaným európskym imperializmom. Naopak, predstavuje spôsob, ktorý odsudzuje každý jednotlivý členský štát do pozície bezvýznamného štátu a, v konečnom dôsledku, aj do pozície neistoty.

Moja druhá obava je táto: zo zmluvy boli odstránené zmienky o symboloch, zo strachu pred tým, že by európske symboly mohli zatieniť tie národné. Na druhej strane nám nedostatok demokratickej účasti obyvateľstva v národnom živote každodenne dokazuje, že naše národné mýty sa nachádzajú v stave vyčerpanosti. Európske spoločenstvo uhlia a ocele mohlo mobilizovať občanov nielen prostredníctvom oslovenia ich myslí, ale tiež inšpirovaním ich sŕdc. Bol to plán spojený s mýtom.

Lisabonská dohoda je ďalším vynikajúcim plánom, chýba jej však duša. Túto skutočnosť nielenže oslabí schopnosť Európskej únie inšpirovať svojich občanov, ale oslabí aj schopnosť každého členského štátu rehabilitovať svoj národný mýtus.

Okrem týchto pripomienok plne zdieľam myšlienky uvedené v správe a blahoželám spravodajcom k ich vynikajúcej práci. Zdieľam všetky ich názory a myslím si, že odvedli skvelú prácu. Dúfam však, že jedného dňa budeme môcť všetci zvolať: „*Habemus tractatum rei publicae Europae*“.

Jean-Luc Dehaene (PPE-DE). - (NL) Vážený pán predsedajúci, ako neustále tvrdili otcovia európskej integrácie, táto integrácia sa uskutočňuje postupne, krok za krokom. Niekedy sú tieto kroky maličké, inokedy sú zas veľké. Spravodajcovia veľmi jasne podčiarkli, že Lisabonská zmluva je dôležitým kvalitatívnym krokom

vpred – mohli by sme dokonca povedať, že ide o kvantový skok – pre Európu. Je porovnateľná s Rímskou zmluvou, ktorou sme vytvorili spoločný trh, s Jednotným európskym aktom, ktorým bol vytvorený jednotný trh, a so Zmluvou o Európskej únii, ktorou sa vytvorila menová únia. Zmluva o Európskej únii znamenala tie skromný prípravný krok smerom k politickej únii.

Lisabonská zmluva, tým, že poskytuje Európskej únii právnu subjektivitu, a že sa ňou rušia piliere, dáva Európe jasný politický rozmer. Európa túto zmluvu potrebuje k tomu, aby mohla byť globálnym subjektom v dnešnom globalizovanom svete, a aby tak mohla vytvárať štandardy, ktoré tento globalizovaný svet potrebuje. Okrem toho sa, vďaka všeobecnej platnosti spolurozhodovania, táto politická únia stáva viac demokratickou. Túto zmluvu je teraz potrebné v tomto ohľade ratifikovať, pričom koordinovaný text by mal skutočne pomôcť lepšie porozumieť dosiahnutému pokroku.

Hotový text je jedna vec, jeho ratifikácia je však vec druhá, a jeho vykonávanie vec tretia. Môže to byť tá najdôležitejšia úloha, ktorá teraz stojí pred nami. Veľmi ma potešilo, keď som sa dozvedel, že predsedníctvo a aj Komisia sa začínajú zamýšľať a pracovať na tomto vykonávaní, pretože v tomto prípade sa dá uberať rôznymi smermi, a ak nebudeme opatrní, mohli by sme si zvoliť ten nesprávny. Z tohto dôvodu je nesmierne dôležité, aby sa týmto vykonávaním zaoberal aj Parlament, aby bol vytýčený jasný smer cesty, v ktorom by mala táto zmluva dosahovať skutočný pokrok. Je možné, že vykonávanie tejto zmluvy by ju mohlo zaviesť nesprávnym smerom – a to si určite nikto z nás neželá. Chceme dosiahnuť pokrok, ktorý je obsiahnutý v zmluve.

Edite Estrela (PSE). - (PT) Blahoželám spravodajcom, pánovi Corbettovi a pánovi Méndezovi de Vigo, k ich vynikajúcej práci a dobrému príkladu spolupráce. Portugalské predsedníctvo malo historické poslanie vytvoriť z mandátu zmluvu, Lisabonskú zmluvu, ktorú bude portugalský parlament ratifikovať v apríli tohto roku. Nová zmluva nie je liekom na všetky choroby Európskej únie, predstavuje však pridanú hodnotu pre demokraciu. Rozširujú sa právomoci Európskeho parlamentu a rovnako aj národných parlamentov, rozširuje sa však aj participatívna demokracia – predovšetkým prostredníctvom občianskych iniciatív, ktoré umožnia jednému miliónu občanov požiadať Komisiu, aby spustila legislatívnu iniciatívu v konkrétnej oblasti. Okrem toho sa odteraz stáva právne záväznou aj Charta základných práv.

Európska únia nie je dokonalá, má však nezastupiteľnú úlohu vo svete. Potrebujeme Európu, ktorá sa bude viac angažovať a bude mať väčší vplyv pri riešení problémov, akými sú napríklad klimatické zmeny, potravinová bezpečnosť, energetická politika, medzinárodný terorizmus, organizovaná kriminalita, atď. V súčasnosti tu máme naliehavú potrebu, aby všetkých 27 členských štátov, ktoré 13. decembra podpísali Lisabonskú zmluvu, túto zmluvu aj ratifikovalo. To je rozhodujúca etapa v dosahovaní Európy, ktorá je účinnejšia pri prijímaní rozhodnutí, bližšie k občanom, schopná lepšie reagovať na výzvy globalizácie a účinnejšia vo vonkajších vzťahoch. Chopme sa všetci svojich povinností, pretože svet sa nezastaví.

Kým Európa trávila čas uvažovaním a mrhala energiu pri nachádzaní východiska zo svojich inštitucionálnych problémov, rýchlo sa rozvíjajúce hospodárstva pokračovali v raste, ozbrojené konflikty sa rozrastali, klimatické zmeny sa stávali čoraz očividnejšie, energetické problémy sa stávali čoraz akútnejšie a mnoho ľudí zomieralo na nedostatok jedla a lekárskej pomoci. Napriek ultranacionalistickým názorom a euroskepticizmu sa Európa nesmie zastaviť – a ani sa nezastaví.

Georgios Papastamkos (PPE-DE). - (EL) Ako tieňový spravodajca stanoviska Výboru pre medzinárodný obchod a ako člen Výboru pre ústavné záležitosti, by som chcel na úvod svojho prejavu poznamenať, že Lisabonská zmluva signalizuje prechod od ústavnej „vlády elity“ k reforme projektu európskeho zjednotenia. Spoločný európsky pokrok sa zabezpečil pomocou ústavnej duality, konkrétne dvoch revidovaných zmlúv, ktoré majú rovnakú právnu hodnotu.

Zároveň sa však objavuje aj viacrýchlostná Európa. Inými slovami, Únia získava flexibilitu, stráca však spoločný jednotiaci impulz. V dialektickom vzťahu medzi nadnárodnými a národnými prvkami má znova navrch členský štát. Vďaka nedávno dosiahnutému európskemu kompromisu bol posilnený aj parlamentárny systém – posilnila sa úloha Európskeho parlamentu aj národných parlamentov.

Vážené dámy, vážení páni, proces európskeho zjednotenia nepochybne potrebuje impulz. Občania hľadajú odpovede na politicky dynamické výzvy. Majú záujem o kvalitu a produktivitu politických výsledkov. Demokraticky oprávňujú – či už priamo alebo nepriamo – rozhodovacie orgány Európskej únie a očakávajú úspešné opatrenia. Úspešné ukončenie ratifikačných snáh a, predovšetkým, trvalá demokratická zákonnosť vykonávaných projektov z pohľadu európskych občanov závisí od otvorenia detailných politických diskusií s Európskou úniou o kľúčových politických ekonomických a sociálnych prístupoch, od vzťahu európskych občanov k EÚ a od postavenia EÚ vo svete.

V tomto kontexte nesmie byť založenie trvalého, transparentného a demokratického dialógu s občianskou spoločnosťou len lacnou zámienkou. Musí odrážať hlbokú politizáciu procesu zjednotenia. Európsky parlament pri tejto politizácii zohráva kľúčovú úlohu. Blahoželám svojim kolegom poslancom, pánovi Corbettovi a pánovi Méndezovi de Vigo, k ich plodnému a kreatívnemu príspevku.

Proinsias De Rossa (PSE). - Vážený pán predsedajúci, táto zmluva nie je elegantným dokumentom. Je v nej mnoho výrazov typu „ak“, „ale“ a „možno“, pretože neexistuje žiadny iný spôsob, ako by mohla rôznorodá rodina národov spoločne zdieľať moc. Napriek tomu, čo hovoria jej odporcovia, však spĺňa požiadavky našich občanov na väčšiu demokraciu a väčšiu schopnosť riešiť tie veci, ktoré národné štáty nedokážu účinne riešiť samostatne: zachovávanie mieru, klimatické zmeny, migrácia, finančná a trhová regulácia a, samozrejme, regulácia pracovného trhu.

V tejto dobe globálnej nestability je úloha, ktorú Európska únia plní pre malé členské štáty, akým je Írsko, dôležitejšia než kedykoľvek predtým. Dnešné hlasovanie znova odhalí bizarnú alianciu trhových fundamentalistov, ultraľavičiarov a ultrapravičiarov, ktorí sú proti tejto zmluve. Jednu vec majú spoločnú: snahu obmedziť demokratický dosah ľudí za ich národné hranice. Multimilionári – Murdochovia v Británii a Ganleyovia v Írsku – cynicky manipulujú s národným šovinizmom s cieľom zabrániť Európanom dosiahnuť za svoje národné hranice, aby tým vykonávali opatrenia v širšom záujme spoločnosti.

Iní, ako je Sinn Féin a jeho stúpenci, zasa nedôverujú občanom a ich schopnosti vytvoriť spoľahlivú nadnárodnú demokraciu. Ich prevádzkovým kapitálom je strach – strach z našich susedov, strach z demokratických parlamentov, strach z vlád a strach z globalizácie. Nedokážu nám vysvetliť ako môže viac právomocí pre parlamenty znamenať menej demokracie. Schovávajú sa za masku internacionalistov, namietajú však proti tomu, aby si susedia pomáhali v časoch krízy alebo útoku. Odmietajú podporiť záväzné európske právne predpisy, ktorých účelom je ochrániť nás a našich susedov pred klimatickými zmenami, porušovaním práv pracujúcich a zneužívaním trhu.

Zbraňami tých, ktorí rozsievajú strach, sú veľké lži, ktoré tu dnes veľmi výstižne predviedli pani McDonaldová a pani Sinnottová. Obracajú pravdu hore nohami svojimi výroky, že zvolení zástupcovia spomedzi viac než 80 % všetkých obyvateľov Európy sa chystajú zničiť demokraciu a vziať ľuďom možnosť kedykoľvek v budúcnosti prehovoriť do usporiadania Európy. Predtým, než nastane deň konania referenda v Írsku, sa všetky tieto veľké lži ukážu vo svojom pravom svetle: ako nočné mory politických skupín, ktoré sa vôbec nepoučili na svojej histórii a chytajú sa odsúdiť občanov Európy na zopakovanie rovnakých chýb. Som presvedčený, že rozhodnutie Írska bude zotrvať v srdci Európy.

Avril Doyle (PPE-DE). - Vážený pán predsedajúci, Írsko sa rozhodlo ratifikovať Lisabonskú zmluvu prostredníctvom referenda, pretože sa to, po starostlivej úvahe, považovalo za potrebné vzhľadom na ustanovenia zakotvené v našej ústave. Plne však rešpektujem rozhodnutie všetkých ostatných členských štátov o voľbe spôsobu ratifikácie.

Niekoľko bodov sa tu neustále opakuje. Lisabonská zmluva sa odlišuje od svojho predchodcu, nešťastnej ústavnej zmluvy, v tom, že už viac nepredstavuje jeden konsolidovaný text. V podstate sa ňou len menia a dopĺňajú existujúce zmluvy – o Európskej únii, o vytvorení Európskych spoločenských zmluvy, ktoré boli samé osebe plne ratifikované. Okrem toho bol odstránený ústavný názov a symbolizmus a rovnako aj zmienka o zástave a hymne EÚ.

Viac Európy znamená tiež viac pridanej hodnoty pre našich občanov, pretože, vďaka jasnému definovaniu limitov právomocí Európskej únie, poskytuje reformná zmluva – alebo Lisabonská zmluva – Európskej únii a národným parlamentom jasnú definíciu toho, kam patria ich právomoci a udeľuje členským štátom viac subsidiarity – čo je, mimochodom, skutočnosť, ktorá sa často prehliada.

Reformná zmluva umožňuje väčšiu kontinuitu v rozhodovacom procese EÚ, hlavne na poli zahraničnej politiky, vďaka vytvoreniu nového postu predsedu Európskej rady, ktorý bude vymenovaný na dva a pol ročné obdobie, ktoré bude možné jedenkrát predĺžiť. Bude vymenovaný Vysoký predstaviteľ pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku, ktorý nebude pôsobiť len v Rade, alebo bol by zároveň aj podpredsedom Komisie. Tento vývoj však nebude viesť k nahradeniu národných zahraničných politik. Okrem toho, súčasne rotujúce šesťmesačné predsedníctvo bude pokračovať aj naďalej ako predtým, čo je fakt, ktorý sa často prehliada, alebo nesprávne interpretuje.

Na rozdiel od niektorých iných zmlúv Európskej únie nevytvára Lisabonská zmluva žiadne významné nové kapitoly v oblasti právomocí EÚ. Budú však existovať nové právne základy pre patenty, cestovný ruch, šport, vesmírnu a administratívnu spoluprácu, budú posilnené právne základy pre energetickú politiku a,

predovšetkým, pribudnú výslovne nové zmienky o boji s klimatickými zmenami pomocou existujúcich právnych základov pre environmentálnu politiku.

Pre všetky tieto dôvody budeme ja a moji kolegovia vo Fine Gael podporovať našu vládu. Všetky írsky politické strany, s výnimkou Sinn Féin, budú podporovať vládu a pracovať tvrdo na ratifikovaní tejto zmluvy a na doručení tohto odkazu našim občanom. Sinn Fein to robiť nebude, pretože sa obáva „väčšej militarizácie Európy“ – čo je ironické vzhľadom na históriu tejto politickej strany!

Vážení kolegovia, aj keď si nesmierne ceníme vašu dobrú vôľu a vašu podporu, chcela by som vás priateľsky varovať: nepokúšajte sa, prosím, vo svojej horlivosti dosiahnuť pozitívny výsledok, poučać írskych voličov o tom, ako by mali voliť. A vy, vážená Komisia, sa prestaňte s Írskom hádať o administratívnych a iných záležitostiach, ako je napríklad systém ochrany životného prostredia na vidieku, ktoré by mohli byť odporcami zmluvy nesprávne interpretované – či už zámerne alebo nie.

Mauro Zani (PSE). - (IT) Vážený pán predsedajúci, vážené dámy, vážení páni, Lisabonská zmluva ukončuje dlhotrvajúcu a nebezpečnú patovú situáciu. Z tejto krízy vychádzame so stabilnou a účinnejšou inštitucionálnou štruktúrou, ktorá je otvorená voči ďalším vývojovým trendom. Vstupujeme do novej etapy, v ktorej, dúfam, bude možné tiež znovu otvoriť cestu smerujúcu k Európskej ústave.

Pre tento účel je však potrebné špeciálne úsilie zamerané na propagáciu európskeho občianstva a založené na Charte základných práv. Nie demografické kalkulácie, ktoré vyhovujú národnej a medzivládnej logike, ale európske občianstvo je tým základným kameňom, na ktorom bude v budúcnosti vybudovaná veľká politická stavba Európy. Je to tiež jediný spôsob, ako vdýchnuť tejto zmluve dušu – dušu, o ktorej tu pred niekoľkými chvíľami hovoril pán Severin.

Budúcnosť sa preto nachádza predovšetkým v rukách veľkej aliancie medzi Parlamentom a európskymi občanmi, v plnosti ich práv a povinností. Prvým testom tejto aliancie bude zrejme voľba nového prezidenta EÚ.

Jacek Protasiewicz (PPE-DE). - (PL) Vážený pán predsedajúci, dovoľte mi hneď na začiatku zablahoželať autorom tejto správy, keďže vďaka ich práci vznikol text, ktorý nie je len politickým dokumentom, ale tiež múdрым sprievodcom novými realitami zmluvy. Dalo by sa takmer povedať, že je to didaktická pomôcka pre študentov v celej Európskej únii aj za jej hranicami.

Počas vypracovávania tejto správy zdôraznili pán Méndez de Vigo a pán Corbett pozitívne zmeny, ktoré so sebou Lisabonská zmluva prináša, priznali však zároveň aj obavy zapríčinené zložitými medzivládnymi rokovaniami. V tom čase bolo Poľsko vnímané ako jeden zo štátov, ktoré brzdia proces európskej integrácie. Od nedávnych volieb sa však toho veľa zmenilo. Nová vláda je otvorenejšia voči európskej spolupráci a uvedomuje si, že silná Európska únia je v záujme našej krajiny – Poľska.

Netreba však zabúdať na to, že časť poľských občanov zdieľa niektoré obavy súvisiace s nadradeným postavením práva Európskej únie v hierarchii predpisov občianskeho práva a, predovšetkým, rodinného a majetkového práva. K tomu, aby sa tieto obavy zmiernili, alebo úplne vytratili, potrebujeme čas a viac skúseností zo spolupráce v Európskom spoločenstve. Vláda mojej krajiny sa kvôli týmto dôvodom rozhodla nepodpísať Chartu základných práv, a to predovšetkým preto, že existovalo vážne riziko, že, v prípade prijatia iného rozhodnutia, by bol ratifikačný proces v Poľsku účinne zablokovaný.

Veľmi ma teší, že autori tejto správy uznali tieto okolnosti a rozhodli sa z prvotného textu odstrániť názvy štátov, ktorých postoj by mohol byť kriticky vnímaný z pohľadu Európskeho parlamentu. Lisabonská zmluva predstavuje kompromis medzi snom o Európskej federácii a obavami, ktoré v súčasnosti prevládajú nielen medzi občanmi nových členských štátov, ale aj v krajinách, ktoré sú zakladajúcimi členmi nášho Spoločenstva. Majúc neustále na pamäti neúspešný proces ratifikácie ústavnej zmluvy sa domnievam, že je lepšie robiť menšie ale stabilné kroky, než sa pokúšať o skoky, ktoré sú vždy spojené s rizikom neúspechu.

Naša reality sa veľmi rýchlo mení. Je preto isté, že o pár rokov tu budeme diskutovať o novom texte, o novej zmluve, ktorá by bola vhodnejšia vzhľadom na skutočnosti, ktoré nastanú. Preto je dôležité, aby sme ich boli schopní včas rozlíšiť a aby si Európska únia zachovala schopnosť adaptácie na nové výzvy.

Maria da Assunção Esteves (PPE-DE). - (PT) Vážený pán predsedajúci, vážené dámy, vážení páni, Lisabon a Rím predstavujú východiskové body pre ľudstvo bez hraníc. Sen o globálnej spravodlivosti a kozmopolitnom práve sa nachádza v samom srdci dejín Európskej únie. Sú to dejiny o tom, ako morálna vôľa zapustila korene v inštitúciách a transformovala staré politické paradigmy. Metódou, ktorá nasledovala, bolo zdieľanie, použitým kritériom bol rozum, vytýčeným cieľom bola ľudská dôstojnosť a zvrchovanosť práv dostala

prednosť pred zvrchovanosťou hraníc – všetky tieto faktory pomohli k tomu, aby sa Európa stala domovom osvietenia.

Na tejto ceste, smerom k rozsiahlej demokracii, vrátila Lisabonská zmluva Európskemu parlamentu jeho parlamentárnu podstatu, prelomila legislatívnu hegemoniu európskych vlád a predstavila do popredia nové vedúce osobnosti, aby rozšírili konkurenčné a politické zložky a obmedzili byrokráciu. Je pravda, že európska ústava – so svojim potenciálom pre jednotu a súdržnosť – prišla o niečo neskôr, teraz však vzniká Európa, v ktorej sa národy zjednocujú. Babylon teraz nepochybne svoju vežu postaví.

Hartmut Nassauer (PPE-DE). - (DE) Vážený pán predsedajúci, vážené dámy, vážení páni, ak ste dnes ráno sledovali diskusiu, potom ste si určite všimli, že sa s touto zmluvou spájajú veľké očakávania. Prvým očakávaním je to, že táto zmluva bude ratifikovaná a vstúpi do platnosti. Potom je tu očakávanie, že pomôže dostať Európsku úniu do lepšej pozície, aby mohla naplniť svoju úlohu vo svete – do pozície, z ktorej bude môcť riešiť následky globalizácie, atď.

Ja by som k týmto očakávaniam rád pridal ešte jedno: verím a dúfam, že táto zmluva poskytne novú príležitosť uskutočniť ďalší krok smerom k zblíženiu Európskej únie s jej občanmi, pretože medzi Úniou a jej občanmi existuje v súčasnosti medzera. Táto medzera bola zvýraznená referendumami vo Francúzsku a Holandsku, a je potrebné ju uzavrieť.

Európska únia potrebuje podporu svojich občanov a nová zmluva nám k tomu ponúka skvelé príležitosti. Dáva národným parlamentom príležitosť zúčastňovať sa na tvorbe právnych predpisov. V rámci subsidiarity zahŕňa aj národné parlamenty. Je to tak správne, pretože súhlas občanov závisí, okrem iného, aj od prehľadnejšieho rozdelenia úloh medzi Európskou úniou a členskými štátmi, než tomu bolo doposiaľ, a od ich vyváženého riadenia. Národné parlamenty môžu k tomu prispieť.

Ja túto situáciu nevnímam ako konkurenciu medzi nami a národnými parlamentmi, naopak, myslím si, že musíme navzájom spolupracovať. Domnievam sa, že národné parlamenty by mali tiež využiť tieto príležitosti. Chcel by som ich k tomu otvorene vyzvať. Bude skutočne veľmi napínavé sledovať, či bude, alebo nebude, tento nový nástroj na kontrolu subsidiarity účinný.

Ešte jedna vec: ak by sme sa pozreli na Európsku úniu zvonku, uvideli by sme príklad regionálnej spolupráce, úspešnej regionálnej tímovej práce, pričom na celom svete existuje v súčasnosti len jeden ďalší takýto príklad – a tento nie je zďaleka taký úspešný ani pokročilý, ako EÚ: štáty združenia ASEAN. Aj tieto štáty, mimochodom, pozorne sledujú Európsku úniu pri svojich pokusoch o spoluprácu a príspevok k mieru a bezpečnosti vo svete.

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (SK) Vážení kolegovia, budem hlasovať za správu spravodajcov Corbetta a Mendéz de Viga o Lisabonskej zmluve, pretože Európska únia potrebuje zmluvu, ktorej úlohou bude zreformovať, zefektívniť a zmodernizovať Európsku úniu.

Dovoľte mi zablahoželať piatim členským krajinám, ktoré už Lisabonskú zmluvu ratifikovali. Som presvedčená, že ratifikácia Lisabonskej zmluvy nie je ohrozená ani na Slovensku. S výnimkou jednej parlamentnej strany má všeobecnú podporu a bude za ňu hlasovať veľká väčšina poslancov národného parlamentu.

Súčasná slovenská opozícia, ktorá má najväčšie zásluhy na integrácii Slovenska do európskej rodiny, podporí Lisabonskú zmluvu v okamihu, keď tlačový zákon na Slovensku, ktorý si vyslúžil kritiku európskych inštitúcií napr. FREEDOM HOUSE, OBSE, Európskej federácie novinárov, bude prepracovaný v súlade s ich odporúčaniami.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). - (HU) Ako poslanec Európskeho parlamentu za Maďarsko – prvú krajinu, ktorá ratifikovala reformnú zmluvu – som si plne vedomý, že ratifikácia sama osebe nestačí. Už tu, v tomto Parlamente, odznelo, že potrebujeme ľuďom – európskym občanom – vysvetliť, v ktorých smeroch prináša tento dokument viac, než národné ústavy, vysvetliť im pridanú hodnotu tejto reformnej zmluvy.

Európski politici si musia uvedomiť skutočnosť, že ministerskí predsedovia sa často dopúšťajú chyby v tom, že túto reformu nazývajú inštitucionálnou reformou. Je oveľa viac, než len to. Teraz sa stávame politickou úniou a pravým spoločenstvom záujmov. V rámci tohto spoločenstva záujmov musíme európskym občanom podrobne vysvetliť, v akých smeroch poskytuje Charta základných práv pridanú hodnotu v oblasti sociálnych práv.

Musím v tejto súvislosti osobitne spomenúť fakt, že sa konečne, po dlhej dobe, podarilo zahrnúť práva jednotlivcov patriacich k menšinám do osemdesiatitisíc stranového *acquis communautaire*, keďže každý siedmy občan v Európskej únii patrí k dlhodobej menšine. Toto je veľký pokrok, ktorý sa tejto zmluve podarilo dosiahnuť.

Andrew Duff (ALDE). - Vážený pán predsedajúci, chcel by som sa opýtať tých kolegov, ktorí sú proti tejto zmluve, aby nám vysvetlili, na čo presne narážajú, keď hovoria o takzvanej „samopozmeňujúcej a samodoplnujúcej“ zmluve. Mohli by mi uviesť ustanovenie, ktoré u nich vyvolalo tento názor?

Ja sám som také ustanovenie v tejto zmluve nenašiel. Faktom totiž zostáva, že každá jedna zmena si bude vyžadovať jednomyselný súhlas zo strany všetkých ministerských predsedov a národných parlamentov všetkých členských štátov. Rovnako aj všetky dôležité zmeny, ktoré by nám v EÚ udelili nové právomoci, si budú vyžadovať proces dohovoru, medzivládnej konferencie a formálnej ratifikácie vo všetkých členských štátoch.

Mogens Camre (UEN). - (DA) Vážený pán predsedajúci, je všeobecne známe, že Lisabonská zmluva je ústavnou zmluvou bez zástavy a hudby. V skutočnosti je dosť čudné, že sa tu tento fakt vyslovuje takto na rovinu, pretože v Dánsku sa táto zmluva prezentuje iným spôsobom. Vláda v Dánsku naopak tvrdí, že táto zmluva neobsahuje žiadne významné ustanovenia, pretože verí, že týmto spôsobom dokáže svojich občanov presvedčiť, že nie je potrebné, aby dostali možnosť o nej hlasovať. V súvislosti s touto zmluvou však v Európskej únii zažívame vývoj, ktorý siahava oveľa ďalej než kedykoľvek predtým: väčšia moc, viac politických oblastí než kedykoľvek predtým a väčšia strata kontroly pre európske národy, než kedykoľvek v minulosti. Od starých zakladajúcich štátov EÚ je nesmierne nerozumné, aby nás k tomuto kroku nútili bez možnosti opýtať sa naň našich občanov. Povedie to k negatívnym dôsledkom. Občania cítia, že strácajú kontrolu a budú proti tomu konať. Únia sa nedá vytvoriť pri rokovanom stole v rámci EÚ. Môže fungovať jedine vtedy, ak je výsledkom priání ľudí – toto však nie je cesta, ktorou sa uberá Európska únia. V tomto dôvodu zamýšľam hlasovať proti tejto zmluve.

Miloslav Ransdorf (GUE/NGL). - (CS) Ak má byť dielo európskej integrácie trvalé, musí sa opierať o prehĺbenie a upevnenie medzinárodného práva. V súčasnej dobe sa deje úplný opak.

S uznaním nezávislosti Kosova dostáva medzinárodné právo obrovskú ranu a prvou obeťou tohto výbuchu porušenia medzinárodného práva bude európska integrácia a transatlantické vzťahy. Myslím si, že je to evidentné. Ak bol na jednej strane, v prípade Bosny, etnický princíp ako zásada pre korekciu hraníc odmietnutý, v prípade Kosova bol, naopak, etnický princíp prijatý ako jediný meter a jediná zásada. Myslím si, že beztretné sa medzinárodné právo porušovať nedá a povedie to k ťažkému poškodeniu takých vecí, ako je Helsinský záverečný akt.

Roberta Alma Anastase (PPE-DE). - (RO) Vážený pán predsedajúci, vážené dámy, vážení páni, rada by som sa pripojila ku svojim kolegom, ktorí privítali vypracovanie tejto správy a chcela by som zdôrazniť jej základný význam pre budúcnosť Európy.

Je dôležité, že Lisabonská zmluva sa zameriava na úlohu občanov a na zodpovednosť inštitúcií. Z toho dôvodu verím, že prostredníctvom tejto správy Európsky parlament potvrdí, že na seba preberá novú úlohu vo fungovaní Európskej únie. Vzhľadom na to by som chcela znovu zopakovať svoju podporu všetkým ustanoveniam zmluvy, ktoré ustanovujú konsolidovanú úlohu parlamentov na oboch úrovniach – národnej aj európskej.

Po druhé, chcela by som spomenúť zmeny, ktoré Lisabonská zmluva navrhuje v oblasti zahraničnej politiky Európskej únie. Transpozícia týchto zmien do faktov je nesmierne dôležitá pre konsolidáciu európskej činnosti v tomto smere. Najdôležitejším prvkom správy je preto jej výzva na ratifikáciu všetkými 27 členskými štátmi. Chcela by som vyjadriť svoju spokojnosť s tým, že Rumunsko túto zmluvu ratifikovalo vo februári 2008, čím sa stalo v poradí štvrtou krajinou, ktorá potvrdila svoju európsku orientáciu a svoje rozhodné prianie prispieť k čoraz prosperujúcejšej budúcnosti Európskej únie.

Miloš Koterec (PSE). - (SK) Ďakujem spravodajcom za kvalitnú prácu, ktorá zreteľne vystihuje všetky pozitívne, ale aj slabšie stránky novej zmluvy. „Nobody is perfect“ (nikto nie je dokonalý), ale vďaka za to, že zmluva dosahuje vysokú úroveň kvality a odráža súčasnú realitu v Európskej únii a možnosti, ktoré táto na zmluvnej úrovni ponúka.

Ako správne spravodajcovia zdôrazňujú, táto zmluva posilňuje demokratickú zodpovednosť a právomoci rozhodovania, čím občania získajú väčšiu kontrolu nad činnosťou Únie. V tejto súvislosti by som však chcel

vyzvať vlády členských krajín, aby, a to by malo byť pravidlom pri európskej a nie len európskej legislatíve, poskytli svojim občanom adekvátne zhrnutie Lisabonskej zmluvy, aby bola pre každého zrozumiteľná, aby sa každý mohol s čistým svedomím rozhodnúť, či mu takáto legislatíva vyhovuje, alebo nie. A som si istý, že dobre informovaní občania Európskej únie jednoznačne podporia Lisabonskú zmluvu.

Rád by som ešte zdôraznil, že takýto dôležitý dokument by sa nemal stať predmetom politikárčenia, ako je tomu na strane opozície na Slovensku, ktorá prijatie takéhoto progresívneho a demokratického dokumentu blokuje.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Vážený pán predsedajúci, vystupujem tu, dúfam, ako jedna z bežných a slušných občanov Írska, ktorých vo svojom prejave spomenul môj kolega poslanec, pán Farage – aj keď sa mi zdá, že momentálne nie je v tomto Parlamente prítomný.

Vôbec na neprekvapuje, že bežní a slušní írski občania sú zmätení, keď na strane odporcov zmluvy vidia čudných spojencov – pani McDonallovú a pani Farageovú. Tomu sa nedá uveriť! Obzvlášť Sinn Féinu by som mohla povedať: to dokážete uznať úlohu, ktorú Európska únia zohrala v otázke mieru v Severnom Írsku? Pretože presne to bude touto zmluvou posilnené, a nie „militarizmus“ ako to nazývajú oni.

V súvislosti s úlohou národných parlamentov môžem povedať toto: nechajme národné parlamenty prevziať právomoci, ktoré im táto zmluva udeľuje a nechajme bežných a slušných občanov daných krajín, aby prinútili svoje národné parlamenty používať tieto právomoci účinným spôsobom.

Pánovi Duffovi by som chcela odkázať toto: v Írsku sa rozširujú nepravdy o takzvanej samopozmeňujúcej a samodoplnujúcej zmluve – ide o výmysel negatívneho mozgu. Nie je to totiž pravda a nie je to tak.

Nakoniec mi dovoľte povedať, že táto zmluva znamená, napriek tomu čo o nej tvrdia jej odporcovia, pani McDonallová a pani Farageová, dobrú správu pre Írsko, dobrú správu pre Európsku úniu a dobrú správu pre Európu. Vyzývam preto občanov Írska, ako hlasovali kladne!

Marian Harkin (ALDE). - Vážený pán predsedajúci, nečakal som, že budem vyzvaný tak rýchlo. Už som tu síce predniesol svoj príspevok, chcel by som však ešte upozorniť na jednu vec. Počúvali sme tu všetkých odporcov, ľudí, ktorí nám tvrdia, že Lisabonská zmluva povedie k ďalšej militarizácii Európskej únie, že povedie k sociálnemu dampingu, že nás všetkých povedie nesprávnym smerom. Síce som zmeškal časť tejto diskusie, ale aj tak som nepočul, že by tu niekto vyslovil poznámku v súvislosti s článkom 49, v ktorom sa uvádza, že ak bude Lisabonská zmluva ratifikovaná, akýkoľvek členský štát sa môže rozhodnúť vystúpiť z Únie v súlade so svojimi vlastnými ústavnými požiadavkami.

To znamená, že všetci tí, ktorí sa domnievajú, že by nemali patriť do Európy, môžu svojim občanom doporučiť, aby po tom, čo ratifikujeme Lisabonskú zmluvu, vystúpili z Únie. Z toho dôvodu nemajú žiadnu výhovorku, prečo by táto zmluva nemala byť prijatá.

Colm Burke (PPE-DE). - Vážený pán predsedajúci, „áno“ pre Lisabonskú zmluvu znamená tiež „áno“ pre Chartu základných práv. Charta základných práv Európskej únie bola pôvodne vypracovaná s cieľom posilniť ochranu základných práv v rámci EÚ vzhľadom na prebiehajúce zmeny v spoločnosti, sociálny pokrok a vedecko-technický rozvoj, a to tým spôsobom, že urobila tieto práva viditeľnejšie vo forme charty.

Charta zahŕňa také rozmanité oblasti, akými sú napríklad starostlivosť o starých ľudí, starostlivosť o ľudí so zdravotným postihnutím, rešpektovanie súkromného a rodinného života, zákaz mučenia a právo na účinné nápravné prostriedky a spravodlivý proces. Tieto práva sa na inštitúcie, orgány a členské štáty Európskej únie vzťahujú len vtedy, ak tieto vykonávajú právne predpisy EÚ. Aj keď táto charta neuzakňuje žiadne nové právomoci pre EÚ, umožňuje občanom jednoduchšie zistiť, aké sú ich práva a povinnosti podľa európskeho práva.

Keď bola táto charta v roku 2000 odsúhlasená, plnila pôvodne len úlohu politického vyhlásenia. Ak rozhodnú írski občania v referende v prospech Lisabonskej zmluvy, zároveň s tým potvrdia aj právne záväzný štatút Charty základných práv, čo prinesie úžitok všetkým írskym občanom a všetkým občanom EÚ.

Bruno Gollnisch (NI). - (FR) Vážený pán predsedajúci, všimol som si, ako spravodlivo a nestranné predsedáte týmto diskusiám.

Vážené dámy, vážení páni, chcel by som len upozorniť na morálny problém, ktorý sa týka výlučne vyhlásení zo strany prívržencov ratifikácie zmluvy, ktorí vyhlásili, že táto zmluva je úplne totožná s ústavou.

Týka sa to pána Giscarda d'Estainga – a on je v tejto oblasti expertom – ktorý doslova povedal, že táto zmluva je ústavou, len prevlečená do iného kabáta. Týka sa to aj pani Merkelovej, ktorá povedala doslovne tieto slová (hovorila pritom po anglicky): „Ponechajme podstatu a zmeňme znenie.“ Týka sa to tiež pána Amata, bývalého talianskeho ministerského predsedu, ktorý povedal, že text bol napísaný tak, aby bol nečitateľný, pretože ak by bol tento text jednoduchšie napísaný, každý by si okamžite uvedomil, že ide o ústavu a vyhlásil by referendum. Týka sa to aj nášho bývalého kolegu poslanca, pána de Guchta, ako aj ministerského predsedu Luxemburska, pána Junckera.

Z toho dôvodu si myslím, že tento podvod, ktorý sa robí na európskych občanoch, vytvára morálny problém.

Jan Zahradil (PPE-DE). - (CS) Európska únia nie je štát a preto nepotrebuje ústavu. Tento fakt museli nakoniec, aj keď neradi, priznať aj prívrženci bývalej európskej ústavy. Nie všetci sa, bohužiaľ, s týmto faktom zmierili, a preto máme v tejto správe odsek 6, ktorý konštatuje ľútosť nad zmenami, ktoré sa v novej zmluve podarilo dosiahnuť oproti návrhu bývalej európskej ústavy.

Ja to považujem za veľkú chybu. Po zložitej ceste sme sa dopracovali ku konsenzu dvadsiatich siedmich členských štátov, niektoré vlády požadovali zmeny oproti návrhu bývalej európskej ústavy a tieto vlády sú teraz v správe pána de Viga a pána Corbetta nepriamo kritizované za tento prístup. Podľa môjho názoru, ak Európsky parlament odhlasuje tento odsek 6 v tejto správe, bude to výrazom určitej neúcty voči tomuto zložitému konsenzu dvadsiatich siedmich vlád členských štátov a jednoznačne to celej veci neprospeje. Tento odsek preto nemôžem podporiť.

Lambert van Nistelrooij (PPE-DE). - (NL) Vážený pán predsedajúci, okrem sociálnej a ekonomickej súdržnosti táto zmluva kladie základy tretieho cieľa – územnej súdržnosti, a to výslovne pre celú Európsku úniu. V rámci najrozvinutejších regiónov Európy možno existuje združovanie, zároveň však presadzujeme príležitosti pre zamestnanosť a hospodársky rozvoj v rámci celej Európskej únie. Toto je dôležitá základňa pre sociálnu a regionálnu politiku. Je dôležité ju v tomto smere dôkladne vypracovať a umožniť tak prenos vedomostí o podnikaní a používaní finančných prostriedkov a nástrojov – pomyslime na štrukturálne fondy. Chcel by som to tomuto Parlamentu pripomenúť, keďže sa o tom nehovorilo počas predpoludňajšej diskusie. Týmto spôsobom môžeme tiež občanom v celej Európskej únii ukázať, že sme schopní ponúkať nové riešenia pre nové situácie.

Luís Queiró (PPE-DE). - (PT) Domnievam sa, že v tejto chvíli je potrebné zdôrazniť význam a dôležitosť signálov v politike. Je našou povinnosťou vyslať smerom k našim občanom správne signály. Nemali by sme namiesto toho, aby sme v tomto Parlamente pokračovali v diskusiách o rozdieloch medzi ústavnou zmluvou a Lisabonskou zmluvou a o tom, akým spôsobom by členské štáty mali pristupovať k jej ratifikácii, radšej diskutovať o tom, čo by sme mali robiť potom, čo táto zmluva – ako dúfame – vstúpi do platnosti? To sme predsa povedali našim občanom – že inštitucionálna reforma je nevyhnutná na to, aby sme mohli dosiahnuť viac a lepších výsledkov. Táto reforma je teraz skutočne tu.

Bude Európa o rok lepšie pripravená vyriešiť problémy globalizácie, energetickej závislosti, demografickej krízy, terorizmu, finančnej nestability a zmeny v zamestnanosti? Bude na to musieť byť pripravená. Bude Európsky parlament ráznejší v zohrávaní aktívnej úlohy pri schvaľovaní týchto reforiem? Znovu zopakujem, že na to bude musieť byť pripravený.

To je ten správny signál, ktorý by sme dnes odtiaľto mali vyslať. Snažme sa nenaplniť slová čínskeho príslovia, ktoré hovorí, že keď múdry muž ukazuje prstom na oblohu, hlupák sa pozerá na prst. Pozerajme sa smerom do budúcnosti, vážený pán predsedajúci, a prijmime našu povinnosť budovať túto budúcnosť.

Paul Rübig (PPE-DE). - (DE) Vážený pán predsedajúci, vážené dámy, vážení páni. Veľmi by ma zaujímal, vážená pani komisárka, stupeň prijímania rozličných protokolov a textov reformnej zmluvy. Existujú nejaké analýzy toho, ktoré body zmluvy sú medzi verejnosťou obzvlášť populárne a ktoré sú viac problematické? Máte nejaké výsledky trhového prieskumu ohľadom toho, čo verejnosť považuje za tri najdôležitejšie ciele tejto reformy? Takto by sme sa dozvedeli, aké sú skutočné záujmy 500 miliónov občanov Európskej únie a ukázalo by sa tým, či je táto reformná zmluva skutočne nevyhnutná. Je dostupná nejaká analýza alebo trhový prieskum ohľadom toho, ako dobre sú ľudia o tejto reformnej zmluve informovaní, čo sa týka kvality aj kvantity? To by bol základ, ktorý by ukázal dôležitosť tohto reformného kroku pre Európsku úniu.

Aké kroky sa chystáte, ako komisárka, v najbližšej budúcnosti podniknúť, aby boli tieto informácie pre ľudí ľahšie dostupné?

Piia-Noora Kauppi (PPE-DE). - Vážení pán predsedajúci, ak by Európska únia bola automobil, potom by táto zmluva bola ako úprava vzhľadu a motora na tomto automobile. Je veľmi dôležité, aby sme mali nové štruktúry, predovšetkým v oblasti zahraničnej a bezpečnostnej politiky, a súhlasím s tými ľuďmi, ktorí tu zdôraznili význam dobrej spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky. Mať zavedené správne štruktúry však samo osebe nestačí.

Ak nedokážeme koordinovať svoju činnosť a ak nedokážeme skutočne spolupracovať a vytvárať spoločné odkazy pre pána Kissingera alebo pani Riceovú, potom tieto odkazy nebudú mať žiadnu hodnotu. Potrebujeme do tejto diskusie pridať viac podstaty a skutočne potrebujeme začať pracovať na spoločných názoroch.

Teraz máme pre tento účel dokonalý prostriedok. Potrebujeme ho však viesť určitým smerom a potrebujeme na seba prevziať svoju úlohu vo svete. Táto zmluva nám dáva nástroje, pomocou ktorých to môžeme urobiť.

Pál Schmitt (PPE-DE). – (HU) Ďakujem Vám, pán predsedajúci. Ako poslanec Európskeho parlamentu, ktorý zastupuje jeden z nových členských štátov, by som rád využil túto príležitosť aj na vyjadrenie našej vďaky v súvislosti so solidaritou, ktorú voči nám prejavuje Spoločenstvo. Bez tejto solidarity by sa krajiny východnej Európy, po štyridsiatich rokoch sovietskej okupácie, neboli schopné zotaviť.

Dovoľte mi, prosím, hneď na začiatku, ako predsedovi delegácie Spoločného parlamentného výboru Chorvátska a Európskej únie, povedať, že táto zmluva prispeje k užšej a účinnejšej spolupráci medzi členskými štátmi a zároveň umožní ďalšie rozšírenie Európskej únie o tie krajiny, ktoré prijímajú a dodržiavajú hodnotový systém EÚ.

Podľa môjho názoru táto zmluva vysiela pozitívny odkaz krajinám západného Balkánu, s ktorými sa už začali prístupové rokovania. Povzbudí ich pri urýchlení reforiem, pretože pre nich prístupenie do Európskej únie robí ľahko dosiahnuteľné.

Za záver by som chcel povedať, že jednou z najdôležitejších a najviac inovačných častí tejto zmluvy – aspoň podľa môjho názoru – je nepochybne pasáž, ktorá zaručuje práva menšín a vytvára z ochrany národných a etnických menšín základnú zásadu Európskej únie. Ďakujem.

Gay Mitchell (PPE-DE). - Vážení pán predsedajúci, pokiaľ som dobre informovaný, tak som tu jediným poslancom, ktorý je zároveň riaditeľom pre voľby v referendách, a chcem povedať, že v tejto súvislosti necítim absolútne žiadnu potrebu povedať nemeckým občanom, že ich rozhodnutie je menej legitímne, než rozhodnutie írskych občanom, pretože my budeme mať referendum a oni majú ústavný dôvod, pre ktorý referendum mať nemusia.

Aký typ referenda si želajú tí, ktorí o referendum žiadajú? Želajú si referendum, v ktorom päťdesiat alebo viac percent ľudí v celej Európskej únii urobí toto rozhodnutie za nich? V takom prípade by to boli veľké štáty, prípadne kombinácia veľkých a malých štátov, ktoré by rozhodli za všetkých. Alebo tým majú na mysli, že to musí byť vyše 50 % v každom členskom štáte? V takom prípade by zasa každý členský štát prenechal rozhodnutie o tejto otázke na všetky ostatné členské štáty. Kde sa v tom dá nájsť nejaká logika?

Winston Churchill používal výraz „terminologické nepresnosti“. Ja smerom k zbabelcom po mojej pravici nemôžem tiež povedať tiež nič iné, snáď len to, že sú prinajmenšom poriadne falošní!

Janez Lenarčič, úradujúci predseda Rady. – Bolo mi potešením zúčastniť sa na tejto zaujímavej a dynamickej diskusii. Dovoľte mi rozdeliť to, čo som sa dozvedel, to troch kategórií.

Prvá kategória sa týka prípravných aktivít, ktoré je potrebné dokončiť, aby bolo možné Lisabonskú zmluvu – ak a keď bude presadená – plne vykonávať. Týchto aktivít je mnoho. Je potrebné pripraviť sa na voľby predsedu Európskej rady a vysokého predstaviteľa pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku, založiť spoločnú vonkajšiu službu a zorganizovať aktivity v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí.

Tieto aktivity sa musia vykonávať trezivo a zodpovedne. Som presvedčený, nikto z nás by nechcel vytvárať dojem, že inštitúcie Európskej únie, prípadne členských štátov, sa snažia odkrojiť si pre seba najväčšiu porciu z koláča ešte predtým, než je tento koláč poriadne upečený.

Z toho dôvodu si musíme uvedomiť, že aj keď tieto prípravné aktivity musia byť dokončené, faktom zostáva, že posledné slovo pri vykonávaní Lisabonskej zmluvy budú mať členské štáty, to jest ich národné parlamenty a – v jednom prípade – voliči. Táto skutočnosť vyvoláva dilemu, ktorá tu dnes bola spomenutá už niekoľkokrát, a o ktorej sa obširne diskutovalo počas posledných niekoľkých rokov: referendum alebo parlamentná ratifikácia?

Chcel by som sa poďakovať pani Doylovej, pánovi Mitchellovi a ďalším, ktorí upozornili na to, že je potrebné rešpektovať rozhodnutia jednotlivých členských štátov. Vo svojom prvom vystúpení som zdôraznil, že rozhodnutie o ratifikácii Lisabonskej zmluvy je výhradne vo zvrchovanej kompetencii a zodpovednosti každého členského štátu.

Napriek tomu však musím povedať, že nevidím žiadny problém v súvislosti s parlamentnou ratifikáciou. Absolútne žiadny. Všetky členské štáty Európskej únie sú zastupiteľské parlamentné demokracie a, koniec koncov, aj toto ctené zhromaždenie, Európsky parlament, predstavuje silný symbol zastupiteľskej demokracie.

Teraz by som chcel povedať pár slov o význame ratifikácie. Podľa môjho názoru by sa ratifikácia Lisabonskej zmluvy nemala posudzovať len v súčasnom kontexte, ale aj v historickom kontexte a tiež v súvislosti s pohľadom do budúcnosti. Chcel by som reagovať na slová, ktoré tu zazneli z úst pána Schulza a ďalších, konkrétne, že by sme sa mali rozpomenúť na to, čo sa na tomto kontinente odohrávalo pre sto rokmi, pred sedemdesiatimi piatimi rokmi a možno – ako v prípade mojej krajiny – aj pred dvadsiatimi rokmi. V krátkosti, je to práve naša minulosť, ktorá nám musí neustále pripomínať, že je to práve Európska únia, ktorá významným spôsobom prispela k mieru, stabilite a prosperite na našom kontinente.

Zároveň však musíme vziať do úvahy aj budúcnosť. Musíme sa pripraviť na výzvy, ktoré Európsku úniu v budúcnosti čakajú, a ktoré je už teraz možné rozpoznať. Sme pevne presvedčení, že Lisabonská zmluva znamená krok dopredu v správnom smere, a že nám ponúka odpovede na výzvy, ktoré možno pozorovať na obzore.

Margot Wallström, *podpredsedníčka Komisie*. – Vážení páni predsedajúci, toto bola skutočne živá a zaujímavá diskusia, v súvislosti s ktorou by som rada vyslovila tri poznámky.

Po prvé, chcela by som sa pristať pri vykonávaní, keďže niekoľko z vás tu hovorilo o konkrétnych a špecifických otázkach v súvislosti s vykonávaním a následnými opatreniami. Chcela by som tiež povedať pár slov ohľadom diskusie o demokracii, ktorá sa tu odohrala, a chcela by som to spojiť s komunikáciou a diskusiou.

Začnem otázkami, ktoré položili pán Deprez, pán Dehaene, pán Barón Crespo a pán Duff. Niekoľko z vás sa tu pýtalo na to, čo je teraz potrebné urobiť v súvislosti s prípravou na vykonávanie novej reformnej zmluvy.

Očakávam, že prípravy prebiehajú vo všetkých inštitúciách, a to tým spôsobom, že sa snažíme zistiť, čo sa bude od našich príslušných inštitúcií očakávať – v prípade, ak Komisia predloží konkrétny legislatívny návrh – a aké opatrenia si to bude vyžadovať z hľadiska medzinárodnej spolupráce a praktických príprav. Tieto opatrenia bude potrebné vykonať s plným rešpektovaním ratifikačného procesu, ktorý momentálne prebieha.

Náš prístup v Komisii bol ten, že tieto opatrenia by sa mali vykonávať formálne úplne správnym spôsobom, a že je potrebné rešpektovať ratifikačné procesy – to jest, neočakávať žiadny výsledok, ale byť naňho pripravený. Myslím si, že podobný prístup použila aj Rada, v ktorej prebehla inventúra, a my sa, samozrejme, rovnakým spôsobom tešíme aj na zodpovednosti, ktoré pripadnú Komisii.

Budeme, samozrejme, spolupracovať s Parlamentom a budeme sa zaoberať tým, čo je potrebné urobiť z praktického hľadiska. Je veľmi dobré, že zároveň prebieha diskusia aj v príslušných inštitúciách, ktorá má zabezpečiť, aby bolo všetko pripravené, a aby sa všetky opatrenia vykonávali absolútne bezchybným spôsobom. Pripravujeme sa, samozrejme, na začatie praktickej činnosti.

Veľa tu toho odznelo v súvislosti s demokraciou, čo mi pripomína výrok Winstona Churchilla, ktorý tu už dnes bol spomínaný: „Demokracia je najhoršia forma vládnutia, s výnimkou všetkých ostatných foriem, ktoré boli z času na čas odskúšané.“

Nech už je zvolená akákoľvek forma ratifikácie – a je pritom na každej vláde a členskom štáte, akú formu ratifikácie sa rozhodne použiť – Komisia ju bude rešpektovať a bude považovať ratifikáciu národnými parlamentmi za demokraticky legitímnu. Nech už je zvolená akákoľvek metóda, bude si vyžadovať komunikáciu s občanmi.

Chcela by som oznámiť všetkým, ktorí žiadali konsolidovaný text, že odkaz od Rady znie, že tento text bude vyhotovený – dúfame, že čo najskôr – a že najneskôr na jar budeme určite mať od Rady konsolidovaný text. Viem, že k dnešnému dňu existuje dobrý tucet konsolidovaných textov v rôznych jazykových verziách. Viem že snemovňa lordov vyhotovila konsolidovaný text, viem že francúzsky Senát má tiež svoj konsolidovaný text, a viem že tento text existuje aj v Nemecku. Je tiež dostupný na internete.

To znamená, že sa nedá vyhovárať na nedostatok dostupných informácií. Všetky texty sú k dispozícii a informácie sú dostupné aj na webovej stránke Komisie, ktorá poskytuje otázky a odpovede, ako aj faktické informácie, o zmluve, ktoré sa týkajú konkrétnych dôležitých oblastí.

Je povinnosťou nás všetkých umožniť našim občanom prístup k faktickým informáciám, ktoré potrebujú, a dať im odpovede na ich konkrétne otázky.

V reakcii na to, čo povedal pán Rübig, by som chcela povedať, že všetci vieme, z predchádzajúcich prieskumov verejnej mienky Eurobarometer, že ľudí zaujímajú predovšetkým podstatné otázky, inštitucionálne otázky ich do takej miery nezaujímajú. Očakávam však, že niektoré členské štáty vykonajú aj konkrétne prieskumy verejnej mienky, aby si overili verejnú mienku v príslušných členských štátoch. V nadchádzajúcich mesiacoch sa s tým budeme stretávať čoraz častejšie. Komisia bude tieto záležitosti vo všeobecnej rovine monitorovať prostredníctvom Eurobarometra.

Odkážte, prosím, svojich občanov a každého, koho stretnete, na našu novú webovú stránku, ktorá sa volá „Debate Europe“ (diskutujte o Európe). Stránku „Debate Europe“ sme prerobili a znovu spustili tak, aby obsahovala aj novú reformnú zmluvu. Sledujte diskusiu, ktorá sa nej odohráva a vyzývajte ľudí, aby boli aktívni a aby sa do tejto internetovej diskusie zapájali.

Chcela by som tiež povedať, že verím, že sa nám do tejto diskusie podarí zapojiť aj mladých ľudí a ženy, pretože by sme radi videli viac žien zapájať sa do rozhovorov o demokracii a zastupiteľskej demokracii a v budúcnosti by sme viac žien radi videli aj ako vedúce osobnosti v našich inštitúciách a Európskej únii.

Ak ženy nebudú vidieť, že aj oni majú svoje zastúpenie, potom sa budú zdráhať pri vyslovení podpory našim rozličným projektom a rozhodnutiam. Toto je preto tiež demokratickou úlohou a poslaním pre každého z nás.

Nakoniec by som chcela hovoriť o veľmi dôležitej poznámke, ktorú vyslovil pán Nassauer v súvislosti s národnými parlamentmi a s tým, aké následné opatrenia by sme v tejto oblasti mali uskutočniť, aby sme zabezpečili, že bude komplementárna. Výraznejšia a posilnená úloha Európskeho parlamentu sa na tento účel výborne hodí a môže pomôcť pri zakotvení tejto otázky do národných parlamentných postupov v každom členskom štáte. Je to tiež ďalšia zo záležitostí, ktorú bude potrebné náležite a dôkladne pripraviť v spolupráci s národnými parlamentmi. Národné parlamenty majú významnú úlohu a mali by byť plne pripravené na jej vykonávanie.

Ďakujem vám za túto diskusiu. Komisia bude úzko spolupracovať s Parlamentom a Radou, aby sa pripravila na vykonávanie (zmluvy) a určite vynaloží všetko úsilie na komunikáciu a zabezpečenie toho, že ľudia budú mať prístup k všetkým informáciám a diskusným fóram, ktoré potrebujú na diskusiu o budúcnosti Európy.

Richard Corbett, *spravodajca*. – Vážený pán predsedajúci, táto diskusia ukázala, že zvolení zástupcovia ľudu z 27 krajín v tomto Parlamente výraznou väčšinou podporujú túto zmluvu. Túto zmluvu podporuje každá politická strana, ktorá momentálne tvorí vládu v našich členských štátoch, a takmer každá dôležitá opozičná politická strana v našich členských štátoch – samozrejme, s výnimkou britských konzervatívcov.

Podporujú ju všetky kresťansko-demokratické politické stany. Podporujú ju všetky socialistické strany vo všetkých členských štátoch. Podporujú ju liberálno-demokratické politické strany vo všetkých členských štátoch, väčšina zelených strán, a dokonca aj konzervatívne politické strany – samozrejme, s výnimkou britských konzervatívcov. Opozíciu tejto zmluvy v tomto Parlamente tvoria prevažne strany, ktoré sú silne pravicové, plus niektoré extrémne ľavicové politické strany. Je preto veľmi zaujímavé sledovať novú politickú alianciu, ktorá sa vytvorila medzi stranou Sinn Féin a britskými konzervatívcami, ako výsledok opozície voči tejto zmluve.

Niektorí z týchto opozičníkov tu dnes argumentovali tým, že táto zmluva sa prijíma bez toho, aby sme mali prístup k dokumentom – že nebola vydaná žiadna konsolidovaná verzia zmluvy. Avšak, ako som upozornil už včera, niektoré členské štáty túto konsolidovanú verziu zmluvy vydali.

Ďalšou sťažnosťou zo strany opozičníkov, napríklad pána Bonda, je to, že v tejto verzii nie sú vyznačené pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy k zmluve. Pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy sú však dostupné už od decembra v každom jazyku v úradnom vestníku. Úprimne povedané, každý poslanec Európskeho parlamentu, ktorý tvrdí, že si nemohol prečítať daný text, si nerobí svoju prácu, za ktorú je platený. Ide z jeho alebo jej strany o čistú lenivosť.

Po druhé, niektorí poslanci tu predstúpili a vyhlásili, že Európsky parlament by mal vyzvať na referendum. Celkom na pobavilo, že tí, ktorí sú proti tomu, aby mal Európsky parlament väčšie právomoci, a sú proti tomu, aby Európska únia mala možnosť hovoriť členským štátom čo by mali robiť, tu predstúpia a vyhlasujú, že by sme mali zvrchovaným členským štátom hovoriť do toho, aké by mali byť ich vnútorné postupy pri ratifikácii medzinárodnej zmluvy. Toto je pokrytectvo v tej najextrémnejšej podobe.

Nakoniec som si všimol, že mnohí z týchto opozičníkov boli počas diskusie dlhší čas neprítomní, pretože boli mimo tejto miestnosti a zbabelo sa schovávali. Myslím si, že je to veľmi symbolické. To oni sú zbabelci, pretože zbabelo zutekali pred touto diskusiou, pred strachom z verdiktu tejto demokratickej diskusie – verdiktu, ktorý je v súvislosti s touto zmluvou v absolútnej väčšine pozitívny: že je to dobrá zmluva, ktorá zlepšuje a demokratizuje našu Úniu.

(potlesk)

Íñigo Méndez de Vigo, spravodajca. – (ES) Vážený pán predsedajúci, dnes tu zaznela zmienka o európskej integrácii z historického hľadiska.

Európska únia, ktorú sme vybudovali počas posledných päťdesiatich rokov, predstavuje Európu diskusie a dialógu, Európu rešpektovania druhých, Európu, v ktorej sa vieme vcítiť do kože iných, aby sme im mohli porozumieť. Táto myšlienka bola počas dnešnej diskusie v tomto Parlamente zdôraznená veľkou väčšinou z nás.

Počas tejto diskusie sme však, vážený pán predsedajúci, mohli počuť aj o inej Európe, ktorú ja osobne nazývam Európou troch „c“: Európou konfliktu, odsúdenia a pohrdania (z angličtiny: **conflict**, **condemnation** a **contempt**). Nám, demokratom, sa táto Európa nepáči, pretože my veríme, že by mala existovať diskusia a dialóg, ale nemalo by existovať žiadne odsúdenie.

Vážený pán predsedajúci, myslím si, že tu dnes zaznelo mnoho vyhlásení, z ktorých niektoré sú úplne nepravdivé.

Osobitne spomeniem jedno z nich: keď sa hovorí, že Lisabonská zmluva obsahuje nové dávky kvalifikovanej väčšiny, je to pravda. Čo sa však nehovorí je to, že Lisabonská zmluva znamená väčšiu účasť Európskeho parlamentu. Ako môže byť niekto poslancom tohto Parlamentu a zároveň nechcieť mať väčšiu účasť na politických rozhodnutiach, ktoré ovplyvňujú európskych občanov?

(potlesk)

Vážený pán predsedajúci, rád by som ukončil svoje vystúpenie citovaním Miguela de Cervantesa, ktorý, keď už bol chorý a na sklonku svojho života, povedal, že boli situácie, kedy sme sa museli rozhodnúť, či budeme cestou alebo hostincom. Byť hostincom znamená zostať na mieste, byť cestou znamená pohnúť sa dopredu.

Vážený pán predsedajúci, dúfam, že budeme hlasovať v prospech Lisabonskej zmluvy – tak, ako to urobí moja politická skupina a ako to urobí väčšina politických skupín v tomto Parlamente – pomocou svojho srdca a rozumu. Použijme svoj demokratický hlas na to, aby sme demokraticky ocenili tých z nás, ktorí si želajú viac Európy pre všetkých Európanov.

(potlesk)

Predsedajúci. - Diskusia je ukončená.

Teraz pristúpime k hlasovaniu. Toto je prvý bod hlasovania, ktoré sa začína okamžite.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Bairbre de Brún (GUE/NGL), písomne. – (GA) Keď zoberieme do úvahy všetky skutočnosti, musíme povedať, že Európska únia bola pre Írsko dobrou voľbou.

Toto referendum sa však týka Lisabonskej zmluvy. To, či bola Európska únia pre Írsko prínosná alebo nie, nie je v tomto prípade dôležité.

Lisabonská zmluva dáva európskym inštitúciám výhradné právomoci v oblasti obchodnej politiky, vrátane rokovaní o medzinárodných obchodných dohodách. Oprávňuje Komisiu začať a viesť rokovania, vrátane rokovaní o medzinárodných obchodných dohodách, predtým, než podá hlásenie Rade ministrov. Článok 10 písm. a) jej k tomu dáva mandát „pomocou progresívneho odstránenia obmedzení pre medzinárodný obchod“ a predstavuje hlavnú zásadu pre Komisiu pri jej interakcii s nečlenskými štátmi. Od októbra 2006

sa Európska únia snažila odstrániť „cezhraničné prekážky“ pri svojej komunikácii s rozvojovými krajinami – prekážky, ako sú napríklad environmentálne nariadenia, nariadenia v oblasti ochrany spotrebiteľov a zdravia, a to bez ohľadu na následky, ktoré sú spojené s odstránením týchto nariadení. Keď zväžeme tieto dva aspekty, zistíme, že Európska únia robí významný krok späť v súvislosti so svojim prístupom pri riešení svetovej chudoby a nerovnosti.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písomne. - (PT) Práve v dobe, keď prebieha proces ratifikácie Lisabonskej zmluvy, Európsky parlament znovu raz prekračuje svoje právomoci a pokúša sa ovplyvniť verejnú mienku pomocou správy, ktorá vyjadruje svoju podporu tejto zmluve a tlačí na všetky členské štáty, aby túto zmluvu ratifikovali včas, aby mohla vstúpiť do platnosti 1. januára 2009. Je to skutočný politický trik, keďže právomoci Parlamentu mu nedovoľujú prijímať európske zmluvy. Právomoci majú v tejto oblasti členské štáty: najprv prostredníctvom medzivládnej konferencie a následne prostredníctvom ratifikácie v každom členskom štáte, v súlade so základnými právnymi predpisy každej krajiny.

Keďže EÚ sa teraz snaží vyhnúť referendum, aby sa vyhlo ďalšiemu odmietnutiu zmluvy, ako sa to stalo vo Francúzsku a Holandsku v roku 2005, v praxi to znamená, že jedinou krajinou, v ktorej sa bude konať referendum, bude Írsko.

Snaha vyhnúť sa referendu, použitím celej škály rôznych zámienok, poukazuje na strach z následkov, ktoré by nastali, ak by občania v Portugalsku a ďalších krajinách EÚ dostali právo hlasovať. Tieto krajiny vedia, že obsah Lisabonskej zmluvy je rovnaký ako obsah európskej ústavy. Názov bol zmenený len preto, aby oklamal občanov, čo predstavuje skutočný politický podvod. Z tohto dôvodu sme proti tejto správe.

Katrin Saks (PSE), písomne. - (ET) Najdôležitejšou témou Európskej únie je Lisabonská zmluva, pretože budúcnosť Európy závisí od rovnováhy. Od rovnováhy závisí aj spôsob, akým sa Európa vysporiada s výzvami vo svete, ktorý sa rok čo rok mení rýchlejšie, než sa meníme my. Rada by som uviedla tri pripomienky:

1) Po prvé, chcela by som vyjadriť svoju radosť nad tým, že Francúzsko, v ktorom začala kríza súvisiaca so šokom z výsledkov referenda, bolo prvou krajinou spomedzi krajín „starej Európy“, ktorá ratifikovala túto zmluvu. Tento krok slúži ako príklad pre iných, že Európska integrácia musí jednoznačne pokračovať.

2) Po druhé, dúfam, že počas ratifikácie členské štáty nezačnú používať túto zmluvu ako politický nástroj, ako sa to stalo na Slovensku, kde opozícia, aj keď bola za túto zmluvu, podmienila jej ratifikáciu tým, že vládna strana stiahne návrh zákona, s ktorým opozícia nesúhlasila. Najdôležitejšie záležitosti EÚ nesmú byť marené vnútroštátnymi problémami!

3) Nakoniec by som chcela vyjadriť nádej, že reformná zmluva ukončí šírenie nezmyslov zo strany niektorých európskych politikov, že môžeme ďalej fungovať aj so starými zmluvami. Je to presne naopak. Globalizácia si vyžaduje nielen väčšiu obetavosť pri snahe premeniť úsilie na realitu, ale tiež širšiu dohodu v otázke formy politik Európskej únie a nový základný dokument, pomocou ktorého sa nám ju podarí dosiahnuť.

PRESEDÁ: PÁN PÖTTERING

predseda

4. Hlasovanie

Predseda. – Teraz pristúpime k hlasovaniu.

(Informácie o výsledku a ostatných podrobnostiach hlasovania: pozri zápisnicu)

4.1. (A6-0013/2008, Richard Corbett) Lisabonská zmluva (hlasovanie)

– Pred hlasovaním o pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu č. 29

Richard Corbett, spravodajca. – Vážený pán predseda, chcel by som len objasniť, v súvislosti s našim hlasovacím zoznamom, že tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh sa vzťahuje k odseku 2, písm. c), kde má byť v skutočnosti v texte umiestnený, namiesto odseku 5, písm. e).

– Po hlasovaní o návrhu uznesenia

(potlesk v stoji)

(*protesty zo strany skupiny IND/DEM*)

Predseda. – Vážené dámy, vážení páni, hlasovali ste výraznou väčšinou za reformnú zmluvu. Je to vyjadrenie slobodnej vôle ľudí, ktorých zastupujete. Úprimne vám blahoželám k tomuto presvedčivému výsledku. Európsky parlament zastupuje európsky ľud. Táto zmluva dáva Európskej únii väčšiu právnu spôsobilosť konať a zaručuje väčšiu demokraciu.

(*potlesk*)

Obraňujeme základné európske hodnoty a nikdy nedovolíme tým, ktorých hlas je počuť najhlasnejšie, aby dominovali v otvorenej diskusii, v ktorej sa diskutuje o dôvodoch za a proti. Toto je slobodná a demokratická Európa. Srdečne vám blahoželám v tomto presvedčivom výsledku!

(*potlesk*)

(*protesty zo strany skupiny IND/DEM*)

Tí, ktorí sa dožadovali hlasovania podľa zmien o pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch, ktoré neobsahujú nič okrem otázok, by mali svojim voličom vysvetliť, koľko peňazí to stálo. Hovorím vám to s takou istotou, s akou tu teraz sedíte, že to, čo ste urobili, poškodí vašu povesť. Myslím si, že vaši rodičia by boli zahanbení, keby vás tu takto videli.

(*potlesk*)

4.2. (A6-0471/2007, Ona Juknevičienė) Sčítanie obyvateľov, domov a bytov (hlasovanie)

4.3. Lisabonská stratégia (hlasovanie)

– *Pred hlasovaním o pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu č. 12*

Udo Bullmann (PSE). - (DE) Vážený pán predseda, chcel by som navrhnúť zmenu v pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu č. 12, ktorá, prirodzene, nenahrádza tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh, len doňho vkladá dodatočnú formuláciu v druhej vete. Znenie tejto formulácie je nasledovné:

„kolektívne dohody alebo iné opatrenia založené na národnej tradícii každého členského štátu“. Táto formulácia by nasledovala po slovách „všeobecne záväzné opatrenia“ a pred slovami „ktoré by zabezpečili, že pracovníci pracujúci na plný úväzok si zo svojho zárobku budú môcť dovoliť žiť slušný život“.

(DE) Účelom tohto pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu, ktorým sa navrhuje táto dodatočná formulácia, je zohľadniť podmienky v škandinávskych krajinách. Tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh bol odsúhlasený spoluprávcami a skupinami, ktoré ho tiež požadujú.

(*Ústny pozmeňujúci a doplňujúci návrh bol prijatý.*)

4.4. (A6-0029/2008, Margarita Starkevičiūtė) Všeobecné usmernenia hospodárskej politiky na rok 2008 (hlasovanie)

– *Pred hlasovaním o pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu č. 39*

Margarita Starkevičiūtė, spravodajkyňa. – Vážený pán predseda, v súčasnosti máme text, ktorý znie nasledovne: „Poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii“, a ja by som chcela pridať slová „a vládám a parlamentom členských štátov“.

(*Ústny pozmeňujúci a doplňujúci návrh bol prijatý.*)

– *Pred hlasovaním o pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu č. 9*

Margarita Starkevičiūtė, spravodajkyňa. – Vážený pán predseda, chcela by som len objasniť túto záležitosť. Ak budú tieto pozmeňujúce a doplňujúce návrhy zamietnuté, potom musíme v usmernení č. 7 vymazať body č. 2 a 3, ktoré som zopakovala aj v usmernení č. 15. To isté sa vzťahuje aj na pozmeňujúci a doplňujúci

návrh č. 13 skupiny PSE. Preto by som chcela skupiny požiadať, aby hlasovali v súlade s mojimi návrhmi, vďaka čomu sa vyhneme opakovaniu textu.

– *Po hlasovaní o návrhu uznesenia*

Pervenche Berés (PSE). - (FR) Vážený pán predseda, práve sme veľkou väčšinou hlasov zmenili a doplnili usmernenia pre hospodársku politiku.

Pán Almunia tu momentálne nie je, chcela by som však požiadať pani Wallströmovú, aby vyjadrila veľkú podporu novým návrhom, ktoré predkladá Európsky parlament s cieľom zlepšiť ekonomické postavenie všetkých našich občanov.

(*potlesk*)

4.5. (A6-0503/2007, Cem Özdemir) Stratégia EÚ pre Strednú Áziu (hlasovanie)

– *Pred začiatkom hlasovania o odseku 63*

Alojz Peterle (PPE-DE). Vážený pán predseda, chcel by som informovať svojich kolegov v skupine PPE-DE, že v druhej časti hlasovania po častiach sa nachádza chyba. Správnym rozhodnutím je „nie“, nie „áno“.

– *Pred začiatkom hlasovania o odseku 69*

Cem Özdemir, spravodajca. - (DE) Vážený pán predseda, zámerom tohto ústneho pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu je text viac spresniť a aktualizovať. Jeho predložením som tiež splnil želanie tieňového spravodajcu. Prečítam ho po anglicky:

‘Welcomes as a positive step towards reform of the criminal justice system in Uzbekistan the approval by the Uzbek Parliament of the laws on the abolition of the death penalty and the authorisation of courts to issue arrest warrants. Calls for a comprehensive overhaul of the criminal justice system that would effectively promote the implementation of these reforms.’

(*Ústny pozmeňujúci a doplňujúci návrh bol prijatý.*)

– *Pred začiatkom hlasovania o pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu č. 17*

Bernd Posselt (PPE-DE). - (DE) Vážený pán predseda, predtým, než pristúpime ku konečnému hlasovaniu, by som chcel povedať, že som zostal zarazený, pretože všetci moji žltí susedia zmizli. Zostal tu len jeden.

Predseda. – Poznačíme to do zápisnice, aj keď by som uprednostnil, kedy sme túto situáciu nekomentovali.

PRESEDÁ: Edward McMILLAN-SCOTT

podpredseda

5. Vysvetlenia hlasovania

ysvetlenia hlasovania

- **Správa: Richard Corbett, Inigo Méndez de Vigo (A6-0013/2008)**

Frank Vanhecke (NI). - (NL) Vážený pán predsedajúci, hlasovanie o správe pána Corbetta a pána Méndeza de Viga, ktoré sa práve odohralo, je zo strany Európskeho parlamentu len ďalším potvrdením nového postoja, ktorý už dlhú dobu zastáva: postoja absolútneho pohrdania demokraticky prejavenu vôľou väčšiny vo Francúzsku, Holandsku a inde. Aj keď tento Parlament vyhlasuje, že zastupuje všetkých európskych občanov, v skutočnosti títo občania nemajú absolútne žiadne slovo. Keď predseda tohto Parlamentu, pán Pöttering, len pred malou chvíľou vyhlásil, že týmto hlasovaním vyjadril Parlament názor väčšiny európskych občanov, toto vyhlásenie nebolo nič iné, než patetická lož. Parlament nevyslovil ani jednu požiadavku na rešpektovanie vôle ľudu, ani nežiadal, aby sa v každom členskom štáte konalo referendum. Práve naopak, jediná vec, ktorú tento Parlament požadoval, bola, aby táto kópia bývalej ústavy vstúpila do platnosti v čo najkratšom čase. Tento Parlament bohužiaľ nezastupuje občanov, ale len konsenzus elity, ktorá reprezentuje oficiálnu Európu.

Syed Kamall (PPE-DE). - Vážený pán predsedajúci, hlasoval som proti tejto správe, pretože politická elita Európskej únie sa už zas pokúša pretlačiť ústavnú zmluvu bez toho, aby sa opýtala európskych občanov na ich názor. Britská vláda sľúbila v súvislosti s touto zmluvou referendum, teraz sa však tvári, že je to celé trochu inak. Stačí si vypočúť prejavy jednotlivých politických vodcov, ako je napríklad Valéry Giscard d'Estaing, aby sme si uvedomili, že to vôbec inak nie je.

Chcel by som vám, európska politická elita, povedať, že ak si myslíte, že budujete európsky projekt, ale budujete ho bez podpory zo strany ľudu, potom v skutočnosti budujete len vzdušné zámky. Ako povedal už veľký Jimi Hendrix, všetky vzdušné zámky časom padnú do mora. Ratifikácia európskej ústavy, napriek jej odmietnutiu v dvoch referendách, je nedemokratickým, zbabelým a nezákonným krokom.

Daniel Hannan (NI). - Vážený pán predsedajúci, počas ôsmich rokov môjho pôsobenia v tomto Parlamente som v tejto miestnosti počul niekoľko skutočne absurdných vyhlásení. Osobitná cena za podvod však musí byť udelená výroku, že to, čo sa nám práve podarilo dosiahnuť schválením tejto zmluvy veľkou väčšinou hlasov, predstavuje prejav slobodnej vôle európskych občanov.

Tí z vás, ktorí tak nadšene tleskali potom, čo tieto slová zazneli, vedia veľmi dobre, že to nie je pravda. Viete to, a ja môžem dokázať, že to viete, pretože ste podporovali referendá až dovtedy, kým nebolo jasné, že by ste ich prehrali. Týmto hlasovaním sa v skutočnosti len zvýraznila vzdialenosť poslancov tohto Parlamentu od ich vlastných voličov. Zrušenie referend je aktom zbabelosti a vzdania sa vodcovskej úlohy, a vy to viete.

Ak sa mylím, tak mi to dokážte. Dovoľte, nech sa o tejto zmluve rozhodne v referendách, ktoré ste podporovali, keď ste si ešte mysleli, že ich môžete vyhrať. Nechajte o Lisabonskej zmluve hlasovať. *Pactio Olisipiensis censenda est!*

Hannu Takkula (ALDE). - (FI) Vážený pán predsedajúci, chcel by som v krátkosti vysvetliť, prečo som sa zdržal hlasovania. Myslím si, že by sme si mali uvedomiť, že náš Parlament nemá v tejto záležitosti žiadne právomoci. Tieto právomoci patria do kompetencie členských štátov a my tento fakt musíme rešpektovať. Členské štáty sú tými, ktorí musia rozhodnúť či prijmeme alebo neprijmeme Lisabonskú zmluvu.

Myslím si, že by sme sa mali na chvíľu zastaviť a rozpamätať sa na vzťahy v rámci týchto právomocí. Ja osobne som toho názoru, že toto rozhodnutie by malo byť ponechané na členských štátoch. Domnievam sa, že by nebolo zlé, ak by sme sa opýtali aj na názor verejnosti, pretože rozhodovací proces získa väčšiu legitimitu, ak dáme ľuďom možnosť ho ovplyvniť.

Táto zmluva obsahuje množstvo dobrých vecí, sú v nej však aj časti, ktoré sú neprijateľné. Ak nad tým rozmýšľam z pohľadu jedného štátu, z ktorého pochádzam – Fínska, potom musím povedať, že sa v tejto zmluve nachádza množstvo aspektov, ktoré pre nás nie sú prijateľné. V každom prípade však právomoci v tejto oblasti patria do kompetencií národných parlamentov.

(potlesk)

- Uznesenie o Lisabonskej stratégii (B6-0073/2008)

Zita Pleštinová (PPE-DE). – (SK) Hlasovala som za návrh uznesenia o príspevku k jarnému zasadnutiu Európskej rady vo vzťahu k Lisabonskej stratégii. Súhlasím s navrhovateľmi, že len taká Lisabonská stratégia má šancu uspieť, ktorá sa opiera o ľudské zdroje v priaznivom, učiacom sa, vedomostnom, vedeckom, výskumnom, kultúrnom, informačnom a inovačnom priestore.

Na plnenie cieľov Lisabonskej stratégie potrebujeme troch hráčov, univerzity ako tvorcov poznatkov, podnikateľské firmy, ktoré dokážu poznatky zužitkovať, a verejnú a samosprávnú zložku, ktorá dokáže vytvoriť trvalo udržateľnú infraštruktúru pre vedu, výskum a vývoj na národnej a regionálnej úrovni. Invenčia potrebuje finančný vklad a ten prinesie poznatky. Poznatky vložené do inovácií znásobia tento vložený finančný vklad. Iba invenčné a kreatívne malé a stredné podniky dokážu prežiť v tvrdej konkurencii. Verím, že Európa si dokáže nájsť svoje miesto vo vedomostnom americko-japonskom exprese 21. storočia.

Ivo Strejček (PPE-DE). - (CS) Ja som hlasoval proti tomuto uzneseniu. Dovoľte mi povedať moje dôvody.

Po prvé, text v celku formuluje Európsku úniu ako globálnu ekonomickú a sociálnu mocnosť. Po druhé, opiera sa o tzv. vedúcu úlohu Európskej únie vo svete a slepo verí, že okolitý dynamický svet sa bude rozvíjať podľa toho, ako si to praje Európska únia. Po tretie, uznesenie verí, že Európska únia prevezme vedúcu úlohu vo vytváraní akýchsi celosvetových noriem a štandardov. Po štvrté, Lisabonská stratégia podmieňuje ekonomickú spoluprácu s okolitým svetom tzv. vykonateľnosťou hlavných pracovných noriem. Po piate,

Lisabonská stratégia explicitne vychádza z takzvanej Lisabonskej zmluvy, aj keď táto ešte neprešla ratifikačným procesom vo väčšine členských štátov. Uznesenie vyzýva na zavedenie inštitútu minimálnej mzdy v tých členských štátoch, v ktorých ešte minimálna mzda nebola zavedená.

Othmar Karas (PPE-DE). - (DE) Rakúska ľudová strana Europaklub v Európskom parlamente hlasovala s nadšením v prospech správy pána Corbetta a pána Méndeza de Viga, pretože Lisabonská zmluva posilňuje európskych občanov, členské štáty aj Európsku úniu. Európski občania a parlamenty, ktoré ich zastupujú, sú skutočnými víťazmi. Vo svetle kosovskej diskusie môžeme vidieť, aká dôležitá je táto zmluva, pretože prostredníctvom nej máme oveľa väčšie šance na dosiahnutie spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky. Uzákonením právne záväznej Charty základných práv sme vytvorili predpoklady, aby boli základné práva poskytované všetkým európskym občanom. Každý, kto nie je za túto zmluvu ako celok, je proti európskym občanom. Mali by sme stáť naďalej na strane ľudí na priblížiť túto zmluvu bližšie k nim.

Hubert Pirker (PPE-DE). - (DE) Vážený pán predsedajúci, hlasoval som za túto správu z úprimného presvedčenia, pretože vytvára rovnováhu medzi ekonomickými a sociálnymi opatreniami. Túto rovnováhu je potrebné nájsť, pretože je to po prvýkrát, čo sa tu predstavuje sociálna Európa a pretože je to tiež po prvýkrát, čo sa členské štáty takou výraznou väčšinou v Parlamente vyzývajú na prijatie opatrení a na zavedenie minimálnej mzdy. Som veľmi rád, že väčšina bola schopná zabrániť tomu, aby sa schválili opatrenia, ktorých zámerom bolo skončiť s dosiahnutými sociálnymi výsledkami, akým je napríklad smernica o pracovnom čase alebo cezhraničné využívanie sociálnych výhod. Celkovo som preto s nadšením hlasoval za schválenie tohto vyváženého balíka opatrení,

Nirj Deva (PPE-DE). - Vážený pán predsedajúci, chcel by som povedať, že som hlasoval proti správe o Lisabonskej zmluve. Mačka je von z vreca a my sme vyhodili zrno spolu s plevami. Kým sme sa snažili vytvoriť spoločný trh, potajomky sme vytvorili spoločnú krajinu.

Odmietli sme pritom do tohto procesu zapojiť našich občanov. Odopreli sme im ich prirodzené právo vyjadriť sa k tomu, aký spôsob vládnutia si želajú, a do najvyššej možnej miery sme ignorovali fakt, že mali dostať možnosť hlasovať v referende.

Ako môžeme povedať našim ľuďom, našim voličom, že tento Parlament zastupuje ich názory, keď im neumožníme, aby svoje názory vyjadrili? Britská vláda – obzvlášť pán Brown – nám sľúbila referendum. Pán Brown a pán Blair povedali, že britským občanom umožnia hlasovať v referende. Je mi nesmierne ľúto tohto dňa a je mi veľmi ľúto porušených sľubov labouristickej vlády.

Ewa Tomaszewska (UEN). - (PL) Vážený pán predsedajúci, v prípade hlasovania o Lisabonskej zmluve som bola nútená zdržať sa hlasovania. V mojom jazyku, v Poľsku, nie je zmluva dostupná. Moji voliči nedostali príležitosť sa s touto zmluvou oboznámiť a ja som tu v prvom rade preto, aby som zastupovala ich názory a záujmy, a nie svoje vlastné presvedčenie. V pondelok sa tu, v Európskom parlamente, prijalo rozhodnutie, že dnes budeme hlasovať o dokumente, ktorý si niektorí z nás nemohli ani prečítať v konsolidovanej verzii, pretože neexistuje v našom jazyku. Rozhodnutie o dokumente, ktorého obsah je nedostupný, môže urobiť len niekto, kto je buď hlúpy, alebo nepoctivý. To je aj dôvod, prečo som sa zdržala hlasovania.

- Správa: Margarita Starkevičiūtė (A6-0029/2008)

Ivo Strejček (PPE-DE). - (CS) Vážený pán predsedajúci, hlasoval som proti z nasledujúcich dôvodov.

V správe sa hovorí o akomsi spravodlivejšom rozdeľovaní ziskov, správa zavádza pojem tzv. úplnej zamestnanosti prostredníctvom rozdelenia verejných investícií. Správa sa snaží nahradzovať tzv. zlyhanie trhu prostredníctvom daní, zavádza ekologické dane, podporuje vedu a výskum prostredníctvom odpočítateľných položiek, čo povedie k ďalšej netransparentnosti daňového systému, volá po novej európskej legislatíve.

Philip Claeys (NI). - (NL) Vážený pán predsedajúci, hlasoval som proti správe pani Starkevičiūtėovej, pretože pasáž o prisťahovalectve obsahuje typickú krátkozrakosť, ktorá nás už aj doteraz vyšla nesmierne draho. Evidentne sú medzi nami takí, ktorí si želajú zopakovať chyby zo šesťdesiatych a sedemdesiatych rokov minulého storočia, kedy ľudia uvažovali len v krátkodobom výhľade a ľudské bytosti sa dovážali ako komodity. Výsledok tejto politiky teraz môžeme vidieť v našich mestách: masová nezamestnanosť, kriminalita, vývoj paralelných spoločností. Namiesto toho, aby sme sa zo svojich chýb z minulosti poučili, tvrdohlavo pokračujeme po rovnakej ceste. V súčasnosti to ešte zhoršuje fakt, že existuje návrh vykonávať európsku migračnú politiku spôsobom, ktorý by „dopĺňal“ politiky členských štátov. Toto opatrenie so sebou zaručene

prinesie ešte viac voľnosti, než vidíme teraz, a to je pravdepodobne tá úplne posledná vec, ktorú teraz potrebujeme.

Koenraad Dillen (NI). - (NL) Vážený pán predsedajúci, podobne ako môj kolega poslanec, pán Claeys, aj ja som hlasoval proti tejto správe. Mnoho aspektov tejto správy je nepochybne pravdivých a dôležitých. Ako príklad môže slúžiť napríklad modernizácia trhov práce, investície do podnikania a zjednodušenie daňových systémov, ktoré táto správa presadzuje. Napriek tomu tento Parlament úplne minul svoj cieľ, keď považuje európsku migračnú politiku na prilákanie ekonomických migrantov za hrot Lisabonskej stratégie. Okrem toho, liekom pre nelegálne prisťahovalctvo nie je ekonomická otvorenosť, ako sa tu tvrdí, ale skôr posilnená kontrola vonkajších hraníc Európskej únie, zamietnutie akejkoľvek národnej masovej legalizačnej politiky a prísna politika deportácie nelegálnych prisťahovalcov.

- Správa: Cem Özdemir (A6-0503/2007)

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). - (PL) Vážený pán predsedajúci, prijali sme dôležitý dokument týkajúci sa vzťahov medzi EÚ a Strednou Áziou. Je príkladom nášho želania zdieľať univerzálne európske skúsenosti a hodnoty a presvedčiť o týchto hodnotách aj rozvojové demokracie v tomto regióne sveta. Tieto krajiny dosiahli obrovský pokrok v oblasti hospodárskeho rozvoja. Musia však podniknúť rozhodné kroky, aby zabránili porušovaniu základných ľudských práv a slobôd. Musia sa vysporiadať s množstvom problémov, konkrétne s nárastom pašovania drog, organizovanej kriminality, korupcie a obchodovania s ľuďmi. Ďalšou základnou úlohou by malo byť zlepšenie kontaktov medzi našimi obyvateľmi, propagácia kultúrnej výmeny a vytvorenie špeciálneho programu štipendií pre mladých ľudí, ktorí by mohli študovať na európskych školách a týmto spôsobom sa oboznámiť s hodnotami a štandardmi Európskej únie.

Prajeme našim partnerom z Kazachstanu, Kirgizskej republiky, Tadžikistanu, Turkménska a Uzbekistanu úspech na ceste k prosperite, slobode a demokracii, aby v budúcnosti mohli pomáhať iným a mohli sa s nimi podeliť o svoje dosiahnuté úspechy.

Písomné vysvetlenia hlasovania

- Správa: Richard Corbett, Inigo Méndez de Vigo (A6-0013/2008)

Jan Andersson, Göran Färm, Inger Segelström a Lsa Westlund (PSE), písomne. - (SV) My, švédski sociálni demokrati, sme dnes hlasovali za správu o Lisabonskej zmluve. Podporujeme novú zmluvu. Uvedomujeme si však, že fakt, že dva členské štáty odmietli navrhovanú ústavu, znamenal, že sme boli nútení urobiť určité zmeny. Z toho dôvodu nezdíame názor, že by sme mali ľutovať, že zástava a hymna boli vyňaté zo zmluvy. Na rozdiel od väčšiny v tomto Parlamente si myslíme, že je dobré, že bol do rozhodovacieho procesu v oblastiach, ktoré sú citlivé z pohľadu národnej zvrchovanosti, zavedený „núdzový urýchľovač“.

Sme obhajcami princípu subsidiarity a z toho dôvodu odmietame výzvu Európskeho parlamentu na referendá v členských štátoch. Ide o záležitosť, o ktorej musí rozhodnúť každý členský štát samostatne.

Nakoniec by sme sa chceli vyjadriť ku hlasovaniu o pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu č. 36, ktorý sa týkal prípadu Laval. Rozhodli sme sa hlasovať proti prvej časti, pretože si myslíme, že existujú rozdiely medzi starou zmluvou a Lisabonskou zmluvou, napríklad v prípade Charty základných práv, ktorá ustanovuje, okrem iných vecí, aj právo na štrajk v súlade s národnou praxou. Podporujeme ustanovenia Charty základných práv a taktiež podporujeme aj druhú časť pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu, ktorá zaručuje právo na priemyselné spory. Chceli by sme upozorniť na to, že tento názor zdieľa naša politická skupina v Parlamente, ktorá sa rozhodla hlasovať proti návrhu, pretože správa sa týka zmluvy, a nie prípadu Laval.

Batten, Bloom, Booth, Clark, Farage, Nattress, Titford a Whittaker (IND/DEM), písomne. - Aj napriek tomu, že Strana za nezávislosť Spojeného kráľovstva odmieta Lisabonskú zmluvu, zdržali sme sa hlasovania v prípade pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu č. 31, pretože nesúhlasíme s odôvodnením tohto pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu.

Pervenche Berés (PSE), písomne. - (FR) Ešte stále si jednoznačne myslím – keďže prezident Sarkozy sa rozhodol, že nebude organizovať referendum – že socialisti vo francúzskom parlamente sa mali zdržať hlasovania. Avšak, to, že francúzsky prezident sa pri rokovaní o tejto zmluve zachoval nesprávne a ignoroval hlas francúzskych občanov, ešte neznamená, že by sme nemali odpovedať na otázku, ktorá nám tu dnes bola predložená.

Táto zmluva nie je zďaleka dokonalá, umožňuje nám však uzavrieť inštitucionálnu diskusiu a vybaviť Európu pravidlami, ktoré jej umožnia fungovať. Dnes by sa socialisti mali ozvať v súvislosti so zmenou politiky,

hlavnou otázkou pri revízii finančného výhľadu, francúzskym predsedníctvom Európskej únie a záväzkom socialistickej skupiny v Európskom parlamente vypracovať manifest pre budúce európske voľby.

Hlasovanie proti by umožnilo odstrániť tieto politiky z textu dokumentu, ktorý mal byť pôvodne ústavou, pretože by prinútilo Európu zamerať sa na otázku, o čom vlastne bol celý európsky projekt. Toto je veľmi dôležité.

Pretože však chcem, aby bol tento text schválený, aby som sa mohla plne angažovať v nadchádzajúcich rokovaníach o politikách – pretože môj hlas „proti“ pred vyše dvoma rokmi bol proeurópsky – beriem si na svoje plecia zodpovednosť za svoje rozhodnutie a podporujem Lisabonskú zmluvu.

Adam Bielan, Marcin Libicki a Konrad Szymański (UEN), písomne. – (PL) Zdržal som sa hlasovania počas konečného hlasovania o správe o Lisabonskej zmluve, pretože táto správa zachádzala ďaleko za hranice dohôd, ktoré sa dosiahli na samitoch EÚ v Bruseli a Lisabone.

Lisabonská zmluva bola pre všetky zaangażované strany veľmi zložitým kompromisom. Zachádzať za hranice tohto kompromisu – čo je evidentné zmienkami o neprítomnosti symbolov EÚ, dohodách o systéme hlasovania v Rade týkajúceho sa klauzúl opt-in a opt-out, a Charte základných práv – je pre proces ratifikácie politicky škodlivé.

Okrem toho nemôžem podporiť body, ktorými sa pripravuje pôda na kampane zamerané na premenu Európskej únie v ústavný štát.

Carlos Coelho (PPE-DE), písomne. – (PT) Lisabonská zmluva je tým najlepším kompromisom pre prekonanie inštitucionálnej krízy a dosiahnutie lepšej flexibility rozhodovacích mechanizmov, ktoré sú nevyhnutne k tomu, aby rozšírená Európska únia, zložená z 27 členov, mohla fungovať v dnešnom globalizovanom a neustále sa meniacom svete.

Privítal som fakt, že Európska únia dostala právnu subjektivitu a že sa štruktúra troch pilierov zrušila v prospech jednotného inštitucionálneho rámca a všeobecného použitia metódy Spoločenstva.

Privítal som aj opatrenia na zlepšenie transparentnosti a zodpovednosti a na posilnenie účasti a práv európskych občanov na informačnej úrovni aj prostredníctvom občianskej legislatívnej iniciatívy.

Privítal som zmeny v oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, kde budú mať opatrenia ambicioznejšie ciele, a účinnejšie postupy, v prípade ktorých sa už viac nebudú využívať medzivládne nástroje a postupy.

Privítal som väčšiu angažovanosť národných parlamentov, predovšetkým z hľadiska kontroly princípu subsidiarity.

Je mi ľúto že sa museli urobiť rozličné ústupky, napríklad oddialenie vykonávania dôležitých prvkov, akým je napríklad nový systém hlasovania v Rade a britské a írské klauzuly opt-in a opt-out v záležitostiach, ktoré boli predtým zahrnuté do tretieho piliera. Obávam sa, že vytvorenie postu voleného predsedu Rady bude znamenať stratu výhod, ktoré prináša rotujúce predsedníctvo, bez toho, aby tento krok priniesol akúkoľvek pridanú hodnotu pre fungovanie Európskej únie. Obávam sa, že tento krok vytvorí problémy vo vzťahoch medzi rôznymi inštitúciami.

Paul Marie Coûteaux, Patrick Louis a Philippe de Villiers (IND/DEM), písomne. – (FR) Európsky parlament práve schválil Lisabonskú dohodu, aj keď ho o to nikto nežiadal.

Delegácia Mouvement pour la France v Európskom parlamente hlasovala, samozrejme, proti tejto správe, aj keď si je vedomá toho, že toto jej konanie má výslovne symbolický charakter.

Je významné, že volení zástupcovia Francúzska a Holandska, ktorí sedia v Štrasburgu, hlasujú za túto zmluvu a zároveň s tým jednoznačne priznávajú je klonom už neexistujúcej európskej ústavy, a to napriek tomu, že občania v ich krajinách tento text formálne odmietli. Je tiež významné, že Európsky parlament hlasuje o tejto zmluve, aj keď žiadny z jeho poslancov si ešte nemohol prečítať konsolidovanú verziu. Potom, čo túto zmluvu ratifikoval – bez znalosti jej obsahu – maďarský parlament, aj Európsky parlament teraz schvaľuje text, ktorý si ešte neprečítal.

Delegácia Mouvement pour la France v Európskom parlamente by chcela zaželať všetkým slobodu milujúcim írskym občanom veľa šťastia. Ich referendum nebude len referendum ich krajiny, budú hlasovať v mene každého, kto na to nedostal príležitosť, predovšetkým v mene Francúzov, ktorých hlas bol odstavený na vedľajšiu koľaj.

Manuel António dos Santos (PSE), písomne. - (PT) Hlasoval som za túto zmluvu a podporujem príslušné uznesenie.

V poslednej chvíli sa však objavil nejaký problém s mojim hlasovacím zariadením a preto som nemohol svoju úplnú podporu vyjadriť aj fyzicky.

Predkladám preto toto vysvetlenie hlasovania, aby sa táto skutočnosť mohla správnym spôsobom uviesť do zápisnice.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písomne. - (PT) Keďže Európsky parlament nemá v tejto veci žiadne právomoci, toto jeho poľutovaniahodné uznesenie je zamerané výlučne na zmätenie občanov a vytvorenie tlaku na členské štáty, aby ratifikovali Lisabonskú zmluvu. Túto zmluvu môžu ratifikovať len členské štáty.

Aj tak sme však počas diskusie a hlasovania podporili demokratické opatrenia zamerané na zavedenie prvku pluralizmu do diskusie a zdôrazňovali sme potrebu väčšej demokracie požadovaním referendum. To je aj dôvod, prečo naša skupina predložila niektoré návrhy uznesení, ktoré boli, bohužiaľ, zamietnuté. Konkrétne išlo o návrhy, ktoré vyjadrovali náš nesúhlas s Lisabonskou zmluvou, pričom zdôrazňovali niektoré z jej najviac znepokojujúcich aspektov, akým je napríklad trend smerujúci k militarizácii Európskej únie v úzkej spolupráci s NATO, ktorý zavádza zvýšenie vojenských výdavkov a podnikanie vojenských operácií s cieľom *ochrániť hodnoty Európskej únie a slúžiť jej záujmom*.

Odsudzujeme aj fakt, že ustanovenia súčasných zmlúv, z ktorých len nedávno vychádzal Európsky súdny dvor pri svojich rozsudkoch (rozsudky v prípadoch Laval/Vaxholm a Viking Line), ktorými zdôvodnil sociálny damping a podriadenie práv pracujúcich na podnikanie kolektívnych krokov rešpektovaniu slobody poskytovať služby, boli v celom svojom pôvodnom znení zahrnuté aj do Lisabonskej zmluvy, čo znamená, že právo na podniknutie kolektívnych krokov zostane aj naďalej vo výhradnej právomoci členských štátov.

Glyn Ford (PSE), písomne. - Privítal som správu pána Méndeza de Viga a pána Corbetta, v ktorej sa zdôrazňuje fakt, že reformná zmluva nie je ústavou. Zároveň sa v nej však zdôrazňuje aj to, že táto zmluva umožňuje Európe prijať novú globálnu úlohu, ktorú bude musieť zohrávať v nasledujúcich desaťročiach.

Posilňuje inštitucionálnu silu Únie. Zvyšuje demokraciu posilnením právomocí Európskeho parlamentu. Umožňuje rozvoj spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky Európskej únie, ktorá zabezpečí, že globálna a ekonomická sila Európy sa odrazí v globálnej politike, a ktorá predovšetkým umožní EÚ zohrávať kľúčovú úlohu v boji proti globálnemu otepľovaniu.

Robert Goebbels (PSE), písomne. - (FR) Hlasoval som za Lisabonskú zmluvu, pretože, bohužiaľ, neexistuje žiadna iná alternatíva. Jednu vec si však treba vyjasniť. Touto tristostranovou mini-zmluvou, ktorá je rovnako nezrozumiteľná ako je nejasná, si Európska únia nezíska dôveru svojich obyvateľov. Najmä keď početné klauzuly opt-out povedú k Európe s neustálymi patovými situáciami alebo dokonca aj k Európe s „premenlivou geometriou“.

Táto zmluva je jednoducho posledným východiskom. Potrebujeme veľmi rýchlo vypracovať zmluvu s radikálnymi reformami, ktorá by bola ratifikovaná v jedinom referende všetkými európskymi občanmi. Všetky krajiny, v ktorých voliči povedia „nie“, budú môcť z EÚ vystúpiť, alebo sa podriadiť všeobecným pravidlám. Toto je cena, ktorú budeme musieť zaplatiť za skutočne integrovanú Európsku úniu so súdržnejšími politikami.

Bruno Gollnisch (NI), písomne. - (FR) V tomto Parlamente sme málokedy prišli do kontaktu s takou stalinistickou správou, ako je táto – je to čistá a nepravdivá propaganda! Len tu a v „Sarkózii“ je možné vyhlasovať, že Lisabonská zmluva je od základov odlišná od európskej ústavy, keď väčšina hláv štátov a vlád Európskej únie ako aj samotný otec ústavy, Valéry Giscard d'Estaing, tvrdia presný opak.

Spravodajcovia si v úvode dôvodovej správy dopriali trochu kultúry, keď citovali niekoľko riadkov zo Shakespearovho *Júlia Cézara*. Tento citát vo svojej podstate hovorí o tom, že človek potrebuje nasledovať základné sily, ktoré vedú k veľkým zmenám v spoločnosti, v opačnom prípade skončí v ruinách a zabudnutí. Problémom je to, že pre nich tieto sily predstavuje Lisabonská zmluva a umelé a násilné vytvorenie centralizovaného európskeho superštátu, keď pritom skutočnou silou, v tomto ohľade, je čoraz väčšie odmietanie tohto projektu zo strany ľudu. Ľudia túžia znovu objaviť svoje korene a svoju identitu a hľadajú ochranu pred zmenami, ktoré odmietajú, a ku ktorým ich chce donútiť niekto iný: politickými výtormi, ktoré ich oberajú o slobody, a finančnou globalizáciou, ktorá ich ruine.

Hélène Goudin a Nils Lundgren (IND/DEM), písomne. – (SV) Väčšina v tomto Parlamente nám opäť raz ukazuje, aká vzdialená je od reality. Výsledky referenda nemajú zjavne žiadnu hodnotu, ak sú v rozpore s vôľou politického zriadenia.

Strana Jinilistan podporuje usporiadanie referenda v otázke Lisabonskej zmluvy vo Švédsku. V prvom rade však závisí na každom členskom štáte, či sa rozhodne usporiadať referendum.

Celý proces obklopujúci novú zmluvu EÚ bol potupný. Konvent, ktorého pracovné metódy boli ostro kritizované, predložil návrh ústavy Európskej únie. Následne dochádzalo k vyhýbaniu sa diskusiám, a veci sa ešte viac prekrúcali a menili, aby sa podarilo presadiť ešte federálnejšiu zmluvu, aj napriek nesúhlasu zo strany francúzskych a nemeckých občanov.

Prajeme si novú zmluvu, ktorá bude založená predovšetkým na tom, že z EÚ vytvorí fórum pred medzivládnu spoluprácu.

Z týchto dôvodov sme volili proti parlamentnej správe o Lisabonskej zmluve.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), písomne. – (PT) Väčšina v Európskom parlamente – ktorá zhŕňa členov portugalských socialistických (PS), sociálno-demokratických (PSD) a populárnych pravicových (CDS/PP) strán – síce môže vyjadriť svoje „schválenie“ navrhovanej zmluvy EÚ, všetci však vieme, že toto „schválenie“ nemá žiadnu hodnotu alebo právne následky.

Jeho cieľom je však niečo iné: nátlak – predovšetkým na zabezpečenie toho, aby bola navrhovaná zmluva ratifikovaná, a aby tým pádom mohla 1. januára 2009 vstúpiť do platnosti – a propaganda.

To je aj dôvod, prečo je táto správa plná hmlistých vyjadrení a zmätku – pokúša sa tým ukryť skutočný obsah a následky navrhovanej zmluvy EÚ. Uvediem niekoľko príkladov:

Na jednej strane táto správa označuje posilnené dominantné postavenie mocností EÚ pri rozhodovacom procese slovami „vyššia účinnosť“ a presun právomocí národných parlamentov na nadnárodné inštitúcie EÚ zasa slovami „zvýšená úloha pre národné parlamenty“. Na strane druhej zabúda spomenúť militarizáciu EÚ v rámci NATO, liberalizovaný jednotný trh so slobodným pohybom tovaru, kapitálu a služieb, v ktorom plní rozhodujúcu úlohu konkurencia, hospodársku a menovú úniu s eurom, Európskou centrálnou bankou a Paktom stability a liberalizáciu medzinárodného obchodu, ktorá je cieľom a politikou Európskej únie.

Z týchto dôvodov sme hlasovali proti.

Marian Harkin (ALDE), písomne. – Hlasujem za tento pozmeňujúci a dopĺňujúci návrh, aj keď Lisabonská zmluva môže vstúpiť do platnosti až potom, čo ju ratifikujú všetky členské štáty – z toho dôvodu bude automaticky rešpektovať aj výsledok írskoho referenda. Ja však hlasujem za tento pozmeňujúci a dopĺňujúci návrh, aj keď sa ním samotná správa v podstave žiadnom smere nedopĺňa.

Anna Hedh (PSE), písomne. – (SV) Rovnako, ako som v súvislosti so záležitosťami týkajúcimi sa novej zmluvy EÚ urobila už minulosti, aj teraz som sa rozhodla nesúhlasiť so svojou skupinou a hlasovala som proti správe o Lisabonskej zmluve. V tomto návrhu sa určite nachádza množstvo vylepšení, ja som však proti súčasnému smerovaniu Európskej únie smerom k väčšiemu nadnárodnému nacionalizmu. Prajem si európsku spoluprácu na medzivládnej úrovni. Plne podporujem myšlienku medzinárodnej spolupráce pri riešení spoločných problémov. Existujú dôležité úlohy, ktoré musíme riešiť spoločne – v neposlednom rade ide o úlohy súvisiace so životným prostredím, obchodovaním s ľuďmi a sociálnym dampingom. Ja sa však domnievam, že tento návrh posilňuje nadradenosť právnych predpisov EÚ nad vnútroštátnymi právnymi predpismi, že sa prostredníctvom neho odoberá členským štátom viac právomocí, a že väčšie krajiny vďaka nemu dostávajú väčšiu moc, než malé krajiny. To je niečo, s čím nemôžem súhlasiť.

Rozhodla som sa hlasovať proti pozmeňujúcemu a dopĺňujúcemu návrhu, v ktorom sa navrhuje, aby EÚ rozhodovala o referendách v celej Európskej únii, pretože si myslím, že v tejto veci by mal rozhodovať každý členský štát samostatne.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN), písomne. – (PL) V konečnom hlasovaní o správe pána Corbetta a pána Méndeza de Viga (A6-0013/2008) o Lisabonskej zmluve som sa zdržal hlasovania. Dôvod, prečo som tak urobil, bol ten, že závery tejto správy zachádzajú ďaleko za hranice rámca, ktorý bol prijatý počas rozhovorov na samitoch v Lisabone a Bruseli (13. a 14. decembra 2007).

Kompromis, ktorý sa v tom čase dosiahol, bol výsledkom určitých ústupkov zo strany všetkých zainteresovaných strán. Z toho dôvodu si myslím, že výslovná kritika týchto dojednaní, ktorú možno nájsť

v niektorých bodoch tejto správy, neprospieva procesu nachádzania riešení, ktoré by boli prijateľné pre všetkých účastníkov tohto kompromisu. Týka sa to napríklad klauzúl opt-in a opt-out, Charty základných práv, systému hlasovania v Rade, či symbolov EÚ a súvisí to tiež s formuláciami, ktoré vedú k návratu myšlienky, ktorá bola, koniec koncov, zamietnutá – myšlienky o európskej ústave.

Timothy Kirkhope (PPE-DE), písomne. – Britskí konzervatívci hlasovali proti tejto správe. Už od začiatku sme dali jasne najavo, že táto zmluva – alebo ústava – nepredstavuje smer ktorým by sa mala Európa uberať. Konzervatívci podporujú Európu zloženú z nezávislých štátov, ktoré navzájom spolupracujú pri riešení problémov globalizácie, globálnej chudoby a globálneho otepľovania – ktoré sú našimi prioritami – a v tomto našom prístupe sme boli jednoznační a vytrvalí, pri plnom uvedomovaní si pravdepodobných účinkov, ktoré bude mať táto zmluva na naše ciele a ambície pre Európu. Tieto skutočnosti sa však nedajú dosiahnuť pomocou predloženého textu, ani ambíciami tých, ktorí si želajú integrované európske štáty.

Jean Lambert (Verts/ALE), písomne. – Hlasovala som za túto zmluvu. Nebolo to však preto, že by som si myslela, že pozmeňujúce a doplňujúce návrhy Lisabonskej zmluvy ponúkajú cestu k Európskej únii, ktorá je pevne založená na záväzku udržateľného rozvoja, mieru a dodržiavania ľudských práv, namiesto toho, aby bola založená na princípe trhu a konkurencie. Bolo to preto, že si myslím, že táto zmluva v sebe zahŕňa faktory, ktoré sú pozitívnejšie, než opatrenia nachádzajúce sa v našej súčasnej zmluve. Charta základných práv predstavuje dôležitý prídavok. Všetky právne predpisy EÚ a ich vykonávanie na úrovni členských štátov, sa odteraz budú musieť porovnávať s požiadavkami Charty, a budú sa dať odmietnuť v prípade, ak v tomto porovnaní neuspeli.

Vyššia miera spolurozhodovania bude znamenať vyššiu mieru kontroly a prinesie viac svetla do rozhodovacieho procesu. Občianska iniciatíva je dôležitým krokom vpred. Mám však veľké obavy v súvislosti s väčšou vojenskou spolupracou, ktorá už začala, a chcem by naše národné parlamenty aj Európsky parlament tento vývoj pozorne sledovali. Je nesmierne dôležité, aby EÚ stavala na svojich silných stránkach ako diplomatická a mierotvorná mocnosť.

Domnievam sa, že je dôležité, aby boli občania EÚ zapojení do procesu ratifikácie prostredníctvom referend, a že výsledky týchto referend by sa mali rešpektovať. Je úlohou vlád a Rady, nie tohto Parlamentu, aby prakticky reagovali na túto všeobecnú zásadu.

Jörg Leichtfried (PSE), písomne. – (DE) Hlasujem za správu o uznesení Európskeho parlamentu o Lisabonskej zmluve, pretože táto zmluva je nesmierne dôležitá pre ďalší vývoj Európy, ktorý je nevyhnutný pre ďalšie prekvitanie rakúskeho modelu blahobytu a pre bezpečnosť našich občanov. Zdieľam názor, že táto zmluva prináša významné vylepšenie predchádzajúcich zmlúv a že zaručí zvýšenú demokratickú kontrolu v Únii. Nárast demokratickej hodnoty Európskej únie vidím, po prvé, v rozšírení spolurozhodovacích procesov, po druhé, v mechanizme hlasovania systémom dvojitej väčšiny, po tretie, v zvolení predsedu Komisie väčšinovým rozhodnutím Európskeho parlamentu a, v neposlednom rade, v silnejšom zastúpení národných parlamentov zavedením možnosti podať námietku voči porušeniam práva súvisiacim s rozdelením právomocí a možnosti národných parlamentov pripomienkovať všetky legislatívne iniciatívy EÚ.

Caroline Lucas (Verts/ALE), písomne. – Hlasovala som proti tejto správe, aby som upozornila na svoj nesúhlas s aroganciou a bezočivosťou, ktorú vedúci politickí predstavitelia v celej EÚ prejavujú voči prianiam európskych občanov, a aby som veľmi jasne vyjadrila svoj názor, že občania EÚ by mali dostať možnosť vyjadriť sa k tejto záležitosti prostredníctvom referenda.

Lisabonská zmluva je vo svojej podstate len prevlečenou starou ústavou, ktorá bola odmietnutá vo Francúzsku a Holandsku – teda v dvoch krajinách, kde dostali ľudia možnosť hlasovať v referende. Valéry Giscard d'Estaing, hlavný architekt pôvodného textu, sám povedal, že „návrhy z pôvodnej ústavnej zmluvy zostali prakticky nezmenené“. Boli v podstate iba rozptýlené do starých zmlúv v podobe pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov.

Nie som proti ústave. Som však proti tejto konkrétnej ústave (a zmluve, ktorá ju kopíruje), pretože občania Európskej únie si zaslúžia niečo lepšie. Aj keď zmluva obsahuje aj niekoľko pozitívnych opatrení, tieto sú prevážene tými negatívnymi – napríklad ďalšou militarizáciou EÚ a opatreniami na podporu väčšej liberalizácie a privatizácie. Ešte horšie je však to, že sa tým zahadzuje dokonalá príležitosť umiestniť princíp trvalo udržateľného rastu a klimatickej bezpečnosti do centra záujmu Európskej únie, a že táto zmluva zlyháva v priblížení inštitúcií EÚ bližšie k európskym občanom.

Astrid Lulling (PPE-DE), písomne. – (FR) Ak by sa konala súťaž o najlepšiu dizertačnú prácu o Lisabonskej zmluve, potom by si text správy Výboru pre ústavné záležitosti zaslúžil prvú cenu a najväčšiu pochvalu.

Toto uznesenie je výbornou analýzou a kritikou obsahu tejto úplne nezrozumiteľnej zmluvy. Obavy každého, kto sa obával vzniku centralizovaného a všemohúceho „superštátu“, sa viac než potvrdili. V porovnaní s obsahom ústavnej zmluvy sa nevykonali žiadne významné pokroky, mnohé veci však boli vypustené alebo stiahnuté.

Spoluspravodajcovia si všimli nedostatok vízie a ambícií vedúcich národných predstaviteľov v európskej aréne, a dokonca aj ich výslovnú nedôveru v Európsku úniu a jej inštitúcie.

Euroskeptici by mali mať radosť z dosiahnutých ústupkov: oddialenie termínu vstupu do platnosti, zachovanie jednomyselnosti v 72 prípadoch, vrátane daňového systému a prijatia viacročného finančného rámca, výnimky, klauzuly opt-in a opt-out, predovšetkým pre Spojené kráľovstvo, a možnosť „dobrovoľného vystúpenia“ z EÚ.

Tí, ktorí smútia nad „ústupkami, ktoré sú pre Parlament len ťažko prijateľné“, by sa mali tešiť, na jednej strane, z rozšírenia úlohy Európskeho parlamentu ako spoločne pracujúceho zákonodarného orgánu a zo zdieľania jeho rozpočtových právomocí, ktoré ho postavili na rovnocennú úroveň s Radou, a, na strane druhej, z faktu, že zásada dvojitej väčšiny zjednoduší prijímanie rozhodnutí v Rade.

David Martin (PSE), písomne. – Zo správy o Lisabonskej zmluve je jasne viditeľné, že zmluva podporí demokratický mandát Európskej únie. Prostredníctvom väčšej angažovanosti zo strany národných parlamentov aj Európskeho parlamentu v rozhodovacích procesoch dávame európskym občanom to, o čo EÚ vždy žiadali: väčší hlas. Zameranie zmluvy na účinné a súdržné vytváranie politik, ktoré je v tejto správe zdôraznené, nám umožní čeliť ešte náročnejším globálnym výzvam. Hlasoval som za túto správu a chcel by som zablahoželať spravodajcom k tejto vynikajúcej správe o veľmi citlivej a ústrednej otázke pre budúcnosť Únie.

Erik Meijer (GUE/NGL), písomne. – (NL) Ústredným znakom návrhu ústavy, ktorý bol v roku 2005 odmietnutý dvoma členskými štátmi, bolo to, že sa pokúšal splniť želania veľkých obchodných spoločností, národných vlád a väčšiny národných parlamentov. Nemal však veľkú podporu medzi voličmi. Referendá z niekoľkých krajín, ktoré ich usporiadali, nám ukázali, že intenzívne verejné diskusie a vysoká účasť majú za následok množstvo nesúhlasných voličov. Ľudia nechcú, aby Európa vydávala rozhodnutia, ktoré by oni sami nikdy nechceli prijať.

Užitočnosť Európy vidia pri mierovom riešení cezhraničných problémov a pri vysporiadaní sa s rozsiahlymi problémami, ktoré jednotlivé členské štáty nedokážu vyriešiť samostatne. Nevidia však použitie pre Európu, ktorá čoraz viac nahrádza krajinu, v ktorej žijú. Ústava bola príkladom ponúkajú zlych aj dobrých vecí pohromade, bez možnosti odstránenia zlych miest v ekonomickej oblasti a na poli zbrojenia. Nová zmluva má ešte stále veľkú podobnosť s ústavou. Odmietanie referenda naznačuje strach z voličov. Dnešné prijatie zmenenej a doplnenej ústavy výraznou väčšinou vysiela jasný signál: „Ľudia, uhnite z cesty! Táto Európa je len pre profesionálnych politikov.“

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), písomne. – (EL) Európska únia a jej vysoko nepopulárna zmluva sa nemôžu skrývať za svoje demagogické vyhlásenia, že je viac demokratická a sociálna. Imperialistický boj bol dočasne ukrytý, aby podnikol ešte väčší útok na práva a slobody pracujúcich a aby pripravil pôdu pre vyššie monopolné zisky.

Správa o Lisabonskej zmluve a premenovanej európskej ústave je výzvou pre právne predpisy Európskeho spoločenstva, aby sa postavili proti odporu pracujúcich v členských štátoch. Aliancia politických priaznivcov EÚ, vrátane strán Nová demokracia a PASOK, si neželá referendum, pretože si uvedomuje odpor pracujúcich, ktorí znášajú barbarickú kapitalistickú a imperialistickú agresiu.

Lisabonská zmluva a Európska ústava dávajú EÚ väčšiu moc, aby mohla fungovať účinnejšie a prinášať tak prospech európskym monopolom. V dôsledku toho Lisabonský dohovor a európska ústava:

- posilňujú nepopulárne vyzbrojovanie v EÚ,
- propagujú kapitalistickú reštrukturalizáciu,
- vyvíjajú nové politiky zamerané na vykorisťovanie pracujúcich a porušovanie ich sociálnych práv,
- zvyšujú intenzitu militarizácie EÚ,
- prijímajú dogmu preventívnej vojny,

- schvaľujú imperialistické zásahy, dokonca aj v členských štátoch,
- obmedzujú zvrchované práva členských štátov,
- rušia právo veta v prospech silnejších krajín,
- presadzujú a vytvárajú nové mechanizmy represie,
- ešte viac obmedzujú individuálne práva a slobody ľudí.

Pracujúci v Európskej únii majú moc odsúdiť európsku zmluvu aj samotnú Európsku úniu.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL), písomne. – (EL) Lisabonská zmluva predstavuje v porovnaní s európskou ústavou krok späť. Nestratila však vôbec nič zo svojho neoliberálneho charakteru: neexistuje absolútne žiadny koncept demokratickej zodpovednosti v prípade Európskej centrálnej banky, Pakt stability a rastu je jednostranný a obhaja sa slobodný trh.

Na základe požiadavky zo strany pána Browna a bratov Kaczyńských, sa z Lisabonskej zmluvy odstránili určité pozitívne symboly, ktoré sú voľne dostupné pre každý štát, ako je napríklad zástava alebo hymna. Závazný charakter Charty základných práv bol deformovaný klauzulou opt-out.

Vyzývali sme na referendum, aby sme posilnili dialóg s verejnosťou a účasť občanov. Odmietnutie referend nám ukazuje, aká veľká priepasť je medzi európskou elitou a túžbami a potrebami európskych občanov, pričom sa tým zároveň posilňuje ľahostajnosť a skepticizmus voči Európe.

My, strana SYN (Koalícia ľavicových strán) a Konfederatívna skupina Európskej zjednotenej ľavice – Nordickej zelenej ľavice, vyslovujeme svoje „nie“ tejto zmluve: v našom každodennom zápase chceme viesť Európsku úniu inou cestou. Chceme byť viac súčasťou Európy. Európa, po ktorej túžime, je politicky viac zjednotená. Má silnejšiu sociálnu a environmentálnu politiku, s podstatne vyšším rozpočtom Spoločenstva, bez toho, aby sa vzdala kontroly nad Európskou centrálnou bankou. Takáto Európa je aktívna a nezávislá pri riešení problémov svetového mieru a nie je poslušným sluhom prezidenta Busha.

Tobias Pflüger (GUE/NGL), písomne. – (DE) Lisabonská zmluva umožní vytvorenie militaristickej Európy.

Predchádzajúce zmluvy Európskej komisie a Európskej únie nepovoľujú stály vojenský rozpočet EÚ, teraz sa však prostredníctvom „počiatočných finančných zdrojov“ (článok 28 ods. 3) hradia operačné vojenské výdavky EÚ. Okrem vojenských rozpočtov jednotlivých členských štátov umožňuje táto zmluva Európskej únii, aby mala svoj vlastný vojenský rozpočet. V článku 28c ods. 3 sa nachádza vysoko kritizovaná povinnosť vzájomnej pomoci a podpory, ktorá sa má vykonávať prostredníctvom Európskej obrannej agentúry (článok 28). Inštitucionálna spolupráca medzi EÚ a NATO je ustanovená v zmluve (článok 28a ods. 7).

Významným spôsobom sa tým podkopalo právo Bundestagu rozhodnúť, či nemecká federálna armáda bude nasadená v iných krajinách. Reformná zmluva umožňuje vytvorenie vojensky založenej Európy prostredníctvom „trvalej štruktúrovanej spolupráce“. Tým sa vytvára primárny legislatívny rámec pre zvýšené nasadenie bojových skupín EÚ (článok 28 protokol 4). Európsky súdny dvor je výslovne bez právomocí (článok 11, 240a). Právomoci v tejto oblasti nemá ani Európsky parlament, ten je iba informovaný o aktuálnej situácii (článok 21). Týmto sa budúci vojenský zákrok vymyká spod demokratickej kontroly.

Vytvorenie predpokladov pre militarizovanú Európu je sprevádzané represívnym rozdelením vonkajších hraníc. Nový článok 62 reformnej zmluvy je navrhnutý tak, aby ovplyvňoval „postupné zavádzanie integrovaného systému riadenia vonkajších hraníc“.

Vďaka nedemokratickému presadzovaniu Lisabonskej zmluvy, kde sú evidentné snahy vyhnúť sa referendum, kodifikovaniu neoliberálnych ekonomických politík a militaristickým častiam dokumentu, sa Európa rozvíja úplne nesprávnym smerom.

Bogusław Rogalski (UEN), písomne. – (PL) Hlasoval som proti Lisabonskej zmluve s hlbokým presvedčením, pretože porušuje zásady demokracie. Je to zmluva plná klamstiev a pohrdania hlasom európskych občanov. Je to zmluva eufemizmov. Napriek tomu, že Francúzi a Holanďania odmietli ústavu, sa ignorujú ich hlasy a predkladá sa jej rozšírená verzia v kamuflovanej podobe, ktorá sa zahráva so slovami.

Slovo „ústava“ bolo nahradené slovom „zmluva“. Prezident (Prezydent) Európskej únie sa teraz nazýva predsedom (Przewodniczący) a minister zahraničných vecí sa označuje pojmom vysoký predstaviteľ pre zahraničné veci. Toto je čisté pokrytectvo, ktorého cieľom je za každú cenu zriadiť nad hlavami ľudí nový

„superštát“. Na začiatku bola cieľom Európskej únie hlboká hospodárska spolupráca. Ja som tiež hlasoval proti tejto správe, pretože tento Parlament odmietol možnosť obrátiť sa na najvyššiu formu demokracie: referendum.

Taký dôležitý právny akt ústavnej kategórie by sa mal prijímať práve týmto spôsobom. Škandalózne je však to, že tento Parlament odmietol pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 32, ktorý by zaväzoval k tomu, aby sa rešpektovali výsledky referenda v Írsku. Okrem toho sme hlasovali za dokument, s ktorým ešte nie sme oboznámení, keďže ešte stále neexistuje žiadna tlačaná konsolidovaná verzia textu zmluvy v jazykoch členských štátov.

Toto je kontrolovaná demokracia, ktorá ignoruje občanov a odmieta im poskytnúť hlasovacie právo. S takou demokraciou nechcem mať nič spoločné, pričom posmešné komentáre pána predsedu Pöttingera po hlasovaní poukazujú na to, že demokracia v tomto Parlamente, a rovnako aj v Európe, zomiera.

Luca Romagnoli (NI), písomne. – (IT) Vážený pán predsedajúci, vážené dámy, vážení páni, som zásadne proti tejto správe.

Už od začiatku som vyjadroval svoj nesúhlas so spôsobom, akým sa Lisabonská zmluva pripravovala a ratifikovala. V skutočnosti si myslím, že táto zmluva nemôže byť ratifikovaná iba prostredníctvom národných parlamentov, ale nevyhnutne aj prostredníctvom referenda.

Keď sa pozerám na význam samotného textu, úplne nesúhlasím s niektorými jeho časťami. Predovšetkým v tretej zarážke odseku 6 mi je nesmierne ľúto implicitnej narážky na Taliansko. Text v skutočnosti vyjadruje poľutovanie nad „ďalším parlamentným kreslom, ktoré má byť prisúdené členskému štátu, ktorý bol poškodený zásadou regresívnej proporcionality“. Pravdou je, že je to celé úplne falošné. Týmto prisúdením, aj keď má podobu dodatočného parlamentného kresla, sa sčasti obnovila diskriminácia organizovaná s cieľom ublížiť Taliansku.

Olle Schmidt (ALDE), písomne. – (SV) Lisabonská zmluva je kľúčovým krokom pre zabezpečenie účinnejšej a lepšie fungujúcej Európskej únie. Preto som privítal fakt, že sme v Európskom parlamente spoločne schválili správu o Lisabonskej zmluve. Znamená to jasnejšiu rozhodovaciu štruktúru a viac právomocí pre jediné ľudovo volené zhromaždenie v EÚ – Európsky parlament. Prináša to tiež posilnenie spoločnej zahraničnej politiky a nové posty, napríklad post vysokého predstaviteľa pre zahraničnú politiku a post predsedu Európskej rady. Zmluva znamená rozsiahle zmeny, preto podporujem návrh na uskutočnenie celoeurópskeho referenda, čo by bola zaujímavá alternatíva ku švédskemu referendu, o ktorom si myslím že je potrebné, aby občania dostali možnosť vyjadriť svoj názor v otázkach, ktoré pre nich majú kľúčovú dôležitosť.

Brian Simpson (PSE), písomne. – Toto je významný historický moment – moment, v ktorom sa Európska únia pokúša premiestniť do 21. storočia. Mnoho krajných pravičiarov v tomto Parlamente sa obáva účinnej Európskej únie, pretože by znamenala obmedzenie ich možností na šírenie strachu na národnej úrovni. Z toho plynú aj ich takmer hysterické požiadavky na jednej strane a úplne neprijateľné správanie na strane druhej.

Blahoželám obom spravodajcom k ich práci. Všetci musíme mať na pamäti, že to, čo máme pred sebou, je reformná a pozmeňujúca a doplňujúca zmluva, ktorá zabezpečí, že EÚ, zložená z 27 krajín, bude fungovať účinne a – čo je ešte dôležitejšie – bude užšie spolupracovať s obyvateľmi Európskej únie.

Podporím túto správu s nádejou, že to vyšle odkaz nielen smerom k našim občanom, ale aj smerom k vládam našich členských štátov, že tento Parlament to myslí vážne so svojou túžbou po zodpovednejšej a účinnejšej Európskej únii.

Catherine Stihler (PSE), písomne. – Chcela by som vysloviť svoju podporu argumentu pani komisárky Wallströmovej, aby sme zabezpečili, že ženy budú mať svoje zastúpenie v štyroch vedúcich postoch v Európskej únii. Už pridlho sú tieto vrcholné posty v EÚ vnímané ako „výlučne mužská záležitosť“. Musíme sa pohnúť smerom preč od vnímania týchto postov ako „klubu len pre mužov“ a smerom k reprezentatívnejšiemu zastúpeniu na vedúcich postoch v EÚ. Ženy si zaslúžia byť zastúpené.

Andrzej Jan Szejna (PSE), písomne. – (PL) Hlasujem za správu pána Corbetta a pána Méndeza de Viga o Lisabonskej zmluve.

Správa správne poukazuje na to, že zmeny, ktoré zavedie nová zmluva, vytvoria zásady, na základe ktorých bude EÚ konať viac demokraticky a vhodnejšie v súvislosti s budúcim vývojom Spoločenstva. Dôležitým

prvkom je posilnenie úlohy Európskeho parlamentu a národných parlamentov a zavedenie Charty základných práv. Malo by sa tiež zdôrazniť, že bol zavedený účinnejší rozhodovací proces pre inštitúcie Európskej únie.

Lars Wohlin (PPE-DE), písomne. – (SV) Ústava by mala byť zamietnutá. Potrebujeme novú ústavu, nielen nový názov. Je potrebná základná revízia, ktorá by – ako ústava v klasickom zmysle – obmedzovala a vysvetľovala právomoci Európskeho súdneho dvora a úlohu EÚ. Je dôležité definovať, ktoré záležitosti majú nadnárodnú povahu, t.j. záležitosti, ako napríklad voľný obchod, klimatické zmeny, boj proti medzinárodnej kriminalite, terorizmus a integrácia. Môžeme si všimnúť, že počas celej histórie EÚ bola vo všetkých týchto oblastiach hnacou silou Británia.

Som toho názoru, že Švédsko by malo žiadať rovnaké výnimky, aké dostala v súvislosti s klauzulami opt-in a opt-out Veľká Británia. Nie je žiadny dôvod, prečo by sa so Švédskom malo zaobchádzať inak. Švédski občania volili „proti“ v otázke eura a preto by bolo len logické, aby bolo v novej zmluve jasne uvedené, že sa od Švédska nebude vyžadovať účasť v menovej spolupráci.

Nič z toho sa však nedá nájsť v súčasnom návrhu. Z toho dôvodu som sa rozhodol hlasovať proti nemu.

- **Správa: Ona Juknevičienė (A6-0471/2007)**

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písomne. – (PT) V prvom rade si myslíme, že by malo byť záležitosťou každej krajiny, v súlade s jej postupmi, tradíciami a konkrétnymi potrebami, aby sa rozhodla ako bude organizovať, zhromažďovať a zostavovať príslušné údaje, aj keď pripúšťame, že v niektorých prípadoch je potrebné mať dohody, aby sme mohli mať porovnateľné údaje a mohli vykonávať porovnateľné štúdie pre rozličné krajiny. Podľa nášho názoru však návrh nariadenia predložený Európskou komisiou neposkytuje náležitú ochranu dôvernosti a nerešpektuje rozličné aspekty ktoré so sebou prináša celý komplexný proces zhromažďovania tohto druhu údajov.

V diskusii vo Výbore pre zamestnanosť a sociálne veci sa dôrazne presadzovalo, že tento návrh by sa mal prijať v prvom čítaní, čím sa aj tam prejavovala dychtivosť mať pripravené všetky podmienky do možného termínu vstupu novej zmluvy do platnosti.

Aj keď sme podporovali niektoré návrhy, ktoré boli predložené počas parlamentnej fázy práce, máme pochybnosti o výsledkoch, ktoré sa dosiahli na základe dohody medzi hlavnými politickými skupinami v tomto Parlamente. To je aj dôvod, prečo sme sa zdržali hlasovania.

Hélène Goudin a Nils Lundgren (IND/DEM), písomne. – (SV) Táto správa odporúča, aby sa sčítanie obyvateľov, domov a bytov v členských štátoch harmonizovalo až do úrovne, ktorá je tak trochu absurdná. Podľa nášho názoru sa členské štáty musia nezávisle rozhodnúť, či chcú zaznamenávať všetky údaje – od generačného zloženia domácností, cez vzdialenosť od miesta zvyčajného pobytu, až po zelené plochy a ihriská. Domnievame sa, že nariadenie Rady aj správa Parlamentu obsahujú príliš podrobné a rušivé návrhy. Z toho dôvodu sme hlasovali proti v oboch prípadoch – v prípade zmeneného a doplneného návrhu Parlamentu a v konečnom hlasovaní.

Jens Holm a Eva-Britt Svensson (GUE/NGL), písomne. – (SV) Dnes sme hlasovali o správe pani Juknevičienėovej o sčítaní obyvateľov, domov a bytov. Rozhodli sme sa v konečnom hlasovaní hlasovať proti tejto správe. Členské štáty sú schopné samostatne riešiť záležitosti spojené so sčítaním obyvateľov, domov a bytov a EÚ do tejto oblasti nepotrebuje zasahovať.

Ian Hudghton (Verts/ALE), písomne. – Presnosť a spoľahlivosť informácií o obyvateľstve, domoch a bytoch je nesmierne dôležitá pre vykonávanie účinných politík na úrovni EÚ a na národnej úrovni. Nezrovnalosti, ktoré sa v minulosti vytvárali medzi jednotlivými členskými štátmi, komplikovali medzinárodné porovnávanie. Z toho dôvodu vítam kroky smerujúce k objasneniu týchto otázok. Som si však vedomý aj toho, že tieto záležitosti vyvolávajú otázky súvisiace s ochranou údajov a chcem preto vyjadriť uznanie tvrdej práci, ktorá sa vo výbore vykonala s cieľom vyriešiť tieto obavy. Rozhodol som sa podporiť pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 71 a aj správu ako celok.

David Martin (PSE), písomne. – Privítal som návrh nariadenia o sčítaní obyvateľov, domov a bytov. Formulovaním spoločného súboru európskych usmernení, ktoré umožňujú porovnávať štatistické údaje na celoeurópskej úrovni, zlepšime schopnosť EÚ formulovať právne predpisy, ktoré by boli v súlade s meniacimi sa potrebami ľudí v celej Európe. Hlasoval som za toto uznesenie.

Mary Lou McDonald (GUE/NGL), písomne. – Rozumiem potrebe zhromažďovať primerané a spoľahlivé štatistické údaje pre účely plánovania. Uznávam tiež, že táto správa predstavuje výrazné zlepšenie v porovnaní s návrhom Komisie.

Mám však problém s tým, že EÚ bude zhromažďovať štatistické údaje s takým vysokým stupňom detailu. Niektoré otázky by EÚ jednoducho nemali zaujímať. Aký význam pre EÚ má informácia o rodinnom stave jej občanov?

Taktiež, aj keď existujú určité záruky v súvislosti s anonymitou a ochranou údajov, sa obávam, že by tieto záruky nemuseli byť dostatočne silné, obzvlášť vzhľadom na nedávne rozsiahle problémy v súvislosti s ochranou údajov.

Z tohto dôvodu som hlasovala proti legislatívnemu uzneseniu.

Andreas Mölzer (NI), písomne. – (DE) Kultúrne rozdiely sa môžu – ako sme to už sami zažili – kedykoľvek vystupňovať. V tomto ohľade sa dá povedať, že v Európe, predovšetkým vo väčších mestských aglomeráciách, sedíme na sude s výbušninou, ktorý nie je možné podceňovať. Vzhľadom na etnicky podmienené konflikty, ktoré z času na čas vypuknú, je dobré, že sa EÚ chce v celoeurópskom sčítaní obyvateľstva v roku 2011 konečne pýtať aj na otázky súvisiace s etnickým pôvodom a náboženstvom. Štatistické údaje o etnickom a kultúrnom zložení miestneho obyvateľstva by mohli pomôcť zabrániť násiliu.

Luís Queiró (PPE-DE), písomne. – (PT) Je veľmi dôležité mať spoľahlivé údaje o počte obyvateľov, domov a bytov v Európskej únii, pretože tieto údaje majú prvoradú dôležitosť pre plánovanie, riadenie a monitorovanie rozličných politík, ktoré veľmi často obsahujú európsky prvok. Každoročné vysokokvalitné odhady počtu obyvateľov sú potrebné, pretože ovplyvňujú dve základné línie Európskej únie: demokratický proces Únie, pri ktorom sa každoročné odhady počtu obyvateľov používajú na presné výpočty hlasovania kvalifikovanou väčšinou v Rade, a konvergenciu štrukturálnych fondov, ktorá je hlavnou prioritou kohéznej politiky EÚ, kde sa tieto odhady uplatňujú predovšetkým pri rozhodovaní o tom, ktoré regióny sú oprávnené tieto fondy poberať.

Preto si myslím, že tento návrh má veľkú politickú dôležitosť, pretože pomáha presnejšie splňať kritériá pre demokraciu, rozvoj a súdržnosť v Európskej únii.

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE), písomne. – (DE) To, že návrh Komisie pre toto nariadenie neprešiel Parlamentom rutinným spôsobom, je úspechom Skupiny zelených/Európskej slobodnej aliancie.

Vďaka našej vytrvalosti sa nám, zeleným, podarilo zabezpečiť, že toto nariadenie bude zaručovať ochranu pri zhromažďovaní citlivých informácií z oblasti obyvateľstva a životných podmienok. Dobrovoľná príloha, ktorej cieľom bol zber mikroúdajov a odpovedí na veľmi citlivé témy, akými sú napríklad sexuálne správanie a gramotnosť, bola úplne zrušená.

Okrem toho bol vďaka tlaku zelených dvakrát predvolaný Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov. Podľa jeho názoru bola ochrana údajov v zmenenom a doplnenom návrhu, ktorý bol predložený Parlamentu, zohľadnená v dostatočnej miere. Nariadenie obsahuje, napríklad, náš pozmeňujúci a doplňujúci návrh, ktorý sa týka dodržiavania ustanovení o ochrane dát členskými štátmi a na úrovni EÚ. Okrem toho existujú teraz jasné odkazy na ustanovenia o ochrane údajov pri prenose a spracovávaní údajov.

Toto nariadenie, vďaka tejto dodatočnej podpore, ktorá ho posilňuje, už vo svojej súčasnej podobe plní funkciu, na ktorú bolo určené – t.j. nie zhromažďovanie nových údajov, ale normalizácia zhromažďovania štatistických údajov o najdôležitejších sociálnych a ekonomických charakteristikách regiónov, ktorá už prebieha na národnej úrovni, vďaka čomu bude možné robiť porovnania v rámci Európy. Normalizácia európskych údajov zabezpečí, že regionálne fondy sa účinne použijú v tých oblastiach, ktoré ich najviac potrebujú.

Lars Wohlin (PPE-DE), písomne. – (SV) Vysvetlenie hlasovania o návrhu o sčítaní obyvateľov, domov a bytov.

Dnes Európsky parlament v prvom sčítaní rozhodol o návrhu Komisie pre nové nariadenie o sčítaní obyvateľov, domov a bytov.

Za týmto návrhom sa skrývajú dobré úmysly, ktorých cieľom je zjednodušiť porovnávanie štatistických údajov o sčítaní obyvateľov, domov a bytov. Konečný výsledok však zachádza do extrémov vzhľadom na informácie, ktoré požaduje. Vo svojom návrhu Komisia uviedla, že každý členský štát by mal zhromažďovať

informácie o svojich obyvateľoch v otázkach týkajúcich sa, napríklad, sexuálnej orientácie, dátumov prvého manželstva a súčasného manželstva u žien, etnického pôvodu, náboženského vyznania a počtu detí, ktoré sa narodili živé.

Je skutočne šokujúce, že naša Komisia predkladá návrh, ktorý obsahuje takéto nepríjemné otázky, a ktorého praktickým zámerom by v podstate mala byť len registrácia obyvateľstva.

Dnes sa Parlamentu podarilo odstrániť z textu niektoré otázky, ktoré zachádzali najviac do extrémov. Ja som sa však rozhodol hlasovať proti tomuto návrhu ako celku, pretože ešte stále zachádza príliš ďaleko.

- Uznesenie o Lisabonskej stratégii (B6-0073/2008)

Giles Chichester (PPE-DE), písomne. – Britskí konzervatívci neustále podporovali zámery a základné politiky lisabonskej stratégie. Zdôrazňovali sme predovšetkým dôležitosť úplne fungujúceho jednotného trhu tovarov a služieb, ktorý by vytvoril lepšie podnikateľské prostredie (predovšetkým pre MSP), podporu inovácií a zavedenie reforiem trhu práce, ktoré by boli zamerané na zručnosti, flexibilitu a stimuláciu vytvárať nové pracovné miesta.

Hlasovali sme znova za tento každoročný návrh uznesenia o lisabonskej stratégii, aby sme ukázali našu pretrvávajúcu podporu základného reformného programu. To však neznamená, že podporujeme všetky detailné odporúčania, ktoré sú v texte návrhu uvedené. Konkrétne, sme úplne proti dodatočným sociálnym opatreniam (s výnimkou prenosnosti dôchodkov), ktoré sa uvádzajú v originálnom texte v článku 41.

Sme tiež proti integrácii dopravy do Lisabonskej dohody, ako je uvedené v článku 27, a chceli by sme využiť túto príležitosť na potvrdenie nášho silného presvedčenia, že táto zmluva musí byť v Spojenom kráľovstve ratifikovaná voličmi prostredníctvom referenda.

Edite Estrela (PSE), písomne. - (PT) Hlasovala som za uznesenie o lisabonskej stratégii a za jeho zaradenie do programu jarného zasadnutia Európskej rady v roku 2008, pretože si myslím, že obnovená lisabonská stratégia rozširuje ambiciózne ciele týkajúce sa európskej spoločnosti ako celku, ktoré sú nesmierne dôležité pre vysporiadanie sa s príležitosťami a výzvami globalizácie, demografickými zmenami, sociálnou nerovnováhou, klimatickými zmenami, energetickou bezpečnosťou, potravinovou bezpečnosťou, hospodárskym rastom a integráciou prisťahovalcov.

Prísne vykonávanie lisabonskej stratégie bude z toho dôvodu rozhodujúce pri posilňovaní európskej konkurenčnej pozície na globálnom trhu prostredníctvom tvorby pracovných miest, znižovania chudoby a sociálneho začlenenia.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písomne. - (PT) V prvom rade by sme chceli povedať, že je nám ľúto, že návrh uznesenia o lisabonskej stratégii, ktorý sme predniesli, bol zamietnutý. Tento fakt je o to vážnejší, že sa práve púšťame do konečného cyklu lisabonskej stratégie.

Väčšina v Európskom parlamente opäť raz odmieta zmenu politiky a vyjadruje spoju plnú podporu a angažovanie sa v politikách, ktoré sa vykonávali doteraz: deregulácia trhov a pracovných vzťahov, liberalizácia tovarov a základných služieb (poštové služby, doprava, telekomunikácie, energetika, atď.) a ich odovzdávanie do rúk súkromným poskytovateľom, na úkor daňových poplatníkov, pracujúcich a občanov.

V Portugalsku môžeme vidieť, ako sa táto vyslovene neoliberalná politika rozširuje aj do iných sektorov. V Európskej únii sme svedkami rastúcej komercializácie zdravia, odbornej prípravy a vzdelávania, nárastu sociálnych nerovností a rastúcej chudoby a sociálneho vylúčenia.

V súčasnosti sa vytvára tlak na posilnenie vonkajšej zložky lisabonskej stratégie, t.j. zaviesť v tretích krajinách, z ktorých mnohé sú menej rozvinuté, ekonomické a politické podmienky, ktoré by si vyžiadali otvorenie ich trhov v záujme veľkých európskych nadnárodných spoločností.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), písomne. - (PL) Uznesenie o lisabonskej stratégii obsahuje množstvo dôležitých ustanovení pre podnikateľov a spotrebiteľov. Jedna iniciatíva, ktorú stojí za to osobitne spomenúť a podporiť, je iniciatíva *Small Business Act* (zákon o malom podnikaní), ktorá prichádza s filozofiou „najprv myslí v malom“. Dúfam, že sa táto iniciatíva začne účinne a rýchlo vykonávať, za aktívnej účasti zainteresovaných strán. Myslím si, že nemusím nikomu pripomínať, akú dôležitú úlohu zohrávajú malé a stredné podniky v ekonomickom živote, alebo aké dôležité je pre budúcnosť Európy poskytnúť im osobitný a privilegovaný status.

Chcela by som tiež upozorniť aj na ochranu práv duševného vlastníctva. Všetci vieme, že veľkým problémom niektorých európskych krajín, v porovnaní so Spojenými štátmi, je patentový systém, ktorý je v Európe vysoko neuspokojivý. V niektorých krajinách to má za následok rozsiahle zabrzdenie inovácií a výskumu, čo spôsobuje škodu celému kontinentu. Z toho dôvodu je dôležité vypracovať spoločné návrhy a riešenia súčasnej situácie tak, aby všetci spotrebitelia v Európskej únii mohli mať prospech z nových a moderných produktov za cenu, ktorá by zodpovedala nákupným možnostiam priemerného spotrebiteľa.

Stanisław Jałowiecki (PPE-DE), písomne. – (PL) Zdržal som sa hlasovania o uznesení o lisabonskej agende. S veľkým prekvapením som si prečítal predovšetkým odsek 3. Z tohto odseku sa dozvedáme, na to, aby sme zabezpečili úspech tejto agendy, potrebujeme tiež zabezpečiť hospodársky rast v Európe. Ide o to jedno slovíčko: tiež.

Až doteraz som totiž žil v presvedčení, že hospodársky rast bol našim hlavným cieľom, a že nám ide o to, aby sme dobehli určité krajiny, nie o to, aby iné krajiny dobehli nás. Pozorné prečítanie návrhu uznesenia naznačuje, že, bohužiaľ, nejde len o rutinné nedopatrenie, ale o potvrdenie pravidla. V tomto texte môžeme nájsť vyhlásenia, ktoré by sa dali úspešne umiestniť to desiatok iných uznesení. Často ide o záležitosti, ktoré takýto rast nepochybne zabrzdia. To, čo v skutočnosti máme, je zoznam želaní a prianí, ktoré by sme si mohli vypracovať aj pri množstve iných príležitostí, nielen počas diskusií o lisabonskej agende.

Je tu však jedna výnimka: pokrok pri zavádzaní lisabonskej agendy. Táto časť uznesenia je veľmi dôležitá, jej závery však, bohužiaľ, nie sú veľmi optimistické. Nevieme, akým spôsobom tento pokrok merať, ak vôbec nejaký pokrok existuje. Chýba nám vhodný monitoring. To znamená, že našej práci chýba spätná väzba. Máme problémy s hodnotením. Nevieme, či ideme dopredu, alebo stojíme na mieste. Myslím si, že my, ako Parlament, by sme mali popracovať predovšetkým na tom.

Othmar Karas (PPE-DE), písomne. – (DE) V pondelok Výbor Európskeho parlamentu pre priemysel výskum a energetiku dal zelenú konečnému prijatiu zákonných základov pre Európsky technologický inštitút (ETI). Znamená to, že všetky otázky o financovaní vnútornej organizácie ETI boli vyriešené a projekt môže odštartovať.

Európsky inovačný a technologický inštitút je centrálnym prvkom pri snahe dosiahnuť viac pre naše hospodárstvo, viac pre vedu a viac pre udržateľné pracovné miesta v Európe. Z toho dôvodu je nesmierne dôležité, aby sa rýchlo prijalo rozhodnutie o umiestnení ETI.

Vyzývam preto hlavy štátov a vlády EÚ, aby sa dohodli na konkrétnom časovom rámci pre toto rozhodnutie na jarnom zasadnutí Európskej rady. Toto rozhodnutie sa musí prijať najneskôr na júnovom samite EÚ. Rakúsky kancelár, pán Gusenbauer, sa musí tiež angažovať pri stanovovaní tohto časového rámca, pretože Rakúsko predložilo jednu z najlepších žiadostí.

Časový rámec pre toto rozhodnutie sa musí dohodnúť na jarnom samite a musí tvoriť súčasť výsledného dokumentu samitu. Vzhľadom na vynikajúci žiadosť Viedne stať sa sídlom ETI, má kancelár Gusenbauer veľkú zodpovednosť, aby zabezpečil, že toto rozhodnutie sa prijme rýchlo a že sa stanoví konkrétny časový rámec.

David Martin (PSE), písomne. – V súvislosti s obnovením lisabonskej stratégie by som chcel zdôrazniť potrebu skutočnej aktualizácie politiky integrovaných usmernení, spoločne s väčšou úlohou Európskeho parlamentu pri monitorovaní toho, aké následné kroky sa uskutočňujú v súvislosti s touto stratégiou. Naším hlavným zámerom by malo byť dosiahnutie sociálne citlivej Európy, ktorá rieši súčasné ekonomické problémy, ktorým musíme čeliť, bez toho, aby izolovala tie najzraniteľnejšie z nich. Potreba zavedenia minimálnej mzdy vo všetkých členských štátoch je jednou z kľúčových ciest, ako môžeme zabezpečiť, že všetci európski občania budú mať dôstojnú základnú životnú úroveň. Som spokojný s uznesením a hlasoval som za.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), písomne. – (EL) Stredopravé a stredolavé politické zoskupenia navzájom súťažajú v otázke toho, kto z nich dokáže väčšou mierou podporiť záujmy a voľby veľkých obchodných spoločností. Pri svojej propagácii nepopulárnej lisabonskej stratégie, ktorá je zameraná proti pracujúcim, dokonca prekonávajú aj samotnú Komisiu.

Toto hanebné uznesenie dokonca ani neprelieva krokodílie slzy nad chudobou a sociálnym vylúčením. Práve naopak, požaduje uskutočnenie reforiem na trhoch práce a v systémoch sociálneho poistenia. Podporuje usmernenia Komisie tým, že požaduje, aby sa prijali smernice o organizácii pracovného času a pracovných podmienkach pre dočasných zamestnancov. Požaduje od členských štátov, aby umiestnili

konkurencieschopnosť EÚ do jadra svojich politík a aby z dokončenia jednotného trhu urobili svoju najdôležitejšiu ekonomickú a politickú prioritu.

Na základe tohto uznesenia je najvhodnejším nástrojom na podporu týchto a ďalších opatrení a politík zameraných proti pracujúcim spolupráca medzi triedami, ktorú sa podarí dosiahnuť vďaka širšiemu sociálnemu dialógu a vytvoreniu prostredia dôvery medzi podnikmi a ich zamestnancami.

Už sedem rokov musia zamestnanci znášať vykonávanie tejto stratégie. V dôsledku toho sa zhoršila ich životná úroveň, zamestnanosť a práva na dôchodky a sociálne dávky. To je aj dôvod prečo odmietajú lisabonskú stratégiu a stavajú sa proti kapitálovým záujmom. Rovnaký postoj máme aj my voči EÚ, ktorá slúži týmto záujmom.

Luís Queiró (PPE-DE), písomne. – (PT) Aj keď som hlasoval za návrh uznesenia väčšiny parlamentných skupín, pretože súhlasím s konštruktívnym prístupom a základnou myšlienkou týchto odporúčaní – predovšetkým v súvislosti s potrebou podporiť investície do výskumu, inovácií, vývoja a politík zameraných na podporu vedomostí a v súvislosti s otvorením trhov a väčšou flexibilitou a bezpečnosťou na trhoch práce – nemôžem sa aj napriek tomu zbaviť pocitu, že niektoré údaje, ktoré boli predložené v alternatívnom uznesení, nám dávajú dôvod k obavám. Presne kvôli týmto obavám som nemohol podporiť uznesenie komunistickej skupiny.

Dva roky pred skončením lisabonskej agendy si musíme priznať, že k dosiahnutiu cieľov, ktoré sme si stanovili – ambiciózných cieľov – nás čaká ešte dlhá cesta (a náš zrýchľujúci sa rast v porovnaní so spomaľovaním rastu americkej ekonomiky by nemal byť dôvodom na oslavu). Preto sa domnievam, že by bolo lepšie, keby sme si konečne priznali potrebu ísť po vyznačenej ceste – ceste, ktorá síce bola vytýčená, no nikdy sme po nej nevykročili – namiesto toho, aby sme sa pokúšali za posledné dva roky dosiahnuť to, čo sa nám nepodarilo za osem. Dôvody a okolnosti, ktoré opodstatňovali opatrenia uvedené v lisabonskej agende, sú stále prítomné – sú dokonca ešte výraznejšie. Správna cesta je teda vyznačená, a my potrebujeme po nej už len vykročiť.

Olle Schmidt (ALDE), písomne. – (SV) Ak by sme nechali prehovoriť všetky svoje srdcové záležitosti, potom by sa uznesenie o lisabonskej stratégii nevyhnutne vlieklo. Dá sa to vidieť aj na konečnom výsledku. Správa však obsahuje veľa dôležitých a potrebných miest, ktoré som s radosťou podporil. Týka sa to predovšetkým odvážnejších častí – napríklad environmentálnych otázok a prepojenia s rastom – ktoré ukazujú, že Parlament kráča s dobou. Diskusia o *flexiistote*, ktorá v súčasnosti nabera rýchlú, taktiež identifikuje dôležitú – možno, že úplne najdôležitejšiu – otázku, ako by sa dala skombinovať konkurencia spoločne s istotou. Ako sa uvádza aj v samotnej správe, nebudujeme budúcnosť na protekcionizme a byrokracii, ale na otvorenosti, prístupe a dobrých podmienkach pre pracujúcich aj podniky.

Chcel by som však objasniť, že moje hlasovanie za pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 12, by nemalo byť v žiadnom prípade chápané ako moja podpora pre zavedenie minimálnych miezd v EÚ. Naopak, chcel som tým vyjadriť to, že kolektívne dohody majú v európskom modeli svoje miesto. Túto záležitosť som dnes objasnil aj v prípade pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu č. 32 v správe o integrovaných usmerneniach pre rast a zamestnanosť, ktorý sa zaoberal konkrétne touto otázkou.

Catherine Stihler (PSE), písomne. – Lisabonská stratégia je nevyhnutná pre budúci úspech EÚ. Je nesmierne dôležité, aby všetky členské štáty splnili svoj záväzok urobiť z EÚ najdynamickejšie svetové hospodárstvo založené na vedomostiach.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), písomne. – (RO) Uznesenie o lisabonskej stratégii vyjadruje prianie Európskeho parlamentu zabezpečiť slušný život pre všetkých európskych občanov prostredníctvom vytvorenia nových a lepšie platených pracovných miest a prostredníctvom zvýšenia investícií do výskumu, inovácií a informačnej spoločnosti.

Bod 37 uznesenia zdôrazňuje význam dopravnej politiky pre boj s klimatickými zmenami a požaduje, aby boli transeurópske siete podrobené primeranému posúdeniu v súvislosti s ich vplyvom na životné prostredie.

Hlasovala som za pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 12, v znení, v akom bol ústne zmenený a doplnený Stranou európskych socialistov, pretože týmto spôsobom „sa členské štáty vyzývajú zabezpečiť predbežné podmienky pre sociálnu a ekonomickú účasť všetkých z nich a, predovšetkým, prijať nariadenia týkajúce sa, napríklad, minimálnej mzdy a ďalšie právne a povinné ustanovenia pre všetkých, alebo prostredníctvom kolektívnych dohôd v súlade s národnými tradíciami, ktoré by umožnili pracujúcim na trvalý úväzok žiť slušný život zo svojich príjmov“.

Hlasovala som za návrh uznesenia s presvedčením, že Európska únia nie je len spoločným trhom založeným na konkurencii, ale je to tiež sociálna Európa, v ktorej je každý občan integrovaný do ekonomických a sociálnych aktivít a môže žiť život na slušnej úrovni.

Lars Wohlin (PPE-DE), písomne. – (SV) Lisabonská stratégia je v prevádzke už od roku 2000 a členské štáty ešte stále nevidia žiadne zreteľné výsledky. Súčasný návrh navrhuje nový plán, ktorý sa predlžuje až do roku 2013.

Ja verím v inštitucionálnu konkurenciu. Lisabonská stratégia obsahuje ciele, ktoré sú dobré a ktoré stojí to ďalej rozvíjať, napríklad návrh na vyššie investície do výskumu a vývoja. Na druhej strane však časti, ktoré pojednávajú o „sociálnej Európe“, nepatria na úroveň EÚ, pretože v týchto záležitostiach by mali rozhodovať jednotlivé členské štáty.

Ďalším problémom tohto uznesenia je to, že obsahuje množstvo neurčitých ustanovení, ktoré umožňujú Komisii, aby v súvislosti s opatreniami použila takú interpretáciu a vysvetlenie, ktoré od nej nepožadujeme.

Podľa môjho názoru by krajiny mali samé formulovať stratégiu rastu, na základe ich rozhodnutia v demokratickom systéme. Niektoré si môžu zvoliť sociálno-demokratický smer, iné zasa extrémne liberálny, trhovo orientovaný prístup. Musíme rešpektovať obe rozhodnutia. Hlavné však je, aby sa tieto rozhodnutia prijímali na národnej úrovni. Z toho dôvodu som sa rozhodol hlasovať proti tomuto návrhu ako celku.

- Správa: Margarita Starkevičiūtė (A6-0029/2008)

Jan Andersson, Göran Färm, Anna Hedh, Inger Segelström a Lsa Westlund (PSE), písomne. – (SV) My, švédski sociálni demokrati, sme sa rozhodli hlasovať za správu 29/2008 ako celok.

Hlasovali sme však proti pozmeňujúcemu a doplňujúcemu návrhu č. 32, ktorý predložila zelená skupina, a ktorý pojednáva o tom, že minimálne mzdy by mali byť súčasťou európskeho modelu.

Chápeme, že otázka minimálnych miezd je dôležitá v mnohých členských krajinách Európskej únie.

Myslíme si však, že každý členský štát by sa mal samostatne rozhodnúť, ako bude túto otázku riešiť.

Vo Švédsku túto otázku riešime najviac uspokojivo prostredníctvom kolektívnych dohôd, ktoré sú výsledkom rokovaní medzi sociálnymi partnermi.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písomne. – (PT) Vzhľadom na to, že väčšina v tomto Európskom parlamente plní záujmy, prania a požiadavky veľkých zamestnávateľských organizácií, trvá na tom, aby sa lisabonská stratégia plnila v súlade s hospodárskymi usmerneniami Európskej komisie a so súčasným prehlbovaním pridružených neoliberalných politík.

Z toho dôvodu táto väčšina nalieha – aj napriek hrozbe finančnej krízy a zastavenia hospodárskeho rastu – na mzdových obmedzeniach, obmedzovaní verejných výdavkov a modernizácii verejnej správy, ako na hlavných vývojových liniách, spoločne s odstránením prekážok pre konkurenciu a prístup na trh, inými slovami, liberalizáciou verejných služieb. Všetky tieto opatrenia sú sprevádzané vyššou neistotou zamestnania, naliehaním na flexiistote a modernizáciou dôchodkových systémov, inými slovami, znehodnotením a demontážou univerzálneho verejného systému sociálneho zabezpečenia v záujme súkromných poisťovní.

S cieľom zabezpečiť, aby členské štáty dosiahli tieto ciele, táto väčšina v Parlamente navrhuje zvýšiť kontrolu a tlak na tieto členské štáty, ako keby oni sami vôbec nemali podiel na zodpovednosti pri prijímaní týchto usmernení. Zatiaľ, čo predstierajú, že si neuvedomujú, aký hlboký dosah budú mať tieto politiky na hospodársku a sociálnu situáciu v členských štátoch, pokračujú aj naďalej s predkladaním rovnakých návrhov, ktoré my ostro odmietame.

Bruno Gollnisch (NI), písomne. – (FR) Hlasovali sme proti tejto správe, ktorá diktuje členským štátom, aký má byť obsah ich hospodárskych a sociálnych politík počas najbližších troch rokov.

Toto je ten správny čas znovu upozorniť na rozsah, v akom sa v súčasnosti o všetkom, absolútne o všetkom, nielen o jednotnej mene a s ňou súvisiacich nariadeniach, ktoré ukladá členským štátom, rozhoduje v Bruseli. Už to viac nie je prostá záležitosť vytyčovania cieľov pre členské štáty (znižovanie dlhu alebo verejných výdavkov, boj s nezamestnanosťou, obnova hospodárskeho rastu, atď.), ale ide o podrobné objasnenie toho, čo by tieto členské štáty mali robiť, ako by to mali robiť, a pomocou akých nástrojov.

Problém je ten, že tieto usmernenia boli počas posledných 15 rokov rovnaké: pružnosť zamestnania, podpora prisťahovalectva s cieľom obnoviť populáciu a získať lacnú pracovnú silu, deregulácia verejných služieb, mzdové obmedzenia, Malthusove rozpočtové politiky, liberalizácia zahraničného obchodu, konkurencia, atď. Tieto usmernenia sú dobre známe, rovnako, ako výsledky, ktoré sa vďaka nim dosiahli: nezamestnanosť, nižšia kúpna sila a zvýšenie chudoby, deindustrializácia, sociálny rozklad, atď. Prišiel čas, aby sme si položili otázku: je tento nepriaznivý vývoj výsledkom toho, že členské štáty nie sú dostatočne dôkladné pri plnení príkazov, alebo je to skôr tým, že sú až príliš dôkladné a nesprávne sú práve tieto príkazy? Bez najmenších pochybností sme presvedčení o tom, že práve to druhé vysvetlenie je tým správnym.

Hélène Goudin a Nils Lundgren (IND/DEM), *písomne*. – (SV) Táto správa z vlastnej iniciatívy sa zaoberá niekoľkými výzvami, ktorým bude musieť Európa v budúcnosti čeliť. Mnohé z navrhovaných opatrení sa zdajú byť rozumné a mohli by znamenať možný smer, ktorým by sa členské štáty mohli uberať.

Strana Jinilistan je proti komplikovaným daňovým systémom, sociálnemu vylúčeniu a poškodzovaniu životného prostredia. Je však záležitosťou každého členského štátu, aby sám rozhodol o tom, ako bude formulovať svoju politiku, aby sa vyrovnal s výzvami budúcnosti. Najúspešnejšie riešenia vznikajú prostredníctvom inštitucionálnej konkurencie, vďaka ktorej vznikajú príklady, ktoré môžu inšpirovať a podnietiť členské štáty, aby prijali dobrovoľné opatrenia.

Rozhodli sme sa hlasovať proti tejto správe, pretože sa zaoberá oblasťami, ktoré sú zodpovednosťou členských štátov.

Ian Hudghton (Verts/ALE), *písomne*. – Moja skupina predložila niekoľko pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov k dôležitým otázkam, akými sú napríklad klimatické zmeny, spravodlivejšie rozdeľovanie bohatstva a spravodlivá mzda, za ktoré som hlasoval.

Janusz Lewandowski (PPE-DE), *písomne*. – (PL) V siedmom roku vykonávania lisabonskej stratégie zohľadňuje hodnotenie súčasnej situácie v Európskej únii zo strany Európskeho parlamentu nové podmienky, ktoré sú charakteristické pre roky 2007 – 2008. Vzhľadom na minuloročné a tohtoročné skúsenosti, konkrétne neistotu a zvýšené riziko na finančných trhoch, je rozumné venovať osobitnú pozornosť makroekonomickej stabilite Spoločenstva.

Disciplína v oblasti eura, a predovšetkým udržanie tejto disciplíny, je nesmierne dôležitá. Napriek tomu však v podmienkach deregulovaného a globálneho finančného systému hlavná zodpovednosť padá na plecia členských štátov, vo forme zabezpečenia vyrovnaných verejných financií. V tejto oblasti toho treba ešte veľa vykonať, dokonca aj v krajinách, ktoré sami seba považujú za „motory“ integrácie, obzvlášť, keď sa môžu spoliehať na zhovievavé tarify zo strany Európskej komisie.

Jedna z požiadaviek, ktorú sa už roky nepodarilo naplniť, je skutočná liberalizácia trhu Európskej únie, obzvlášť trhu so službami, čo by vytvorilo reálnejšie konkurenčné tlaky a konečne odstránilo ochranné bariéry, ktoré dnes už nie sú založené na zákonných predpisoch, keďže sa našli skrytejšie spôsoby, ako zahraničným investorom skomplikovať život.

Nedokončený proces budovania vnútorného trhu Európskej únie znamená, že podnikateľský potenciál a tvorivosť v Spoločenstve zloženom z 27 krajín, sa nemôžu naplno využiť. Náklady tohto nedostatku sa odhadujú na úrovni 150 miliárd EUR. Toto sú dostatočné dôvody na to, aby sa otázka liberalizácie spoločného trhu dostala na popredné miesto v správach, ktoré hodnotia stav a perspektívu rastu európskeho hospodárstva.

David Martín (PSE), *písomne*. – Privítal som správu o všeobecných usmerneniach pre hospodársku politiku pre roky 2008 – 2010. V súčasnej hospodárskej klíme potrebujeme Európskej únii poskytnúť potrebné nástroje, ktoré by nám pomohli prečkať búrku. Pri tom však nesmieme zabúdať, že Európa musí zostať sociálnou Európou, ktorá má dobre koordinované mechanizmy pre vysokokvalitné verejné výdavky, výskum, inovácie a vzdelanie. Klimatické zmeny sa pri formovaní európskych hospodárskych priorit musia nachádzať tiež vysoko na zozname, ak chceme dosiahnuť ambiciózne ciele, ktoré sme si vytýčili.

Luís Queiró (PPE-DE), *písomne*. – (PT) Keďže konkrétnym predmetom tejto správy je vnútroštátne vykonávanie lisabonskej stratégie, ako portugalský poslanec v Európskom parlamente musím poskytnúť podrobnejšie vysvetlenie svojich obáv súvisiacich s neúspechom mojej krajiny pri dosahovaní lisabonskej stratégie – či už v súvislosti s dosiahnutými výsledkami alebo opatreniami.

Uvedomujem si, že v mnohých ohľadoch je kritika, ktorá by mohla byť namierená proti Portugalsku, rovnaká ako kritika, ktorá by mohla a mala byť namierená proti Európe ako celku. My však máme pred sebou ešte dlhú cestu pri dosahovaní – a na základe určitých kritérií, ako napríklad zamestnanosť, sa dokonca ešte

vzďaľujeme od dosiahnutia – lisabonských cieľov, a nenachádzame sa dokonca ani nikde blízko prijatia vhodných politík na dosiahnutie týchto cieľov. Dosiahnuť vyrovnanosť národných verejných financií je prioritou. Táto vyrovnanosť sa však musí dosiahnuť obmedzením plytvania, potlačením neproduktívnych výdavkov a spravodlivým prerozdelením získaných príjmov.

Nie je vhodné ju dosiahnuť prostredníctvom prílišného zaťažovania rozpočtov domácností a obmedzovaním účinných zodpovedností štátu. Rovnako ako v súkromnom sektore, konkurencieschopnosť a úspech sa dajú dosiahnuť poskytovaním lepších služieb za nižšie ceny, ale bez toho, aby sme museli zrušiť jednu zo strán rovnice.

Luca Romagnoli (NI), písomne. – (IT) Vážený pán predsedajúci, vážené dámy, vážení páni, hlasoval som za správu pani Starkevičiūtėovej. Formulácia usmernení v ich súčasnej podobe vytvára dostatočne široký a stále platný rámec na prispôsobenie sa súčasnému hospodárskemu a politickému vývoju. Z toho dôvodu súhlasíme s návrhom, aby sa nemenil text všeobecných usmernení pre hospodárske politiky v najbližšom trojročnom cykle, v súlade so závermi Rady.

Stabilita je skutočne dôležitá pre účinnosť lisabonskej stratégie a integrovaných usmernení. Tento nový cyklus by mal preto závisieť na vykonávaní reforiem a dosahovaní konkrétnych výsledkov. Podporujeme tiež návrhy zmien a doplnení dôvodového textu, ktorý je súčasťou všeobecných usmernení pre hospodárske politiky, pretože umožňujú lepšie sa zamerať na obsah usmernení, ktorých cieľom je vyrovnať sa s výzvami, ktorým Európa čelí (globalizácia, posilnenie základov hospodárskeho rastu v strednodobom a dlhodobom horizonte, rýchle demografické a sociálne zmeny, atď.).

Olle Schmidt (ALDE), písomne. – (SV) Dnes som hlasoval za správu, ktorá vytyčuje integrované usmernenia pre rast a zamestnanosť pre roky 2008 – 2010. Na jednej strane ma potešili pozmeňujúce a doplňujúce návrhy socialistickej skupiny, ktorá si všimla potrebu vytvorenia Európy, ktorá je priaznivá pre podnikanie a v neposlednom rade aj pre malé podniky.

Na druhej strane však tá istá skupina navrhla aj oveľa prísnejšie pravidlá vo finančnej oblasti – pravidlá, ktorých cieľom má byť ochrana spotrebiteľov, ktoré však čoraz viac znamenajú zníženie príjmov v danej oblasti. Tento prístup má potenciál skôr poškodiť než pomôcť a preto som hlasoval proti tomuto návrhu. Ak sa má niekedy naplniť európska vízia stať sa vedúcou svetovou konkurenčnou silou, musia sa do modernizácie trhu práce vložiť oveľa agresívnejšie investície, ktoré by podporovali výskum a vzdelanie a využívali výhody, ktoré ponúka „zelenšie“ hospodárstvo. Z tohto dôvodu som hlasoval spoločne so zelenými pre environmentálne dane na úrovni EÚ, aj keď som, ako zvyčajne, bránil nezávislosť Európskej centrálnej banky pred opakujúcimi sa útokmi obrátenými proti nej.

Ak existuje niečo, čo nám súčasná finančná turbulencia ukázala, potom je to výhoda silnej centrálnej banky, ktorá dokáže odolávať krátkodobým riešeniam, nehovoriac o stabilizačnom účinku, ktorý prináša účasť vo veľkej menovej zóne.

Peter Skinner (PSE), písomne. – Delegácia britských labouristov podporuje základnú os tejto správy, pretože sa hlási k podpore všeobecne prijateľných politík pre hospodárstvo Európskej únie. Labouristická strana v Európskom parlamente má však vážne výhrady voči odseku 26, ktorý vyzýva na fiškálnu harmonizáciu a koordináciu, ktorá patrí výhradne do vnútroštátnej kompetencie. Z toho dôvodu sa Labouristická strana v Európskom parlamente rozhodla zdržať hlasovania o tomto konkrétnom odseku.

Catherine Stihler (PSE), písomne. – V odseku 26 sa v pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu hovorí o konsolidovanom základe dane z príjmu právnických osôb. Nesúhlasím s týmto bodom, pretože sa domnievam, že by o ňom mali rozhodovať jednotlivé členské štáty. V tomto bode som sa zdržala hlasovania.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), písomne – (RO) Správa Európskeho parlamentu o integrovaných usmerneniach pre rast a zamestnanosť skúma všeobecné línie, ktoré Európska komisia navrhuje pre hospodárske politiky členských štátov a Spoločenstva na obdobie rokov 2008 – 2010.

Hlasovala som za odôvodnenie 26, v znení, v akom ho navrhla Komisia, pretože sa ním zdôrazňuje potreba „koordinovaného fiškálneho rámca, ktorý by mal zahŕňať aj daňový systém, ktorý by bol výhodný pre spoločnosti, predovšetkým pre malé a stredné podniky, a ktorý by mal byť zameraný na obnovenie hospodárskeho rastu a vytváranie pracovných miest“.

Hlasovala som aj za pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 23, pretože „požaduje, aby príjmy a spôsob rozdeľovania bohatstva zabezpečovali spravodlivé rozdelenie výhod vytvorených hospodárskym rastom“. V pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu sa uvádza, že minimálna mzda v každej krajine, na základe výšky jej HDP na obyvateľa,

by mohla byť spôsobom, ako zaručiť, že pracujúci na plný úväzok si môžu zo svojej práce zabezpečiť svoje životné potreby, o čom by sa tiež malo uvažovať aj ako o prvku európskeho sociálneho modelu.

Preto som hlasovala za túto správu s presvedčením, že ekonomická bezpečnosť všetkých európskych občanov, sociálne začlenenie, rovnosť pohlavia a vytvorenie trhového hospodárstva pomôžu z Európskej únie vytvoriť hospodársky a sociálny model v globálnom kontexte.

- Správa: Cem Özdemir (A6-0503/2007)

Adam Bielan (UEN), písomne. – (PL) Podporil som správu pána Özdemira, pretože jedným z najviac naliehavých politických problémov, ktorým musí Európa čeliť, je zabezpečenie energetickej bezpečnosti pre EÚ. Diverzifikácia dodávok energetických surovín do Európskej únie je jeden zo spôsobov, ako sa môžeme osamostatniť od Ruska, pričom kľúčovým krokom týmto smerom je spoločná politika EÚ pre Strednú Áziu. Nedostatok spoločnej politiky EÚ v tejto oblasti agresívne využíva Rusko, pričom väčšina členských štátov EÚ k tejto situácii zaujíma pasívny postoj. Projekty, ako napríklad predĺženie ropovodu Odessa-Brody do Gdaňska alebo ropovodu Nabucco, sú dnes už len málo reálne, z dôvodu krokov, ktoré uskutočnili ruské spoločnosti, v ktorých dominujú špeciálne služby.

Bernadette Bourzai (PSE), písomne. – (FR) Chcela by som zablahoželať pánovi Özdemirovi k jeho správe z vlastnej iniciatívy o stratégii EÚ pre strednú Áziu. Podľa môjho názoru sa mu podarilo veľmi jasne objasniť ciele a priority pre vzťahy Európskej únie s každou z piatich krajín Strednej Ázie. Správne upozornil na potrebu súdržnejšieho regionálneho prístupu pre tento strategický región, pričom zároveň zvýraznil rozdiely medzi jednotlivými krajinami.

Schvaľujem názor Výboru pre rozvoj, predovšetkým v súvislosti s potrebou odstrániť chudobu, zlepšiť verejné zdravie a vzdelanie na základných školách a odstrániť všetky formy diskriminácie voči ženám a menšinám.

Je tiež dôležité, že táto správa podčiarkuje potrebu dosiahnutia pokroku v demokracii a dodržiavaní ľudských práv, základných slobôd a zásad právneho štátu v danom regióne, pretože ide podľa môjho názoru o kľúčové oblasti.

Správa považuje spoluprácu v oblasti energetiky za jednu z najdôležitejších priorít európskej stratégie. Napriek tomu však budú musieť byť európske inštitúcie ostražité, aby zabezpečili, že nenastane situácia, v ktorej by dodržiavanie ľudských práv a ochrana životného prostredia v danom regióne padli za obeť energetickej potrebám a obchodným dohodám.

Patrick Gaubert (PPE-DE), písomne. – (FR) Privítal som dnešné schválenie správy o stratégii EÚ pre Strednú Áziu veľkou väčšinou hlasov. Je nesmierne dôležité, aby Európska únia prejavila väčší záujem o týchto päť krajín: Uzbekistan, Kirgizsko, Tadžikistan, Turkménsko a Kazachstan.

Správa veľmi správne vyzýva na rozdielnu politiku EÚ smerom ku každej z týchto krajín, pričom úplne schvaľujem fakt, že sa v nej zdôrazňujú kritériá ako, napríklad, situácia v oblasti ľudských práv a dodržiavanie záväzkov Organizácie pre bezpečnosť s spoluprácou v Európe v týchto krajinách.

Správa taktiež zdôrazňuje význam týchto krajín pre Európsku úniu v súčasnosti a v budúcnosti, predovšetkým v oblasti obchodu a energetiky. Geopolitická situácia Strednej Ázie si vyžaduje zvýšenú spoluprácu s týmito krajinami na úrovni EÚ aj v oblasti bilaterálnych vzťahov. Správa vyzýva na reformy v sociálnych sektoroch, zdravotníctve, potravinovej bezpečnosti a boji proti korupcii, ktoré by zabezpečili dlhodobú stabilitu, bezpečnosť a prosperitu v danom regióne.

Ide preto o komplexný text, ktorý vymedzuje oblasti, v ktorých by mohla byť Európska únia nápomocná, a ktoré by jej pomohli získať dôveru a čo najviac sa zviditeľniť v danom regióne.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), písomne. – (PT) V súlade s tým, čo schválila väčšina v Európskom parlamente v súvislosti s vonkajšími vzťahmi EÚ, tu máme ďalšiu správu, ktorú v podstate tvorí zbierka opatrení pre zasahovanie do vnútorných záležitostí tretích krajín, bez toho, aby sa pokúšala zatajiť – práve naopak – jasný zámer vytvoriť v týchto hospodárstvách také podmienky, ktoré sú žiaduce z pohľadu veľkých ekonomických a finančných skupín.

Stačí sa pozrieť na to, ako táto správa obhajuje rešpektovanie medzinárodných noriem pre zahraničné investície a poskytovanie lepšej ochrany pre priame zahraničné investície v týchto krajinách. Je zrejmé, že tieto tvrdenia neznamenajú nič iné, než privatizáciu štátnych bánk (!) a vytvorenie vnútroštátnych finančných trhov, ktoré by boli

skutočne konkurencieschopné a otvorené voči zahraničným bankám (!). Inými slovami, tieto krajiny sa jednoducho ponúkli na predaj...

Okrem toho, v súlade s horeuvedeným zámerom, sa prvotné záujmy Európskej únie zameriavajú na *dôležité energetické zdroje* krajín v danom regióne, pričom je tu zmienka o potrebe zabezpečiť dodávky týchto energií s čo najväčšou pravidelnosťou a bez toho, aby sa tým narušili prepravné trasy.

V podstate to odráža skutočný význam *úlohy Európskej únie vo svete*, o ktorej sa toľko hovorí, predovšetkým v súčasnej navrhovanej zmluve: jej ambíciu dosiahnuť politickú a ekonomickú nadvládu.

Ian Hudghton (Verts/ALE), *písomne*. – Chcel by som zablahoželať môjmu kolegovi, pánovi Özdemirovi, ku jeho správe o Strednej Ázii, ktorej vyslovujem svoju plnú podporu. Demokracia a ľudské práva sú zakladajúce zásady Európskej únie a mali by sa nachádzať v samom srdci politiky EÚ vo vzťahu k iným regiónom. Národy Strednej Ázie priťahovali pozornosť svetových hospodárskych mocností predovšetkým z dôvodu svojich bohatých prírodných zdrojov. Európska únia sa musí povzniesť nad tieto skutočnosti a musí sa snažiť investovať aj do ľudských zdrojov, prostredníctvom obhajovania demokracie a ľudských práv.

Jaromír Kohlíček (GUE/NGL), *písomne*. – (CS) Aké bolo dedičstvo, ktoré Sovietsky zväz zanechal v krajinách Strednej Ázie? Rovnoprávnosť žien, likvidácia detskej práce a negramotnosti, monokultúrne poľnohospodárstvo. V žiadnej z týchto krajín sa doteraz nepodarilo presadiť vládu náboženských prvkov.

Prioritou EÚ je využitie prírodných zdrojov v týchto krajinách, predovšetkým ropy, zemného plynu a uránu. Druhou prioritou je zablokovanie priechodnosti jedného z hlavných kanálov pre pašovanie ópia z Afganistanu. To nás privádza k priamej zodpovednosti Spojených štátov a EÚ za tendencie budovať autoritatívnejšie režimy v krajinách daného regiónu. Jednotlivé štáty sa pokúšajú brániť šíreniu teroristických skupín a myšlienok militantného islamu, táto situácia sa však prejavuje negatívne na rozvoji občianskej spoločnosti a participatívnej demokracie aj tendenciami k vláde silnej ruky.

Napriek všetkým výhradám uvedeným v správe voči krajinám tohto regiónu je potrebné mať neustále na pamäti zložité podmienky rozvoja týchto krajín. Je povinnosťou EÚ pomáhať prekonávať výsledky dlhoročnej negatívnej angažovanosti najväčších štátov EÚ a USA v bezprostredne susediacom Afganistane.

Nie je žiadny dôvod preferovať Turecko ako hlavného možného sprostredkovateľa pozitívneho vplyvu v danom regióne. Súčasný stav dodržiavania menšinových práv v Turecku nás k tomuto prístupu v žiadnom prípade neopravňuje. Naopak, mali by sa podstatne viac zdôrazniť tradičné väzby s Ruskom. Rusko je v prípade šírenia terorizmu a drog cez krajiny v tomto regióne našim najbližším spojencom.

Napriek spomenutej výhrade podporujem prijatie tejto správy.

Jörg Leichtfried (PSE), *písomne*. – (DE) Hlasujem za návrh stratégie EÚ pre Strednú Áziu, keďže päť republík v danej oblasti poberá oficiálnu rozvojovú pomoc a Európska únia má osobitnú zodpovednosť podporovať tieto krajiny. Chcel by som zdôrazniť úlohu Európskej únie ako sprostredkovateľa medzi jednotlivými krajinami Strednej Ázie, vyvažovaním dôležitých rozdielov medzi týmito piatimi republikami v oblasti politických, hospodárskych a sociálnych podmienok. Osobitne by som chcel upozorniť na zúfalú situáciu v oblasti zdravia, ktorá je následkom úplne minimálneho systému zdravotnej starostlivosti.

Zabezpečenie prístupu k čistej pitnej vode a napojenie všetkých obyvateľov na národnú sieť predstavuje v Tadžikistane, Uzbekistane a Kirgizskej republike problém, ktorý má obrovské rozmery. Je pre mňa dôležité, aby moje hlasovanie za stratégiu EÚ pre Strednú Áziu bolo tiež chápané ako môj hlas za zlepšenie životných podmienok ľudí v Strednej Ázii s ohľadom na sociálne, zdravotné a právne aspekty.

David Martin (PSE), *písomne*. – Správa pána Özdemira o stratégii EÚ pre Strednú Áziu sa zaoberá kľúčovou otázkou, ktorá sa nachádza na programe zahraničnej politiky EÚ. Privítal som dôraz, ktorý správa pripisuje angažovanosti na poli dodržiavania ľudských práv v regióne Strednej Ázie – dôraz, ktorý by mala Európska únia používať častejšie vo svojich zahraničných vzťahoch. V tomto regióne existuje len veľmi málo dôkazov o pokrokoch dosiahnutých v oblasti demokracie, predovšetkým v prípade Uzbekistanu a Turkménska, a preto by malo byť cieľom každej kooperačnej stratégie EÚ angažovať tieto štáty v úsilí kráčať smerom k demokracii. V správe sa jasne uvádza, že Stredná Ázia si vyžaduje aktívnu energetickú spoluprácu zo strany EÚ, v snahe nájsť vzájomne výhodné riešenia vzhľadom na súčasnú situáciu na energetickom trhu. Súhlasím s odporúčaniami pána Özdemira a hlasoval som za túto správu.

Véronique Mathieu (PPE-DE), písomne. - (FR) S výnimkou Kirgizskej republiky je vývoj v regióne Strednej Ázie alarmujúci hneď z niekoľkých dôvodov.

Po prvé, situácia v oblasti dodržiavania ľudských práv a demokracie, porušovania práv žien (nútené sobáše, sexuálne zneužívanie, znásilnenia, atď.) a detskej práce v danom regióne je absolútne neprijateľná.

Okrem toho, v oblasti zdravia je naďalej znepokojujúci nárast infekčných ochorení (predovšetkým HIV).

Nakoniec, Stredná Ázia nebude môcť využívať výhody účinnej integrácie do svetového hospodárskeho systému, kým všetkých päť krajín v danom regióne nevstúpi do WTO (Kirgizská republika je členom WTO od roku 1998).

Stratégia EÚ pre Strednú Áziu môže účinným spôsobom prispieť k hospodárskemu a ľudskému rozvoju v tomto regióne sveta. Európska únia nesmie zanedbávať Strednú Áziu, ktorá je strategickou križovatkou medzi Európou a Áziou a tradičným partnerom v obchodných vzťahoch a energetickej spolupráci.

Vyjadrujem silnú podporu tomuto textu a jeho zámerom vyjasniť si priority EÚ v Strednej Ázii, posilniť európske projekty, ktoré boli spustené v tomto regióne, a urýchliť ich vykonávanie. Z týchto dôvodov som hlasovala za túto správu.

Andreas Mölzer (NI), písomne. - (DE) Strategické plánovanie pre Strednú Áziu je jednoznačne dobrá a skutočne potrebná myšlienka, obzvlášť pre hospodársku spoluprácu pri otvaraní trhov. Pritom je tiež zmysluplné toto tempo urýchliť, aby bolo možné udržať krok s vývojom.

Nie je však možné, aby naďalej pokračovala situácia, v ktorej sa niektoré štandardy, ktoré sa dodržiavajú na európskej úrovni, prehliadajú v súvislosti so Strednou Áziou. Na druhej strane by však zavádzanie rovnakých opatrení v Strednej Ázii ako v Európe znamenalo značnú aroganciu voči občianskym skupinám spomínaným v správe a voči ich právam na sebaurčenie. Čo sa týka úlohy žien, naliehavá potreba konať v tejto oblasti existuje skôr v iných regiónoch sveta, predovšetkým v celom arabskom svete, kde je táto potreba omnoho väčšia.

Práca detí, ktorá je značne rozšírená predovšetkým v oblastiach Číny, je zahrnutá do štandardov, ktoré som už spomenul, a ktorých dodržiavanie požadujeme od našich obchodných partnerov.

Boj s terorizmom a obchod s drogami, ktoré sú do určitého stupňa prepojené, sa musia nachádzať na úplnom vrchole nášho zoznamu priorít. Musíme s nimi nemilosrdne bojovať.

Cristiana Muscardini (UEN), písomne. - (IT) Vážený pán predsedajúci, vážené dámy, vážení páni, podporujem dokument predložený Európskou komisiou, ktorý pojednáva o partnerstve s krajinami Strednej Ázie, chcela by som však upozorniť na nasledujúce aspekty.

Po prvé, rastúci význam medzinárodného obchodu so Strednou Áziou, ktorý v súčasnosti predstavuje dôležitú alternatívu pre dodávky energetických zdrojov.

Po druhé, skutočnosť, že Európa musí, v dôsledku toho, pozorne sledovať túto časť sveta a podporovať jej integráciu do svetového obchodu a medzinárodného hospodárskeho systému tak, že bude podporovať kandidatúru tých krajín z tohto regiónu, ktoré ešte nie sú členmi WTO. Posilňovanie obchodných vzťahov s celou danou oblasťou by preto malo tvoriť súčasť stratégie na dosiahnutie väčšej spolupráce a integrácie medzi samotnými krajinami a na zvýšenie európskeho vplyvu, vrátane politického vplyvu, v regióne, kde nastal posun smerom k demokracii.

Po tretie, v súvislosti s celkovým prístupom ku Strednej Ázii, sa musia zohľadniť základné hospodárske rozdiely medzi krajinami tohto regiónu. Zvláštny dôraz sa kladie na úlohu, ktorú môže zohrávať krajina, akou je napríklad Kazachstan, ktorá má rozvinuté hospodárstvo, a z toho dôvodu existujú potenciálne výhody plynúce z posilnenia našich väzieb s touto krajinou, v neposlednom rade vzhľadom na celkový rozvoj celého regiónu.

Luís Queiró (PPE-DE), písomne. - (IT) Európska únia sa prostredníctvom svojej politiky susedských vzťahov snažila nadviazať úzke vzťahy a dialóg. V prípade Strednej Ázie pomôže vypracovanie novej stratégie a partnerstva s piatimi novými krajinami podporiť väčšiu stabilitu, sociálno-ekonomický a demokratický rozvoj a bezpečnosť v celej tejto časti Ázie.

Postrehli sme, že dosiahnutie stability v Strednej Ázii je vecou globálneho záujmu, pretože vážna s dlhotrvajúca kríza v tomto regióne by mohla mať ničivé následky a mohla by negatívne ovplyvniť Európsku úniu a jej

členské štáty. Okrem toho, geopolitická situácia v Strednej Ázii už dlhšiu dobu priťahuje rastúci záujem hospodárskych mocností, ako je Rusko, USA, Čína a Turecko.

Myslím si, že budúcnosť týchto vzťahov, zameraná na väčšiu stabilitu a bezpečnosť a zvýšenú politickú, hospodársku a sociálnu spoluprácu, by mala tiež zohľadniť aj situáciu v oblasti dodržiavania ľudských práv v každej z týchto krajín a posilnenie energetickej spolupráce a obchodných vzťahov. Rovnako by sa mala venovať pozornosť rozvojovým potrebám a záväzkom, ku ktorým sme sa zaviazali v súvislosti so zlepšením životných podmienok obyvateľov tohto regiónu.

6. Opravy hlasovania a zámery pri hlasovaní: pozri zápisnicu

(Rokovanie bolo prerušené o 13.10 hod. a pokračovalo o 15.00 hod.)

PRESEDÁ: PÁN MARTÍNEZ MARTÍNEZ

podpredseda

7. Schválenie zápisnice z predchádzajúceho rokovania: pozri zápisnicu

8. Kontrola uplatňovania právnych predpisov Spoločenstva v roku 2005 (rozprava)

Predsedajúci. – Ďalším bodom rokovania je správa pani Frassoniovej, v mene Výboru per právne veci, o 23. výročnej správe Komisie o monitorovaní uplatňovania práva Spoločenstva (2005)

(2006/2271(INI)) (A6-0462/2007).

Monica Frassoni, spravodajkyňa. – (IT) Vážený pán predsedajúci, vážené dámy, vážení páni, uplatňovanie práva Spoločenstva je kľúčovou súčasťou programu lepšieho zákonodarstva, ktorý odštartovala Barrosova Komisia. Určitú dobu sa tento program správal ako Popoluška, ukrytý medzi posúdeniami vplyvov a znižovaním nákladov.

V súčasnosti začala Komisia s nápravou tejto situácie, čo možno sčasti prisúdiť aj tlaku, ktorý bol na ňu vyvíjaný zo strany Parlamentu. Ide o postup, ktorý bol roky, a v mnohých prípadoch, len byrokratickou záťažou, v ktorom jedno porušenie práva nasledovalo ďalšie, bez toho, aby sa okolo toho robil nejaký veľký krik. Je to však, v každom prípade, nesmierne dôležitý postup.

Čísla hovoria samé za seba. K dnešnému dňu bolo začatých 2 518 konaní o porušení predpisov v najrozmanitejších oblastiach, predovšetkým však v oblasti životného prostredia a vnútorného trhu. Okrem toho existujú stovky – dokonca tisícky – petícií, ktoré Parlament každoročne dostáva, a ktoré sa často týkajú konkrétneho porušenia právnych predpisov Spoločenstva, voči ktorému sa občania cítia byť bezmocní, a z toho dôvodu sa v tejto veci obracajú na Európsky parlament.

Otázka však znie: aká je ich skutočná šanca, že sa im dostane zadosťučinenia? O konaní o porušení právnych predpisov sa hovorí v článkoch 226 a 228 zmluvy a z toho dôvodu v tejto oblasti neexistuje veľké pole pre tvorivosť. Platné predpisy nás odsudzujú na pomalé a zložité postupy, pri ktorých sa len veľmi zriedkavo a po uplynutí veľmi dlhej body, v niektorých prípadoch dokonca celých desaťročí, uplatňuje najviac účinné opatrenie, ktorým je uvalenie pokuty.

S touto situáciou sa však dá veľa, veľmi veľa, urobiť a chcela by som sa poďakovať Komisii za to, že počas posledných dvoch rokov, a potom v septembri minulého roka v osobitnom oznámení, navrhla súbor opatrení, ktoré sú analyzované a ohodnotené v mojej správe, a v súvislosti s ktorými by som rada uviedla niekoľko poznámok.

Predtým mi však dovoľte povedať pár slov v súvislosti s tým, o čom sa domnievam, že má pre túto diskusiu rozhodujúci význam, pretože presadzovanie práva môže byť veľmi politickou záležitosťou a môže byť skvelým nástrojom pre zlepšenie dôveryhodnosti a viditeľnosti inštitúcií Spoločenstva.

Chcela by som spomenúť dva konkrétne príklady tak trochu rozdielneho správania sa zo strany Komisie: krízu s odpadmi v Neapole a diaľnicu Via Baltica v údolí Rospuda v Poľsku.

Kríza s odpadmi v Neapole bola priamym dôsledkom porušovania prakticky všetkých predpisov Spoločenstva o odpadoch, ktoré sa dialo rok čo rok. V skutočnosti sa v tejto záležitosti v priebehu rokov začali proti

Talianku mnohé konania o porušení právnych predpisov a súd v mnohých prípadoch rozhodol v neprospech Talianska. Avšak, až teraz, o celé roky neskôr, keď sa situácia stala neprijateľnou pre všetkých a nebolo ju už možné naďalej ukrývať, sa Komisia rozhodla búchať päťami po stole. Návštevy Komisie sa sledujú s veľkým záujmom a občania, ktorí nahlas upozorňujú na nezákonné skládky odpadov, vyhlasujú v televízii, že sa Európskemu parlamentu posielajú petície. Mňa by zaujímalo: nedalo sa to vykonať už skôr? Nemohli sme sa zachovať inak, aby sme zabránili vzniku tejto situácie? Áno, mohli!

Je to presne príklad toho, ako sa zachoval komisár Dimas v prípade údolia Rospuda v Poľsku, ktorému hrozilo zničenie infraštruktúrou pre Via Baltica. Bolo to po prvý raz, čo komisár požiadal súd o príkaz na zastavenie a súd mu v tejto žiadosti vyhovel. Toto je veľmi dôležitý precedens, ktorý vysiela úplne jednoznačný odkaz: Komisia môže a musí byť zásadová a dôkladná vo vzťahu k členským štátom, ktoré sa tvária, ako by sa nič nedialo, a musí použiť všetky nástroje, ktoré jej demokratický systém dáva k dispozícii: médiá a verejnú mienku.

Jedna z najdôležitejších inovácií, ktorú Komisia zavádza pri komunikácii, sa týka „novej“ pracovnej metódy. V súvislosti s touto novou pracovnou metódou sme vyslovili množstvo pochybností. V podstate ide o to, že sťažnosti sa posielajú priamo späť tomu členskému štátu, voči ktorému boli namierené, aby sa postaral o vyriešenie daného problému. Tieto svoje obavy sme náležite vyjadrili a Komisia nám v súvislosti s nimi dala niekoľko záruk, ktoré budeme dúfam počuť aj dnes. Napriek tomu však budeme veľmi pozorne sledovať dianie v tejto záležitosti a skutočne dúfame, že transparentnosť, možnosť „pomenovať a ukázať prstom na konkrétneho vinníka“ z radov členských štátov a spoločná práca Parlamentu prinesú posun v otázke konaní o porušení právnych predpisov.

Vážený pán predsedajúci, na konci diskusie budem hovoriť opäť dve minúty, aby som vyčerpala svoj rečnícky čas.

Janez Lenarčič, *úradujúci predseda Rady*. – Vážený pán predsedajúci, vážené dámy, vážení páni, ďakujem za slovo.

Pani Frassoniová, v mene Rady by som chcel privítať Vašu správu o výročnej správe Komisie o monitorovaní uplatňovania práva Spoločenstva a dodatočnú analýzu plánovanú v oznámení Komisie nazvanom „Európa výsledkov – uplatňovanie práva Spoločenstva“. Podľa nášho názoru je správa Európskeho parlamentu veľmi užitočným príspevkom k nášmu spoločnému cieľu zabezpečiť včasné a správne uplatňovanie práva Spoločenstva.

V mene Rady by som chcel privítať zistenia v správe pani Frassoniovej, ktoré sú podľa nás nesmierne dôležité, konkrétne, že zabezpečovanie pozitívnych účinkov práva Spoločenstva na každodenný život občanov Európskej únie závisí v prvom rade na účinnosti politik Európskej únie a na vykonávaní dohľadu a monitorovaní metód, ktorými členské štáty plnia právne predpisy Spoločenstva.

Máme pozitívny názor na záväzok Európskeho parlamentu podporovať výmenu najlepších postupov medzi členskými štátmi. Podľa nášho názoru by takáto výmena významným spôsobom prispela k účinnejšiemu a viac zjednotenému uplatňovaniu práva Spoločenstva.

Na tomto mieste musím vysvetliť, že predsedníctvo Rady sa nemôže vysloviť k väčšine otázok a návrhov, ktoré sú zverejnené v tejto hodnotnej správe. Všetci určite viete, že administratívne vykonávanie právnych predpisov Spoločenstva je hlavne zodpovednosťou členských štátov, v súlade s ich ústavnými nariadeniami, a Komisie, ktorá je, ako ochrankyňa zmluvy, zodpovedná za monitorovanie jednotného uplatňovania práva Spoločenstva.

Günter Verheugen, *člen Komisie*. – (DE) Vážený pán predsedajúci, vážený pán úradujúci predseda Rady, vážené dámy, vážení páni, Komisia je vďačná za to, že dnes dostala príležitosť diskutovať o týchto dôležitých otázkach s Európskym parlamentom a som veľmi vďačný za správu pani Frassoniovej a za jej príspevok, ktorý obsahuje hodnotné závery. Môžem Vás ubezpečiť, pani Frassoniová, že Komisia berie Vaše závery veľmi vážne.

Európska únia je spoločenstvom, ktoré sa riadi zásadami právneho štátu, a ako také je vo svete jedinečné. Jedine zákon môže zaručiť slobody, na ktoré majú občania nárok, a jedine zákon môže vytvárať trhové hospodárstvo do takej podoby, ktorá zaručuje prospech všetkým.

Európska komisia je ochrankyňou zmlúv. Jej úlohou je zabezpečiť, aby sa všade vykonávali právne predpisy Spoločenstva a aby boli tieto právne predpisy uplatňované správnym spôsobom na každom mieste. Ani ten

najlepší zákon však nemá žiadnu hodnotu, pokiaľ existuje len na papieri. Každý výbor preto zistí, že jedna z jeho najdôležitejších úloh je zabezpečiť, aby naše právne predpisy neboli tvorené iba z prázdnych slov.

Máme v rukách silné zbrane v podobe konania o porušení zmluvy a Európskeho súdneho dvora. Tieto zbrane sa musia použiť, ak neexistuje žiadny iný spôsob ako zabrániť porušovaniu právnych predpisov. Nie je to však samo osebe cieľom, a mohlo by sa stať, že sa tento nástroj nadmerným používaním otupí.

Komisia si nemyslí, že počet konaní o porušení zmluvy predstavuje meradlo toho, s akou závažnosťou a rozhodnosťou Komisia monitoruje uplatňovanie práva Spoločenstva. Komisia a domnieva, že takým meradlom je skôr nachádzanie riešenia problémov. Skutočným meradlom je to, koľko problémov súvisiacich s uplatňovaním práva Spoločenstva sa nám podarilo vyriešiť a ako rýchlo sa nám to podarilo.

Skutočne sme kriticky zhodnotili svoj spôsob práce a dospeli sme k nasledujúcim záverom: keď je už raz problém identifikovaný, potrebujeme ho vyriešiť rýchlo a účinne. Občania a podnikatelia majú nárok na rýchle odpovede. Preto, pani Frassoniová, sa vrátim ku Komisii s tým, čo ste povedali o situácii s odpadom v regióne Kampánia, a táto téma sa bude musieť prediskutovať. Úplne súhlasím s tým, že dôkladný, rýchly a rozhodný prístup je absolútne nevyhnutný všade tam, kde sa právne predpisy Spoločenstva nehoráznym spôsobom ignorujú.

V zásade dávame prednosť prístupu založenému na partnerstve pred konfrontačným prístupom. Komisia si preto praje vidieť viac dialógu a viac transparentnosti v týchto otázkach. Chceme si tiež stanoviť jasné priority: riešiť predovšetkým a rýchlo dôležité záležitosti a nepoužívať na rozlúsknutie orecha obrovské kladivo. Musíme tiež sprístupniť potrebné zdroje.

Dovoľte mi v tomto bode vysloviť ešte jednu stručnú poznámku. Ak sa hromadia problémy v súvislosti s uplatňovaním právnych predpisov Spoločenstva v konkrétnych otázkach, môže to byť preto, že samotné právne predpisy môžu byť nejasné alebo sporné. Nemali by sme hneď od začiatku automaticky predpokladať, že je to zapríčinené zlým postojom zo strany členských štátov.

Ako dôsledok týchto dôvodov sme podnikli súbor opatrení, pričom by som chcel hneď na začiatku povedať, že sa budeme aj naďalej uchýľovať ku konaniam o porušení zmluvy a budeme tieto konania začínať hneď ako budeme mať k dispozícii potrebné informácie. Navrhujeme však aj nový spôsob práce, pomocou ktorého dúfame, že budeme získavať potrebné informácie rýchlejšie.

Táto metóda je založená na zlepšení spolupráce s členskými štátmi ešte predtým, než sa dostaneme do štádia, v ktorom sa začnú oficiálne konania. Samozrejme, nebude sa to týkať takých prípadov – a toto je veľmi dôležité, pani Frassoniová – pri ktorých je hneď od začiatku zjavné, že s najväčšou pravdepodobnosťou dochádza k porušovaniu zmluvy. V takých prípadoch našim prvým krokom nebude rozhovor s príslušným členským štátom, ale konkrétne kroky.

Nie je to úplne nový proces, ide o predbežný postup, v ktorom budeme požadovať dodatočné postupy, aby sa nám podarilo dosiahnuť riešenie rýchlejšie a bez potreby začať konania o porušení zmluvy.

Všetky otázky a sťažnosti budú zodpovedané priamo a rýchlo a – v závislosti od podstaty problému – môžu viesť ku konaniam o porušení zmluvy. To znamená, že každé podanie bude zaregistrované a spracované. Ak bude toto podanie formulované ako sťažnosť, alebo ak sa bude dať považovať za sťažnosť, bude sa s ním zachádzať ako so sťažnosťou a Komisia vykoná príslušné kroky.

V súčasnosti prebieha testovanie tejto metódy v pilotnej fáze. V pilotnom projekte, ktorý bol navrhnutý tak, aby nám skutočne pomohol dosiahnuť pokrok, je zaangażovaných pätnásť členských štátov. Samozrejme, budeme Parlament informovať o výsledkoch pilotnej fázy a budeme s Parlamentom diskutovať o každom našom ďalšom kroku.

Zároveň sme však už teraz v pozícii, v ktorej sme schopní nájsť riešenie 90 % všetkých problémov, ktoré sa dostanú do našej pozornosti, bez toho, aby sme danú záležitosť museli riešiť súdnou cestou. Zdieľame však váš názor, že by sa to malo diať rýchlejšie. Prispieť k tomu by mal aj presun smerom k mesačným rozhodovacím cyklom, ktorý sa začal v januári. Zaručuje sa tým rýchlejšie a účinnejšie vykonávanie konaní o porušení zmluvy.

Snažíme sa, samozrejme, urobiť celý tento proces čo najviac transparentný a zároveň s tým zachovávať príslušné opatrenia súvisiace s dôvernosťou, ktoré od nás vyžaduje Európsky súdny dvor. Verejnosť bude mať online prístup k pravidelne aktualizovaným prehľadom všetkých konaní o porušení zmluvy, ktoré sú v danej dobe podané na súde.

V záujme transparentnosti a právnej istoty potrebuje tiež vedieť ako členské štáty uplatňujú právne predpisy Spoločenstva vo svojich príslušných národných kontextoch. Z toho dôvodu potrebujeme tabuľky zhody – na ktoré vyzýva aj správa – ktoré by jasne ukazovali stav vykonávania (právnych predpisov) v každom členskom štáte.

Vážené dámy, vážení páni, myslím si, že zdieľame rovnaký cieľ. Prajeme si mať také právo Spoločenstva, v ktoré môže mať každý občan Európskej únie úplnú dôveru.

Diana Wallis, *spravodajkyňa stanoviska Výboru pre petície*. – Vážený pán predsedajúci, počas minúty, ktorú mám k dispozícii v mene Výboru pre petície, by som chcela urobiť tri veci. Po prvé, chcela by som sa poďakovať pani Frassoniovej za jej spoluprácu na tejto výročnej správe, ale predovšetkým by som chcela objasniť význam, aký má Výbor pre petície pri procese monitorovania a vykonávania.

Domnievam sa, že táto dôležitosť bola, z dlhodobého hľadiska, Komisiou uznaná. Chcela by som sa za to pánovi komisárovi poďakovať, pretože medzi našimi dvoma inštitúciami by malo skutočne existovať partnerstvo, predovšetkým čo sa týka vzťahu medzi Komisiou a Výborom pre petície, ktorý je v podstate očami a ušami nás, zákonodarcov, smerom k našim občanom, ktorí k nám prichádzajú s konkrétnymi problémami, ktoré zažívajú.

Aby to však mohli naši občania skutočne urobiť, to ma privádza k môjmu druhému bodu. Vážený pán komisár, hovorili ste o tom, že naše právo je právom, podľa ktorého žijeme. K tomu, aby to tak skutočne bolo, však toto právo musí byť zrozumiteľné – pochopiteľné – pre našich občanov. Mala som dlhý dialóg s Vašou kolegyňou, pani komisárkou Wallströmovou, o zhrnutiach pre občanov, ktoré by pomohli našim občanom porozumieť nášmu právu. Pri mnohých príležitostiach nám sľúbila, že tieto zhrnutia sa budú pripravovať s každým legislatívnym nástrojom. Ešte stále však čakáme na skutočné dôkazy o tom, že sa tak deje.

Nakoniec chcem povedať, že Výbor pre petície – a tento bod je určený mojim kolegom poslancom – potrebuje oveľa väčšiu dôležitosť a oveľa viac zdrojov aj v samotnom Parlamente. Nie je to len rušiaci a otravný výbor. Robí si skutočnú prácu v tom, že nás v tejto oblasti spája s našimi občanmi.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou, *v mene skupiny PPE-DE*. - (EL) Vážený pán komisár, máte absolútnu pravdu: vláda zákona tvorí základy Európskej únie. Správne ste poukázali na to, že právne predpisy Spoločenstva sú prostriedkom, prostredníctvom ktorého sa dajú dosiahnuť ciele zmlúv EÚ, a ich zosobnenie je v záujme európskych občanov, ktorí majú právo dožadovať sa vykonávania týchto právnych predpisov.

Množstvo, rozsah a komplexnosť právnych predpisov sa neustále zvyšuje. My, poslanci Európskeho parlamentu z Európskej ľudovej stany, by sme chceli vyjadriť svoju spokojnosť: Komisia prostredníctvom svojej 23. výročnej správy o monitorovaní uplatňovania práva Spoločenstva, a tiež prostredníctvom vyhlásenia výsledkov v Európe, ukazuje svoju túžbu byť správcom zmlúv a zabezpečovať vykonávanie právnych predpisov.

Máte úplnú pravdu keď tvrdíte, že si želáme mať k dispozícii tabuľky zhody, vo veci ktorých dnes Rada prijala rozhodnutie. Pri vypracovávaní správy pani Frassoniovej, v prípade ktorej sme mali v Parlamente zaujímavé vypočutie, s Vami spravodajkyňa spolupracovala v rozsiahlej miere. Chcela by som Vám povedať, že pri prajeme, aby sa aj Parlament zúčastňoval na kontrolnom procese a chceme byť informovaní o Vašich aktivitách. Chceme, aby ste prichádzali do našich výborov, tak, ako to robíte v prípade Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín. Prajeme si vypočuť Vašu správu o pokroku.

Určite si prajeme, aby ste vzali do úvahy petície, ktoré dostávame, tak, ako na to upozorňujete so svojej správy. Chceli by sme tiež zdôrazniť, že, čo sa týka nášho rozhodnutia o imunitách, boli by sme radi, keby ste zasiahli a zabezpečili, že vnútroštátne súdy ich podporia.

Vykonávanie právnych predpisov Spoločenstva umožňuje európskym občanom dúfať, že demokracia, zákon a poriadok budú posilnené, a že orgány EÚ sa priblížia bližšie k nim. Dnes, po uznesení o novej reformovanej Lisabonskej zmluve, si všetci želáme lepšiu budúcnosť pre Európsku úniu.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, *v mene skupiny PSE*. - (PL) Vážený pán predsedajúci, jedným z cieľov práva Spoločenstva je vykonávanie rozličných politických stratégií EÚ. Uplatňovanie tohto práva by malo byť prioritou všetkých členských štátov, pretože sa tým – súčasne s kontrolou a monitoringom zo strany Komisie – zaručia pozitívne výsledky pre európskych občanov.

V minulosti celkový počet konaní týkajúcich sa porušenia právnych predpisov, ktoré sa začali na podnet Komisie, neustále rástol, pričom v roku 2005 dosiahol ich celkový počet takmer 2 700 prípadov. Napriek tomu, že sa Európska únia rozšírila o 10 nových štátov, po roku 2005 sme nezaznamenali žiadny celkový nárast počtu týchto porušení. Existuje však aj možnosť, že táto situácia nastala ako dôsledok toho, že sa tieto sťažnosti nedostatočným spôsobom zaznamenávali, prípadne ako dôsledok administratívnych problémov v inštitúciách zodpovedných za posudzovanie daných porušení.

Táto správa by sa mala oceniť predovšetkým preto, že obsahuje detailné štúdie prípadov porušenia práva spojené s konkrétnymi petíciami a rovnako aj preto, že obsahuje informácie o pripravenosti jednotlivých generálnych riaditeľstiev pre širokú spoluprácu v tejto oblasti. Mali by sme tiež privítať komplexné oznámenie Komisie „Európa výsledkov – uplatňovanie práva Spoločenstva“. Ešte stále je však potrebné, aby Komisia, s väčším dôrazom na detail, dopracovala otázky súvisiace s finančnými prostriedkami, ktoré budú k dispozícii pre posudzovanie prípadov porušenia práva, dĺžkou konaní v prípadoch porušenia práva, obmedzeným uplatňovaním článku 228 zmluvy a hodnotením uplatňovania prioritného kritéria.

Navrhovaná nová pracovná metóda, ktorá sa zavádza v roku 2008, najprv ako pilotný projekt v niektorých členských štátoch, a ktorej cieľom je, aby konania prebiehali s vyššou účinnosťou, si zaslúži uznanie. Jedna fáza tohto postupu, konkrétne, zasielanie prípadu príslušnému členskému štátu, ktorý je zodpovedný za nesprávne uplatňovanie práva Spoločenstva, však vyvoláva určité obavy: môže to mať za následok oslabenie úlohy ochrankyne zmlúv, ktorá prináleží Komisii.

Proces tvorby právnych predpisov Spoločenstva by mal prebiehať s cieľom riešiť problémy občanov takým spôsobom, ktorý by umožňoval, aby nachádzali rýchle odpovede na svoje otázky a sťažnosti, čo by im pomohlo ľahšie porozumieť a využiť svoje práva a zároveň by sa tým účinne znížil počet konaní týkajúcich sa porušenia práva. Nakoniec by som chcela veľmi srdečne zablahoželať pani Frassoniovej k veľmi kvalitne pripravenému dokumentu.

Diana Wallis, v mene skupiny ALDE – Vážený pán predsedajúci, chcela by som zamerať pozornosť smerom k našim trom inštitúciám a zdôrazniť, aké dôležité je, že každá z nich sa zúčastňuje na úlohách súvisiacich s vykonávaním a monitorovaním.

Samozrejme, teraz je reč o správe Komisie. Komisia má, samozrejme, prvoradú zodpovednosť za vykonávanie a presadzovanie práva a my by sme jej v tejto súvislosti nechceli stúpať na päty. Domnievam sa však, že Komisia môže predpokladať, že v budúcnosti budeme sledovať jej kroky s oveľa väčšou pozornosťou.

Sme radi, že boli zohľadnené mnohé výstrahy, na ktoré sme upozorňovali v našej správe o zániku spoločnosti Equitable Life. Pri svojom vstupe do nového obdobia a skúšaní nových nápadov však musíme byť veľmi opatrní.

Predovšetkým, čo sa týka Rady, musíme sa ešte dohodnúť na tabuľkách zhody – pričom ma veľmi potešilo, že túto tému spomenul aj pán komisár – v súvislosti s každým jednotlivým právnym predpisom, aby mohol každý presne vidieť čo sa robí na úrovni členských štátov a kam zapadá každý jednotlivý právny predpis.

Pilotný projekt je vynikajúca myšlienka. Je to skvelé a som zvedavá ako to bude fungovať. Ale – a tu to moje „ale“ – som trochu skeptická, že sa doň zapojilo tak veľa členských štátov. Dúfam, že to nevnímajú ako nejaký druh „mäkkej“ alternatívy a že Komisia ich v takom prípade vyvedie z omylu.

Nakoniec prichádzam k samotnému Parlamentu. V období po prijatí Lisabonskej zmluvy budeme musieť vykonávať oveľa dôležitejšiu úlohu v súvislosti s monitorovaním. Nemôžeme predpokladať, že keď v tomto Parlamente schválime určitý právny predpis, bude to pre nás znamenať koniec daného procesu. Naše výbory budú musieť začať plniť oveľa dôležitejšie úlohy v oblasti kontroly. Už teraz sa pracuje na príprave jednej alebo dvoch vykonávacích správ, pričom ich počet bude postupne narastať, a my sa budeme musieť chopiť našich povinností rovnako ako ďalšie inštitúcie.

Ešte by som chcela dodať, ako postskriptum, avšak veľmi dôležité postskriptum, že sa musíme zamerať aj na vzdelávanie nášho súdnicstva vo vnútroštátnych súdoch, aby sme zabezpečili, že aj oni budú vedieť, ako vykonávať právne predpisy Spoločenstva.

Alyn Smith, v mene skupiny Verts/ALE. – Vážený pán predsedajúci, blahoželať svojej kolegyni a spolupredsedníčke mojej skupiny, pani Frassoniovej, ku včasnej a dobre premyslenej správe. Chcel by som tiež znovu zdôrazniť pripomienky pani Wallisovej a povedať, že s nimi absolútne súhlasím.

Vďaka schvaľovaniu právnych predpisov môžeme fungovať, je to však ich presadzovanie, ktoré skutočne prináša prospech našim občanom. Na druhej strane, naša neschopnosť tieto právne predpisy presadiť spôsobuje, že, úprimne povedané, vyzeráme ako hlupáci. Blahoželám Komisii k mnohým krokom, ktoré boli veľmi pozitívne. Musíme ich však dostať vyššie na zoznam priorít v programe tohto Parlamentu, pretože ešte stále prevláda silná predstava, aspoň v Škótsku je to určite tak, že pre každú krajinu platia iné právne predpisy. Som si plne vedomý toho, že za tento stav nenesie vinu len Komisia, ale že všetci musíme prispieť svojou mierou k riešeniu, ak sme jedna Európa.

Preto som veľmi rád, že môžem zablahoželať svojej kolegyni z politickej skupiny k tomu, že mnohé z bodov správy budú zohľadnené pánom komisárom. Chcel by som spomenúť ešte jednu oblasť, predovšetkým v súvislosti s právnymi predpismi pre oblasť životného prostredia, v ktorej vzniká veľa konfliktov: medzi mnohými veľmi hodnotnými zámermi jednotlivých právnych predpisov dochádza ku vzájomnému konfliktu a my sa s týmto problémom musíme vysporiadať počas ich prípravy. Existujú len minimálne usmernenia zamerané na uplatňovanie práva pre miestne orgány, ktoré by sa týkali toho, ako by sa mali tieto orgány zachovať v prípade, ak nastane konflikt medzi hodnotnými zámermi. Bola nám sľúbená revízia týchto záležitostí v energetickom balíku, preto by som bol veľmi povďačný, ak by nám pán komisár mohol priblížiť, čo sa v tejto veci, ktorá neustále pokračuje, robí.

Bert Doorn (PPE-DE). – (NL) Vážený pán predsedajúci, aj ja by som chcel zablahoželať pani Frassoniovej k jej správe. Už sme tu mali niekoľko správ o vykonávaní právnych predpisov, pričom vo všetkých týchto správach sa dá nájsť jeden veľmi zreteľný spoločný znak: venovať viac pozornosti vykonávaniu práva, aj zo strany Európskeho parlamentu. V súčasnosti využívame vykonávacie správy. Ja sám budem v júli prezentovať správu o vykonávaní ôsmej smernice, ktorá sa bude týkať dohľadu nad účtovníkmi. Je dobré, že Parlament sa tiež vážne zaoberá transpozíciou právnych predpisov v členských štátoch.

Ja by som sa v tejto súvislosti rád zamerlal na otázku dozorných orgánov. Hovoríme tu o transpozícii vykonávanej orgánmi v členských štátoch a sudcoch, ktorí uplatňujú zákon. Mnohé členské štáty však majú nezávislé dozorné orgány, ktoré uplatňujú a vypracovávajú právne predpisy. V praxi sa medzi rozličnými členskými štátmi, ako aj medzi dozornými orgánmi, vytvorili veľké rozdiely. Čoraz častejšie musia firmy, ktoré podnikajú medzinárodne v niekoľkých členských štátoch, čeliť odlišným požiadavkám od rozličných dozorných orgánov z rozličných členských štátov. Toto je nesmierne nepríjemné a zabraňuje to fungovaniu vnútorného trhu.

Chcel by som hovoriť ešte o jednej veci. Už sa viac nemôžeme vyhnúť ďalšiemu preskúmaniu legislatívnych nástrojov, ktoré sa používajú v Európe. Až doteraz sme prevažne pracovali so smernicami, kde sme sa zaoberali harmonizáciou. Pán komisár Verheugen povedal už pri niekoľkých príležitostiach, že v budúcnosti môže byť zmysluplné viac využívať regulačný nástroj pre právne predpisy o vnútornom trhu, aby sme sa počas transpozície smerníc vyhlí rozličným problémom, akými sú napríklad vyberanie len niektorých vyhovujúcich právnych predpisov alebo takzvané pozlacovanie. Viem, že aj v národných parlamentoch, obzvlášť v holandskom parlamente, si poslanci začínajú pomaly ale isto uvedomovať, že vykonávanie, ktoré je spojené s pozlacom alebo vyberaním len niektorých vyhovujúcich právnych predpisov, môže poškodiť fungovanie vnútorného trhu a tiež domáce hospodárstvo. Vzhľadom na túto skutočnosť nie je krok smerom k regulácii – tam, kde je to možné – už viac takým skvelým krokom.

Manuel Medina Ortega (PSE). – (ES) Vážený pán predsedajúci, sme si vedomí dôležitosti Vášho poslania monitorovať uplatňovanie práva Spoločenstva. Hovoríme tu o vzťahoch medzi nadnárodnou inštitúciou a národnými vládami. Národné vlády sú silné subjekty s veľkou mocou, sú tiež verejnými orgánmi. Za normálnych podmienok je Komisia ochrankyňou práva Európskej únie, pričom pre občanov je to v mnohých prípadoch jediná záruka, ktorú majú, že tieto zákony (pretože právo Spoločenstva je zákon) sa budú správne uplatňovať.

Správa pani Frassoniovej je zameraná na posilnenie toho, čo by som ja nazval chrbtovou kosťou Komisie, aby si Komisia uvedomila dôležitosť tejto svojej úlohy a aby v momente pravdy – aj keď pred ním môžu prebehnúť rokovania s vládami o komplikáciách, ktoré môžu nastať – konala tak, ako to od nej občania očakávajú: s razanciou a silou uplatňovala právo Spoločenstva.

Existujú obavy, že, následne po rozšírení Európskej únie, sa zdá, ako by Komisia uplatňovala menej prísne kritériá voči novým členským štátom, než uplatňovala voči starším členom Únie. To by malo negatívny vplyv na konsolidáciu Európskej únie aj na dobrú povesť samotnej Európskej únie v týchto členských štátoch. Vzhľadom na to, že som sledoval mnoho konaní o porušení práva zo strany Komisie, môžem Komisiiu

ubezpečiť, že vtedy, keď zasiahne, sa obyvatelia, a dokonca aj verejné orgány, cítia byť posilnení opatreniami Komisie v tejto oblasti.

Inými slovami, myslím si, že správa Európskeho parlamentu, návrh predložený pani Frassoniovou, a tiež stanovisko pani Willisovej, sú zamerané na posilnenie Komisie, aby sa Komisia voči vládám necítila byť osamotená a bezbranná, ale aby vedela, že tu má Európsky parlament, ktorý jej pomôže posilniť jej úlohu dohľadu a monitorovania, ktorú má v súvislosti s uplatňovaním práva Spoločenstva.

Margrete Auken (Verts/ALE). - (DA) Vážený pán predsedajúci, európski občania majú rozhodujúci význam pre právne predpisy EÚ. Nie sú len obeťami porušenia práv, ako to bolo v prípade Neapolu. V mnohých environmentálnych otázkach často zohrávali kľúčovú úlohu. Ako strážni psy stoja na stráži, aby zabezpečili, že právne predpisy sa budú uplatňovať správnym spôsobom vo všetkých častiach Európy, pričom v mnohých prípadoch sú jediní, ktorí to robia. Z toho dôvodu by mala Európska únia podporovať svojich občanov, tak, že im zabezpečí silnú pozíciu. Keď upozorňujú na porušovanie právnych predpisov Spoločenstva, ich sťažnosti by sa mali vybavovať s potrebnou vážnosťou a úctou. Úprimne dúfam, že toto nie je pokus zo strany Komisie zastaviť mnohé z týchto sťažností, preto to by bol zlý krok. Chcel by som sa preto poďakovať pani Frassoniovej za to, že upozornila na tieto hrozby. Jej vynikajúca správa sa stane dôležitým základným krokom v správnom smere. Občania Európskej únie získajú prostredníctvom Lisabonskej zmluvy silnejšiu pozíciu, ale ak to má znamenať aj niečo iné než len bezcennú ozdobu, ich príspevok k EÚ sa musí brať vážne.

Tadeusz Zwiefka (PPE-DE). - (PL) Vážený pán predsedajúci, chcel by som zablahoželať pani Frassoniovej k vynikajúco pripravenej správe. Chcel by som tiež povedať ako ma potešilo, že podľa štatistík, ktoré tu predstavila Európska komisia, týkajúcich sa počtu konaní v prípadoch súvisiacich s porušením právnych predpisov EÚ, nemal vstup 10 nových členských štátov do EÚ žiadny vplyv na počet zaznamenaných porušení. Štatistiky však nevytvárajú celý obraz o danej situácii. Jedným z najdôležitejších mechanizmov, ktorý nám umožňuje kontrolovať aký je skutočný stav uplatňovania európskeho práva, je systém predsúdnych referencií, ktorých cieľom je dať vnútroštátnym súdom možnosť poskytnúť jednotný výklad uplatňovania európskeho práva v členských štátoch. Základným problémom tohto postupu je však doba čakania na odpoveď súdu, ktorá je ešte stále veľmi dlhá (približne 20 mesiacov). Hlavnou príčinou je doba potrebná na vykonanie prekladu, čo je okolo deväť mesiacov. To, že v mnohých národných parlamentoch počujeme hlasy domáhajúce sa obmedzenia rozpočtu, predovšetkým na písomné preklady, spôsobuje obavy.

Odporúčania Európskej komisie pre členské štáty a kandidátske krajiny sú založené na predpoklade, že právo Európskej únie bude účinne zavedené, keď sa zamestná personál s príslušnou kvalifikáciou a keď budú vyčlenené príslušné finančné prostriedky. Ja tento názor úplne nezdieľam. Počet personálu a veľkosť dostupných finančných prostriedkov nie je tým správnym meradlom. Potrebná je tiež rozhodnosť a angažovanosť vo veci zavádzania európskeho práva. Správne vykonávanie úloh, ktoré stoja pre členskými štátmi a kandidátskymi krajinami, si vyžaduje tri faktory: vedomosti, kompetenciu a pripravenosť. Prvý z týchto faktorov, t.j. disponovanie potrebnými vedomosťami, už dnes nie je problémom. Druhý faktor, t.j. schopnosť zavádzať výsledky Spoločenstva, sa viaže na vyčlenenie príslušných finančných prostriedkov a na zamestnanie dodatočných pracovníkov. Komisia v súčasnosti dáva najväčší dôraz na tento konkrétny aspekt. Tretí faktor, t.j. pripravenosť tých, ktorí majú zavádzať a uplatňovať európske právo, sa najviac podceňuje.

Pripravenosť zavádzať právo Spoločenstva do praxe závisí na inštitúciách a na systéme postupov, stimulov a obmedzení. O úspechu alebo neúspechu zavádzania práva Únie bude v konečnom dôsledku rozhodovať konkrétny inštitucionálny model. Vedomosti a finančné prostriedky nie sú všetko. Potrebná je tiež dobrá vôľa konať.

Reinhard Rack (PPE-DE). - (DE) Vážený pán predsedajúci! Pán podpredseda, vo svojom úvodnom prejave ste poukázali na to, že Komisia nechce konať slepo, ale prostredníctvom diskusie s členskými štátmi sa pokúsi zistiť, či je potrebné niečo urobiť. Avšak, ani v rámci samotnej Komisie, ktorá je koniec koncov kolegiálnym orgánom, nie vždy existuje jasné a jednotné stanovisko k určitým otázkam.

V oblasti dopravy vidím v súčasnosti tému, ktorá bude pre nás v nasledujúcich rokoch predstavovať čoraz väčší problém – a pravdepodobne to tak bude aj v rámci Komisie – a tou je koncepcia, na základe ktorej by finančné prostriedky mali byť presmerované do takých druhov dopravy, ktoré sú viac šetrné voči životnému prostrediu, a to prostredníctvom krízových dotácií z finančných prostriedkov, ktoré sa zarábajú v oblastiach menej šetrných voči životnému prostrediu – cestné poplatky, parkovacie poplatky, atď. Svojim spôsobom ide o formu dotácie. Prebehli už v tejto veci nejaké diskusie a ako vyzerá daná situácia?

Katalin Lévai (PSE). - (HU) Ďakujem vám, pán predsedajúci. Ako tu už spomenuli aj niektorí moji predrečníci, úspech v dosahovaní cieľov vytýčených v zmluvách a legislatívnych aktoch bude závisieť od

toho, aké účinne budú členské štáty pri uplatňovaní právnych predpisov Spoločenstva a ako ich budú transponovať do národných rámcov.

Ak neuspeli pri uplatňovaní alebo správnom presadzovaní právnych predpisov, alebo ak sa im nepodari úplne dodržať ciele, ktoré sú v nich stanovené, potom budeme mať problém. V posledných rokoch sa táto tendencia dodržiavania právnych predpisov zlepšila a myslím si, že aj dodržiavanie právnych predpisov zo strany nových členských štátov je dobré. Dúfam, že to nie je len preto, že je k nám, novým členským štátom, Komisia viac zhovievavá, ale preto, že skutočne vkladáme veľké úsilie do plnenia kritérií a naplnenia toho, čo sa od nás očakáva.

Orientácia v byrokratickej džungli je však, bohužiaľ, ešte stále veľmi zložitá. Vieme, aký obrovský počet legislatívnych opatrení existuje a transpozícia týchto opatrení do vnútroštátnych a regionálnych právnych predpisov je často nesmierne časovo náročné. Zjednodušenie byrokratického jazyka a rozšírenejšie používanie hodnotenia vplyvov by bolo veľmi dôležitým krokom, rovnako ako zabezpečenie toho, že vykonávanie postupov podávania sťažností bude trvať čo najkratšie. Ďakujem.

Wiesław Stefan Kuc (UEN). - (PL) Vážený pán predsedajúci, vykonávanie právnych predpisov Spoločenstva jednotlivými členskými štátmi je jednou zo základných zásad Európskej únie. Preto je monitorovanie a odstránenie odchýlok cieľom mnohých opatrení. Kontrola jednotlivých štátov a zverejnenie výsledkov kontroly by občanom umožnili zúčastňovať sa na zavádzaní právnych predpisov EÚ v jednotlivých štátoch.

V súčasnosti je situácia taká, že, napríklad v Poľsku, sa ešte stále uplatňuje dodatočné vnútroštátne zavádzanie dane z pridanej hodnoty, DPH, a to aj napriek šiestej smernici a rozhodnutiam súdu. Rovnaká vec sa týka aj dvojitého zdanenia príjmu. Známe sú prípady, kedy sa uplatňovala daň na motorové vozidlá zakúpené poľskými občanmi v krajinách Európskej únie, napriek rozhodnutiam vydaným Súdny dvorom, a tiež prípady oneskorenia výplaty náhrad nesprávne vypočítaných poplatkov, ktoré boli zaplatené.

Jedna zo zvlášť kuriózných vecí je tá, že naši občania sú roky zadržávaní vo väzbe, bez toho, aby bol vynesený akýkoľvek rozsudok. Obyvatelia Poľska netrpezlivo čakajú na reakciu Európskej komisie na predložené príklady a na obmedzenie nezákonných krokov zo strany našej vlády.

Nakoniec by som chcel srdečne zablahoželať pani Frassoniovej, škoda len, že táto správa sa týka trochu vzdialenej minulosti, bolo by dobré, kedy sa zaoberala rokom 2007.

Jens-Peter Bonde (IND/DEM). - (DA) Vážený pán predsedajúci, komitológia je štúdiom o tom, ako obmedziť demokraciu bez toho, aby si to voliči uvedomili. Najprv sa moc presunie od voličov a ľuďom volených zástupcov smerom k vládnym úradníkom a lobistom za zatvorenými dverami v Bruseli. Hlasovanie sa potom upraví komplikovanými pravidlami, ktoré si nikto nedokáže zapamätať, o ktorých nevie napísať ani jeden novinár a ktoré nevie vysvetliť ani jeden autor učebníc. Podstatou celého tohto procesu je to, že rozhodnutia sa budú prijímať nevolenými predstaviteľmi v Komisii, pokiaľ sa nepodari vytvoriť mechanizmus kvalifikovanej väčšiny proti rozhodnutiam Komisie. Je to legislatívna moc, ktorá sa mení na moc výkonnú. Sú to transparentné právne predpisy, ktoré sa menia na tajné vyhlásky. Je to väčšinová demokracia, ktorá sa mení na menšinovú vládu. Nie je to absolútna samovláda, smeruje však týmto smerom so štipkou Mussolinioho podnikových myšlienok.

Prostredníctvom novej medziinštitucionálnej dohody môže Parlament túto záležitosť dostať späť do svojho programu, ale len vtedy, ak pravé a ľavé krídla v tomto Parlamente dosiahnu dohodu a dokážu pre ňu získať podporu absolútnej väčšiny poslancov. Potrebujeme zahodiť zmes autokracie a vládnúť s dôvtipom a korporativizmom! Zaviesť demokraciu do všetkých právnych predpisov! Presaďte, aby sa základnou zásadou stalo to, že väčšina ľuďom volených zástupcov, buď v národných parlamentoch alebo tu, v Európskom parlamente, bude stáť za každým zákonom! Zákonodarná právomoc vládných úradníkov a lobistických skupín by mala byť vecou minulosti, bohužiaľ sa však znova zapracováva do Lisabonskej zmluvy. To je aj ďalší dobrý dôvod k tomu, aby sa o tejto zmluve rozhodovalo v referende.

Janez Lenarčič, úradujúci predseda Rady. - V mene predsedníctva by som chcel vo svojom záverečnom príhovore zdôrazniť, že predsedníctvo si je vedomé faktu, že monitorovanie uplatňovania práva Spoločenstva je nesmierne dôležité k tomu, aby sa právo univerzálne dodržiavalo, a aby sa ochránili všeobecné právne zásady, na ktorých je založené fungovanie Spoločenstva.

V prvom rade je to však dôležité pre zabezpečenie právnej istoty medzi európskymi občanmi. Nemalo by sa zabúdať, že európski občania plnia dôležitú úlohu pri vykonávaní práva Spoločenstva. Táto úloha sa odráža aj v počte sťažností podaných občanmi v súvislosti s porušením práva Spoločenstva.

Počas diskusie, ktorú som veľmi pozorne sledoval, bolo niekoľko ľudí veľmi prekvapených, že sa od rozšírenia Európskej únie nezvýšil počet porušení práva, alebo aspoň počet zaznamenaných porušení práva. Niekoľko rečníkov upodozrievalo Komisiu, že nie je taká prísna voči takzvaným novým členským štátom.

Musím zdôrazniť, že predsedníctvo nemá žiadny dôvod alebo dôkaz, ktorý by podporoval tieto podozrenia. Môžem však ponúknuť aspoň jedno možné vysvetlenie. V prípade takzvaných nových členských štátov je potrebné zohľadniť fakt, že sa stali členskými štátmi až po mnohých rokoch intenzívnej transpozície práva Spoločenstva do svojich vnútroštátnych právnych systémov, preto je pre ne teraz jednoduchšie pokračovať v tomto procese v menšom rozsahu. Toto je iba taká pripomienka k poznámke upodozrivajúcej Komisiu z toho, že nie je rovnako prísna ku všetkým členským štátom. Domnievam sa však, že by bolo vhodné, keby sa k tejto téme vyjadril pán komisár.

Na záver by som chcel zdôrazniť, že predsedníctvo prikladá veľkú dôležitosť spoločným zodpovednostiam a zámerom, ktoré sú definované v medziinštitucionálnej dohode o lepšom zákonodarstve. Nakoniec by som chcel povzbudiť všetky inštitúcie a členské štáty, aby si splnili svoje povinnosti týkajúce sa transpozície a uplatňovania práva Spoločenstva.

Günter Verheugen, člen Komisie. – (DE) Vážený pán predsedajúci, vážené dámy, vážení páni, už som tu povedal, že dnešná diskusia by nemala ostať bez dôsledkov, a chcel by som toto tvrdenie opäť zdôrazniť. Budem informovať pána Junga o obsahu tejto diskusie a o príspevkoch zo strany Parlamentu. Predložím tiež niekoľko návrhov, pretože tu dnes počas diskusie odznelo niekoľko veľmi dôležitých návrhov, ktoré by Komisia mala brať vážne.

Dovoľte mi vysloviť ešte jednu poznámku založenú na filozofii práva: spoločenstvo národov dodržiajúce zásady právneho štátu je založené na dôvere. Môže fungovať jedine vtedy, ak si tí, ktorí sa na ňom zúčastňujú, vzájomne dôverujú. To je aj dôvod, prečo musia v ústavnom štáte súdne konania prebiehať na verejnosti, a je to tiež dôvod, prečo úplne súhlasím s tým, čo povedala pani Wallisová. Informácie sú rozhodujúce a transparentnosť je nevyhnutná.

Pri uplatňovaní a výklade práva sa nesmie používať žiadna politika utajovania. Všetko sa musí diať otvorene a verejne. To je to, čo si odnášam z tejto diskusie, a o čom som bol vždy presvedčený. Súhlasím s tým, čo povedala pani Wallisová v súvislosti s úlohou Výboru pre petície. Ako jej zákazník, svojim spôsobom, otvorene priznávam, že si to niekedy vyžaduje obrovské množstvo práce a úsilia, ale občania majú právo od nás toto úsilie očakávať. Okrem toho nás petície, ktoré dostávame, učia veľmi veľa o tom, ako naši občania vnímajú naše právne predpisy a naše politiky.

Pani Frassoniová, pani komisárka Wallströmová už sľúbila, že v budúcnosti budeme vytvárať zhrnutia pre občanov. Odvtedy Komisia vydala v tejto veci aj formálne uznesenie, takže sa to tak skutočne bude, a ja som absolútne presvedčený, že nájdete spôsoby a prostriedky, pomocou ktorých sa postaráte o to, aby sme to skutočne robili. Už sa o tom rozhodlo a bude sa to diať.

Mnoho poslancov tu premýšľalo nad otázkou nových členských štátov, a nad tým, ako je možné, že, aj napriek nárastu v počte členských štátov, nedošlo k nárastu v počte konaní o porušení zmluvy.

Komisia má v tejto veci veľmi jasný názor, konkrétne, že pre to existujú dva dôvody: po prvé – a tu sa cítim byť tak trochu v rozpakoch, pretože by som mal povedať, že za to vďačíme kvalitnej práci, ktorú vykonal predchádzajúci komisár pre rozšírenie – súvisí to s faktom, že nové členské štáty sa pripravili tak dôkladne na svoj *acquis*, že v čase ich vstupu do Únie spĺňali požiadavky presnejšie, než staré členské štáty. Tento fakt môžem skutočne potvrdiť. Je to absolútna pravda. Nikdy by sme nemohli uzavrieť zmluvy o pripojení, ak by nebol splnený *acquis*.

Druhý dôvod je možno viac praktický: občania nových členských štátov sa musia postupne naučiť, že môžu podávať sťažnosti, a musia sa tiež naučiť, ako tieto sťažnosti podávať. Z toho dôvodu sa domnievam, že počet sťažností bude narastať.

Pán Smith tu spomenul, že právo musí byť tiež jasné a uplatniteľné, predovšetkým v súvislosti s právnymi predpismi pre oblasť životného prostredia. Ako viete, Komisia pracuje na preskúmaní všetkých právnych predpisov Spoločenstva, ktoré chce ukončiť do konca budúceho roka, aby zistila kde a ako by sa dali zjednodušiť. Len pred niekoľkými dňami sme, ako súčasť nášho oznámenia o pokroku v projekte zlepšenia právnej úpravy, sľúbili, že celý tento proces bude skutočne dokončený do konca budúceho roka.

Pán Medina, nemusíte sa obávať, že Komisia zametá sťažnosti pod koberec. Z mojej viac ako osemročnej skúsenosti člena Komisie Vás môžem ubezpečiť, že som musel brzdiť prílišnú horlivosť oddelení Komisie,

v súvislosti použitím zbraní ťažkého kalibru v procesoch konania o porušení zmluvy, oveľa častejšie, než som ich musel urgovať. Oveľa častejšie im musím hovoriť: „Počkajte trochu, spomaľte, skúste sa s nimi najprv porozprávať, aby sme zistili, či sa tieto veci nedajú vyriešiť pokojnou cestou“. Riziko, že by oddelenia Komisie mali tendenciu zametať veci pod koberec, v podstate neexistuje. Som si istý, že k tomu nedochádza.

Čo sa týka otázky pána Racka: rozhodnutia a porušení zmluvy, nech už ide o prvotný, záverečný, alebo akýkoľvek iný krok medzitým, si vyžadujú formálne rozhodnutie kolégia komisárov. Týmto spôsobom je to organizované. V tejto chvíli nie som schopný odpovedať na Vašu otázku týkajúcu sa konkrétneho problému krízových dotácií, ale postarám sa o to, aby ste na ňu dostali odpoveď do konca tohto týždňa.

V súvislosti so zmienkou pána Kuca o dĺžke väzby počas čakania na súdne konanie priznávam, že ak by sa takýto prípad objavil, bol by to škandál, je to však mimo právomocí Európskej únie. Príslušným súdom pre takéto prípady je Európsky súd pre ľudské práva.

Dámy a páni, ďakujem vám za všetky vaše návrhy a za konštruktívny priebeh tejto diskusie. Som si úplne istý, že keď o tejto téme budeme na budúci rok opäť diskutovať, budeme sa nachádzať už o krok ďalej.

Monica Frassoni, spravodajkyňa. – (IT) Vážený pán predsedajúci, vážené dámy, vážení páni, chcela by som sa poďakovať svojim kolegom poslancom, pánovi komisárovi a predsedníctvu za ich účasť na tejto diskusii, ktorá, ako povedal pán komisár Verheugen, sa týmto nekončí.

Spomeniem v rýchlosti len niekoľko bodov. Chcela by som sa vyjadriť k záležitosti stanovovania priorít, o ktorej hovoril pán komisár Verheugen. Domnievam sa, že by to mohol byť riskantný krok. Až doteraz však nebol nikdy odskúšaný. Vždy som bola tak trochu skeptická v súvislosti s možnosťou skutočného stanovovania priorít. V každom prípade, ak skutočne chcete kráčať touto cestou, vezmite na seba riziko transparentnosti a začnite o týchto prioritách diskutovať. V opačnom prípade by mohli vzniknúť podozrenia, že priority boli zvolené preto, že sa chcete vyhnúť nepríjemným porušeniam. Nemyslím si, že by to bolo dobré.

Druhou mojou pripomienkou je fakt, že aj napriek tomu, že Komisia popiera, že by potrebovala viac zdrojov, pomocou ktorých by riešila prípady porušenia, skutočnosť je taká, že takmer na každom stretnutí, ktoré som absolvovala s Vašimi kolegami komisármi, mi každý z nich tvrdil, že nemajú dostatočné zdroje a dostatočný počet ľudí, aby sa mohli s týmto problémom vysporiadať.

V dnešnej diskusii zazneli otázky týkajúce sa počtu prípadov porušenia práva v nových členských štátoch, pričom to, čo k tejto veci povedal pán komisár a predsedníctvo, je zrejme pravda. Mali by sme však vedieť aj to, že, napríklad, vo veciach týkajúcich sa životného prostredia, máme len dvoch alebo troch úradníkov, ktorí sa zaoberajú všetkými desiatimi novými členskými štátmi, takže je očividné, že máme jasný problém s ľudskými zdrojmi.

Nakoniec je tu záležitosť týkajúca sa úlohy Parlamentu. Prostredníctvom interných diskusií diskutujeme o rozličných spôsoboch, ktorými by sme svoju úlohu spoločne pracujúceho zákonodarného orgánu mohli urobiť účinnejšou, tým, že by sme sledovali následné uplatňovanie smerníc, ktoré sme schválili. Myslím si, že musíme s určitosťou urobiť dve veci: tou prvou je rozhodným spôsobom, prostredníctvom politického rozhodnutia, posilniť úlohu Výboru pre petície, ktorý, ako povedala pani Wallisová, je našim oknom do sveta; tou druhou je systematicky organizovať zasadania o uplatňovaní, ktoré si však vyžadujú otvorenú spoluprácu zo strany Komisie. Pretože ak budeme organizovať zasadania, na ktorých budeme diskutovať o uplatňovaní smerníc, a úradník zastupujúci Komisiu na týchto zasadaniach bude mlčať, prípadne bude rozprávať o veciach, o ktoré nemáme veľký záujem – možno preto, že nebude môcť povedať to, čo by sme skutočne chceli vedieť – potom sa celý tento proces stane zbytočný.

V každom prípade vám ďakujem a som si istý, že sa o tejto veci budeme ešte v budúcnosti zhovárať.

Predsedajúci. – Rozprava sa končí.

Hlasovanie sa uskutoční zajtra o 12.00 hod.

9. Kosovo (rozprava)

Predsedajúci. – Ďalší bod programu je určite tiež nesmierne dôležitý a aktuálny. Ide o stanoviská Rady a Komisie o Kosove.

Dimitrij Rupel, úradujúci predseda Rady. – Vážení pán predsedajúci, vážené dámy, vážení pani, keď sa nad tým zamyslím a prehladnem niektoré detaily, musím povedať, že moja generácia a naši mladší kolegovia mali veľké šťastie. Prežili sme väčšiu časť svojho života, možno tú najlepšiu časť, v dobe, v ktorej sa otvárali dokorán brány a okná príležitostí. Toto obdobie začalo v roku 1975 Helsinským záverečným aktom a jeho dôsledky mali najväčší vplyv vo východnej a strednej Európe, kde v roku 1989 padol Berlínsky múr a komunistický systém. Cez otvorené brány a okná západnej fasády euroatlantického spoločenstva nastúpila na scénu zbúraného múru nová vízia. Videli sme rozsiahlu, slnečnú a dynamickú krajinu zjednotenej a slobodnej Európy, ktorú nádherne symbolizovala táto obrovská budova Európskeho parlamentu. V mojej mladosti ma nikdy ani nenapadlo, že by som v nej jedného dňa mohol rečniť.

V Slovinsku nazývame osemdesiate roky a začiatok deväťdesiatych rokov minulého storočia slovinskou jarou. Nanešťastie, hneď na začiatku nášho demokratického prebúdzania sme boli zasiahnutí krízou v Juhoslávii, ktorá sa snažila zastaviť demokratický vývoj a zapríčinila, že obyvatelia západného Balkánu zaostali ďaleko pozadu.

Väčšina krajín západnej a strednej Európy, tým mám na mysli desať nových členských štátov Európskej únie, sa chopila tejto historickej výzvy, na Balkáne však čas zostal stáť. Rada EÚ pre všeobecné záležitosti a vonkajšie vzťahy, ktorej som predsedom, má pred sebou, okrem iných zložitých úloh, aj úlohu zabezpečiť európsku perspektívu pre západný Balkán. Znamená to zaangažovať krajiny, ako je napríklad Chorvátsko, Bývalá juhoslovanská republika Macedónsko, Srbsko, Čierna Hora, Bosna a Hercegovina, Kosovo a Albánsko, do systému európskych členstiev, kandidatúr a dohôd.

Juhoslovanská kríza sa bude musieť skončiť. Brány a okná sú otvorené. Múr už viac neexistuje. Európska únia vyhlásila v Solúnskej agende, že krajiny západného Balkánu sa skôr alebo neskôr stanú členmi Európskej únie. Teraz je čas, aby sme si spomenuli na svoje záväzky. Musíme sa pokúsiť začať rokovania s Macedónskom, t.j. Bývalou juhoslovanskou republikou Macedónsko, o členstve v Európskej únii. Srbsko musí zo seba zhodiť bremeno minulosti, konkrétne hrôzu a tieň Milošovičovho režimu. Milošević bol ten, kto bol zodpovedný za to, že sa vývoj na západnom Balkáne zastavil. Nesmieme zabúdať ani na Albánsko, Bosnu a Hercegovinu, Čiernu Horu a Kosovo.

Fórum EÚ – západný Balkán, ktoré sa bude konať v Slovinsku na konci marca, bude v tomto kontexte veľmi dôležité. Komisia pripravuje v spolupráci so slovinským predsedníctvom osobitné oznámenie o západnom Balkáne. Na fóre sa bude hovoriť aj o posilnení spolupráce v rôznych oblastiach, napríklad v doprave, civilnej ochrane, výskume a vývoji, atď.

V súlade s januárovými rozhodnutiami Rady pre všeobecné záležitosti a vonkajšie vzťahy diskutuje Komisia o uvoľnení vízovej povinnosti so všetkými krajinami v danom regióne. Nesmieme podceňovať nesmiernu dôležitosť, ktorý by malo postupné zrušenie vízovej povinnosti pre tento región. Zároveň by sme chceli, pán predsedajúci, poukázať na jeden zvláštny paradox. Pred rokom 1990 cestovali obyvatelia bývalej Juhoslávie bez víz do väčšiny európskych krajín. V súčasnosti však celá generácia mladých ľudí, ktorá vyrástla po tomto roku, ktorý pre Európu znamenal obrat, potrebuje víza, aby mohla cestovať.

Dámy a páni, na našom januárovom zasadnutí Rady ministrov zahraničných vecí sme jednomyselne vyzvali Srbsko na podpísanie politickej dohody, ktorá by znamenala nový krok smerom k členstvu Srbska v Európskej únii. Potom, čo pán Tradič, ktorý je proeurópsky orientovaný, vyhral voľby, dúfame, že po mnohých rokoch pomalého vývoja a izolácie sa k nám Srbsko pripojí v čo najkratšom čase.

Európska únia už vyslala misiu európskej bezpečnostnej a obrannej politiky do Kosova. Vytvorenie vzťahov s Kosom je však úlohou každého členského štátu. Pravdepodobne sa zhodneme v základných hodnoteniach decembrového zasadnutia Európskej rady. Najdôležitejším aspektom je brať ohľad a mať úctu voči Srbsku. Európska únia potrebuje Srbsko a Srbsko potrebuje Európsku úniu. Podľa môjho názoru medzikultúrny dialóg nie je prázdna fráza. Aj keby sa proces rokovanií úplne zastavil, možnosti pre dialóg by sa tým nevyčerпали. Teraz je čas na skutočný dialóg medzi Srbmi a Albáncami v Kosove, medzi Srbskom a Kosovom, a medzi Srbskom a Európskou úniou.

Osud Kosova nás ťažil po mnohé roky. V minulosti bolo Kosovo súčasťou Juhoslovanského federálneho systému a v roku 1974 získalo v podstate rovnaký status ako juhoslovanské republiky. Na konci osemdesiatych rokov minulého storočia Slobodan Milošević zbavil Kosovo jeho autonómie a v roku 1999 ho obsadil vojenskou silou, čím spôsobil tragédiu globálnych rozmerov.

Prípád Kosova je skutočne jedinečný, pretože medzinárodné spoločenstvo ho muselo z humanitárnych dôvodov zobrať pod svoju ochranu a potom ho muselo takmer deväť rokov spravovať. V každom prípade

však pondelňajšie rozhodnutie Rady pre všeobecné záležitosti a vonkajšie vzťahy nebolo jednoduché. Rozhodnutie a vyhlásenie nezávislosti v Prištine neboli nečakané. Priviedli nás k nim nasledujúce fakty. Po prvé, uvedomili sme si, že návrat k predchádzajúcemu stanovisku bol neprijateľný a rovnako neprijateľný bol aj súčasný stav. Ani jedna strana nenašla nový vzorec, ktorý by vyriešil postavenie Kosova a bolo zjavné, že ďalšie rokovania by neboli produktívne. Od roku 1999 bolo Kosovo pod správou Organizácie spojených národov a počas tejto doby, v súlade s uznesením Bezpečnostnej rady OSN č. 1244, Srbsko nemohlo na tomto území uplatňovať žiadnu účinnú právomoc. Počas mnohých rokov pred rokom 1999 bola väčšina obyvateľov Kosova vystavená systematickému útlaku, vrátane etnických čistiek a humanitárnych katastrof.

Dámy a páni, všetky tieto skutočnosti, ktoré boli pôvodne uznané všetkými členmi kontaktnej skupiny, vrátane Ruskej federácie, predstavujú dôkazy pre argumentáciu, že Kosovo predstavuje skutočne špeciálny prípad sui generis, a preto sa ním nespochybňuje platnosť zásad zvrchovanosti a územnej celistvosti.

Rada je už nejakú dobu presvedčená, že Európska únia musí prevziať zodpovednosť za Kosovo. Toto presvedčenie bolo potvrdené na februárovom zasadnutí Rady pre všeobecné záležitosti a vonkajšie vzťahy, v rozhodnutí, ktoré pozná každý z nás. Aj napriek tomu, že nám každý predpovedal nejednotnosť, nám sa podarilo dosiahnuť jednotu. Po dlhých rokovaniach a harmonizačných procesoch sme prijali jednomyselné rozhodnutia.

Európska únia je zaujímavým a jedinečným spoločenstvom. Samozrejme, spájajú nás spoločné záujmy a spoločné hodnoty. Patria medzi nich aj rešpekt a tolerancia voči rozdielom. Mohli by sme povedať, že nás spájajú naše rozdiely. Na konci februárového zasadnutia Rady pre všeobecné záležitosti a vonkajšie vzťahy sme prijali spoločné stanovisko. Dôležitým záverom tohto zasadnutia bolo, že v súvislosti s uznaním nezávislosti Kosova očakávame, že bude každý členský štát konať v súlade so svojou vnútroštátnou praxou. Niektorí mohli očakávať, že Európska únia ako celok uzná nezávislosť Kosova, to však nie je možné, pretože Európska únia nie je štát.

Európska únia prijala spoločné stanovisko o udalostiach v Kosove a na západnom Balkáne. Po prvé, Európska únia vzala na vedomie, že Kosovo prijalo uznesenie o nezávislosti. Po druhé, Európska únia si všimla, že týmto uznesením sa Kosovo zaviazalo dodržiavať demokratické zásady, vrátane ochrany srbskej menšiny a kultúrneho dedičstva. Po tretie, Európska únia opätovne potvrdzuje záväzok v súvislosti s medzinárodnou misiou v Kosove a svoju pripravenosť zohrávať vedúcu úlohu v danom regióne. Po štvrté, Európska únia opätovne potvrdzuje svoj záväzok voči európskej perspektíve západného Balkánu. Po piate, Európska únia pripraví osobitné ekonomické opatrenia pre širší región. A po šieste, Európska únia si plne uvedomuje zásady medzinárodného spoločenstva, usudzuje však, že prípad Kosova, vzhľadom na svoj sui generis charakter, nespochybňuje tieto zásady.

Samozrejme, že Kosovo zahŕňa aj Srbov a ich dedičstvo a kultúru, pričom by som chcel zdôrazniť, že je to zvlášť cenná súčasť európskej kultúry.

Mnoho európskych občanov, vrátane Slovincov, medzi ktorých patrí aj ja, má dôležité pamätníky svojej vlastnej kultúry a etnického dedičstva, ktoré sa v súčasnosti nachádzajú mimo ich dnešných štátnych hraníc. Je to však fakt, ktorý v súčasnej Európe nevytvára prekážky, práve naopak, zjednocuje nás. To isté sa týka aj menšinových etnických skupín.

Podľa nášho názoru je nesmierne dôležité, aby si Srbsko svojou reakciou na vyhlásenie a uznanie nezávislosti Kosova nezavrelo dvere do Európskej únie. Opakujem, že otázka Kosova je nezávislá od otázky integrácie Srbska do Európy. Srbsko nesmie tieto dve otázky spájať. V tomto ohľade je pre nás nesmierne ťažké pochopiť odpor Srbska voči Európskej únii, to jest voči jej misii v Kosove, pretože táto misia je predovšetkým v záujme srbských obyvateľov v Kosove.

Na záver by som chcel povedať, že Európska únia je jednou v najúspešnejších mierotvorných organizácií vo svete. Obyvatelia a krajiny Európy sú zjednotení a praktizujú solidaritu s cieľom dosiahnuť mier a lepší život. Tento postoj zahŕňa tiež toleranciu a štedrosť a, predovšetkým, porozumenie a súcic, keď sú iní v núdzi.

Dámy a páni, vďaka rozhodnutiu, ktoré som spomenul, otvorila Európska únia svoje brány a okná nielen Srbsku, ale aj Kosovu.

PRESEDA: MR MAURO*podpredseda*

Olli Rehn, člen Komisie. – Vážení pán predsedajúci, spomínajúc na našu vynikajúcu spoluprácu v súvislosti so západným Balkánom by som Vám chcel poďakovať za príležitosť oboznámiť Parlament so stanoviskom Komisie v súvislosti s procesom statusu Kosova.

Kosovské zhromaždenie prijalo minulú nedeľu uznesenie, ktorým vyhlasuje nezávislosť Kosova. Prebehlo to v dôstojnej atmosfére. Vo svojom vyhlásení sa Kosovo zaviazalo plne dodržiavať rozsiahle práva kosovských Srbov, obzvlášť s ohľadom na miestnu samosprávu v oblasti vzdelávania, kultúry a zdravotníctva, v súlade s komplexným návrhom, ktorý predložil osobitný veľvyslanec OSN Martti Ahtisaari.

Oslavy v Kosove prebehli v radostnom no zároveň zodpovednom duchu. Vyskytli sa však násilnosti v Belehrade a severnom Kosove. Odsudzujeme používanie násilia a vyzývame vedúcich predstaviteľov a obyvateľov v danom regióne, aby zostali pokojní a zachovali mier a stabilitu.

Ako tu už spomenul pán minister zahraničných vecí Rupel, ministri zahraničných vecí Európskej únie v pondelok reagovali na vývoj situácie zjednotene. Európska jednota je skutočne nesmierne potrebná, aby umožnila Európskej únii úspešne riadiť prebiehajúcu stabilizáciu na západnom Balkáne a pomohla doviest proces týkajúci sa statusu Kosova do úspešného konca.

Potom, čo stroskotali dlhotrvajúce rozhovory v Bezpečnostnej rade OSN, bola Európska únia povinná doviest tento proces do úspešného konca. Európska únia už prijala dôležité rozhodnutia v súvislosti s vyslaním misie pre právny štát európskej bezpečnostnej a obrannej politiky do Kosova.

Rada v pondelok poskytla tiež platformu pre reakcie na vyhlásenie nezávislosti. Členské štáty EÚ rozhodnú o svojich vzťahoch s Kosovom v súlade so svojou vnútroštátnou praxou. Niekoľko členských štátov už uznalo nezávislosť Kosova. Očakávam, že ďalšie budú nasledovať tento príklad svojim vlastným tempom.

Rada právom opätovne trvá na dodržiavaní zásad Charty OSN a Helsinského záverečného aktu Konferencie o bezpečnosti a spolupráci v Európe zo strany EÚ, ako aj všetkých uznesení Bezpečnostnej rady OSN. Zdôraznila, že „vzhľadom na konflikt v 90. rokoch 20. storočia a predĺžené obdobie medzinárodnej správy podľa uznesenia Bezpečnostnej rady OSN č. 1244 predstavuje Kosovo prípad sui generis, ktorý nespochybňuje tieto zásady a uznesenia“. Komisia plne zdieľa toto stanovisko.

V súlade s pondelňajšími závermi Rady je Komisia pripravená poskytnúť plnú podporu úsiliu Európskej únie v Kosove. Toto musí byť hodina európskej jednoty aj medzi inštitúciami.

Pomocou nástrojov Spoločenstva bude Komisia podporovať vytváranie inštitúcií v Kosove, ako aj jeho politický a hospodársky rozvoj. Piateho marca navrhne konkrétne opatrenia pre širší región s cieľom dosiahnuť pokrok v súvislosti s jeho európskymi ambíciami.

V mnohých oblastiach Kosova existuje potreba rozvoja, preto musíme vynaložiť spoločné úsilie a pomôcť Kosovu, aby si samo pomohlo a mohlo sa čo najskôr postaviť na svoje vlastné nohy. V tejto súvislosti pracuje Komisia na zorganizovaní konferencie darcov, ktorá by mala pomôcť zmierniť najviac naliehavé finančné problémy, ktorým Kosovo čelí. Očakávam, že sa táto konferencia uskutoční ešte pred začiatkom leta.

Viem, že toto je ťažká chvíľa pre Srbsko. Plne si uvedomujem historickú dôležitosť, ktorú má Kosovo pre srbských obyvateľov. Domnievam sa však, že prišiel čas otočiť list minulosti a pozeráť sa do budúcnosti. A budúcnosť Srbska je v Európe. Srbsko a celý región západného Balkánu majú pred sebou európsku perspektívu, s konečným cieľom v podobe členstva v EÚ. Táto perspektíva vstupu do EÚ pôsobí ako lepidlo, ktoré udržuje krajiny daného regiónu na ceste mieru a reforiem, ktorá je nesmierne dôležitá v týchto citlivých a zložitých časoch.

Nakoniec by som chcel ešte raz zopakovať svoju vďačnosť v súvislosti s neutíchajúcou podporou Európskeho parlamentu pre európsku perspektívu západného Balkánu. Spoliehame sa na vašu pokračujúcu podporu, aby sa mohla obyvateľom daného regiónu jedného dňa splniť ich túžba byť súčasťou Európskej únie.

(potlesk)

Doris Pack, v mene skupiny PPE-DE. (DE) Vážení pán predsedajúci, vážení pán úradujúci predseda, vážení pán komisár, bola vyhlásená nezávislosť Kosova. Kosovo je štát. Každý, kto zažil situáciu v Kosove v období medzi rokmi 1989 a 1999 musel vedieť, že táto nezávislosť je neodvratná. Bývalý dlhoročný pacifistický

prezident a držiteľ Sacharovovej ceny, Ibrahim Rugova, by sa tomu veľmi potešil. Bohužiaľ, nebolo možné dohodnúť sa na riešení. Som si istý, že každý z nás by bol rád súčasťou takého riešenia. Súčasné riešenie mi pripomína trochu pozmenenú verziu Churchillovho výroku: toto je to najhoršie riešenie, s výnimkou všetkých ostatných.

V nedeľu som sledoval – napoly radostný, napoly smutný – udalosti, ktoré sa odohrávali v Prištine. Napoly radostný, pretože to bola jediná cesta von z patovej situácie; napoly smutný, pretože som presvedčený, že sme si vytvorili problémy, ktoré nebude jednoduché vyriešiť.

V každom prípade, postoj EÚ bol pevný, aj napriek tomu, že tlač pravidelne vytvárala obraz nejednotnosti. Misia EULEX bola spustená jednomyseľne. Táto misia nie je útokom na Srbsko. Je to potrebné opatrenie, aj pre Srbov v Kosove, pretože nám pomôže zblízka sledovať vykonávanie Ahtisaariho plánu, ktorý tento Parlament schválil na jar 2007 dvojtretinovou väčšinou hlasov. Tento plán zaručuje nesmierne veľkorysé práva pre srbskú menšinu, zaručuje tiež rešpektovanie hraníc a zásad právneho štátu a tým pádom aj ochranu pre ostatné menšiny.

Politici v Kosove musia teraz použitím dobrého úsudku a rozhodnosti vytvoriť svoj štát. Boj proti nezamestnanosti sa dá vyhrať len pomocou fungujúceho ústavného štátu. Rovnako dôležitou prioritou sú aj radikálne opatrenia na boj s kriminalitou. Tam, kde to bude možné, ich v tomto zámere podporí aj misia EÚ. V Kosove žije mnoho vysoko vzdelaných mladých ľudí, ktorí s radosťou pomôžu vybudovať nový štát.

Kosovo nie je skúšobným prípadom. Je to jedinečný prípad. Jeho vyformovanie sa do podoby štátu predstavuje poslednú etapu pádu Juhoslávie, ktorý odštartoval Milošević v roku 1989 v Kosove. Z toho dôvodu je mi ľúto, že sa toho Milošević nedožil. Jeho demokratickí nástupcovia však musia na seba prevziať toto ťažké bremeno z minulosti. Prajeme srbským politikom pokojnú myseľ a dúfame, že teraz všetku svoju energiu zamerajú na to, aby priviedli Srbsko na cestu smerujúcu k členstvu v Európskej únii.

(potlesk sprava)

Jan Marinus Wiersma, v mene skupiny PSE. - (NL) Vážený pán predsedajúci, tento Parlament určite neprekvapí, že aj v našej politickej skupine prebehla diskusia o situácii, ktorá vznikla v súvislosti s Kosovom. Najdôležitejším záverom tejto diskusie bolo v podstate to, že, aj keď musíme prijať realitu, neexistujú žiadne dôvody na oslavu, pretože teraz čelíme nesmierne zložitej situácii, aj vzhľadom na reakcie zo strany Srbska. Vzhľadom na to, čo sa dialo za vlády Miloševića, a vzhľadom na roky prebiehajúce rokovania, ktorých cieľom bolo nájsť riešenie, však to, čo sa odohralo, bolo neodvratné.

Radi by sme sa zamerali predovšetkým na úlohu Európskej únie. Uznanie nezávislosti Kosova je záležitosťou členských štátov, čo zdôraznili aj pán Rupel a pán komisár Rehn. Potrebujeme však konať. Nesieme spoločnú zodpovednosť za stabilitu v danom regióne, aj za stabilitu samotného Kosova. Z toho dôvodu naša skupina vyjadruje svoju podporu misii EBOP, ktorej Európske únia dala zelenú. Samozrejme, požadujeme tiež, aby kosovské orgány vykonávali Ahtisaariho návrhy, úprimne investovali do multietnického štátu a zaviedli dostatočné záruky pre srbské obyvateľstvo žijúce v Kosove.

Nakoniec by som chcel spomenúť situáciu v Srbsku, v súvislosti s ktorou sme všetci znepokojení. Len nedávno sme vo Výbore pre zahraničné veci mali možnosť vypočuť si prejav srbského ministra zahraničných vecí. Jeho reakcia na prebiehajúce udalosti bola tvrdá ako oceľ. Zaútočil v nej na Európu, predovšetkým na krajiny, ktoré už uznali nezávislosť Kosova. Mám ďalšiu otázku: čo môžeme urobiť, aby sme zabránili vznikajúcej situácii, v ktorej dochádza k izolácii Srbska zo strany ostatných štátov, aj zo strany samotného Srbska? Bol som veľmi sklúčený jeho reakciou, pretože celý jeho prejav bol zameraný výlučne na otázku Kosova. Napriek tomu si myslím, že musíme pokračovať v našom náročnom úsilí a ponúkať Srbsku európsku perspektívu, aj v záujme jeho obyvateľov, ktorá by mala obsahovať aj konkrétnu ponuku týkajúcu sa, napríklad, zjednodušenia vízového režimu a ďalšieho uvoľňovania vízového styku. Musíme sa tiež osobitne zamerať na mladšiu generáciu, ktorá nedávno demonštrovala za smerovanie k Európskej únii a európskej budúcnosti. Chcel by som srbskú vládu pochváliť za jej opakovaný záväzok zdržať sa použitia násillia. Predpokladám tiež, že sa zdrží zavádzania akýchkoľvek ekonomických sankcií voči Kosovu. To, čo môžeme urobiť – a čo Európsky parlament musí urobiť ako svoju povinnosť – je naďalej investovať do európskej perspektívy pre celý región, a zahrnúť do nej aj Srbsko.

Annemie Neyts-Uyttebroeck, v mene skupiny ALDE. - (NL) Vážený pán predsedajúci, vážený pán úradujúci predseda Rady, vážený pán komisár, každá krajina, ktorá sa vytvorí osamostatnením od existujúcej krajiny, poškodzuje územnú celistvosť pôvodnej krajiny a jednostranne mení medzinárodný právny poriadok. Moja krajina je tiež jedným z týchto príkladov: bola založená v roku 1830 tým, že sa osamostatnila od štátu, ktorý

bol vytvorený v roku 1815 Viedenským kongresom. Existencia Belgicka bola veľmi rýchlo uznaná na Londýnskej konferencii, na ktorej sa zúčastnili Spojené kráľovstvo, Prusko, Rusko, Rakúsko a Francúzsko. Avšak Holandsko, od ktorého sme sa osamostatnili, čakalo celých deväť rokov, kým uznalo Belgicko ako štát.

Chcela som to povedať aj srbskému ministrovi zahraničných vecí, ak by bol ochotný si to vypočuť. Nestalo sa tak, keďže srbský minister zopakoval známe stanovisko Srbska *ad nauseam*, bez toho, aby čo i len pripustil, že existujú aj opačné náhľady na danú situáciu. Jediným pozitívnym zábleskom svetla bolo jeho jednoznačné vyjadrenie, že Srbsko nepoužije žiadnu formu násilia, vydierania alebo zastrašovania.

Teraz sa všetci musíme začať zaoberať budúcnosťou – budúcnosťou Srbska, Kosova a celého regiónu. Európska únia doteraz minula v Kosove 3 miliardy EUR. K nim sa v nasledujúcich 16 mesiacoch pridá ďalších 200 miliónov EUR, to však nebude stačiť.

Musíme čo najskôr pristúpiť k zjednodušeniu vízového styku so Srbskom a všetkými ďalšími krajinami západného Balkánu, ako k neodkladnej záležitosti, aby sa nám podarilo normalizovať vzťahy medzi obyvateľmi týchto krajín a našimi obyvateľmi.

Konrad Szymański, v mene skupiny UEN. - (PL) Vážený pán predsedajúci, uznaním nezávislosti Kosova sme na seba zobrali nesmiernu zodpovednosť. Zodpovednosť za udržanie mieru a za budovanie štátnych inštitúcií v Kosove. Neexistuje žiadny scenár, ktorý by umožňoval rýchle stiahnutie medzinárodných síl. Každé riešenie, či už ponechanie Kosova v Srbsku, alebo podpora jeho nezávislosti, so sebou prináša riziko konfliktov a etnického napätia.

Srbi si musia uvedomiť, že neexistuje návrat k situácii pred rokom 1999. Snahy o destabilizáciu im len prinášajú straty. Srbsko môže získať podporu svojich nárokov v oblasti kultúrnych a spoločenských práv iba jediným spôsobom – konštruktívnou spoluprácou v danom regióne. Neúspech kosovskej nezávislosti by znamenal návrat k myšlienke veľkého Albánska, a to by nevyhnutne znamenalo vojnu. Táto vojna by znamenala politické straty, ktoré by v prvom rade utrpelo Srbsko. Preto je tento štát zodpovedný za vyhnutie sa tomuto scenáru a za stabilizáciu situácie v regióne.

Joost Legendijk, v mene skupiny Verts/ALE. - (NL) Vážený pán predsedajúci, som veľmi rád, že som bol minulú nedeľu prítomný v Prishtine, keď tam bola veľmi dôstojným spôsobom vyhlásená nezávislosť. To, čo sa tam minulú nedeľu odohralo, bol neodvratný dôsledok toho, čo sa dialo v rokoch 1998 a 1999, kedy bolo zavraždených viac ako 10 000 Kosovčanov a stovky tisíc ich muselo zutekať. Mohla sa Prishtina vrátiť späť pod správu Belehradu? Nie. Bolo prešľapovanie na mieste po deviatich rokoch čoraz viac nezákonnej a neúčinnnej správy OSN jednou z možností? Nie. Bol by dohodnutý kompromis medzi Prishtinou a Belehradom lepšou možnosťou? Áno. Bolo by schválenie zo strany Bezpečnostnej rady lepšou možnosťou? Áno. Existovali snahy o toto schválenie? Áno. Existovala nejaká šanca na úspech? Nie, predovšetkým pre jej marenie zo strany Ruska.

Skutočne dúfam, že po eufórii posledných niekoľkých dní sa Kosovčania rýchlo chopia svojich zodpovedností, pretože sú to oni, kto teraz stojí za kormidlom. Po odchode OSN a príchode misie EÚ sú to práve Kosovčania, ktorí musia dokázať, že dobré vzťahy s menšinami neexistujú len na papieri a že sú schopní zachrániť hospodárstvo. Je pravda, že Európske únia je v súčasnosti rozdelená v otázke uznania nezávislosti Kosova. Táto situácia bude trvať niekoľko mesiacov a potom zanikne. To, na čom sa členské štáty jednomyselne zhodujú, je fakt, že budúcnosť Kosova je v Európskej únii. Rýchlosť, akou sa bude Kosovo približovať k EÚ, však bude závisieť aj od srbského stanoviska.

Vo Výbore pre zahraničné veci sme mohli byť len nedávno svedkami toho, aký nazlostený je srbský minister zahraničných vecí a aký agresívny bol jeho postoj. Chvíľu potrvá, kým sa to zmení. Úprimne povedané, celkom tomuto postojovi rozumiem, pravda, ak tento odpor zostane v nenásilnej rovine. Keď ustúpi hnev, skutočne verím, že preváži zdravý rozum. Je pravda, že osamostatnenie Kosova bolo neodvratné. Pravdou je však aj to, že rovnako neodvratná je aj budúcnosť Srbska v Európskej únii. K tomu, aby sa to dosiahlo, je niekedy potrebné, aby sa človek prekonal. Prajem k tomu Kosovčanom a Srbom veľa odvahy.

Francis Wurtz, v mene skupiny GUE/NGL. - (FR) Vážený pán predsedajúci, je ťažké necítiť veľký nepokoj v súvislosti do zodpovednosťami, ktoré na seba prevzala Európska únia a jej členské štáty vo veci Kosova.

Po prvé, Európska únia sa v zásade pokúša prispieť k lepšiemu riadeniu sveta. S cieľom dosiahnuť tento stav však niektoré členské štáty, svojou podporou jednostranného vyhlásenia nezávislosti provinciou zvrchovaného štátu a člena OSN, nebezpečne oslabili, alebo sa chytajú oslabiť, budúcu dôveryhodnosť medzinárodného

práva. Nech sa už o prípade *sui generis* tvrdí čokoľvek (pretože neexistuje jeho právna úprava), hlavné mocnosti EÚ týmto stavajú mocenské vzťahy nad zákon, čím otvorili Pandorinu skrinku. To je vážna vec.

Po druhé, hrozí, že toto jednostranné uznanie nezávislosti bude v rozpore so stanovenými cieľmi EÚ pre Balkán. Namiesto zmierňovania nacionalizmu ho ešte viac podporí. Okrem toho EÚ stratila všetky sympatie srbských obyvateľov, bez ktorých je akákoľvek regionálna politika v tejto časti Európy nemožná. Teraz náhodou nemám na mysli tú časť obyvateľstva, ktorá by si želala Miloševićov návrat, ale tých, ktorí boli proti nemu, a ktorí sú teraz vo väčšine. Čo sa týka samotných kosovských Albáncov, bude EÚ schopná naplniť ich očakávania potom, čo ich takým výrazným spôsobom podporila? Je to otázka, ktorú sa má cenu pýtať, a ktorá je tretím dôvodom môjho nepokoja, ktorý pociťujem odo dňa osláv v Kosove.

Nová výzva, ktorú si pred seba Európska únia práve postavila, vyráza dych. Stojíme v prvej línii a kráčať smerom k novému protektorátu, aj keď nebola poskytnutá žiadna uspokojivá analýza dôvodov neúspechu predchádzajúceho protektorátu: hrubý domáci produkt Kosova je rovnaký ako HDP Rwandy, polovica jeho aktívneho obyvateľstva je nezamestnaná, žije v ňom viac ako 200 000 utečencov a bezdomovcov a, aj napriek medzinárodnej pomoci vo výške 2 miliárd EUR a prítomnosti 17 000 jednotiek NATO, násilie voči menšinám neustále narastá. EULEX nevyrieši všetky tieto problémy.

Aký komplexný a trvalý výhľad môže Európska únia ponúknuť Kosovčanom a ďalším obyvateľom Balkánu – výhľad, ktorý by stabilizoval situáciu na danom mieste bez toho, aby ju destabilizoval na inom? Členstvo? V akom časovom horizonte? Za akých podmienok? S akou mierou pravdepodobnosti, že sa podarí zabezpečiť jednomyselný súhlas všetkých 27 členských štátov? To nikto nevie.

Moja skupina rozhodne nemôže súhlasiť s touto krátkodobou samolúboťou hlavných európskych vodcov.

(potlesk)

Bastiaan Belder, v mene skupiny IND/DEM. - (NL) Vážený pán predsedajúci, osobitný zástupca EÚ v Kosove a plánovaný budúci medzinárodný civilný zástupca, môj krajan Pieter Feith, poskytol veľmi inšpiratívny rozhovor v holandskej tlači o zložitej úlohe, ktorá pred ním stojí v Kosovo Polje.

Jedna časť jeho rozhovoru ma však trochu zmiatla. Na priamu otázku, ktorý z vonkajších subjektov má v Kosove najvyššie slovo – či je to bývalý francúzsky generál Yves de Kermabon, ktorý má viesť európsku misiu pre právny štát v Kosove, alebo či je to on sám – pán Feith odpovedal: „V politických záležitostiach radím ja francúzskemu veliteľovi“. Keďže Rada je na oplátku zase nadradeným orgánom pána Feitha, chcel by som sa pána Rupela, ktorý tu zastupuje túto inštitúciu, opýtať, ako presne v súčasnosti prebieha proces prijímania rozhodnutí v Kosove. Ako vyzerá situácia s ohľadom na medzinárodné mocenské vzťahy? To všetko je veľmi dôležité pre budúcnosť.

Na záver by som sa chcel s vami podeliť o znepokojivý výrok kosovského policajného dôstojníka: „Srbom a Albáncom sa podarilo dosiahnuť dohodu na poli kriminality. Medzi organizáciami srbskej a albánskej mafie prebieha výborná vzájomná spolupráca, ktorá trvá už roky.“ Úprimne verím, že vďaka európskej misii v Kosove bude musieť táto nemorálna albánsko-srbská spolupráca ustúpiť slušnému medzietnickému spolunažívaniu, pretože len a len toto spolunažívanie otvorí pre Kosovo európsku budúcnosť, ktorú mu všetci želáme.

Slavi Binev (NI). - (BG) Vážený pán predsedajúci, vážené kolegyně, vážení kolegovia! My, poslanci Európskeho parlamentu za stranu Ataka Dimitar Stoyanov, Desislav Chukolov a ja, Slavi Binev, vyhlasujeme náš rozhodný nesúhlas s nezávislosťou Kosova, ktorá bola vyhlásená dňa 17. februára 2008. Tento jednostranný secesionistický akt vytvára neprípustný precedens v medzinárodných vzťahoch. Ako poslanci Európskeho parlamentu sa domnievame, že kosovské regionálne zhromaždenie nemá žiadne právomoci, ktoré by mu umožňovali vyhlásiť nezávislosť, a z toho dôvodu považujeme separatistickú vládu, ktorú tvoria usvedčení obchodníci s drogami a vojnoví zločinci, za nezákonnú.

Uznanie nezávislosti Kosova jednotlivými členskými štátmi, alebo Európskou úniou ako celkom, by sa rovnalo udeleniu amnestie pre vodcov albánskych teroristov, ktorí počas posledných niekoľkých rokov vykonávali etnické čistky vo všetkých nealbánskych komunitách v danom regióne. Vyjadrujeme svoj veľký odpor a pobúrenie nad tým, že etnické čistky a ničenie stoviek stredovekých ortodoxných kostolov v Metochii, Kosove, sa diali pred očami medzinárodných bezpečnostných síl NATO a OSN. Majúc na pamäti zločiny, ktoré boli spáchané, rezolútne odmietame umelé vytvorenie nového moslimského štátu, ktorého jediným skutočným cieľom je slúžiť ako odrazový mostík pre obchodovanie so zbraňami, drogami a ľuďmi so západnou Európou.

Ako zástupcovia bulharských občanov v Európskej únii vyzývame jej inštitúcie, aby sa zdržali uznania Kosova ako nezávislého štátu a aby namiesto toho rešpektovali existujúce uznesenia Bezpečnostnej rady OSN. Okrem toho vyzývame Bezpečnostnú radu, aby podnikla rozhodné kroky na zachovanie status quo a prekonanie secesionistických tendencií v mene politickej stability na Balkánskom polostrove.

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra (PPE-DE). - (ES) Vážený pán predsedajúci, deň 18. február, kedy sa uskutočnilo stretnutie Rady ministrov, nevojde do histórie Európskej únie ako veľmi slávny dátum. Namiesto snahy dosiahnuť spoločné riešenie v rámci dvadsaťsedmičky bol horúci zemiak rozhodnutia o uznaní nezávislosti Kosova hodený na jednotlivé členské štáty.

Je veľkým sklamaním, že vždy, keď musíme prijať rozhodnutie o citlivej otázke v srdci nášho kontinentu, ktorá ovplyvňuje dôležité zásady, ako napríklad nedotknuteľnosť hraníc, nie sme schopní prehovoriť jedným hlasom. Aby sa veci ešte viac skomplikovali, závery Rady sa odvolávajú na medzinárodnú legálnosť.

Je pravda, že Parlament, rovnako ako iné orgány Európskej únie, schválil Ahtisaariho plán, nie však ako biano šek, ale s vedomím, že tento plán schválil aj Bezpečnostná rada OSN. To sa však očividne nestalo, a je z toho potrebné vyvodit určité závery. Prvým je ten, že bolo povedané, že tento prípad nebude tvoriť precedens, pretože ide o prípad sui generis, ako to spomenul vo svojom prejave aj pán Wurtz.

Potrebujeme sa sami seba opýtať, či sme alebo nie sme Spoločenstvom, ktoré je založené na zákone. Nemôžeme ním totiž byť, ak sa budeme správať „à la Carte“. Je totiž jasné, že tento prípad vytvorí precedens. Prehliadanie medzinárodného práva nie je zadarmo a prináša so sebou, bohužiaľ, aj isté následky.

Po druhé, pán predsedajúci, ako dlho budeme žiť s Bezpečnostnou radou OSN, v ktorej existuje anachronistické právo veta pre víťazov druhej svetovej vojny, ktoré je zakotvené v Charte OSN podpísanej v roku 1945 v San Franciscu? Toto nie je spôsob, ako vytvoriť svetový poriadok alebo vykonávať spravodlivý a účinný multilateralizmus.

Po tretie, pán predsedajúci, buď sa Európska únia už raz a navždy poučí, že naša sila je v jednote a štiepenie je našou slabou stránkou, alebo sa budeme musieť vzdať nášho zámeru stať sa medzinárodným vodcom v tomto globalizovanom svete a zmieriť sa s myšlienkou, že sa z nás stane to, čo o nás napísal *The Economist*: najprosperujúcejší región tretieho sveta v 21. storočí.

Hannes Swoboda (PSE). - (DE) Vážený pán predsedajúci, vážený pán úradujúci predseda Rady, vážené dámy, vážení páni, dobre rozumiem radosti a nadšeniu kosovských Albáncov z ich získanej slobody a nezávislosti. Zároveň však viem pochopiť aj zdesenie a smútok mnohých Srbov v Kosove a, samozrejme, aj v samotnom Srbsku. Bohužiaľ, nepodarilo sa nájsť žiadne iné riešenie, s ktorým by súhlasili obe strany. Miloševićov režim dosiahol všetko možné, len nie integráciu obyvateľstva a úctu voči kosovským Albáncom.

Z toho dôvodu vítam rozhodnutie Európskej únie zriadiť misiu EULEX. Chcel by som túto príležitosť využiť aj na vyslovenie svojho úprimného poďakovania ministrom zahraničných vecí, pánovi Rupelovi, za jeho snahu dosiahnuť dohodu v rámci Rady v tejto zložitej otázke. Ide o veľmi pozitívnu snahu, ktorú je treba patrične oceniť. Ani všetka pomoc, ktorá teraz začne prichádzať do Kosova z Európy však nebude nič platná, ak Kosovo samo neprijme väčšinový záväzok vytvoriť multietnickú spoločnosť podľa európskeho vzoru.

Na základe toho, čo som mohol počas posledných dní vidieť, vrátane správania ministerského predsedu Hashima Thaciho, môžem povedať, že väčšina týchto udalostí je povzbudzujúca a vyvoláva vo mne nádej, že táto multietnická spoločnosť je pevne zakorenená v myšliach tých, ktorí nesú zodpovednosť za túto krajinu.

V nadchádzajúcich dňoch budeme svedkami niekoľkých demonštrácií, predovšetkým v Srbsku. Mali by sme zachovať trpezlivosť. Mali by sme smerom k Srbsku natiahnúť ruky. Mali by sme pochopiť, že tam teraz vládne akýsi spoločný pocit straty a mali by sme, predovšetkým, oceniť to, čo povedal pán Jeremič v parlamentnom výbore v súvislosti so zrieknutím sa násilia a bojkotov. To je ten základný prvok a tiež základ pre budúce diskusie so Srbskom. Chceme správať Srbsko na ceste k pripojeniu sa k Európskej únii. Toto rozhodnutie sa však musí prijať v Belehrade. My toto rozhodnutie za Srbsko urobiť nemôžeme.

Som si plne vedomý situácie v Kosove. Je to miesto spolunažívania mnohých ľudí. Možno, že v súčasnosti sú jeden voči druhému popudení, ja sa však nazdávam, že v budúcnosti môžu držať spolu a pracovať jeden vedľa druhého. Toto spolunažívanie musí byť cieľom našich politík, vrátane našich politík tu, v Európskej únii a v Európskom parlamente.

(potlesk)

Jelko Kacin (ALDE). - (SL) Vážený pán predsedajúci, vážený pán komisár, vážený pán minister, situácia v Kosove je celkom umiernená, svojim spôsobom je dokonca príkladná a sľubná, s výnimkou severu, kde žijú Srbi. Jednotliví Srbi sa dopúšťajú činov podpaľačstva, čo samozrejme nie je správne. Vyhlásenie nezávislosti v kosovskom zhromaždení bolo dôstojné, rešpektujúce všetkých obyvateľov žijúcich v danom regióne, a prebehlo v duchu, ktorý by mal byť príkladom pre budúcnosť. Obyvatelia Kosova si zaslúžili našu dôveru, a my im musíme dôverovať, pretože robia rozhodnutia o svojej budúcnosti. Úprimne si želajú, aby sa ich budúcnosť už čoskoro stala budúcnosťou, v ktorej budú súčasťou Európy.

Ako spravodajca pre Srbsko som privítal jeho uvážlivý postup, ktorý nezaviedol žiadne ekonomické sankcie voči Kosovu. V tejto veľmi emotívnej dobe pre Srbsko viem celkom dobre pochopiť hrubé a výhražné výroky niektorých politikov. Ich kroky však musia byť rozumné a musia odrážať európske hodnoty. Kosovu by mal jeho nezávislý status umožniť získať prístup k zdrojom Medzinárodného menového fondu a k zahraničným investíciám, ktoré by mu pomohli k ďalšiemu rozvoju.

Je dôležité posilniť obchodné vzťahy medzi Kosovom a Srbskom, pretože sa tým stimuluje hospodársky rast a prispeje to k jeho európskej integrácii. Iba štáty môžu byť členmi Európskej únie a Kosovo sa stalo štátom.

Teraz už aj Srbi žijúci v Kosove majú európsku perspektívu. Aj Srbsko by malo čo najskôr začať napredovať a obnoviť a zintenzívniť svoje úsilie v súvislosti so svojou európskou perspektívou. Vládne pracovné skupiny teraz musia pracovať ešte tvrdšie. Mali by pripraviť ďalšie kroky pre Srbsko, pre jeho hospodárstvo a jeho obyvateľov, ktoré by ich priblížili k Európskej únii, pretože presne to si tamojší občania nesmierne želajú. Útoky na veľvyslanectvá členských štátov Európskej únie v Belehrade nepredstavujú cestu, ktorá vedie do Európskej únie, a nebola to ani predstava väčšiny Srbov.

Teraz, keď sa srbskí veľvyslanci v krajinách, ktoré uznali nezávislosť Kosova, dočasne vracajú domov, by sa ich predstavitelia mali aktívnejšie zapojiť do vysvetľovania krokov, ktoré Srbsko robí na ceste do Európskej únie. Neexistuje žiadna cesta späť, jediná cesta, ktorou sa dá v budúcnosti uberať, je cesta smerujúca do Európskej únie.

Moje záverečné slová patria pánovi ministrovi Samardžičovi. Podpaľačstvo je nezákonné všade na svete. V poslednom desaťročí bolo vypálených až príliš veľa dedín. Srbi v Kosove by mali dostať možnosť zapojiť sa a podieľať sa na rozhodovacom procese v novej a nezávislej krajine. Dúfam, že Belehrad vydá jasnú výzvu na účasť. To je to, čo si zaslúžia Srbi aj Albánci. To je to, čo si zaslúži celý región západného Balkánu a Európska únia.

Hanna Foltyn-Kubicka (UEN). - (PL) Vážený pán predsedajúci, jednostranné vyhlásenie nezávislosti Kosova stavia medzinárodné spoločenstvo a, predovšetkým, Európsku úniu pred veľmi zložitú a zodpovednú úlohu. Táto udalosť výrazným spôsobom skomplikovala situáciu v členských štátoch aj v štátoch, s ktorými Európska únia spolupracuje a posilňuje svoje väzby, medzi ktoré patria napríklad Ukrajina a Gruzínsko. Nedávne demonštratívne stretnutie medzi ministrom zahraničných vecí Ruskej federácie Sergejom Lavrovom a vedúci osobnosťami Abcházska a Južného Osetska, dvoma rebelskými republikami, ktoré sa nachádzajú na území Gruzínska, je predzvesťou možného správania zo strany ruskej vlády. Ešte pred vyhlásením kosovskej nezávislosti Kremlin varoval, že bude jej uznanie považovať za precedens, ktorý bude následne používať vo vzťahu k separatistickým režimom, ktoré sú lojálne voči Rusku. Nie bezdôvodne je Balkán považovaný za jeden z najvýbušnejších bodov na planéte.

Vyhlásenie nezávislosti preto môže spôsobiť nestabilitu napríklad v Bosne a Hercegovine, od ktorej sa budú môcť chcieť odčleniť provincie obývané Srbmi. Vzniknutá situácia si vyžaduje od medzinárodného spoločenstva obzvlášť dobre premyslené a zodpovedné rozhodnutia, ktorých výsledkom bude mier a pokoj.

Bart Staes (Verts/ALE). - (NL) Vážený pán predsedajúci, vyhlásenie nezávislosti Kosova kosovským parlamentom, ktoré sa uskutočnilo minulú nedeľu, bolo neodvratné a predstavovalo jednu z posledných etáp rozpadu bývalej Juhoslávie. Každý, kto pozná situáciu v danej oblasti, vie, že Kosovo sa po deviatich rokoch správy pod dohľadom OSN a po dvadsiatich rokoch diskriminácie pred touto správou nemohlo jednoducho vrátiť späť a byť znova súčasťou Srbska. V tejto súvislosti je vyhlásenie nezávislosti celkom prirodzeným procesom. Okrem toho sa toto vyhlásenie odohralo pokojne, rozvážne, bez emócií a s plným rešpektovaním Ahtisaariho plánu zo strany kosovského parlamentu. Ministerský predseda Kosova ubezpečil medzinárodné spoločenstvo veľmi konkrétne, že Kosovo bude v plnej miere ochraňovať a dodržiavať práva menšín. Mimochodom, mohol by som svojim kolegom poslancom pripomenúť, že všetky menšinové skupiny v Kosove aktívne podporujú jeho nezávislosť? Jedine Srbi, so svojou nekompromisnosťou a urazenou hrdosťou, sú proti. V tomto zmysle bol prejav srbského ministra zahraničných vecí veľmi nešťastný.

Žiadna z týchto skutočností však neuberá z faktu, že budúcnosť Srbska aj Kosova je stále v Európskej únii. Teším sa na to s veľkým nadšením.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL). - (EL) Vážený pán predsedajúci, odvolávanie sa na medzinárodné právo, zásady OSN a Helsinský záverečný akt zo strany Rady a Komisie je skutočne ironické a provokatívne. Rada a Komisia, tým že uznali nezávislosť Kosova, dnes všetky tieto dokumenty porušujú, a spoločne s nimi aj uznesenie Bezpečnostnej rady OSN č. 1244 z roku 1999, na základe ktorej je Kosovo súčasťou srbského územia.

Ide o evidentné prekresľovanie hraníc, ktoré bolo presadené a zosnované Spojenými štátmi, a na ktorom spolupracovala aj samotná Európska únia. Zastavte toto pokrytectvo! Už dva roky diskutujete o tom, ako sa Kosovo stane nezávislé a ako tam Európska únia vyšle svoje jednotky, aby ochraňovali jej záujmy v danom regióne.

Myslím si, že situácia je nesmierne vážna. Jej dôsledkom bude to, že sa v krátkom čase vytvoria nové body napätia a nestability na Balkáne a na celom svete, pretože bude slúžiť ako nový precedens. Vaša imperialistická dogma v podobe „rozdeľuj a panuj“ je dobre známa. Existujú plány na rozdelenie mnohých krajín vo svete, aby ste ich následne mohli kontrolovať.

Myslím si, že obyvatelia Balkánu a kosovskí obyvatelia albánskeho pôvodu sa ocitnú pred novou búrkou, ktorá vznikne v dôsledku stretov záujmov medzi Spojenými štátmi, Európskou úniou a Ruskom.

To je aj dôvod nášho nesúhlasu. Sme presvedčení, že vlády by nemali uznať nezávislosť tohto „štátu“, ktorý sa v budúcnosti stane protektorátom, a domnievame sa, že obyvatelia Balkánu a Európy by to nemali dovoliť.

Georgios Georgiou (IND/DEM). - (EL) Vážený pán predsedajúci, kedykoľvek sa moc zákona prikloní na stranu silnejšieho, výsledkom je utrpenie.

Jedine v prípade Kosova sme mohli byť svedkami toho, ako sa veci diali rýchlou svetla. Počas 40 rokov môjho pôsobenia v diplomacii som ešte nezažil takú rýchlosť, nielen v procese vyhlásenia nezávislosti, ale tiež v procese uznania tejto nezávislosti zo strany niektorých európskych štátov.

To, čo však tieto štáty v skutočnosti uznali, nie je nezávislosť Kosova, ale Pandorina skrinka. Ja sám som sa ešte nikdy nestretol s takou zvláštnou situáciou. Kosovo samo osebe nie je prípadom sui generis, ale zriadenie vojenskej základne v Kosove, takým prípadom je.

V každom prípade sa domnievam, že sme zišli zo správnej cesty. V tomto Parlamente, pred očami poslancov Európskeho parlamentu, ktorí tu zastupujú demokratické vlády v Európe, demokratické strany a demokratické cítenie, som počul z úst niektorých z nás tvrdenia: „Viete, zasiahli sme, aby sme vyriešili problém, ktorý sa nepodarilo vyriešiť pánovi Ahtisaarimu.“ Kto sme my? Sme odvolacím orgánom? Je tento parlament odvolacím súdom?

Namiesto toho, aby sme sa strachovali o to, čo sa zajtra bude diať v Kosove, by bolo lepšie, pán predsedajúci, keby sme sa zamysleli nad tým, čo sa stane, keď sa týmto urážlivým a arogantným spôsobom poruší status OSN.

Jana Bobošíková (NI). - (CS) Som presvedčená, že naša otázka dnes už neznie, či máme alebo nemáme uznať nezávislosť Kosova. Otázka znie, ako udržať politickú a bezpečnostnú situáciu v regióne, v ktorom vládne atmosféra etnickej nenávisti a strachu a kde je 40 % nezamestnanosť.

Nezávislosť Kosova prichádza paradoxne v dobe, kedy európske krajiny smerujú k politickému federalizmu. Balkánska realita však jasne odráža fakt, že politika Európskej únie jednoducho neponúka riešenie, ktoré by viedlo k zachovaniu celistvosti štátu a zároveň k pokojnému spolunažívaniu všetkých etnických a náboženských entít.

V tomto ohľade znie pomenovanie tohto roku rokom multikultúrneho dialógu takmer ako výsmech.

Dámy a páni, pred rokmi Spojené štáty a Európska únia spoločne vyhlásili, že neuznajú kosovskú nezávislosť. Teraz však nielen Spojené štáty, ale aj mnoho členských štátov Únie uznali nezávislosť Kosova. Je teda jasné, že proces profilovania národnostných entít existuje a bude existovať, nie je celosvetovo zvládnutý a smeruje ku prerušeniu alebo narušeniu vzťahov s pôvodným štátom. Preto môže byť našim cieľom len jediné: snažiť sa zabrániť krviprelievaniu.

Bernd Posselt (PPE-DE). - (DE) Vážený pán predsedajúci, vážený pán úradujúci predseda Rady, moje myšlienky sa nezadržateľne vracajú o 17 rokov späť, kedy Slovinsko vyhlásilo svoju nezávislosť. Ministrom zahraničných vecí bol vtedy Dimitrij Rupel. Väčšina významných krajín v OSN a EÚ a väčšina členských štátov Európskej únie sa v tom čase zdráhala uznať nezávislosť Slovinska. Minister zahraničných vecí jedného z veľkých členských štátov Európskej únie povedal, že ak by sa Slovinsko stalo nezávislé, ostatné štáty by ho držali v izolácii 50 rokov. Dnes je Slovinsko uznávanou, rešpektovanou a úspešnou krajinou, ktorá zároveň vykonáva kvalitnú prácu ako predseda Rady Európskej únie. Niektoré z výrokov, ktoré dnes v tomto Parlamente zazneli, by sa preto mali vnímať relatívne, z hľadiska ich historických súvislostí.

Teším sa, že Kosovo je teraz nezávislé, pretože po desaťročiach útlaku a po nedávnej genocíde, ktorú sa podarilo zastaviť len s medzinárodnou pomocou, majú Kosovčania konečne svoj vlastný slobodný a demokratický štát. Vyzývam Srbsko, aby si uvedomilo, že toto je tiež príležitosť pre srbských občanov pohnúť sa dopredu, smerom k svojej európskej budúcnosti, a zanechať za sebou bremeno minulosti. V takom prípade sa však musí vzdať násilia! Srbský minister pre Kosovo v takom prípade nemôže privítať fakt, že boli na hraniciach s Kosovom podniknuté útoky na jednotky OSN. Nie je vhodné obviňovať demokraticky zvolených vedúcich predstaviteľov Kosova z velezrady, namiesto toho, aby sa s týmito obeťami genocídy začal vytvárať susedský dialóg.

Jasnejšie to už neviem povedať: je neprijateľné, aby biskup Artemije, ktorý je predstaviteľom ortodoxnej cirkvi, vyzýval na vojnu. Je to jednoducho neprijateľné! Jednu vec musíme povedať jasne: my, Európska únia, musíme pomôcť Srbsku na jeho ceste smerom k Európe, Srbsko však musí tiež zohrať svoju úlohu pri vytváraní pokojnej, dobrej a susedskej atmosféry. Tri štvrtiny poslancov tohto Parlamentu boli a sú za nezávislosť Kosova, preto nie je možné povedať, že Európska únia je rozdelená, a ja som rád, že teraz vstupujeme do európskej budúcnosti, ktorá priniesie prosperitu pre celý náš región.

(potlesk)

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). - (HU) Vážený pán predsedajúci, to, že vyhlásenie nezávislosti Kosova je neodvratné, bol fakt, ktorý sa stával čoraz jasnejší. Naším prvotným cieľom je zaistiť úspešné vyriešenie situácie v Kosove, aby sme zabezpečili stabilitu v regióne, upevnili príslušnú pozíciu Európskej únie a vytvorili protektorát EÚ, avšak bez toho, aby sme na seba prevzali úlohu vládatára.

Na jednej strane viem pochopiť bolesť Srbov: moja krajina stratila po prvej svetovej vojne 60 % svojho územia. Srbsko stráca takmer jednu pätinu svojho územia. Pre každý národ je tragédiu stratiť kolísku svojej histórie, štátnosti a náboženstva. Na druhej strane je faktom, že Srbsko už dávno stratilo všetky morálne práva, ktoré malo voči Kosovu, pretože srbskej vláde sa nepodarilo poskytnúť vhodnú vlasť albánskej komunite, ktorá tam žila.

Sme presvedčení, že diplomatická odpoveď zo strany Srbska neohrozí integráciu tejto krajiny do Európskej únie. Musíme Srbsku pomôcť vyrovnať sa so svojou stratou tak, že urýchlíme jeho konvergenciu s Európskou úniou. Je dôležité ponúkať gestá a vysilať pozitívne signály. Z toho dôvodu je nesmierne dôležité, aby Európska únia prijala jasný akčný plán na zmiernenie vízových požiadaviek pre Srbsko a ďalšie krajiny západného Balkánu. Pokúsme sa urýchlíť integráciu Srbska bez toho, aby sme v akomkoľvek ohľade zmiernili naše požiadavky.

Je pochopiteľné, že niektoré členské štáty Európskej únie majú svoje výhrady. Viem sa vžiť do obáv Cyprusu a Španielska, pretože sú oprávnené, som však zaskočený obavami, ktoré vyslovila rumunská a slovenská politická elita. Nikto neohrozuje integráciu týchto krajín. Separácia a jednostranné vyhlásenia nezávislosti nesmú v budúcnosti vytvoriť precedens pre Európsku úniu. Na druhej strane, vykonávanie Ahtisaariho plánu, ktorý poskytuje bezpečný režim pre menšiny, môže vytvoriť pozitívny precedens, ktorý by Európa mohla v budúcnosti nasledovať v súvislosti s ochranou menšín. Ďakujem za vašu pozornosť.

István Szent-Iványi (ALDE). - (HU) Vážený pán predsedajúci, vážený pán minister zahraničných vecí, vyhlásenie nezávislosti Kosova a naše uznanie tejto nezávislosti sa nerovná voľbe menšieho zla. Je to jediný vhodný krok, ktorý v súčasnej situácii môžeme podniknúť.

Rokovania, bohužiaľ, nepriniesli žiadne výsledky a pretrvávajúci neúspech v otázke dosiahnutia dohody o statuse Kosova neustále destabilizoval celý región. Neexistoval žiadny iný spôsob vyriešenia tejto situácie než ten, ktorý sa odohral minulý týždeň – definitívne vyriešenie otázky kosovského statusu a uznanie kosovskej nezávislosti.

Privítali sme skutočnosť, že výrazná väčšina kosovského parlamentu hlasovala za Ahtisaariho plán. Očakávame, že Kosovo teraz premení ustanovenia Ahtisaariho plánu na konkrétne kroky, a že bude prikladať zvláštny dôraz ustanoveniam, ktoré sa týkajú ochrany menšín. Ahtisaariho plán predstavuje najodvážnejší európsky režim pre ochranu menšín a môže slúžiť ako vzor a príklad dobrej praxe pre celý región. Preto je nesmierne dôležité, aby sme Kosovo v tejto otázke brali na zodpovednosť.

Budúcnosť Kosova a Srbska je v Európskej integrácii. Teraz je tento cieľ pre obe tieto krajiny ľahšie dosiahnuteľný. Zbavili sa pochmúrneho a degradujúceho problému, ktorý až doteraz pohlcoval všetku kreatívnu energiu obidvoch krajín. To, či využijú túto príležitosť, bude závisieť od nich samých. Ak ju využijú, potom Kosovo aj Srbsko musia dostať všetku podporu, ktorú im Európska únia môže poskytnúť, obzvlášť v súvislosti s urýchlenným zmiernením vízových požiadaviek a poskytnutím finančnej podpory.

To, že Európska únia jednomyselne schválila mandát civilnej misie v Kosove je skutočne výborné. O to viac je však znepokojujúce, že členské štáty Európskej únie nedokázali dosiahnuť jednotnosť v otázke uznania nezávislosti Kosova. Ak Európska únia chce, aby ju na medzinárodnej politickej scéne brali vážne, potom jednoducho nesmie dopustiť, aby sa nepodarilo dosiahnuť konsenzus v dôležitých udalostiach, ktoré sa odohrali v susednej krajine. Preto je dôležité, aby Európska únia hovorila a konala jednotne.

Na záver by som chcel povedať, že želim Kosovu a všetkým jeho obyvateľom veľa úspechov a všetko najlepšie do budúcnosti.

Mario Borghezio (UEN). - (IT) Vážený pán predsedajúci, vážené dámy, vážení páni, výrok pána predsedu Pötteringa, že vyhlásenie nezávislosti vyjadruje vôľu kosovských obyvateľov prevziať kontrolu nad svojim osudom, je výkonom, ktorý má historickú dôležitosť.

Nezávislosť Kosova predstavuje konkrétne uplatnenie zásady na sebaurčenie v Európe, ľuďmi, ktorí sú sankcionovaní Chartou OSN. Samozrejme, mnohí z nás sú veľmi znepokojení vytvorením prvého islamského štátu v Európe, ktorý privítali všetky džihádistské médiá, napríklad aj oduševnený vodca islamského satelitného televízneho kanálu Al-Arabiya. Sme tiež znepokojení osudom, ktorý čaká srbskú ortodoxnú kresťanskú menšinu, ktorú nám pripomínajú múdre slová z Vatikánu.

Je to však – a toto by som chcel zvlášť zdôrazniť – nepochybne dôležitý právny a politický precedens. Nemá zmysel to zapierať. Tento precedens je dôležitý pre európskych občanov od Korziky po Flámsko, od Sardínie po Baskicko, od Bretónska po Occitániu, aj v našej Padánii, čo sú všetko národy, ktoré sú, bohužiaľ, bez vlastného štátu, a ktoré snívajú sen o sebaurčení a slobode. Nech žije Európa ľudu! Nech žije slobodná Padánia!

Roberto Musacchio (GUE/NGL). - (IT) Vážený pán predsedajúci, vážené dámy, vážení páni, keď niekto koná v rozpore s medzinárodným právom, Európa je rozdelená a rozštiepená.

Jednostranné kroky vytvárajú veľmi vážne precedensy. Prejav pána Borghezia, ktorý sme si mohli v tejto súvislosti práve vypočuť, je to jasným dôkazom. V tejto atmosfére, ktorá je všetko možné, len nie pokojná a ktorá je plná geopolitických porovnaní, začína narastať napätie. Európe chýba jednota, autoritatívnosť a transparentnosť. Dokonca sme sa mohli dočítať o stretnutiach, ktoré sa uskutočnili medzi vládou krajiny, ktorá v súčasnosti predsedá Európe, a administratívou Spojených štátov, na ktorých táto administratíva predložila svoje návrhy pre líniu, po ktorej by sme sa mali uberať. Nie je žiadna náhoda, že tento Parlament je dnes politicky neschopný, napriek oslavám z novej zmluvy. Jediný spôsob, ako otočiť list, je vrátiť sa späť k medzinárodnému právu, ako k nezávislej vízii, ktorá vidí celý región Balkánu v Európe, a ktorá uznáva práva celej tejto oblasti. Dúfam, že nie je príliš neskoro.

Vladimír Železný (IND/DEM). - (CS) Pokus Európskej únie o prehlásenie, že Kosovo je unikátnym prípadom, nie je nič iné, než zahanbujúcim príkladom zbožného želania. Kosovo nielenže vytvára nebezpečný precedens, ale má aj historickú predlohu. Je totiž zrkadlovým obrazom situácie v Československu a jeho nemeckej menšiny v tridsiatych rokoch minulého storočia.

Ako ironicky sa dejiny dokážu opakovať! Prvé štyri krajiny Európskej únie, ktoré spoločne prehlásili, že odštiepenú republiku uznajú, boli všetky štyri signatármi Mníchovskej zrady. Zatiaľ, čo v tej dobe, pred osemdesiatimi rokmi, Chamberlain, Daladier Mussolini a Hitler rozparcelovali Československo, dnes opäť Británia, Francúzsko, Taliansko a Nemecko uznávajú rozparcelovanie Srbska. Odrhávajú od Srbska jeho historické územie s kosovským poľom, kde sa v roku 1389 pokúsila srbská nobilita v hrdinskej bitke zastaviť postup otomanských Turkov do Európy. Tam sa zrodila srbská identita. A my teraz ako Európska únia toto historické srdce Srbska transplantujeme inam. Hanbíme sa, Mníchovčania!

Sylwester Chruszcz (NI). - (PL) Vážený pán predsedajúci, v dnešnej diskusii o srbskej provincii Kosovo by som chcel predovšetkým zaprotestovať proti nezákonným krokom albánskych orgánov, ktoré boli inšpirované Spojenými štátmi. Vo svetle rozkladu srbského štátu je reakcia Európskej únie a niektorých členských štátov doslova šokujúca. Európska únia podporuje albánskych separatistov a zároveň sa rozhodla vytvoriť misiu v Kosove, ktorá je pochybná z hľadiska medzinárodného práva a v rozpore so stanoviskom OSN. Som šokovaný, že orgány Európskej únie chcú byť jednou zo strán v tomto balkánskom konflikte, a to aj napriek tomu, že na to nemajú žiadne právo ani žiaden mandát. Akým právom sa Brusel opäť raz mieša do záležitostí zvrchovaného štátu a od základov tým porušuje medzinárodné dohody?

To, čo sa v pondelok dialo v Bruseli, mi pripomína Mníchovskú konferenciu z roku 1938. Dnes medzinárodné spoločenstvo opäť raz mlčí a dovoľuje Berlínu a Washingtonu realizovať svoje vlastné záujmy. Po prvý krát od roku 1945, v rozpore s medzinárodným právom, sa menia hranice Európy z etnických dôvodov. Domino efekt a následné konflikty previazané s krokmi albánskych separatistov sú neodvratné. Človek nepotrebuje mať veľkú predstavivosť, aby si predstavil, ako môže potenciálna nezávislosť tejto srbskej provincie podnietiť etnické nepokoje v iných častiach Európy a sveta.

Sorin Frunzäverde (PPE-DE). - (RO) Vážený pán predsedajúci, vážené dámy, vážení páni, po dvadsiatich rokoch politických a vojenských konfrontácií, po dvadsiatich rokoch významných chýb na Balkáne, sa sami seba pýtame, či kosovské riešenie, konkrétne, jednostranné vyhlásenie nezávislosti kosovskej provincie, je zákonné a príhodné.

Kosovské riešenie nie je zákonné, ani príhodné. Nie je zákonné, pretože žiadna zásada medzinárodného práva neoprávňuje na jednostranné vyhlásenie nezávislosti kosovskej provincie. Okrem toho, generálny tajomník Organizácie spojených národov sám nevedel odpovedať na otázku, ktorá mu bola nedávno položená v súvislosti s tým, či je toto riešenie zákonné alebo nezákonné a opustil tlačovú konferenciu, ktorá sa konala v sídle OSN. Príhodné nie je preto, že vytvára nebezpečný precedens. Nie pre členské štáty Európskej únie, nie pre Slovensko alebo Rumunsko, krajiny, ktoré majú emancipovanú a modernú legislatívu pre oblasť menších. Vytvára nebezpečný precedens pre Abcházsko a Južné Osetsko a, predovšetkým, pre podnesterskú oblasť, kde existujú zmrazené konflikty od doby kosovského konfliktu. V každom prípade to však vytvára nebezpečný precedens aj pre Balkán, napríklad pre Srbskú republiku, pre ďalšie regióny, ktoré sú na Balkáne obývané menšinami. A v konečnom dôsledku to tiež vytvára nebezpečný precedens pre Európsku úniu.

Často sa hovorí, že Balkán produkuje viac histórie je než schopný zvládnuť. Zdá sa, že tentoraz Balkán vyprodukoval viac histórie, než je schopná zvládnuť samotná Európska únia. Dôkazom je skutočnosť, že tu stojíme rozdelení v názore na uznanie nezávislosti kosovskej provincie.

Môžem vám povedať, že Rumunsko neuzná nezávislosť kosovskej provincie a tento národný krok podporuje aj rumunská delegácia v Európskej ľudovej strane. Dámy a páni, všetci veľmi dobre vieme, videli sme to tu, v tejto miestnosti, ako by sme mali postupovať v súvislosti so Srbskom. Jeho budúcnosť je jasná, európska. Nevieme však, ako by sme mali postupovať v prípade Kosova. Musím sa vám priznať – a dúfam, že ku mne budete v tomto zhovievaví – že samotný vízový systém, teda liberalizácia tohto vízového systému, nebude postačovať k tomu, aby sa tento región našej Európy rozvíjal.

Kristian Vigenin (PSE). - (BG) Vážený pán predsedajúci, vážený pán Rupel, vážený pán Rehn, teraz je možno príhodný čas, aby sme znova vyjadrili svoju ľútosť nad tým, že sa nepodarilo dosiahnuť žiadnu dohodu o statuse Kosova medzi Srbskom a Kosovom. Tieto rokovania však nemohli pokračovať donekonečna, keďže každá z týchto dvoch strán neustále trvala na svojom stanovisku, ktoré sa vzájomne vylučovali.

Mohli by sme vyjadriť aj svoje poľutovanie nad tým, že Srbsko a srbskí občania musia dnes zaplatiť účet za veľký srbský nacionalizmus, ktorému krajina dáva zbohom, aj keď s určitými ťažkosťami. Musíme však byť realisti a zdôrazniť, že nezávislosť Kosova, aj keď to nie je nezávislosť v plnom zmysle slova, je skutočnosťou, reálnym faktom, ktorý, samozrejme, vytvára novú kvalitu v súvislosti s prebiehajúcimi procesmi. Musíme tento fakt vziať do úvahy, pričom spory o tom, či by sme mali alebo nemali uznať jeho nezávislosť, nemenia nič na tom, že tento fakt existuje.

Nedá sa nezamyslieť na možnými dôsledkami, ktoré tento krok bude mať na stabilitu juhovýchodnej Európy. Dúfajme, že tieto dôsledky budú mať len krátkodobú povahu. Napriek tomu je dôležité, aby Európska únia podnikla niekoľko dôležitých krokov: po prvé, aby asistovala pri zriaďovaní príslušných administratívnych a vládnych štruktúr v Kosove, ďalej, aby urýchlila integráciu Srbska urýchleným podpísaním dohody o stabilizácii a pridružení, a nakoniec, aby venovala osobitnú pozornosť Macedónsku, Bosne a Hercegovine a Čiernej Hore, pretože existuje riziko, že v juhovýchodnej Európe kvôli stromu neuvidíme les.

Sarah Ludford (ALDE). – Vážený pán predsedajúci, súhlasím s tými, ktorí povedali, že skutočne neexistovala žiadna iná možnosť než nezávislosť Kosova. Európska únia sa podujala na vôbec najväčšiu civilnú misiu vo svojej histórii a bude veľmi dôležité, aby táto misia dopadla úspešne. Je to skutočne výnimočná situácia. Je dosť ťažké vysvetliť nezasväteným osobám, ako je možné, že aj napriek tomu, že nie všetky členské štáty sa dokážu zhodnúť v otázke uznania nezávislosti Kosova, všetky podporujú misiu EULEX. Veď krajina ako Španielsko prispieva svojimi ľudskými zdrojmi k tejto misii – toto je charakteristické pre Európsku úniu a pre Brusel. Táto misia však musí byť úspešná.

Súhlasím s pánom komisárom Rehnom, že odkaz vyslaný Srbsku musí znieť, že je čas obrátiť list, pričom, ako tu už spomenuli aj iní, bolo tak trochu sklamaním vypočuť si dnes popoludní prejav pán Jeremiča, srbského ministra zahraničných vecí. Viem pochopiť čerstvý charakter a určitý pocit krivdy, veci sa však musia dať rýchlo do pohybu.

Dúfam, že ministerský predseda Ťači vysvetlí svojim krajanom veľmi zrozumiteľne a jasne, že ochrana srbskej menšiny a ďalších menším v Kosove je absolútnou prioritou, pretože násilie sa nebude tolerovať. V tejto súvislosti som bola sklamaná, že srbský minister zahraničných vecí neodsúdil násilie, ktorého sa Srbi počas posledných niekoľkých rokov dopúšťali. Povedal, že Srbsko toto násilie nepodporovalo ani nepodnecovalo, nepoužil však vo svojom prejave slovo „odsudzujem“, čo bolo pre mňa sklamaním.

Nakoniec, ako to tu už povedali aj iní, dôležitou vecou bude hospodársky vývoj. V Kosove je 40 % nezamestnanosť a obrovská nezamestnanosť je tiež v Srbsku. Pohnime sa spoločne smerom k rýchlejšej integrácii do Európskej únie prostredníctvom liberalizácie vízového styku, ktorá sa, dúfam, uskutoční čo najskôr.

PRESEDÁ: PÁN BIELAN

podpredseda

Seán Ó Neachtain (UEN). - (GA) Vážený pán predsedajúci, s radosťou som privítal vyhlásenie nezávislosti Kosova, ktoré prebehlo minulú nedeľu.

Od hrozného bombardovania Kosova, ktoré sa uskutočnilo na príkaz Miloševičovho režimu, prešlo už deväť rokov. Kosovskí obyvatelia majú právo na nezávislosť, pričom udalosti posledných deviatich rokov svojim spôsobom prispeli k dosiahnutiu tejto nezávislosti. Je nesmierne dôležité, aby boli plne rešpektované občianske a politické práva srbskej menšiny, ktorá naďalej žije v Kosove.

Európska únia bude musieť pomôcť kosovskej vláde a podporiť rozvoj hospodárstva v tejto krajine, pretože úroveň nezamestnanosti v Kosove je v súčasnosti okolo 40 %, a toto číslo je potrebné znížiť.

Dúfam, že toto je nový začiatok pre Kosovo a že Európska únia v nadchádzajúcich rokoch ochotne podporí znovuvybudovanie tohto nového štátu. Dúfam tiež, že sa stane príkladom želaniam Európskej únie, aby ľudia a spoločenstvá dokázali žiť v harmónii.

Georgios Papastamkos (PPE-DE). - (EL) Vážený pán predsedajúci, Európska únia nebuduje štáty, iba ich k sebe pričleňuje. Rozdielne európske názory na kosovský problém nás nútia pripustiť, že spoločná zahraničná a bezpečnostná politika neuspela. Vnútorne konzultácie v rámci Európskej únie padli za obeť politickej sile jej členských štátov.

V článku 11 Zmluvy o Európskej únii sa uvádza, ako základná podmienka, že Európska únia bude konať v súlade so zásadami Charty Organizácie spojených národov, princípmi Záverečného helsinského aktu a cieľmi Parížskej charty, vrátane tých, ktoré pojednávajú o vonkajších hraniciach.

Keďže Európska únia je úniou zákona, ako povedal pán Salafranca, na akých základoch stojí európska právna zodpovednosť? Z akého konkrétneho právneho základu vychádzali niektoré členské štáty, keď sa dožadovali uznania (nezávislosti Kosova) na základe medzinárodného práva?

Uznesie Bezpečnostnej rady OSN č. 1244 z roku 1999 neposkytuje dostatočné opodstatnenie ani oprávnenie na tento krok. Závery Rady pre všeobecné záležitosti a vonkajšie vzťahy týkajúce sa povahy sui generis prípadu situácie v Kosove sú také, že pre tento konkrétny prípad neexistuje žiadny precedens. **Dúfam, že sa ním taký precedens nevytvorí.** Je totiž jedinečný. V záveroch Rady je osobitná zmienka o dodržiavaní základných zásad zvrchovanosti a územnej celistvosti štátov, ktoré, ako je výslovne uvedené, týmto nie sú spochybnené.

Nakoniec by som vám chcel pripomenúť, že tieto zásady tvoria jadro medzinárodného práva pre zákonom stanovené právo.

Manuel Medina Ortega (PSE). - (ES) Vážený pán predsedajúci, táto diskusia je už v pokročilom štádiu a z toho dôvodu si nemyslím, že k nej môžem ešte nejakou veľkou mierou prispieť, dokonca ani čo sa týka vášne. Myslím si však, že by sme sa mali zamerať na medzinárodné právo a medzinárodné záväzky.

Dňa 16. decembra 1991 prijali ministri Európskej únie usmernenia pre uznanie nezávislosti nových štátov vo východnej Európe a na území bývalého Sovietskeho zväzu a zároveň potvrdili rešpektovanie nedotknuteľnosti všetkých hraníc ako aj skutočnosť, že hranice je možné meniť jedine mierovou cestou prostredníctvom spoločnej dohody.

Po druhé, v uznesení Bezpečnostnej rady OSN č. 1244, na základe ktorého je Európa momentálne prítomná v Kosove, je výslovne uvedené, že sa musia rešpektovať zásady zvrchovanosti a územnej celistvosti Juhoslovanskej federatívnej republiky a ďalších krajín v tomto regióne.

Bolo spáchané porušenie medzinárodného práva, záväzkov európskych krajín a uznesení OSN. Dôsledky budú nás všetkých stáť veľmi drah.

Bogusław Rogalski (UEN). - (PL) Vážený pán predsedajúci, uznanie nezávislosti Kosova sa rovná otvoreniu Pandorinej skrinky v Európe. Je to nebezpečný precedens, ktorý je v rozpore s medzinárodným právom, predovšetkým s uzneseniami OSN, v ktorom sa jednoznačne uvádza, že Kosovo tvorí neoddeliteľnú súčasť Srbska.

Dnes sa s medzinárodným súhlasom podnikajú kroky smerujúce k rozkladu jedného z európskych štátov. Tieto slová hovorím ako poslanec Európskeho parlamentu za krajinu, ktorá už takýto rozklad počas svojej histórie zažila. S tým jednoducho nemôžeme súhlasiť. Je to nebezpečný precedens, pretože kroky Kosova pozorne sledovali, medzi inými, aj Južné Osetsko a Abcházsko, ktoré už tiež ohlásili svoj záujem odtrhnúť sa a vyhlásiť nezávislosť. A čo máme povedať v súvislosti s Cyprom, ktorý sa zo všetkých síl snaží o jednotu? Tým, že sme túto situáciu vytvorili a poskytli ju ako príklad pre Cyprus, staviame jeho obyvateľov do nejakej a dvojznačnej situácie, v ktorej nebudú môcť bojovať za jednotu svojho ostrova.

Predovšetkým je však uznanie nezávislosti Kosova, vážené dámy a páni, darom pre postupujúcu islamizáciu Európy, a domnievam sa, že to si nikto z nás neželal.

Francisco José Millán Mon (PPE-DE). - (ES) Vážený pán predsedajúci, ľudem kosovské jednostranné vyhlásenie nezávislosti. Pre Európu to nie je dobrá správa. Je to posledné ohnívko v reťazi neúspechov: neúspechu koexistovať, ktorý vyústil do krízy v roku 1999, neúspechu dosiahnuť uspokojivé riešenie zo strany zainteresovaných strán a medzinárodného spoločenstva a neúspechu Bezpečnostnej rady.

Existujú obavy, že entita, ktorej nezávislosť sa niektorí s takou rýchlou ponáhľali uznať, je ďalším neúspechom. Mala by vytvárať rámec pre demokratické a bezpečné spolunažívanie, v ktorom obyvatelia prosperujú a v ktorom sa dodržiavajú práva menšín. Mala by tiež prestať vytvárať problém pre stabilitu v danom regióne. Dámy a páni, Európska únia taktiež zlyhala, pretože sa jej nepodarilo nájsť vo svojom susedstve riešenie, ktoré by bolo v súlade s medzinárodným právom.

Európa by mala znamenať jednotu, nie rozdelenie; dohodu, nie multilateralizmus; de jure, nie de facto; integráciu, nie etnické rozdelenie. Ako Európania máme v tomto regióne dôležitú zodpovednosť. Boli sme vo väčšine v kontaktnej skupine, osobitný veľvyslanec OSN a jeho tím boli Európania, a bola to práve Európska rada, ktorá sa v decembri narýchlo rozhodla vyslať do Kosova misiu, aj keď pre tento krok neexistoval žiadny právny základ.

Chcel by som zdôrazniť, že odsek 15 marcového uznesenia Európskeho parlamentu znie takto: „Nazdáva sa, že prijatie nového uznesenia Bezpečnostnej rady OSN je tiež rozhodujúce pre budúcu účasť EÚ na vývoji v Kosove a že by sa nemala plánovať intenzívnejšia účasť EÚ, ak takéto uznesenie nebude existovať.“

Okolnosti v prípade Kosova sú jedinečné. Existujú však nezodpovední ľudia, ktorí majú v úmysle zmeniť hranice európskych štátov a používajú tento prípad ako precedens. Z toho dôvodu je potrebné opätovne zdôrazniť nedotknuteľnosť hraníc členských štátov Európskej únie.

Richard Howitt (PSE). – Vážený pán predsedajúci, som presvedčený, že vzhľadom fakty, že Kosovo už bolo protektorátom OSN, že toto riešenie podporuje aj generálny tajomník OSN a že rokovania neuspeli, predstavuje situácia v Kosove v našom svete skutočne jedinečný prípad. Tým, ktorí tvrdia, že ide o nezákonný krok, dokážem, že sa mýlia. Odsek 11a uznesenia OSN č. 1244 hovorí jednoznačne, že toto je „konečné vyrovnanie“. Odsek 7 konkrétne schvaľuje bezpečnosť zabezpečovanú „príslušnými medzinárodnými organizáciami ... použitím všetkých potrebných prostriedkov“.

Pripúšťam, že ide o test dôveryhodnosti Európskej únie, že každý neúspech v súvislosti s dodržiavaním práv srbského obyvateľstva v novom Kosove by naopak znamenal víťazstvo etnických čistiek, a že by sme mali zdôrazniť, že Srbsko a Kosovo budú rovnocennými partnermi ako budúci členovia Európskej únie.

Nedovoľme, aby sa duch Slobodana Miloševića lepil na päty tohto rozhodnutia alebo tohto Parlamentu. Nech je nezávislosť Kosova pre bývalú Juhosláviu tým, čím bol pád Berlínskeho múru pre východnú Európu: upevnením mieru, predzvesťou zmierenia a platformou pre celý región.

Alojz Peterle (PPE-DE). - (SL) Po zmenách, ktoré sa odohrali, nie je našou úlohou vysvetľovať históriu alebo rozširovať poplašné správy prejavmi o domino efekte, ale podporovať vývoj, ktorý v konečnom dôsledku dopomôže k stabilizácii regiónu a privedie ho bližšie k európskym normám a európskej perspektíve.

To, že Európska únia na seba prevzala veľkú zodpovednosť, je dôležitý fakt v tomto veľmi zložitom príbehu. Bola zjednotená v rozhodnutí o misii EULEX, ktorá má pomôcť vybudovať inštitúcie a prispieť k politickému a hospodárskemu rozvoju. Európska komisia tiež stanovila opatrenia na podporu rozvoja širšieho regiónu. Zámerom všetkých týchto krokov je zmiernenie tejto nebezpečnej situácie, ktorá neponúka žiadne východiská, a odstránenie nezvyčajného paradoxu, že časť Európy, ktorá je obklopená členskými štátmi, je protektorátom OSN.

Nie je to len moje želanie, je to aj želanie iných, aby sa zmierenie, pokoj a spolupráca, ktoré v súčasnosti charakterizujú Európsku úniu, stali tiež kľúčovými zásadami alebo základmi pre spolunažívanie s Kosovom, a rovnako aj pre vzťah medzi Srbskom a Kosovom.

V týchto náročných dňoch pre Srbsko a Kosovo, a v súlade s tým, čo som povedal skôr, by som chcel oceniť slová a kroky všetkých tých, ktorí vyjadrili svoj záväzok k mieru, umiernenosti, otvorenosti a budúcnosti.

Maria Eleni Koppa (PSE). - (EL) Vážený pán predsedajúci, čelíme situácii, ktorá môže mať ďalekosiahle dôsledky nielen pre región Balkánu, ale aj v medzinárodnom meradle. Vyhlásenia o tom, že ide o prípade sui generis, nás neospravedľujú.

Obchádzanie medzinárodného práva a jeho pravidiel je nesmierne nebezpečné. Po prvý krát sa zmenili hranice bez súhlasu zainteresovaných strán a bez súhlasu Bezpečnostnej rady.

Európa zase raz ukázala svoje rozdelenie v dôležitej otázke a zopakovala svoje chyby z minulosti. Rozsah, v akom môže vojenská jednotka o sile 2 000 vojakov zaručiť bezpečnosť a stabilitu v regióne, je tiež veľmi pochybný.

Vyhlásenie nezávislosti Kosova je teraz už faktom. Podporujeme mierové a multietnické Kosovo integrované vnútri Európskej únie. Vytvorenie cesty pre rýchle zjednotenie západného Balkánu s EÚ je jediným možným riešením tejto krízy.

Je nevyhnuté, aby sa okamžite podpísal Pakt stability a rastu, predovšetkým so Srbskom, pretože je to jediný spôsob, ako môžeme poskytnúť skutočnú podporu jeho demokratickým silám. Nakoniec by som chcela povedať, že spôsob, akým bude táto situácia zvládnutá, bude zásadným testom pre európsku zahraničnú politiku.

Charles Tannock (PPE-DE). - Vážený pán predsedajúci, neviem pochopiť náhlivosť, s ktorou sa pokúšame vyriešiť otázku Kosova, pričom obchádzame OSN a ignorujeme súčasné medzinárodné právo. Myslím si, že nová štátnosť Kosova bude zložitá, pričom Európska únia, ktorej prítomnosť v Kosove bude dlhodobá, vzhľadom na nepriateľsky naladené susedné Srbsko a výskyt organizovaného zločinu, nemá v tejto otázke žiadnu únikovú stratégiu. Uznanie nezávislosti Kosova zo strany Ruska alebo Číny, ktorí sú členmi Bezpečnostnej rady OSN, je v najbližšej budúcnosti veľmi nepravdepodobné.

Práve sa nám podarilo úspešne poraniť Srbsko, ktoré sa pokúšalo zabudnúť na Miloševića a vybudovať demokratickú budúcnosť. Strata Kosova v ňom môže vyvolať nacionalistické cítenie a nasmerovať ho smerom na Rusko, ktoré na oplátku môže uplatniť precedens kosovského prípadu na zmrazené konflikty, ktoré siahajú od podnesterskej oblasti až po Abcházsko. Je zaujímavé, že Rusko, zrejme po prvý krát v novodobej histórii, zasadne na morálny trón v medzinárodnom práve.

Viem sa vcítiť do stanoviska Cypru, ktorý sa odmietol pripojiť k väčšine členských štátov EÚ a uznať nezávislosť Kosova. Už teraz pán Talat, ktorý je vodcom takzvanej „odtrhutej severocyperskej republiky“ vyhlasuje, že Kosovo predstavuje precedens aj pre jeho územie. Len ako poznámka na okraj pre pána Howitta: rokovania OSN neuspeli ani v prípade zjednotenia Cypru, takže táto záležitosť nie je jedinečná len pre prípad Kosova.

Prekvapivé nie sú ani obavy Španielska, v súvislosti s Baskickom a Katalánskom, a Slovenska, v súvislosti s jeho maďarskou menšinou. Zaujímavé je, že aj keď Organizácia islamskej konferencie privítala nezávislé Kosovo ako svojho potenciálneho člena, Azerbajdžan, aj keď je členom Organizácie islamskej konferencie, odmietol uznať nezávislosť Kosova, pretože sa obáva vyhlásenia nezávislosti so strany Náhorného Karabachu.

Preto, nech už Spojené štáty a EÚ vyhlasujú čokoľvek o tom, že táto otázka je prípadom *sui generis*, je očividné, že nie všetky krajiny sveta s nimi súhlasia.

Laima Liucija Andrikiienė (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, chcela by som a vyjadriť k dvom veciam. Po prvé, je veľmi dôležité, že nezávislosť Kosova bola vyhlásená až potom, čo bolo Kosovo niekoľko rokov pod dohľadom medzinárodného spoločenstva a toto medzinárodné spoločenstvo ani po dlhých rokovaníach nedokázalo nájsť lepšie riešenie daného problému, než je nezávislosť Kosova.

Z toho dôvodu, vzhľadom na pokusy Ruska dať situáciu v Kosove do súvisu so situáciami v iných regiónoch Európy, ako sú napríklad podnesterská oblasť, Južné Osetsko alebo Abcházsko, nebude ťažké použiť tento fakt ako protiargument, ktorý by bol pre Moskvu nebezpečný a nevyhovujúci.

Súhlasilo by Rusko s tým, že sa stiahne z týchto území a prenechá kontrolu nad oblasťami so „zmrazenými konfliktmi“ v Európe medzinárodnému spoločenstvu? Ak áno, potom by sme my, Európska únia, mali reálnu šancu dosiahnuť dlho očakávané riešenie a malo by nás to zaujímať.

Po druhé, je všeobecne známe, že niektoré krajiny sa pokúšajú zohriať si ruky nad pahrebou každého ohniska medzinárodnej nestability. V tomto prípade to bolo Rusko, ktoré sa pod zámenkou ochrany záujmov Srbska rozhodlo hrať svoju vlastnú geopolitickú hru a tvárilo sa, že bez jeho súhlasu sa nepodarí vyriešiť žiadny svetový problém. Táto jeho poloha nie je nová ani nečakaná.

Rusko však v tejto chvíli nie je tým najdôležitejším aktérom, pretože nemá žiadnu reálnu moc zvrátiť chod udalostí v takom smere, ktorý bol pre západ neprijateľný. Napríklad budúce pokusy Kosova stať sa členom OSN nemusia byť jednoduché, Rusko však nemôže dosiahnuť žiadnu významnú izoláciu tohto štátu na medzinárodnej scéne, pretože, keďže Kosovo bolo uznané väčšinou členských štátov Európskej únie, Spojenými štátmi a niektorými ďalšími krajinami, jeho izolácia sa stane bezvýznamná.

Vítam nezávislosť Kosova a prajem jeho obyvateľom veľa šťastia pri budovaní svojho štátu.

Ioan Mircea Pașcu (PSE). – Vážený pán predsedajúci, rozdiel medzi vonkajšou činnosťou Európskej únie a ďalších medzinárodných subjektov je dodržiavanie medzinárodnej zákonnosti a rozhodnutí OSN. Obávam sa, že podporou a uznaním nezávislosti Kosova mimo súčasného rámca medzinárodnej zákonnosti a OSN sa táto charakteristická črta vonkajších činností Európskej únie stáva pochybnou, ak nie úplne neospravedliteľnou. Ostáva mi len dúfať, že nebudeme musieť ľutovať svoje rozhodnutie v otázke Kosova.

Árpád Duka-Zólyomi (PPE-DE). - (SK) Kosovo vyhlásilo nezávislosť. Nie je to prekvapenie, dalo sa to očakávať. Medzinárodná verejnosť to musí brať na vedomie. Aby v tomto regióne bol pokoj a stabilita, členské štáty EÚ musia vystupovať jednotne a maximálne podporovať vývoj v tejto krajine, a to v zmysle Ahtisaariho plánu.

Členské štáty a politici, medzi nimi aj slovenskí, ktorí neopodstatnene šíria bludy, že tento akt bude nebezpečným precedensom pre ďalšie krajiny, sú na omyle. Totiž Kosovo je ojedinelý prípad. Posúdme pôvod krvavých udalostí pred deviatimi rokmi, keď srbské vojenské sily uskutočnili genocídu na Albáncoch. Je úplne pochopiteľné, že albánska komunita nechce žiť v rámci srbskej republiky a násilné donútenie by viedlo k vojnovému konfliktu.

Veľmi dôležitou úlohou EÚ je vytvorenie spoločnosti rovnoprávných občanov tak, aby menšinové komunity mali široké práva na zachovanie a rozvoj identity a právo na vlastnú verejnú správu, čo pre srbské spoločenstvo znamená rozsiahlu autonómiu.

Elmar Brok (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, chcel by som sa vyjadriť k trom bodom. Po prvé, skutočnosť, že sa nachádzame v tejto situácii, ukazuje, že my, ako Európska únia, sme opäť raz nedokázali presadiť svoje vlastné stanovisko medzi dvoma pólmi, ktoré predstavujú Rusko a Spojené štáty.

Mojim druhým bodom je toto: musíme teraz urobiť všetko, čo je v našich silách, aby sme zabezpečili dodržiavanie menšinových a kultúrnych práv v Kosove. Z toho dôvodu odporúčam kosovskej vláde, aby v tejto oblasti vykonala početné a ďalekosiahle praktické kroky. Chcel by som sa Vám, pán úradujúci predseda Rady, poďakovať za Váš dôležitý príspevok v podobe EULEX.

Po tretie, vzhľadom na historické a kultúrne dôvody mám veľké pochopenie pre pocity, ktoré v týchto hodinách zažívajú v Srbsku. Z toho dôvodu sa nazdávam, že musíme byť trpezliví a počkať, kým si Srbsko nájde cestu do Európskej únie a musíme tento proces podporovať. Musíme však veľmi jasne vyjadriť, že násilie sa nebude tolerovať. Mali by sme aj naďalej platiť svoje finančné príspevky – v roku 2007 to bolo celkovo 187 miliónov EUR – ale len za podmienok, že veci budú napredovať mierovou cestou. Týmto spôsobom sa nám podarí vydláždziť cestu pre stabilný región.

Vytautas Landsbergis (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, Srbsko za vlády Miloševića – a dokonca aj po ňom – nasledovalo rady svojho veľkého brata, ktoré vždy viedli k jeho porážke, namiesto toho, aby zaujalo viac realistický postoj a pokúsilo sa nájsť riešenia v podobe menej bolestivého rozvodu, s tým, že neskôr dôjde k opätovnému zjednoteniu v rámci Európy. Možno, že sa tak stane teraz.

Chcel by som uviesť jednu osobitnú poznámku určenú tým, ktorí sa obávajú jednostranného výkladu medzinárodného práva, celistvosti štátov alebo zvrchovanosti územia a obyvateľstva: mali by sme pochopiť a zamyslieť sa nad faktom, že štát, ktorý sa usiluje o likvidáciu alebo vyhodenie všetkých obyvateľov, ktorí sú súčasťou iného etnika, zabíja nielen ich, ale predovšetkým svoju vlastnú zvrchovanosť – zvrchovanosť nad masovými hrobmi. Integrita cintorínov nie je prijateľným riešením. Neprijateľné sú tiež akékoľvek prirovnania k Baskicku, Quebecu alebo Abkázsku. Madrid, Ottawa, ani Tbilisi nebude týchto ľudí bombardovať a zabíjať.

Rusko je iný prípad. Rusko tiež poprelo tieto zásady svojimi činmi opakovanej genocídy a nemá žiadne právo na zvrchovanosť nad tými, ktorí ešte prežili v Čečensku, okrem stredovekého práva meča.

Adrian Severin (PSE). – Vážený pán predsedajúci, niektorí tvrdia, že keď je reč o Kosove, mali by sme odložiť bokom otázku uznania štátu a namiesto toho by sme sa mali začať zaoberať uznaním reality.

Realita je taká, že Kosovo, po svojom vyhlásení sebaurčenia, nie je nezávislé a nie je ani schopné dlhodobo existovať ako nezávislý a udržateľný štát. Bolo protektorátom a protektorátom zostane aj naďalej. Realita je taká, že Európska únia je rozdelená na takzvaných realistov a takzvaných právnych dogmatikov. Realita je taká, že tým, že Kosovo označujeme ako *sui generis*, priznávame, že medzinárodné právo je nedostatočné a neadekvátne, a z toho dôvodu hľadáme riešenie, ktoré je mimo zákona. To by nás viedlo k nahradeniu vlády zákona vládou sily. Myslím si, že to nie je cieľom, ani základnou hodnotou tejto Únie.

Luís Queiró (PPE-DE). - (PT) Najhoršou vecou, ktorá by sa následne po jednostrannom vyhlásení nezávislosti Kosova mohla stať, by bola politická slepá ulička, ktorá by nás dostala do nepríjemnej situácie pozorovateľov narastajúceho napätia. Z toho dôvodu si musíme stanoviť najnižšieho možného spoločného menovateľa pre naše budúce rozhodnutia a postupy. V tomto ohľade ma to, čo povedal úradujúci predseda Rady, veľmi nepotešilo, vzbudilo to však vo mne nádej. Musíme Kosovu pripomenúť, že cesta, ktorú si teraz vyberie, nevyhnutne ovplyvní jeho budúce vzťahy s Európskou úniou a že sme z toho dôvodu ochotní mu pomôcť. Máme tiež povinnosť – ktorá je v našom vlastnom záujme – vystrieť obe ruky smerom k Srbsku a povedať, že sme pevne presvedčení, že budúcnosť Srbska je v Európe.

Nesnažme sa dvadsať rokov po páde sovietskeho impéria vyprovokovať to, čo sa komunistom v tej dobe nepodarilo: vložiť Srbsko do výhradnej sféry Moskvy. Túto chybu nesmieme urobiť.

Jaromír Kohlíček (GUE/NGL). - (CS) Vážené dámy, vážení páni, tak sme sa teda dočkali. Áno, vy, ktorí chcete, aby bol v Spojených štátoch uznaný nezávislý Texas, vy, ktorí chcete odtrhnúť západ Rumunska ako čisto maďarské územie, vy, ktorí chcete samostatné Škótsko, Katalánsko, Baskicko, ďalšie štáty vzniknú určite aj v Latinskej Amerike a Afrike.

Kosovo nie je vraj žiadny precedens. To je však omyl. Územie, ktoré bolo za pomoci okupačných síl a za ich blahosklonného prizerania etnicky vyčistené od ôsmich národností, územie, kde dnes, vedľa drog, obchodu s bielym mäsom, päťdesiatpercentnou nezamestnanosťou a stáleho tlaku na zvyšných Srbov, vyhlásia nezávislosť druhého albánskeho štátu, je zlým príkladom. Bude aj naďalej nočnou morou pre všetkých vás, ktorí ste tu doslova zmasakrovali medzinárodné právo. Hanbite sa, s novým Mnichovom by skutočný demokrat nemal nikdy súhlasiť.

Dimitrij Rupel, úradujúci predseda Rady. – Najprv by som chcel vysloviť poďakovanie Parlamentu a všetkým poslancom, ktorí podporili stanovisko Rady. Beriem na vedomie, že tu existujú odlišné názory, to je však v prípade parlamentov normálne. Mám však pocit, že na dnešnom zasadnutí bola Európskej únii vyslovená podpora.

Rád by som odpovedal na niektoré otázky. Prvá otázka sa týkala systému velenia, to jest budúcich zodpovedností, pričom v tejto chvíli mám, samozrejme, na mysli inštitúcie v Kosove. Európska únia, samozrejme, vyslala svojho osobitného zástupcu do Kosova. Vo svojom vyhlásení nezávislosti kosovský parlament už od začiatku súhlasil s ustanoveniami Ahtisaariho plánu. Ustanovenia celého tohto plánu budú zakomponované do kosovskej ústavy a do jeho právnych predpisov.

Úlohou osobitného veľvyslanca Európskej únie bude monitorovať miestne orgány a zabezpečovať plnenie povinností, ktoré si tento nový status vyžaduje. Následne po zriadení Medzinárodného civilného úradu sa z osobitného zástupcu Európskej únie stane vysoký predstaviteľ pre občianske záležitosti pre medzinárodné spoločenstvo. Bude tiež dávať politické usmernenia EULEX-u.

Chcel by som dodať, že Európska únia toho v posledných dňoch urobila skutočne veľa v súvislosti s upokojením situácie a zabezpečením vhodnej podpory pre Kosovo. Okrem misie, ohľadne ktorej prijala Rada pred niekoľkými dňami rozhodnutie, by som chcel spomenúť aj včerašiu návštevu Prištiny generálnym tajomníkom a vysokým predstaviteľom OSN Javierom Solanom.

Chcel by som citovať len jednu vetu z jeho prejavu. Pán Solana povedal:

„Chcel by som povedať, že vaše pocity a radosť, ktoré počas posledných dní tak úctivo šírite do ulíc, sa musia teraz premeniť na pozitívnu a konštruktívnu energiu, aby sa spoločnosť mohla pohnúť dopredu.“

„Chcel by som povedať, že vaše pocity a radosť, ktoré počas posledných dní tak úctivo šírite do ulíc, sa musia teraz premeniť na pozitívnu a konštruktívnu energiu, aby sa spoločnosť mohla pohnúť dopredu.“

Myslím si, že to znamená, že my všetci, spoločne s našimi priateľmi v Kosove, musíme byť pripravení premeniť energiu, ktorá z nich počas posledných dní vyžarovala, na racionálne kroky, ktoré zabezpečia bezpečnú a úctyhodnú európsku budúcnosť nielen pre Kosovo, ale samozrejme aj pre Srbsko.

Myslím si, že v dnešných prejavoch a príspevkoch zo strany jednotlivých poslancov sme mohli počuť veľa o tom, že Srbsko si zaslúži pokračovať po ceste smerujúcej k integrácii do Európskej únie. Keď som počúval prejavy zástupcov rôznych krajín v tomto Parlamente, nemohol som sa ubrániť predstavám, že v budúcnosti tu budú prednášať svoje prejavy aj zástupcovia Srbska. Dúfam, že aj Albánska. Verím, že si budeme môcť vypočúť jazyky krajín, ktoré si tak veľmi želajú stať sa členmi tohto Parlamentu a Európskej únie.

V súvislosti s poznámkami, ktoré tu zazneli zo strany našich španielskych priateľov, by som však chcel povedať, že by som netvrdil, že harmonizácia textu rozhodnutí nebola pre Radu pre všeobecné záležitosti a vonkajšie vzťahy zložitá. Nakoniec sa nám však podarilo dohodnúť s našimi španielskymi a cyperskými kolegami na texte, ktorý odráža jednomyseľnosť, spoločné prijímanie rozhodnutí a kolektívne myslenie.

Nakoniec by som chcel, pán predsedajúci, povedať, že samozrejme súhlasím s prejavom môjho kolegu zo Slovinska, pána Kacina, ktorý hovoril o potrebe, aby kosovskí Srbi prijali Kosovo ako svoju vlasť a tiež sa podieľali na vládnutí. Kosovo je, samozrejme, aj ich krajinou a každé oneskorenie vládnej spolupráce zo strany kosovských Srbov môže byť škodlivé.

Dovoľte mi povedať, že tieto diskusie mi dodali odvalu, a z toho dôvodu by som Vám, pán predsedajúci, a vám, vážené dámy a páni v Európskom parlamente, chcel poďakovať za všetky vaše konštruktívne pripomienky.

Olli Rehn, člen Komisie. – Vážení pán predsedajúci, chcel by som tomuto Parlamentu poďakovať za nesmierne zodpovednú diskusiu. Veľká väčšina z vás dnes ocenila, že Európska únia, pri svojom úsilí dosiahnuť vzájomne výhodné mierové riešenie, skutočne nahliadla pod každý kameň. Toto úsilie však bolo márne. Následkom toho sme teraz viazaní doviest tento proces do jeho konca.

Mnohí z vás tu dnes tiež podčiarkli dôležitosť toho, aby sme neizolovali Srbsko, a aby sme natiahli ruky predovšetkým smerom k mladšej srbskej generácii. Plne s tým súhlasím a som veľmi rád, že vám môžem oznámiť, že už teraz máme v platnosti dohodu o zjednodušení vízového styku s krajinami západného Balkánu, vrátane Srbska. Znamená to zjednodušenie postupov pri žiadostiach o víza a výnimky pre určité skupiny, napríklad študentov a podnikateľov. Som tiež veľmi rád, že vám môžem oznámiť, že sme už začali osobitný dialóg o bezvízovom cestovaní, ktoré je pre bežných Srbských občanov a ďalších obyvateľov daného regiónu veľmi dôležité.

V Januári sme tento dialóg začali so Srbskom a môj kolega, podpredseda Komisie, pán Frattini, je zhodou okolností práve dnes v Skopje a zajtra bude v Podgorici, aby tam začal tieto dialógy aj s Bývalou juhoslovenskou republikou Macedónsko a s Čiernou Horou.

K tomu, aby boli tieto dialógy úspešné, však potrebujeme rozhodnosť a jednotu vo všetkých inštitúciách, vrátane Rady, zo strany ministrov vnútra, ktorí majú v tejto oblasti rozsiahle právomoci. Počítam v tomto ohľade s vašou podporou, aby sme mohli dosiahnuť skutočný pokrok a boli v tejto otázke zjednotení.

(FR) Čo sa týka otázky európskej jednoty, fakt, že EÚ bola schopná zachovať si jednotu v takej chýlostivej a kontroverznej téme, je skutočne veľmi dôležitý. Dovolil by som si dokonca povedať, že spoločná zahraničná politika prešla od svojho vzniku svojim najťažším testom. Chcel by som zablahoželať slovinskému predsedníctvu k tomuto výsledku, ktorý odráža váš hlboký záväzok voči budúcnosti západného Balkánu v Európe.

Taktiež som si s veľkým zadostučinením všimol túžbu budúceho francúzskeho predsedníctva plne podporovať európsku perspektívu západného Balkánu. Preto bude rok 2008 obzvlášť významným rokom na ceste západného Balkánu smerom k Európe.

Predsedajúci. – Rozprava sa končí.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Kinga Gál (PPE-DE), písomne. - (HU) Tí z nás, ktorí sa narodili v strednej, východnej, alebo juhovýchodnej Európe, teda v tom menej šťastnom regióne Európy, vedia z vlastnej skúsenosti, že vyslovené slová a sľuby na papieri majú len malú dôveryhodnosť. Dôležité je, ako sa tieto prísľuby premietnu do reality. V Kosove sa z Ahtisaariho plánu podarilo vytvoriť myšlienku, ktorá môže byť viac než len obyčajnými prísľubmi a môže priniesť pokoj tomuto regiónu.

Niektorí tvrdia, že sa tým nemôže vytvoriť precedens. Iní sa však môžu opýtať: a prečo nie, ak sa tým vytvorí fungujúci režim na ochranu menšín? Ak sa tieto zásady skutočne dodržia aj v reálnom živote, potom by tento príklad skutočne mal slúžiť ako precedens. Tí z nás, ktorí vyrastali ako súčasť menšiny, a ktorí neboli pánmi svojho vlastného osudu, môžu len privítať každú inováciu, ktorá sľubuje dlhodobé riešenie pre etnické komunity, ktoré žijú vedľa seba. Ak sa Ahtisaariho plán dodrží a vykoná, potom príbeh Kosova, ktorý sa práve začína, by mohol byť práve takým dlhodobým riešením.

Sme znepokojení situáciou menšín, ktoré žijú v iných oblastiach Srbska, a ktoré veľmi úzkostlivo sledujú tieto udalosti. Bude existovať riešenie, ktoré poskytnú záruky pre tieto menšiny, alebo pre etnických Maďarov vo Vojvodine?

Vyzývam Radu a Komisiu, aby zaistili, že všeobecné nepokoje nepovedú k nezvratným krokom a k presídľovaniu vo Vojvodine. Nedovoľme, aby sa etnické napätie vylievalo na menšinách, ktoré ešte stále žijú v danej oblasti. Udalosti, ktoré práve prebiehajú, nesmú mať na za následok ešte viac ľudí, ktorí by boli pripravení o svoje práva, práve naopak, musia tieto práva posilniť. Postarajme sa o to, aby sa na Balkáne konečne vytvorili dobré precedensy, ktoré by dali etnickým komunitám žijúcim v tomto regióne nádej a dobré vyhliadky do budúcnosti.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), písomne. - (PT) Jednostranné vyhlásenie nezávislosti srbskej provincie Kosovo nie je neodvratné.

Jednoznačne ide o nesmierne vážny vývoj a nebezpečný precedens v medzinárodnom práve, s nepredvídateľnými následkami pre stabilitu hraníc, predovšetkým na európskom kontinente.

Jednoznačne ide o evidentné porušenie Charty OSN a Helsinského záverečného aktu.

Jednoznačne ide o nezákonné rozhodnutie, ktoré je v rozpore s tými najzákladnejšími zásadami medzinárodného práva.

Jednoznačne ide o umelé vytvorenie *pseudo-štátu so zvrchovanosťou pod dohľadom* – a nech už tento výraz znamená čokoľvek, určite to znamená, že pôjde o menšiu zvrchovanosť – alebo, lepšie povedané, protektorátu, ktorý bol vytvorený a vynútený agresiou a vojenskou okupáciou zo strany Spojených štátov, NATO a EÚ.

Jednoznačne ide zo strany Spojených štátov a hlavných mocností EÚ o pokus zachovať – prostredníctvom politiky *fait accompli* – politickú, hospodársku a vojenskú nadvládu nad týmto najdôležitejším európskym regiónom.

Táto nezákonnosť sa nesmie pripustiť formálne, ani v praxi, obzvlášť nie formou vyslania a spoluúčasti na „misii EÚ v Kosove“. Táto *misia* v nemá skutočnosti žiadny mandát OSN. Je to *misia* Európskej únie, ktorá,

okrem toho, že je sama osebe nezákonná, vytvára dohodu s nezákonnou entitou, čo ju robí dvojnásobne nezákonnou.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE), písomne. - (FI) Vážený pán predsedajúci, fínsky premiér Harri Holkeri, ktorý prednedávnom vykonával funkciu vyjednávača v Kosovskej kríze, sa domnieval, že albánsku misiu za nezávislosť nebolo možné ignorovať donekonečna, pretože to by znamenalo návrat späť, nie k bodu nula, ale ešte oveľa ďalej.

Nezávislosť Kosova, ako tu spomenuli mnohí poslanci, bola neodvratnosťou. Taktiež tu bolo zdôrazňované, že Kosovo je prípadom *sui generis*, takže jeho nezávislosť neohrozuje medzinárodné právne zásady pre riešenie konfliktov. Európa preto získala novú krajinu, ktorá je založená na udržateľných kritériách.

Samozrejme, je veľmi smutné, že sa stranám tohto konfliktu nepodarilo dospieť k žiadnemu zmiereniu, dokonca ani k minimálnej miere tolerancie. Medzinárodné spoločenstvo však môže byť len ťažko obviňované z toho, že sa o to nepokúšalo, keďže rokovania viedol uznávaný mierový vyjednávač Martti Ahtisaari. Teraz musíme byť neústupní v tom, aby Ahtisaariho plán aj naďalej predstavoval vodiacu hviezdu, na základe ktorej sa vybuduje nová krajina. Jeho požiadavky umožňujú zriadenie západného modelu právneho štátu a zabezpečia vnútornú a vonkajšiu stabilitu v regióne.

Bezpečnosť Kosova a západného Balkánu je v prvom rade európskou záležitosťou. Keďže je opäť evidentné, že Bezpečnostná rada OSN nie je schopná prevziať zodpovednosť za danú situáciu, bude sa musieť na túto úlohu pripraviť Európska únia. Integrácia západného Balkánu do všeobecného európskeho rámca stability je pravdepodobne najväčšou výzvou, akej musela Únia od svojho vzniku čeliť. Hrozí, že regionálne napätie sa bude stupňovať, národ je znechutený vysokou nezamestnanosťou a korupcia a kriminalita prevzali moc.

Vyhlasenie nezávislosti Kosova sa netrpezlivo očakávalo a spôsobilo medzi jeho obyvateľstvom skutočnú radosť, s čím sa viem ako Európanka ľahko stotožniť. Teraz sa však táto radosť musí využiť na vybudovanie tej najťažšej veci: trvalého mieru a stability. Pred päťdesiatimi rokmi sa to podarilo na iných miestach Európy. Prečo by sa to teraz nemalo podať z dlhodobého hľadiska aj na Balkáne?

Erik Meijer (GUE/NGL), písomne. - (NL) Moja skupina a národná delegácia mojej strany v Európskom parlamente sa nedávno rozhodli, že odmietnu súčasnú cestu smerujúcu ku nezávislosti Kosova. Viem to pochopiť, pretože Európska únia sa momentálne správa ako supervelmoc a jednostranne voči Srbsku, ktoré už bolo mnohokrát ponížené, presadzuje svoju vôľu a považuje Kosovo za svoj protektorát.

To však neznamená, že by som chcel vziať späť svoje vyjadrenia, ktoré som k tejto téme počas posledných rokov vyhlásil. Na základe juhoslovanskej ústavy z roku 1974, ktorá dávala Kosovu takmer takú rozsiahlu autonómiu, akú v tom čase dávala šiestim federatívnym republikám, možno existovala možnosť ako by Srbi a Albánci mohli spoločne a v mieri koexistovať v rámci jedného federálneho štátu. Jednostranné porušenie tejto autonómie v roku 1980 však urobilo zo srbského štátu nezmyselnú a dokonca škodlivú entitu v očiach väčšiny obyvateľov Kosova. Kosovo sa so svojim vlastným prezidentom, parlamentom a vzdelávacím systémom správalo ako nezávislý štát už od roku 1991.

Ak by v tej dobe vonkajší svet konal včas a uznal tento štát, spoločne s ďalšími juhoslovanskými nástupníckymi štátmi, nevznikla by žiadna násilná Kosovská oslobodenecká armáda, obyvatelia Kosova by sa neboli museli uchýliť ku kriminalite, ako ku zdroju svojho príjmu, a neexistovala by žiadna príčina na vojnu v roku 1999.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL), písomne. - (EL) Nielenže je osem rokov po vojne NATO v Juhoslávii problém Kosova ešte stále nevyriešený, ale stal sa ešte viac neovládateľný. Kritérium „najprv normy a potom status“ (t.j. najprv zabezpečiť demokraciu, návrat utečencov, podmienky pre multikultúrnu koexistenciu, atď.), a až potom prijať rozhodnutie o konečnej podobe režimu) ustanovené uznesením Bezpečnostnej rady OSN č. 1244, sa nepodarilo splniť ani v základných bodoch. Aj napriek tomu však Bushova administratíva tlačila vodcov kosovských Albáncov k jednostrannému vyhláseniu nezávislosti, napriek všetkým následkom, ktoré toto vyhlásenie bude mať na mier a stabilitu na Balkáne, a tiež v iných medzinárodných otázkach. Európska únia, tým že schválila novú misiu v tomto regióne, túto politiku podporuje a prispieva k porušovaniu uznesenia Bezpečnostnej rady OSN č. 1244 z roku 1999. Jednostranné vyhlásenie kosovskej nezávislosti spustí reťazovú reakciu destabilizácie na západnom Balkáne a vytvorí negatívny precedens pre mnohé medzinárodné otázky. Naše riešenie musíme založiť na medzinárodnom práve, a to spôsobom, ktorý by neuprednostňoval politiku „rozdeľuj a panuj“, ani miestne nacionalistické a rozpinavé myšlienky, ani zmenu hraníc. Veríme, že je ešte stále možné nájsť vzájomne prijateľné riešenie v rámci OSN, ktoré by bolo založené na medzinárodnom práve. Z toho dôvodu sme za pokračujúce rokovania.

Toomas Savi (ALDE), písomne. – Je veľmi smutné, že Európska únia je v otázke Kosova rozdelená. Európska únia prijala dlhodobý záväzok týkajúci sa zabezpečenia stability na západnom Balkáne. Z toho dôvodu potrebujeme, ako najvplyvnejšia nadnárodná organizácia na kontinente, vyslať jasný signál a hovoriť jedným hlasom.

Mier a bezpečnosť v Kosove by mali byť pre Európsku úniu prioritami, pretože Kosovo susedí s Bývalou juhoslovanskou republikou Macedónsko, ktorá je kandidátskou krajinou pre vstup do EÚ. Preto by sme mali zohrávať vedúcu úlohu sprostredkovateľa medzi Srbskom a Kosovom. Nebude to jednoduchá úloha, keďže v Únii neexistuje dohoda o tom, či uznať nezávislosť Kosova *in corpore* alebo nie.

Súčasný nerozhodný správanie Európskej únie vytvára v Kosove iba viac zmätku. Členské štáty musia nájsť spôsob ako prekonať svoje rozdiely, aby sme mohli začať plniť svoje záväzky v tomto regióne.

Csaba Sógor (PPE-DE), písomne. - (HU) V nedeľu som bol v Prištine osobne prítomný. Je nezvyčajné byť prítom, keď krajina vyhlasuje svoju nezávislosť. Chcel som svojou prítomnosťou vyslať odkaz: aj keď je toto rozhodnutie pre mnohých bolestivé, bolo vyhlásené za okolností, kde sme ukázali, že sa nebojíme.

Nezávislosť bola vyhlásená v hoteli, ktorý pred niekoľkými rokmi vítal svojich hostí nasledujúcim nápisom na dverách: „Zákaz vstupu psom a Albáncom“.

Proces, ktorý viedol k nezávislosti Kosova, neiniciovala Európska únia. Začalo ho Srbsko, tým, že prestalo pre svojich obyvateľov žijúcich na tomto území zaručovať základné ľudské práva, práva jednotlivcov a kolektívne práva.

Demokratický zväz Maďarov v Rumunsku zastáva názor, že Rumunsko by malo uznať nezávislosť Kosova čo najskôr. Tí, ktorí sa zdráhajú prijať túto situáciu, majú zrejme nedokončené záležitosti s menšinami vo svojej vlastnej krajine.

Demokratický zväz Maďarov v Rumunsku chcel už od svojho založenia (a stále chce) bojovať za práva transylvánskych Maďarov výhradne pomocou politických a parlamentných prostriedkov, s odmietavým postojom voči akýmkoľvek násilným prostriedkom.

Teraz by malo byť jasné už každému, že otázka práv jednotlivcom a kolektívnych práv tradičných národnostných menšín nesmie byť iba vnútornou záležitosťou danej krajiny. Je čas vypracovať v Európskej únii štandardizovanú dohodu, ktorú by musel každý povinne dodržiavať, a ktorá by zaručovala práva pre menšiny.

Hlavnou úlohou Európskej únie je ponúknuť pomoc na stabilizáciu regiónu v oblasti hospodárskeho a sociálneho rozvoja, a to nielen pre Kosovo alebo Srbsko, ale pre celý región západného Balkánu.

Alexander Stubb (PPE-DE), písomne. - (FI) Vážený pán predsedajúci, vážené dámy, vážení páni, chcel by som Kosovo srdečne privítať ako jednu z európskych krajín. Vyhlásenie nezávislosti bolo zo strany Kosova odvážnym činom. Teraz táto krajina a jej obyvatelia potrebujú ukázať rovnakú odvahu a sebadôveru aj pri budovaní svojej vlastnej multikultúrnej spoločnosti.

Už dlhšiu dobu bolo jasné, že boj za kosovskú nezávislosť predstavoval jednosmernú cestu. Bola to len otázka času. Najneskorším termínom nezávislosti by bol deň vstupu Srbska do Európskej únie. Našťastie nemuseli čakať tak dlho. Kosovo bolo pod správou OSN už desať rokov. Situácia je tam úplne odlišná od situácií v iných separatistických regiónoch.

Nasledujúce roky si budú zo stany kosovských vedúcich predstaviteľov vyžadovať ďalekozrakosť a múdrosť. Myslím si, že preukážu tieto kvality. Vojna, etnická nenávisť a administratívna správa zo strany medzinárodného spoločenstva predstavujú skúsenosti, z ktorých si človek musí vziať poučenie. Najdôležitejšou vecou teraz je sústrediť sa na vybudovanie stabilnej občianskej spoločnosti. Nezávislosť odstraňuje aj neistotu, ktorá až doteraz bránila vstupu domácich a zahraničných investorov.

Plán pána Ahtisaariho poskytuje vynikajúci rámec pre počiatočné etapy v nezávislosti tejto krajiny. Úspech sa podarí dosiahnuť jedine vtedy, ak budú vedúci predstavitelia a občania vnímať budovanie svojej krajiny ako svoj vlastný projekt, nie ako súbor pravidiel a nariadení, ktoré im diktuje niekto zvonku. Medzinárodné spoločenstvo si tiež potrebuje zachovať určitý odstup a dovoliť kosovskému a srbskému obyvateľstvu, aby si vybudovalo svoj vlastný model spolunažívania. Existuje takmer toľko príkladov multikultúrnych krajín, koľko je štátov v Európe. Kosovo v tomto ohľade nebude žiadnou výnimkou.

Ešte raz by som chcel zablahoželať Kosovčanom a privítať ich ako novú nezávislú krajinu.

László Tórkés (NI), písomne. - (HU) Kosovské vyhlásenie nezávislosti vytvára v našom regióne vysoké vlny. Rumunské politické strany, ktoré sa momentálne pripravujú na voľby, využívajú túto príležitosť na vytvorenie antimadžarskej hystérie. Všetky sa stavajú do radu proti Maďarom v Transylvánii, ktorá je rozlohou podobná Kosovu, a má tiež podobný počet obyvateľov ako albánska provincia.

Toto „hlboké znepokojenie“ rumunského parlamentu je absolútne nepodložené a neopodstatnené. Rumunsko sa nesmie báť Maďarov. Naše spoločenstvo v Transylvánii rešpektuje rumunskú ústavu a územnú celistvosť.

Zároveň však máme dôvod očakávať, že, na základe zásady „teritoriálnych práv“, sa Rumunsko vysporiada so situáciou týkajúcou sa našej národnostnej komunity európskym spôsobom, a zabezpečí osobnú autonómiu Maďarov (1) a regionálnu autonómiu Transylvánie a ďalších regiónov (2) na základe samosprávneho princípu, ktorý sa uplatňuje v Európskej únii.

V súlade s odporúčaním Rady Európy č. 1609/2003, vychádzajúc zo správy pána Grossa, súhlasíme s tým, že autonómne oblasti vo veľkej miere prispievajú k vyriešeniu konfliktov a posilňujú stabilitu v Európe.

Zároveň by sme chceli upozorniť na fakt, že aj samotné Rumunsko bude mať prospech z novej situácie, keďže model autonómie kosovských Srbov by mohol ponúknuť riešenie pre rumunské komunity žijúce za hranicami v Srbsku a Ukrajine.

Keď vezmeme do úvahy všetky tieto skutočnosti, Rumunsko by urobilo dobre, keby sa vo svojom rozhodnutí nedalo ovplyvniť etnicko-politickými predsudkami, a keby uznalo nezávislosť Kosova čo najskôr, tak, ako to urobila aj väčšina ďalších členských štátov Únie.

Iuliu Winkler (PPE-DE), písomne. - (HU) Privítal som aktívnu účasť a prevzatie zodpovednosti zo strany Európskej únie pri hľadaní riešenia pre Kosovo. Veľmi ma upokojilo vyhlásenie kosovského parlamentu, ktorý prevzal zodpovednosť za dodržiavanie zásad demokracie, rovnosti občanov a ochrany menšín v Kosove. Dúfam, že sa medzi členskými štátmi Únie vytvorí solidarita v záujme plnenia účinnej úlohy v Kosove. Solidarita medzi členskými štátmi Európskej únie v súvislosti s Kosovom sa musí zo strany členských štátov prejavovať tým, že v čo najskoršom termíne uznajú nezávislosť Kosova.

Európska únia musí podporovať Kosovo v jeho úsilí stať sa európskym demokratickým štátom. Víтам skutočnosť, že Únia bude aj naďalej garantovať svoju výraznú prítomnosť, pretože týmto spôsobom môže priamo prispievať k stabilite v regióne západného Balkánu.

Som presvedčený, že srbská menšina v Kosove v plnom rozsahu zaručí individuálne a kolektívne práva, ktoré sú nevyhnutné k tomu, aby mohli zostať v krajine svojho narodenia.

Prevzatie zodpovednosti v Kosove zo strany Európskej únie je skutočne príkladné. Vieme, že situácia každej európskej menšiny je jedinečná, a preto neexistujú žiadne všeobecné riešenia, Európska únia však musí zohrávať svoju úlohu pri zabezpečovaní individuálnych a kolektívnych práv menšín použitím svojho vplyvu na posilnenie účinnosti demokratického dialógu a politickej dohody medzi väčšinou a menšinou.

Pre menšiny žijúce v členských štátoch je nesmierne dôležité, aby boli vytvorené právne nariadenia týkajúce sa ochrany menšín v Európskej únii.

10. Siedme zasadnutie Rady OSN pre ľudské práva (rozprava)

Predsedajúci. – Ďalším bodom rokovania je vyhlásenie Rady a Komisie ku siedmemu zasadnutiu Rady OSN pre ľudské práva.

Janez Lenarčič, úradujúci predseda Rady. – Som veľmi rád, že som dostal príležitosť prehovoriť k vám o Rade pre ľudské práva.

Tým, že Európsky parlament zaradil tento bod do programu plenárnej schôdze, potvrdil význam, aký Európa ako celok pripisuje Rade pre ľudské práva. Je to ústredný a globálny orgán na ochranu ľudských práv. Európska únia je pevným zástancom účinnej Rady pre ľudské práva. Pracovali sme veľmi ťažko, aby sme zabezpečili, že jej konečná podoba bude poskytovať pevné základy pre rýchle a účinné reakcie na najzávažnejšie prípady porušovania ľudských práv.

Určite viete, že v decembri minulého roka bol prijatý konečný inštitucionálny balík pre Radu pre ľudské práva a teraz je čas na to, aby sa táto Rada stala plne funkčnou. Šieste zasadnutie Rady pre ľudské práva, ktoré sa konalo v septembri a decembri minulého roka, vyprodukovalo množstvo dôležitých výsledkov,

ktoré tu teraz nebudem uvádzať. Naším cieľom je pokračovať v tejto práci aj na siedmom a ôsmom pracovnom zasadnutí.

Siedme zasadnutie sa uskutoční na budúci mesiac a bude skutočne veľmi rušné. Spoločne s ôsmym zasadnutím, ktoré sa má konať počas prvých dvoch júnových týždňov, sa na ňom má diskutovať o obnovení 25 mandátov pre osobitných spravodajcov, pravidelných správach od osobitných spravodajcov a o niekoľkých znepokojujúcich situáciách v oblasti ľudských práv v niektorých krajinách so zreteľom na určité témy.

Z pohľadu Európskej únie je pre siedme zasadnutie Rady pre ľudské práva nesmierne dôležité obnovenie mandátov pre osobitných spravodajcov pre Barmu a Mjanmarsko, Konžskú demokratickú republiku, Kórejskú ľudovodemokratickú republiku a Somálsko.

Okrem toho využije Európska únia každú príležitosť, ktorú jej Rada pre ľudské práva ponúkne, aby upozornila na znepokojujúci stav v oblasti dodržiavania ľudských práv v iných miestach na celom svete. Pre tento účel sa bude angažovať v interaktívnom dialógu s jednotlivými osobitnými spravodajcami a s vysokým komisárom pre ľudské práva.

Interaktívne dialógy predstavujú významný nový nástroj Rady a Európska únia k nemu bude aj naďalej pristupovať ako k jednému z kľúčových prostriedkov, ktoré umožňujú adresovať jednotlivé problémy na pravidelných zasadnutiach Rady.

Dámy a páni, ako viete, Slovinsko si pre obdobie svojho predsedníctva v Rade Európskej únie stanovilo medzikultúrny dialóg za jednu z priorít na svojom zozname. Sme preto veľmi potešení, že sa tejto otázke bude venovať náležitá pozornosť aj na siedmom zasadnutí Rady pre ľudské práva.

Pozvanie na účasť na tomto zasadnutí, ktoré bolo zaslané vysokému predstaviteľovi pre Alianciu civilizácií, pánovi Sampaiovi, signalizuje zvýšené vedomie, že činnosti, ktoré vykonáva Aliancia civilizácií, prispievajú k posilneniu náboženskej tolerancie, ktorá je tiež jednou z priorít Európskej únie v oblasti ľudských práv.

Dovoľte mi poukázať na ďalší veľmi dôležitý vývoj v rámci Rady pre ľudské práva, konkrétne, na zavedenie univerzálnej pravidelnej revízie, ktorej Európska únia pripisuje veľký význam. Tento nástroj by mal umožniť vytvorenie objektívneho prehľadu o situácii v oblasti ľudských práv vo všetkých členských štátoch pri uplatňovaní rovnakých podmienok. Členské štáty Európskej únie, v ktorých tento mechanizmus začne fungovať už na jar (apríl a máj), v súčasnosti uskutočňujú dôkladné prípravy na túto revíziu. V tomto procese sa budeme usilovať o maximálnu transparentnosť a účinnosť. Metóda, ktorá sa bude používať na vytvorenie tejto pravidelnej revízie, bude mať veľmi významný vplyv na dôveryhodnosť Rady pre ľudské práva ako celku.

Benita Ferrero-Waldner, členka Komisie. – Vážení páni predsedajúci, ďakujem vám za túto príležitosť prehovoriť v Parlamente o téme siedmeho zasadnutia Rady pre ľudské práva. Dovoľte mi začať tým, že Radu pre ľudské práva zasadím do správneho kontextu.

Povedala som to už predtým, je však dôležité na to neustále pamätať: Rada je prebiehajúci proces, na ktorom sa neustále pracuje. Stane sa to očividné, keď sa pozrieme sa minulý rok a na polovicu jej aktivít. Napriek trnistým začiatkom, s hlbokým rozdelením v otázke krízy v Libanone, a rokovacej atmosfére, ktorá je pre Európsku úniu aj naďalej zložitá, sa podarilo dosiahnuť dôležité výsledky. Teraz mám predovšetkým na mysli inováciu v podobe predvolebných sľubov na dodržiavanie ľudských práv zo strany volebných kandidátov, schopnosť usporiadať osobitné zasadnutia v prípade naliehavých situácií v oblasti ľudských práv, vytvorenie takzvaného interaktívneho dialógu v rámci osobitných postupov OSN, ktorý je vysoko verejným prostriedkom, ktorým sa zameriava pozornosť na porušovanie ľudských práv, a, nakoniec, prijatie nesmierne dôležitého balíka pre budovanie inštitúcií na základe konsenzu.

Predseda Rady, veľvyslanec Costea, bol minulý týždeň v Bruseli, aby informoval Parlament a Radu o prípravách na siedme zasadnutie. Radu pre ľudské práva opísal ako „lepšiu než očakával“ a „horšiu než dúfal“. Možno to znie cynicky, vzhľadom na každodennú prácu OSN, domnievam sa však, že je to veľmi presný popis. V Rade pre ľudské práva existuje veľa dobrých aj zlých prvkov, dosahujú sa v nej však pokroky a preto môžeme povedať, že sa ubera správny smerom.

Prioritami pre siedme zasadnutie sú: účinne reagovať na naliehavé situácie v oblasti ľudských práv – schopnosť, ktorá sa čoraz viac stáva štandardom pre hodnotenie činnosti Rady – a pokračovať vo vykonávaní reforiem budovania inštitúcií. V otázke ľudských práv sú prvoradá účinné následné opatrenia po osobitnom zasadnutí o Barme a Mjanmarsku. Medzi ďalšie priority patrí aj porušovanie ľudských práv na Srí Lanke a v Keni, ktoré by tiež mali byť predmetom tohto zasadnutia. Vykonávanie inštitucionálnych reforiem je pravdepodobne

rovnako dôležité, vzhľadom na ich vplyv na budúci úspech Rady pre ľudské práva. V tejto oblasti sú kľúčovými bodmi siedmeho zasadnutia dosiahnutie dohody na kritériách pre voľbu členov poradného výboru a transparentné vymenovanie kandidátov s príslušnou kvalifikáciou na mandáty na osobitné postupy, ktoré majú byť obnovené.

Nakoniec by som chcela uviesť niekoľko poznámok k univerzálnej pravidelnej revízii, ktorá je známa pod skratkou UPR. Predseda tento týždeň oznámil, že štáty, ktoré majú byť monitorované na aprílovom a májovom zasadnutí, berú svoje zodpovednosti veľmi vážne. Dúfam, že je to naozaj tak. Počiatočné zasadnutia UPR pravdepodobne udajú tón ďalších zasadnutí. Preto je nesmierne dôležité, aby členské štáty Európskej únie, ktoré budú monitorované, ukázali vhodný príklad svojou úprimnou kritikou svojich záznamov o situácii v oblasti ľudských práv. Toto by nemala byť žiadna súťaž krásy.

Okrem toho vidím dôležitú úlohu Európskej únie v takzvaných „výsledných zasadnutiach“ UPR. Cieľom UPR je predovšetkým spolupráca medzinárodného spoločenstva s monitorovanými štátmi, vďaka ktorej by sa, po úprimnej sebaanalýze nedostatkov a potrieb, dosiahli konkrétne zlepšenia v oblasti ľudských práv. Európska komisia a členské štáty by nemali otáľať pri poskytovaní technickej pomoci všade tam, kde to budú odporúčania týchto výsledných zasadnutí navrhovať. Tieto opatrenia z našej strany by dokázali náš skutočný záväzok podporovať dodržiavanie ľudských práv na veľmi dôležitej verejnej scéne.

Laima Liucija Andrikiienė (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, Európsky parlament vysielal na siedme zasadnutie Rady OSN pre ľudské práva svoju delegáciu. Delegácia bude mať mandát vyjadriť svoje obavy v súvislosti s prácou Rady pre ľudské práva a počas svojej návštevy podá správu Podvýboru pre ľudské práva.

Siedme zasadnutie Rady pre ľudské práva vnímame ako kľúčové, pretože to bude prvé zasadnutie, na ktorom sa bude skúmať široká škála dôležitých otázok v rámci nových pracovných metód, ktoré sa vytvorili vďaka balíku reforiem budovania inštitúcií, ktorý bol prijatý v rokoch 2006 a 2007.

Dôveryhodnosť Rady pre ľudské práva závisí od vykonávania týchto reforiem a mechanizmov, pričom našim cieľom je posilniť schopnosť rady pre ľudské práva reagovať na porušenia ľudských práv, predovšetkým na najviac naliehavé prípady.

Oceňujeme pozitívne výsledky Rady pre ľudské práva, predovšetkým vývoj v oblasti vykonávania univerzálnej pravidelnej revízie a revíziu osobitných postupov, ako aj pozitívne výsledky predsedníctva Rady pre ľudské práva.

Vítame účasť občianskej spoločnosti a obhajcov ľudských práv, ako aj osobitné postupy, ktoré sú jadrom mechanizmu OSN pre oblasti ľudských práv, a zohrávajú kľúčovú úlohu, obzvlášť v Rade pre ľudské práva.

Zároveň však odsudzujeme určité rozhodnutia Rady pre ľudské práva, napríklad rozhodnutie neobnoviť mandát osobitných spravodajcov pre Bielorusko a Kubu.

Vzhľadom na skúsenosti z minulosti zdôrazňujeme význam toho, aby prebehli vo všetkých regiónoch pluralistické voľby s cieľom čo najlepšie vybrať spomedzi členských štátov OSN. Dôvodom tohto odporúčania je skutočnosť, že, k našej ľúlosti, už boli zvolené niektoré krajiny, ktoré majú problémy s dodržiavaním ľudských práv.

Ešte raz vyzývam Radu, Komisiu a členské štáty, aby ďalej naliehal na stanovenie kritérií na členstvo týkajúce sa voľieb do Rady OSN pre ľudské práva, vrátane vydania trvalých výziev na účasť na osobitných postupoch.

Keďže je reč o angažovanosti Európskej únie, oceňujeme aktívnu účasť EÚ a jej členských štátov na činnosti Rady pre ľudské práva počas prvého roka jej existencie. Pre EÚ je nevyhnutné, aby pri riešení otázky ľudských práv hovorila jedným hlasom, a vyzývame Komisiu a Radu, aby prijali spoločné stanovisko, ktorým by zabezpečili, že členské štáty EÚ automaticky podpíšu a ratifikujú všetky medzinárodné nástroje v oblasti ľudských práv.

V neposlednom rade by Európska únia mala účinnejšie využívať pomoc a politickú podporu pre dotyčné krajiny, aby im poskytla podnet na spoluprácu s Radou pre ľudské práva.

József Pinior, v mene skupiny PSE. – Vážený pán predsedajúci, Rada OSN pre ľudské práva je pre Európsky parlament jednou z najdôležitejších oblastí na poli ľudských práv. Pozorne monitorujeme aktivity Rady pre ľudské práva a dvakrát ročne vysielame misie Európskeho parlamentu do Ženevy.

Rád by som sa uviedol tri poznámky. Po prvé, chcel by som oceniť pozitívne výsledky predsedníctva Rady pre ľudské práva a zároveň by som chcel zdôrazniť význam podpory zo strany Európskej únie, ako aj význam

toho, aby rovnocenným spôsobom podporovala kandidátov s vysokou mierou bezúhonnosti počas volieb nového predsedu Rady pre ľudské práva, ktoré sa uskutočnia dňa 23. júna 2008.

Po druhé, chcel by som zdôrazniť, že osobitné postupy sú ústredným prvkom mechanizmov OSN v oblasti ľudských práv, pričom zohrávajú rozhodujúcu úlohu najmä v Rade pre ľudské práva, občianskej spoločnosti a demokratických štátoch. Obzvlášť členské štáty EÚ potrebujú monitorovať a vytvárať tlak na členov Rady pre ľudské práva, aby si plnili svoje zodpovednosti v oblasti podpory ľudských práv.

Európsky parlament odsudzuje rozhodnutie Rady pre ľudské práva neobnoviť mandát osobitných spravodajcov pre Bielorusko a Kubu. Víťame obnovenie mandátov krajín osobitného spravodajcu pre Sudán a nezávislého experta pre Libériu, Haiti a Burundi.

Po tretie, veľké množstvo oprávnenej kritiky činnosti Rady pre ľudské práva sa zameriavalo na jej zlyhania pri riešení mnohých konkrétnych situácií v oblasti ľudských práv vo svete. Predovšetkým v súvislosti s jej jednostrannou medzinárodnou sympatiou v palestínskej otázke a zúfalými snahami islamských štátov, na čele ktorých stála Rada, vyriešiť konflikt na Strednom východe. Tu sa však opakovaná kritika vzťahovala len na jeden štát, Izrael, ignorujúc porušenia zo strany Hizballáhu a niektorých palestínskych frakcií. Našou výzvou je vytvoriť u členov Rady politickú vôľu, aby na podobné situácie reagovali účinne a spravodlivo.

Hélène Flautre, v mene skupiny Verts/ALE. – (FR) Vážený pán predsedajúci, v predvečer siedmeho zasadnutia Rady OSN pre ľudské práva by chcel Parlament vyslať odkaz podpory, bdelosti a mobilizácie.

Rada pre ľudské práva je jediným medzinárodným orgánom, ktorý skutočne bojuje proti porušovaniu ľudských práv, a ktorý predovšetkým reaguje na naliehavé prípady a krízy v oblasti ľudských práv. Je to však aj orgán, ktorý tiež dlhodobo spolupracuje s osobitnými spravodajcami a v interaktívnom dialógu aj so sektorom mimovládnych organizácií. Rada pre ľudské práva je jedinečná a momentálne sa nachádza na zložitej križovatke vo svojej histórii. Jeden rok nie je dostatočne dlhá doba na to, aby sa zabezpečila jej účinnosť. Na druhej strane to však môže byť dostatočne dlhá doba na to, aby sa mohla diskreditovať, pričom, ako všetci vieme, existovalo množstvo pokusov na jej oslabenie a odklonenie.

Chcela by som najprv spomenúť situáciu týkajúcu sa pani Sigmy Huda, osobitnej spravodajkyne pre obchodovanie s ľuďmi. V súčasnosti sa nachádza v hrozných podmienkach vo väzení v Bangladéši. Ďalej, v súvislosti s tými istými osobitnými spravodajcami, predseda konečne prijme rozhodnutie o návrhoch poradenského výboru, ktoré je posledným východiskom. To by vám malo naznačiť, aká nesmierne dôležitá je jeho úloha, pričom by som chcela vziať hold vynikajúcej práci vykonanej pánom predsedom Costeom a zároveň upriamiť vašu pozornosť na fakt, že v júni bude vo svojej funkcii nahradený.

To je tiež dôvod, prečo musí Európska únia byť aj naďalej pozorná a aktívna. Jej kroky sú rozhodujúce. Mohli sme sa o tom presvedčiť v prípade Gazy. Zdržanlivosť zo strany Európskej únie vo veľkej miere oslabuje vysielaný odkaz ako aj samotnú Radu pre ľudské práva.

Keď však Európska únia prevezme iniciatívu osobitného zasadania a oprie sa doň celou svojou váhou, potom rastie aj sila Rady a dosahujú sa výsledky. K tomu, aby sme to dosiahli, potrebujú naše členské štáty posilňovať svoje spojenectvá medzi jednotlivými regiónmi, aby mohli presvedčiť iných a zabránili akejkoľvek blokujúcej reakcii, ktorá by poslala Radu späť do útrap nepredvídaných politických situácií.

Z toho dôvodu vyzývame naše vlády, aby zvýšili svoje úsilie a išli v tejto veci príkladom. Tento príklad môžu ukázať tým, že počas svojej účasti na hodnotení inej vlády, ako súčasť UPR, vymenujú nezávislého experta a sami budú otvorení voči kritike a sebakritike a pôjdu príkladom pre voľbu nových členov. Stále pozvanie na osobitné postupy by malo byť pre členské štáty kritériom najvyššej dôležitosti.

Richard Howitt (PSE). – Vážený pán predsedajúci, odporúčam toto uznesenie do Vašej pozornosti. Schvaľujem tiež prácu delegácie Európskeho parlamentu do Ženevy, kde, okrem toho, že činíme našich zástupcov spomedzi krajín EÚ zodpovednými, spoločne s nimi pracujeme na angažovaní sa v dialógu s krajinami z iných svetových regiónov a preukazujeme európsku silu a solidaritu pri dodržiavaní ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva.

Som vďačný, že boli do textu zaradené moje pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktoré podporujú zvolenie osobitného zasadania v otázke násilia páchanom voči ženám a podpísanie a ratifikáciu všetkých medzinárodných nástrojov v oblasti ľudských práv zo strany všetkých našich členských krajín. Vyzývam na podporu zo strany Európy pre obnovenie mandátu osobitného zástupcu pre podnikanie a ľudské práva. Vzhľadom na to, že som sa práve vrátil z Gazy, by som chcel odporúčať do vašej pozornosti predovšetkým odsek 34. Toto je stav obliehania, pričom obyvatelia Gazy sú nútení žiť v stredovekých podmienkach. Dnes

túto situáciu označíme za jasné porušenie ľudských práv. Ak dokonca ani Tony Blair nedokáže prinútiť Izrael, aby povolil dovoz zariadení, ktoré by pomohli zabrániť súčasnej situácii, v ktorej 40 000 litrov ľudských výkalov znečisťuje zásoby pitnej vody, potom je rad na Európe, aby začala konať. Európske jednotky by na základe nového mandátu mohli pomáhať pri dohľade nad opätovným otvorením hraníc a – v tejto veci vás žiadam o vašu podporu – európske krajiny môžu pomôcť pri dosiahnutí dohody všetkých strán v Rade OSN pre ľudské práva o presadzovaní medzinárodného humanitárneho práva. My, ako Európa, môžeme prevziať iniciatívu, v súlade s návrhom slovinského predsedníctva, ktorý bol len minulý týždeň prednesený v Podvýbore pre ľudské práva v Bruseli. Môžeme navrhnúť vyvážený text, v ktorom by sa uvádzalo, že obe udalosti, teroristické raketové útoky ako aj kolektívny trest v podobe blokády, porušujú štvrtý Ženevský dohovor. Týmto spôsobom môžeme v Ženeve dosiahnuť konsenzus, ktorý by mohol skutočne pomôcť pri riešení humanitárnej krízy, ktorú podstupujú obyvatelia Gazy.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE). – (FI) Vážený pán predsedajúci, kritickým preskúmaním starých mechanizmov a pracovných postupov a vytvorením nových postupov sa vkladá veľká nádej do schopnosti Rady pre ľudské práva konať ako účinný orgán, ktorý sa zameriava na spôsoby riešenia prípadov porušovania ľudských práv a umožňuje, aby politické situácie spadali jednoznačne do právomocí orgánov OSN.

Dôveryhodnosť rady pre ľudské práva závisí aj na nových držiteľoch mandátu pre osobitné postupy, ktorí budú vymenovaní v marci. Je veľmi dôležité, aby pritom zohrávali kľúčové úlohy odbornosť, neustrannosť, nezávislosť a objektivita.

Podobne ako mnohí ďalší poslanci v tomto Parlamente, aj ja aby som bola v súčasnej situácii rada, keby sa rozhodnutie Rady pre ľudské práva neobnoviť mandát osobitných spravodajcov pre Bielorusko a Kubu znovu zväžilo. Členské štáty EÚ by sa tiež mali snažiť zaručiť, aby bol predĺžený mandát nezávislého experta pre Konžskú demokratickú republiku.

Janez Lenarčič, úradujúci predseda Rady. – Chcel by som poďakovať poslancom, ktorí sa zapojili do tejto diskusie a ponúkli nám svoje stanoviská, ktoré nepochybne pomôžu predsedníctvu Rady v jeho prípravách na siedme zasadnutie Rady pre ľudské práva.

Chcel by som zvlášť zdôrazniť, že úplne súhlasím s vyhlásením pani Andrikienovej súvisiacim s potrebou, aby Európska únia v Rade pre ľudské práva vystupovala jednotne a hovorila jedným hlasom.

Chcel by som tiež upozorniť na fakt, že predsedníctvo dúfa v dobrú spoluprácu s delegáciou Európskeho parlamentu. Dôležitosť úlohy Európskej únie pri podpore a ochrane ľudských práv je nespochybniteľná, čo je aj dôvod, prečo by sme chceli mať s týmto cteným zhromaždením čo možno najlepšiu spoluprácu.

Chcel by som zakončiť informáciou, že siedme zasadnutie Rady pre ľudské práva sa začne stretnutím ministrov, na ktorom bude mať prejať, v mene predsedníctva Rady Európskej únie, predseda Rady pre všeobecné záležitosti a vonkajšie vzťahy, pán minister Dimitrij Rupel. Zúčastní sa na ňom aj niekoľko vysokých predstaviteľov, zrejme aj generálny tajomník OSN.

Benita Ferrero-Waldner, členka Komisie. – Vážený pán predsedajúci, Európska únia je veľmi dôležitým orgánom, ktorý sa potrebuje pohybovať v správnom smere a ktorý potrebuje týmto smerom viesť aj Radu pre ľudské práva.

Rada pre ľudské práva ešte len čaká na svoju príležitosť osvedčiť sa ako účinný orgán pre oblasť ľudských práv v rámci OSN – to je všeobecne známe. Ako som však povedala už predtým, je ešte príliš skoro, aby sme vynášali konečný rozsudok. Ak by sme to v tejto etape urobili, mohli by sme dokonca zabrániť jej budúcemu vývoju. Preto je veľmi dôležité, aby spoločenstvo z oblasti pre ľudské práva aj naďalej podporovalo Radu pre ľudské práva, aj keď možno s trochu kritickým pohľadom. V tejto súvislosti ma potešilo, že delegácia Európskeho parlamentu sa zúčastní na časti siedmeho zasadnutia, aby mohla posúdiť prácu Rady z prvej ruky.

Podobne ako pani Andrikienová, aj ja si myslím, že Európska únia sa bude musieť v budúcnosti snažiť hovoriť jedným hlasom. Hlasovacie postupy zástupcov Európskej únie v Rade pre ľudské práva sú do veľkej miery harmonizované, a čím viac budú harmonizované, tým dôležitejší bude náš hlas.

Čo sa týka kritérií pre členstvo, až doposiaľ sa vypracovanie takýchto kritérií ukázalo ako nemožné. Prísľuby o dodržiavaní ľudských práv však budú predstavovať dôležitý krok smerom k väčšej zodpovednosti zo strany kandidátskych krajín a, ako som povedala už predtým, toto je dôležitý krok.

Čo sa týka osobitných postupov, Európska únia veľmi aktívne bojuje za predĺženie existujúcich mandátov a za vytvorenie nových mandátov, ktoré považujeme za potrebné.

Nakoniec mi dovoľte povedať pár slov v súvislosti s Bieloruskom a Kubou. Na Radu sa môže znieť kritika za to, že neobnovila mandáty pre tieto krajiny, bol to však nevyhnutný kompromis, ktorý pomohol zachrániť mandáty pre mnohé ďalšie krajiny ako aj tematické mandáty, ktoré sú v súčasnosti predmetom revízie. Podobne je to aj v prípade Sudánu. Strata mandátu expertnej skupiny pre Dárfúr je veľmi smutná správa, bolo to však, bohužiaľ, nevyhnutné, aby sa podarilo zachrániť mandát osobitného zástupcu v Sudáne.

Z toho dôvodu musí byť Európska únia niekedy pripravená na zložitý kompromis, ktorý by pomohol dosiahnuť konsenzus. Ešte raz však chcem povedať, že z celkového pohľadu predstavujeme veľmi silnú hybnú silu a veľmi silný orgán v tejto oblasti, a musíme v tejto svojej práci pokračovať, aby sme zabezpečili, že Rada pre ľudské práva bude skutočne fungovať a bude sa pohybovať v správnom smere. Európsky parlament predstavuje veľmi, veľmi silný nástroj pri tomto úsilí.

Predsedajúci. – Rozprava sa končí.

Hlasovanie sa uskutoční vo štvrtok 21. februára 2008.

PRESEDA: Diana WALLIS

podpredsedníčka

11. Hodina otázok (pre Radu)

Predsedajúca. – Ďalším bodom programu je hodina otázok (B6-0010/2008).

Nasledujúce otázky sú adresované Rade.

Otázka č. 1, ktorú predkladá **Manuel Medina Ortega** (H-1042/07)

Vec: Pristáhovalectvo ako dôsledok samitu EÚ – Afrika

Mohla by nám Rada poskytnúť informácie o opatreniach predložených na prijatie, ktorými by sa vykonávali výsledky dohody dosiahnutej na nedávnom samite, ktorý sa konal v Lisabone medzi EÚ a africkými krajinami o otázke pristáhovalectva?

Janez Lenarčič, *úradujúci predseda Rady.* – Na samite EÚ – Afrika, ktorý sa konal dňa 9. decembra minulého roku v Lisabone, bola vytvorená dohoda o strategickom partnerstve, ktoré bude zahŕňať všetky oblasti a otázky spoločného záujmu.

Chcel by som Vašu pozornosť zamerať predovšetkým na tri dôležité dokumenty, ktoré boli na tomto samite prijaté: Lisabonská deklarácia, spoločná stratégia EÚ a Afriky a prvý akčný plán. Prvý akčný plán spoločnej stratégie vytvára partnerstvo medzi Afrikou a Európskou úniou v dodatočných oblastiach migrácie, mobility a zamestnanosti.

Toto partnerstvo medzi Afrikou a Európskou úniou v oblastiach migrácie, mobility a zamestnanosti by malo zabezpečiť komplexné odpovede na tieto otázky s konkrétnym cieľom vytvoriť pre Afričanov lepšie pracovné miesta a zabezpečiť lepšiu kontrolu migrácie.

V súčasnosti skúmajú príslušné orgány Rady ďalšie opatrenia, ktoré bude potrebné prijať v súvislosti s rozhodnutiami Lisabonského samitu a v súvislosti so spoločnou stratégiou EÚ a Afriky a jej prvého akčného plánu, vrátane partnerstva v oblasti migrácie.

Manuel Medina Ortega (PSE). – (ES) Vážená pani predsedajúca, otázka znie: aké druhy opatrení je možné účinne prijať, pretože pristáhovalecký tlak na Európu je ešte stále veľmi vysoký, čo je zapríčinené úbohou sociálnou a hospodárskou situáciou v mnohých afrických krajinách.

Konkrétna otázka, ktorú som sa chcel opýtať, bola, či má Rada v súčasnosti nejaký konkrétny plán, pretože čas plynie ďalej, situácia v Afrike sa nezlepšuje a, predovšetkým, mnohé európske krajiny sa sťažujú na nekontrolované pristáhovalectvo a na neschopnosť európskych inštitúcií toto pristáhovalectvo kontrolovať.

Čo presne v súčasnej dobe v tejto veci robíme? Čo môžeme očakávať v krátkodobom horizonte?

Janez Lenarčič, úradujúci predseda Rady. – Vážený pán Medina Ortega, problémy, ktoré spomínate, nebudú vyriešené v krátkom čase. Situácia v Afrike v oblasti hospodárskeho rozvoja, bezpečnosti a ľudského blahobytu má také veľké rozmery, že časové obdobie potrebné na jej vyriešenie môže mať jedine dlhodobý charakter.

Dlhodobé zmiernenie prisťahovaleckého tlaku sa dá dosiahnuť jedine prostredníctvom zlepšenia životných podmienok na africkom kontinente. Samit nedokázal poskytnúť odpovede na všetky otázky. Nedokázal predovšetkým poskytnúť rýchle riešenia. Ako som spomenul, tento samit sa konal v decembri a diskusie o opatreniach, ktoré je potrebné prijať na vykonávanie dohôd, ktoré sa dosiahli na tomto samite, sa ešte len teraz rozbiehajú.

Môžem však povedať, že samit EÚ – Afrika vytvoril rámec pre všetky rozhovory o riadení prisťahovalectva, ktoré sa viedli počas niekoľkých konferencií medzi Afrikou a Európskou úniou. Samit EÚ – Afrika v sebe integroval procesy z Tripoli, Rabatu a všetky ostatné procesy. Toto je prvý výsledok, konsolidácia nášho úsilia.

Chcel by som spomenúť základný prvok politiky Európskej únie pre oblasť migrácie vo vzťahu k Afrike. V prvom rade sa usilujeme o globálny prístup. Tento prístup zahŕňa boj proti nelegálnemu prisťahovalectvu, úsilie zlepšiť riadenie legálnej migrácie, zamedzenie obchodovaniu s ľuďmi, lepšie hraničné kontroly a, predovšetkým, rozvoj krajín, ktoré sú pôvodcami tejto migrácie. Jedine tento rozvoj dokáže zabezpečiť dlhodobé riešenie prisťahovaleckých tlakov, ktorým čelí Európska únia. Ostatné opatrenia, ktoré som spomenul, sú prinajlepšom krátkodobé riešenia, ktoré však neodstránia základný problém, ktorý ste spomenuli aj Vy sám – problém súvisiaci so životnými podmienkami, ktoré panujú v krajinách pôvodu tohto prisťahovalectva. To je tá základná hybná sila spôsobujúca migráciu.

Hubert Pirker (PPE-DE). – (DE) Oceňujem spôsob, akým sa pozeráte na celú situáciu zo širokej perspektívy, a ako rozlišujete medzi strednodobými a dlhodobými stratégiami. Spomenuli ste samit, ktorý sa bude čoskoro konať. Ste Vy, ako úradujúci predseda Rady, pripravený vyzvať na dohodu, s príslušnými africkými štátmi, o readmisii nelegálnych prisťahovalcov, ktorá by bola podmienkou pre pozitívnu spoluprácu, väčšiu hospodársku pomoc a zvýšenú úroveň pomoci v iných oblastiach?

Janez Lenarčič, úradujúci predseda Rady. – Politika Rady týkajúca sa vrátenia nelegálnych prisťahovalcov je dobre známa. Tvorí jeden zo základných prvkov migračnej politiky Európskej únie, ktorú vykonávame spoločne s našimi africkými partnermi.

Rozvojová pomoc je tiež jedným z aspektov migračnej politiky, tým chcem povedať, že je tiež potrebné ju zohľadniť, pričom na prisťahovaleckú politiku by sa malo pozeráť aj z tejto perspektívy, pretože sa pokúša riešiť dlhodobý problém vytvárania lepších životných podmienok v krajinách, ktoré sú pôvodcami prisťahovalcov.

Ak mám byť úprimný, nerád by som hovoril o priamom uplatňovaní podmienok pre rozvojovú pomoc vo vzťahu k týmto skutočnostiam. Je však faktom, že tvoria jednotlivé prvky celej migračnej politiky, ktoré je v budúcnosti potrebné navzájom prepojiť a posilniť.

Jörg Leichtfried (PSE). – (DE) Vážený pán úradujúci predseda, ak existuje jedna oblasť, v súvislosti s ktorou si ľudia želajú, aby nad ňou Európska únia prevzala zodpovednosť, potom je to určite oblasť nelegálneho prisťahovalectva a prisťahovaleckej politiky ako takej. Aj keď sa domnievam, že Parlament a Komisia sú v tejto oblasti veľmi aktívni, neviem, či sa to isté dá povedať aj o Rade. Povedali ste, že každý vie, aké kroky podniká Rada v tejto otázke. Ja viem, aké sú to kroky – urobiť všetko, čo je v jej sile, aby zabránila vytvoreniu životne dôležitých európskych právomocí. Robí to tak už roky. Veľmi by ma zaujímalo, čo Vás privádza k Vášmu optimizmu, že sa niečo zmení, a aké konkrétne opatrenia zavádzate, aby ste tieto zmeny dosiahli.

Janez Lenarčič, úradujúci predseda Rady. – Ďakujem vám za vašu otázku. Nemôžem súhlasiť s tým, že Rada je v otázke migrácie pasívna. Práve naopak, len nedávno, predovšetkým v minulom roku, venovala Rada veľkú pozornosť migrácii. Mal by som tiež spomenúť, že Európska rada plánuje diskutovať o otázke migrácie na svojom tohtoročnom decembrovom zasadnutí. To znamená, že sa o tejto otázke bude diskutovať na najvyššej politickej úrovni.

Problém migrácie predstavuje pre Európsku úniu skutočný problém. Už som tu spomenul riešenia a naznačil som aj smer, ktorým by sme sa mali uberať, aby sme tieto riešenia našli. Konkrétnejšie by som mohlo spomenúť ďalšie posilnenie agentúry FRONTEX. To je aj jedna z oblastí, v ktorých sa Rada angažuje.

Je dôležité reagovať na dopyt po migrácii. Musíme lepšie riadiť migračné toky a znížiť únik mozgov z Afriky, pretože sa tým vytvárajú nepriaznivé podmienky v rozsiahlych oblastiach afrického kontinentu.

Rada sa angažuje pri vyvíjaní konceptov mobilného partnerstva a okružnej migrácie a za týmto účelom pokračuje vo svojich misiách do afrických krajín. Mal by som tiež spomenúť, že počas nášho predsedníctva sa uskutoční misia do Nigérie a Juhoafrickej republiky. Rada je aktívna a želá si prispieť k riešeniu tohto problému.

Faktom však je, že toto je oblasť, ktorá patrí do tretieho piliera – oblasť spravodlivosti a vnútorných vecí – kde často prebiehajú veľmi dlhé postupy s cieľom nájsť konsenzus. Ak sa Lisabonská zmluva ratifikuje a začne vykonávať, potom bude prijímanie rozhodnutí pre túto oblasť jednoduchšie a rýchlejšie.

Predsedajúca. – Otázka č. 2, ktorú predkladá **Claude Moraes** (H-1046/07)

Vec: Regionálne fondy po rozšírení

Aké riešenie našla Rada v súvislosti s otázkou prerozdelenia regionálnych fondov, ktorých potreba vznikla v dôsledku rozšírenia?

Janez Lenarčič, úradujúci predseda Rady. – V odpovedi na otázku pána Moraes, by som chcel povedať, že finančný rámec pre Európsku úniu a 27 členských štátov pre obdobie medzi rokmi 2007 a 2013 vymedzuje medziinštitucionálna dohoda medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou o rozpočtovej disciplíne a riadnom finančnom hospodárení. Táto medziinštitucionálna dohoda bola prijatá v máji. V júli 2007 bol na základe tejto dohody prijatý legislatívny balík o kohéznej politike. V krátkosti, po rozšírení, v januári 2007, nenastala žiadna potreba na prerozdelenie finančných zdrojov.

Claude Moraes (PSE). – Hovorili ste o širšej analýze štrukturálnych fondov, možno však viete, že minulý týždeň zverejnil Eurostat štatistiky, v ktorých sa uvádza, ktoré sú najbohatšie oblasti a mestá v Európskej únii. Medzi tieto mestá patrili aj môj volebný obvod, ktorým je Londýn, a pritom ja osobne žijem v časti Londýna, ktorá patrí medzi najchudobnejšie oblasti v západnej Európe čo sa týka detskej chudoby, atď.

Moja otázka v skutočnosti znela: budete aj naďalej zohľadňovať fakt, že dokonca aj v tých najbohatších oblastiach, akými sú Londýn a Frankfurt, existujú veľmi chudobné oblasti, ktoré boli až doteraz prehliadané, pričom by nemali byť prehliadané iba preto, že (aj keď je to správne) pomáhame tým najchudobnejším oblastiam Európy?

Janez Lenarčič, úradujúci predseda Rady. – Ďakujem vám za túto doplňujúcu otázku. Myslím si, že teraz už lepšie rozumiem pôvodnej otázke o vplyve rozšírenia na regionálne financovanie, na ktorú moja odpoveď znela, že rozšírenie nemalo na regionálne financovanie žiadny vplyv, pretože finančné prostriedky boli patrične rozdelené ešte pred rozšírením.

Doplňujúca otázka je však tiež opodstatnená. Otázkou je, či by sme sa týmto javom mali zaoberať v rámci regionálnych politík. Bohatšie regióny by možno mali dostať väčšie právomoci, alebo by dokonca malo byť ich povinnosťou, aby v súvislosti s týmito chudobnými oblasťami robili viac. Zrejme to bude jednoduchšie uskutočniteľné v bohatších regiónoch, než v tých, ktoré na tom nie sú až tak dobre.

V krátkosti, musíme zväziť koncept regionálnych politík a regionálnych zdrojov v rámci Európskej únie. Tým sa nezmení realita problému, na ktorý ste upozornili.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (LT) Vážená pani predsedajúca, vážený pán minister, chcela by som sa Vás opýtať, či máte nejaké informácie, nejaké číselné hodnoty, ktoré by ukazovali, do akej miery bol rast HDP ovplyvnený štrukturálnymi fondmi, ktoré boli poskytnuté novým prístupovým krajinám, a možno aj starším členským štátom. Výskum, ktorý bol uskutočnený v mojej krajine, Litve, ukázal, že najvýraznejší vplyv na hospodársky rast nemala štrukturálna pomoc, ale rozvoj jednotného a vnútorného trhu. Môžete nám poskytnúť tieto údaje? Ďakujem.

Janez Lenarčič, úradujúci predseda Rady. – Vážená pani poslankyňa, bohužiaľ nemám tieto údaje so sebou. Môžem však povedať dve veci.

Po prvé, spoločný trh prináša úžitok všetkým členským štátom, novým aj starým, ako aj každému, kto s týmto spoločným trhom prichádza do kontaktu. O tom neexistujú žiadne pochybnosti a uvádza sa to aj v oznámení Európskej komisie z roku 2006 nazvanom „Dva roky po rozšírení – hospodársky úspech“, v ktorom sa spomínajú a hodnotia prospešné účinky rozšíreného spoločného trhu a ďalšie aspekty.

Pokiaľ ide o štrukturálne fondy, situácia je následovná: dôležité je nielen množstvo finančných prostriedkov pridelených na konkrétny účel v rámci štrukturálnych fondov, ale tiež to, ako kvalitne sa tieto finančné

prostriedky použijú. Preto môžem tvrdiť, že keď sa tieto finančné prostriedky použijú správne, potom prispievajú k vyššiemu príjmu na jedného obyvateľa v dotyčnej krajine.

Jim Higgins (PPE-DE). – Pán minister mal dnes veľmi dlhý deň, preto by som chcel povedať, že z pohľadu štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu sa môžeme pozrieť napríklad na také Írsko, kde štrukturálne fondy a Kohézny fond zohrávali nesmierne významnú úlohu pri transformovaní hospodárstva tretieho sveta na hospodárstvo, ktoré dnes označujeme prezývku „keltský tiger“. Na tomto príklade je jasne vidieť, aké výsledky sa dajú dosiahnuť. Tri zo štyroch pilierov, ktoré podopierajú keltského tigra, sa podarilo vybudovať vďaka štrukturálnym fondom, Kohéznemu fondu a ďalším zdrojom financovania zo strany Európskej únie.

Prajeme novým členským štátom veľa úspechov a Vám prajeme veľa úspechov vo Vašom predsedníctve.

Janez Lenarčič, úradujúci predseda Rady. – Chcel by som uviesť len krátku poznámku. Bol tu spomenutý príklad Írska. Máte zrejme úplnú pravdu, pán Higgins. Írsko je vzorovým príkladom toho, ako pozitívne a účinne prispieva používanie štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu k rýchlejšiemu hospodárskemu rozvoju.

Keď hovorím, že Írsko je vzorovým príkladom, myslím to úplne vážne. Inými slovami, mnohé krajiny, predovšetkým tie, ktoré vstúpili do Európskej únie v rokoch 2004 a 2007, robia všetko pre to, aby si vzali príklad z írskych skúseností a know-how pri používaní týchto fondov, s cieľom napodobniť írsky úspech.

Predsedajúca. – Otázka č. 3, ktorú predkladá **Marie Panayotopoulos-Cassiotou (H-1048/07).**

Vec: Flexiistota v práci

Aké opatrenia zamýšľa Rada v blízkej budúcnosti podniknúť, aby vyriešila nevyriešené otázky týkajúce sa pracovných vzťahov a podporila myšlienky flexiistoty v práci?

Janez Lenarčič, úradujúci predseda Rady. – Komisia prijala v decembri 2007, na základe súhrnných štúdií vypracovaných európskymi inštitúciami a sociálnymi partnermi, rozhodnutia o ôsmych spoločných zásadách týkajúcich sa flexiistoty. Tieto zásady boli potvrdené aj zo strany Európskej rady.

Rada k týmto rozhodnutiam poznamenala, že spoločné zásady by mali prispieť k vykonávaniu nového cyklu lisabonskej stratégie. Komisia nedávno predložila návrh integrovaných usmernení pre roky 2008 – 2010. V diskusiách o tomto návrhu, ktoré sa už začali, môžeme zo strany Rady očakávať osobitnú pozornosť venovanú flexiistote.

Zodpovednosť za vykonávanie týchto integrovaných usmernení budú mať členské štáty. Očakávame, že keď budú podávať Rade a Komisii správu o vykonávaní týchto usmernení, budú vychádzať zo svojich nariadení pre oblasť flexiistoty.

Rada zastáva názor, že je potrebné zvýšiť informovanosť občanov o politikách flexiistoty a o význame týchto politik pre reformovanie európskych hospodárskych a sociálnych modelov. Z toho dôvodu Rada vo svojom rozhodnutí vyzvala Komisiu, aby iniciovala verejnú iniciatívu, ktorá by umožnila príslušným záujmovým skupinám na trhu práce jednoduchšie si osvojiť tieto spoločné zásady. Rada tiež požiadala Komisiu, aby ju o týchto opatreniach pravidelne informovala.

Pokiaľ ide o dva najdôležitejšie legislatívne návrhy v oblasti pracovných podmienok – teraz mám na mysli smernicu o pracovnom čase a smernicu o zamestnaní na dobu určitú – slovínske predsedníctvo je pripravené pokračovať v práci v tomto smere. Vzhľadom na ťažkosti pri dosahovaní jednomyselnosti medzi členskými štátmi ešte stále zvažujeme ďalšie možné postupy týkajúce sa týchto právnych predpisov. V tejto súvislosti je treba spomenúť, že Európa má mnoho rôznych tradícií pre reguláciu pracovných podmienok. Napriek tomu sa však členské štáty relatívne rýchlo dohodli na spoločných zásadách pre flexiistotu, aj keď upozorňovali, že tieto zásady sa budú musieť prispôsobiť špecifickým podmienkam každého členského štátu.

Všetky tieto fakt naznačujú, že bude ťažšie dosiahnuť dohodu, v prípade, ak budeme chcieť dosiahnuť riešenie v podobe záväzných právnych predpisov platných pre všetky trhy práce v Európskej únii.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Vážená pani predsedajúca, občania každého členského štátu, zamestnávateľia aj zamestnanci, sú vystavení tlakom v oblasti pracovných vzťahov. V mnohých prípadoch je to určite spôsobené globalizáciou, zapríčiňuje to však aj otvorená metóda koordinácie, ktorú Európska únia už roky vykonáva.

Preto vznášame námietky voči návrhom pre reformu systémov poistenia a voči ďalším metódam, ktoré sú založené na tejto otvorenej metóde koordinácie.

Zamýšľa Rada navrhnúť štrukturálne opatrenia na zlepšenie pracovných vzťahov na európskej úrovni, aby odstránila silný odpor a protesty, ktoré môžeme vidieť v televízii vo všetkých členských štátoch?

Janez Lenarčič, úradujúci predseda Rady. – Rada samozrejme zamýšľa aj naďalej pokračovať a rozvíjať svoje úsilie zamerané na zlepšenie podmienok na trhu práce. Často sa hovorí, že zlepšenie flexibility na trhu práce znamená zhoršenie sociálnej ochrany, nie je to však pravda. Presne v tom je podstata konceptu flexiistoty alebo bezpečnej flexibility. Rada je presvedčená, že toto je jediný správny smer v kontexte globalizácie, ktorý zahŕňa mnoho otázok.

Dôležitá je nielen zvýšená flexibilita na trhoch práce, ktorá by nikdy nemala byť na úkor sociálnej istoty, ale existuje tu celý rad ďalších opatrení, napríklad celoživotné vzdelávanie, lepší rozvoj ľudských zdrojov a ďalšie aspekty flexiistoty.

V krátkosti, Rada zamýšľa pokračovať vo svojich aktivitách v tejto oblasti a táto otázka bude tvoriť jednu z dôležitých tém, o ktorých sa bude diskutovať na marcovom zasadnutí Európskej rady, ako o súčasť stimulu pre novú etapu lisabonskej stratégie.

Hubert Pirker (PPE-DE). – (DE) Ako už samotné slovo flexiistota naznačuje, jej cieľom je kombinácia flexibility a istoty. Dnes ráno sa o tejto téme diskutovalo, pričom v Parlamente zaznel návrh, aby sa vo všetkých členských štátoch zaviedla minimálna mzda v súlade s ich minimálnymi normami. Aké kroky plánuje predsedníctvo podniknúť, aby zabezpečilo, že sa v jednotlivých členských štátoch skutočne v dohľadnej budúcnosti zavedie minimálna mzda?

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Chcela by som Vás požiadať, aby ste trochu bližšie vysvetlili svoju poznámku, ktorú ste uviedli, keď ste hovorili, že by ste radi zvýšili informovanosť verejnosti a spustili verejnú iniciatívu zaoberajúcu sa otázkami súvisiacimi s flexiistotou. Mám pocit, že pracujúci sú pravdepodobne veľmi dobre oboznámení s časťou slova „flexi“, nemajú však v tomto novom pracovnom svete celkom jasno v otázke istoty.

A pokiaľ ide o minimálnu mzdu: keďže pochádzam z krajiny, ktorá má zavedenú minimálnu mzdu, domnievam sa, že toto opatrenie je potrebné, aby sme zabezpečili, že každý jednotlivec bude dostávať minimálnu mzdu.

Janez Lenarčič, úradujúci predseda Rady. – Najprv odpoviem pánovi Pirkerovi. V súčasnosti neexistuje v Rade žiadny konsenzus, tým chcem povedať, že Rada nemá žiadne spoločné stanovisko v súvislosti s minimálnou mzdou. Z toho dôvodu predsedníctvo v tejto etape neplánuje žiadne konkrétne iniciatívy v tejto oblasti.

Teraz odpoviem na Vašu otázku, pani Guinnessová. Spomenul som návrh Rady, to jest našu výzvu Komisii, aby iniciovala verejnú iniciatívu, ktorá by vysvetlila osem spoločných zásad všetkým zainteresovaným skupinám na trhu práce, aby im týmto spôsobom zjednodušila osvojenie si týchto zásad, ktoré boli prijaté v decembri minulého roku.

Rada zároveň vyzvala Komisiu, aby ju pravidelne informovala o príslušných opatreniach. Rada požiadala Komisiu, aby konala v určitom konkrétnom smere a teraz čakáme na spätnú väzbu zo strany Komisie.

Predsedajúca. – Otázka č. 4, ktorú predkladá **Gay Mitchell (H-1050/07)**

Vec: Misia EÚ v Čade

Urobí Rada vyhlásenie o misii Európskej únie v Čade, predovšetkým o súčasnej bezpečnostnej situácii priamo na mieste? Poskytne Rada záruky, že všetko potrebné vybavenie pre túto zložitú misiu je k dispozícii? Akým spôsobom prebieha koordinácia medzi Radou a OSN pokiaľ ide o dlhodobú situáciu v tomto regióne?

Janez Lenarčič, úradujúci predseda Rady. – Proces zostavovania ozbrojených síl pre misiu Európskej únie v Čade, ktorý neprebíhal veľmi hladko, bol dňa 11. januára tohto roku dokončený do takej miery, že veliteľ mohol dať odporúčanie na začatie misie. Rada dňa 28. januára potvrdila operačný plán, takzvaný „o-plán“, a prijala rozhodnutie o začatí misie.

Určite viete, že tejto misii velí írsky generál Patrick Nash. Ozbrojené sily tvoria 3 700 vojakov zo 14 členských štátov. Tieto ozbrojené sily sú zložené, vybavené a vycvičené tak, aby úspešne splnili svoju misiu v tomto

ťažkom prostredí. Prísne pravidlá pre použitie sily, ktorými sa riadia, sú v súlade s mandátom uvedenom v kapitole VII Charty OSN.

Ako viete, tento mandát bola vydaný na základe uznesenia Bezpečnostnej rady OSN č. 1778. Misia Európskej únie, známa pod názvom misia EUFOR Tchad/RCA, bude trvať jeden rok odo dňa vyhlásenia počítačovej operačnej schopnosti a bude neutrálna a nestranná.

Plánovanie tejto misie prebiehalo od samotného začiatku v úzkej spolupráci s OSN. S cieľom zabezpečiť transparentnosť, účinnosť a možnosť zmeny opatrení, boli na všetkých úrovniach v New Yorku, Bruseli, operačnom štábe v Paríži a priamo na mieste vytvorené koordinačné mechanizmy.

Po nedávnych stretoch medzi vládnymi ozbrojenými silami a čadskými povstaleckými skupinami je v súčasnosti bezpečnostná situácia v Čade stabilnejšia. Nasadenie misie EÚ pokračuje, pričom očakávame, že EUFOR dosiahne svoju počítačnú operačnú schopnosť v polovici marca.

Dovoľte mi spomenúť niektoré rozhodnutia, ktoré Rada prijala na svojom poslednom zasadnutí, ktoré sa konalo predčverom. Rada vyjadrila svoje hlboké znepokojenie nad regionálnymi dôsledkami konfliktu v Dárfúre a nad pokusmi o zvrhnutie čadskej vlády. Plne podporila výzvu Africkej únie a OSN na rešpektovanie zvrchovanosti, národnej jednoty a územnej celistvosti Čadu.

Rada vyhlásila, že vzhľadom na nedávne udalosti sa zvýraznila potreba nasadenia misie vo východnom Čade, ktorej úlohou bude prispievať k zvýšeniu bezpečnosti. Rada tiež zdôraznila, že misia bude pri plnení svojho mandátu konať neutrálne, nestranne a nezávisle.

Svoju odpoveď uzavriem tým, že dodám, že Rada bude pozorne sledovať bezpečnostnú situáciu v Čade a západnom Dárfúre na všetkých úrovniach a bude tiež hodnotiť dôsledky tejto situácie pre misiu EUROF.

Gay Mitchell (PPE-DE). – Vážený pán úradujúci predseda, neodpovedali ste na moju otázku, ktorá konkrétne znela, či nám môžete dať záruky, že potrebné vybavenie pre túto ťažkú misiu je k dispozícii. Mohli by ste, prosím, na túto otázku odpovedať a poskytnúť nám spomínané záruky?

Presne ako ste spomenuli, táto misia je pod velením írskoho vojenského dôstojníka, generálporučíka Nasha, pričom dnes večer opustí Dublin 50 vojakov elitnej jednotky írskej armády a títo budú v blízkej budúcnosti nasledovaní ešte mnohými ďalšími írskymi jednotkami.

Bude im poskytnutá dostatočná logistická podpora? Majú k dispozícii zdravotné služby a môžete nám poskytnúť záruky, o ktoré som žiadal vo svojej otázke, že je k dispozícii všetko potrebné vybavenie pre túto zložitú misiu?

Nech Boh žehná a ochraňuje írskych vojakov a všetkých vojakov, ktorí tam plnia túto ťažkú úlohu.

Janez Lenarčič, úradujúci predseda Rady. – Mal by som zdôrazniť, že v zásade je vybavenie jednotiek zodpovednosťou jednotlivých členských štátov, ktoré tieto jednotky vysielajú na misiu.

Ctený pán poslanec, žiadate o záruky, ktoré Vám Rada nemôže poskytnúť, pretože sú zodpovednosťou každého jednotlivého členského štátu. Môžem len zopakovať to, čo som povedal už v úvode, totiž, že proces vytvárania vojenských síl bol úspešne dokončený. Bol to zložitý proces, nakoniec však bol úspešný do takej miery, že veliteľ misie mohol dať odporúčanie na jej začatie.

Jörg Leichtfried (PSE). – (DE) Domnievam sa, že táto misia je v zásade dobrá myšlienka – pokiaľ sa bude plniť profesionálne – pretože sa ňou dosiahne presne to, čo bolo predmetom diskusie o migrácii, ktorú sme si tu mohli pred malou chvíľou vypočuť, konkrétne, vytvorenie bezpečného prostredia v krajinách, z ktorých pochádzajú prisťahovalci. Z toho dôvodu jednoducho nedokážem pochopiť, prečo sú niektorí pokryteckí rakúski pravicoví populisty proti tejto misii. Znepokojuje ma však to, že už teraz je neustálym predmetom diskusie v súvislosti s touto misiou konkrétna otázka, či sa v nej francúzska armáda dokáže zachovať neutrálne voči znepriateleným stranám konfliktu. Zaujímalo by ma, aké informácie nám môžete v tejto súvislosti poskytnúť a akým spôsobom chcete zaručiť, že táto misia bude skutočne neutrálna voči všetkým stranám konfliktu. Aj ja by som chcel využiť túto príležitosť a zaželať tamojším vojakom veľa šťastia.

Colm Burke (PPE-DE). – Mám otázku, ktorá sa týka kontaktov s protivládnyimi skupinami. Teraz nemám na mysli povstalecké skupiny, ale iné skupiny, ktoré sú zamerané protivládne. Bolo vynútené nejaké úsilie zamerané na zapojenie týchto skupín, aby sme mohli dosiahnuť zjednotenejší prístup k misii OSN alebo Európskej únie do Čadu?

Zdá sa, že všetky doterajšie kontakty sa vytvárajú len so samotnou vládou. Zaujímalo by ma, či by sa pokrok nedal dosiahnuť zapojením ľudí, ktorí sú síce zameraní protivládne, ale nie sú členmi povstaleckých skupín.

Janez Lenarčič, úradujúci predseda Rady. – Vo svojej odpovedi na otázku, ktorá sa týkala neutrality, môžem povedať len toľko, že Rada v pondelok, teda predvčerom, prijala rozhodnutie, že jednotky Európskej únie v Čade budú nestranné, neutrálne a nezávislé. Podľa môjho názoru toto rozhodnutie v sebe zahŕňa odpoveď na otázku o neutralite jednotlivých jednotiek, ktoré sa zúčastnia na tejto misii. Celá táto misia je neutrálna, nestanná a nezávislá.

Tým som tiež čiastočne odpovedal aj na doplňujúcu otázku. Toto nie je misia, ktorej cieľom je verbovanie prívržencov. Je to misia, ktorá by mala nestranným a neutrálnym spôsobom zaručiť bezpečnosť v regióne, do ktorého bude vyslaná. Nemala by sa snažiť získavať spojencov. Znovu opakujem, je to neutrálna a nestranná misia, ktorej úlohou je zabezpečiť bezpečnosť v regióne pre ktorý má mandát.

Predsedajúca. – Otázka č. 5, ktorú predkladá **Colm Burke** (H-1052/07)

Vec: Barma

Vzhľadom na vymenovanie pána Piera Fassina za osobitného vyslanca Európskej únie pre Barmu, ktorého úlohou má byť podpora misie priateľských služieb generálneho tajomníka OSN, a vzhľadom na dôležitú úlohu združenia ASEAN, Indie a Číny vo vzťahu k Barme, aké produktívne boli nedávne stretnutia pána Fassina s Čínou a ďalšími ázijskými národmi?

V súlade so závermi Rady pre všeobecné záležitosti a vonkajšie vzťahy z 15. októbra Rada dňa 14. decembra opätovne potvrdila, že Európska únia je pripravená na základe vývoja v krajine prehodnotiť, zmeniť a doplniť alebo ďalej posilniť reštriktívne opatrenia proti vláde Barmy/Mjanmarska. Aké ďalšie reštriktívne opatrenia zvažuje Rada podniknúť (vzhľadom na to, že opatrenia, ktoré sú v súčasnosti zavedené majú skutočne iba minimálny účinok) a mohla by pre ich vykonávanie stanoviť konkrétny termín?

Na základe nedávnej informačnej návštevy mimovládnej organizácie Komisie pre postavenie žien na hranice medzi Thajskom a Barmou bol počet ľudí zabitých barmskou armádou pri jej tvrdom zákroku proti pokojným protestom, ktoré sa konali v septembri, ďaleko vyšší, než uvádzali oficiálne údaje. Mnisi a civilisti, ktorí od septembra ušli z Barmy, poskytli Komisii pre postavenie žien informácie z prvej ruky o brutálnych zákoch barmského režimu proti demokratickému hnutiu. Komisia pre práva žien zistila, že počas protestov v Barme mohli prísť o život až stovky ľudí, pričom nútené práce a znásilnenia sú aj naďalej prítomné v etnických oblastiach. Aká je reakcia Rady na túto správu? Na základe vyjadrení Rady je Európska únia rozhodnutá naďalej pomáhať obyvateľom Barmy/Mjanmarska na ich ceste za demokraciou, bezpečnosťou a prosperitou. Aké konkrétne kroky navrhuje Rada podniknúť pri poskytovaní tejto pomoci?

Janez Lenarčič, úradujúci predseda Rady. – Hneď na začiatku by som mal spomenúť, že dňa 6. novembra minulého roku vysoký predstaviteľ Európskej únie pre spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku, pán Javier Solana, vymenoval osobitného vyslanca pre Barmu/Mjanmarsko, aby tým zdôraznil význam, ktorý Európska únia prikladá demokratickým zmenám, zmiereniu, zlepšeniu situácie v oblasti ľudských práv a rozvoju krajiny.

Na základe tohto mandátu požiadal osobitný vyslanec, pán Fassino, o stretnutie s osobitným poradcom OSN, pánom Gambarim, a uskutočnil tiež konzultácie s kľúčovými partnermi Európskej únie.

V novembri minulého roku, v rámci samitu EU – ASEAN, ktorý sa konal v Singapure, sa osobitný vyslanec stretol so zástupcami krajín ASEAN. V decembri taktiež podnikol svoju prvú návštevu Číny. V Ríme a počas svojich návštev do sídla OSN v Ženeve a New Yorku sa stretol so zástupcami Barmy a so zástupcami krajín susediacich s Barmou, pričom sa so zástupcami týchto krajín bude stretávať aj v Bruseli.

Tieto konzultácie a politické a diplomatické kontakty zo strany nášho osobitného vyslanca budú pokračovať aj v nasledujúcich mesiacoch. Zvláštna pozornosť bude venovaná sprostredkovaniu zo strany OSN a zo strany „skupiny priateľov“ OSN.

Rada pre všeobecné záležitosti a vonkajšie vzťahy na svojom pondelňajšom zasadnutí ocenila prácu osobitného vyslanca, pána Piera Fassina, pri koordinácii diplomatického úsilia EÚ s ázijskými partnermi, a opätovne potvrdila svoju úlohu pri podpore a presadzovaní misie OSN.

Mal by som upozorniť, že Európska únia v minulosti prijala úplné spoločné stanovisko, ktoré zahŕňa aj zbrojné embargo voči Barme a obmedzenie cestovania a zmrazenie finančných prostriedkov pre veľký počet barmských občanov, ktorí sú napojení na armádu a vládu.

V novembri 2007 prijala Rada prísnejšie sankcie na posilnenie existujúcich opatrení a na vytvorenie nových opatrení, zameraných predovšetkým na ťažobné činnosti. Rada bude, podľa očakávania, aj naďalej skúmať účinok, účinnosť, politickú vhodnosť a praktickú použiteľnosť ďalších možných reštrikcií.

Rada dostáva a skúma informácie od svojich partnerov a od mnohých predstaviteľov z vládnych organizácií v súvislosti s ich skúsenosťami pri zavádzaní prísnejších sankcií.

Rada si všimla, že Komisia a niektoré členské štáty Európskej únie zvýšili svoju pomoc pre Barmu a barmských utečencov v susedných krajinách. Európska únia je pripravená zaručiť ďalšiu pomoc pre Barmu/Mjanmarsko. Z toho dôvodu vyzýva barmské orgány, aby prijali ďalšie opatrenia, ktoré by zvýšili demokraciu v krajine a dosiahli národné zmierenie.

Oficiálne vyhlásenie referenda o ústave, ktoré by sa malo konať v máji tohto roku, a predovšetkým vyhlásenie volieb v roku 2010, na ktorých sa zúčastnia viaceré politické strany, je podľa názoru Rady krok v správnom smere.

Colm Burke (PPE-DE). – Chcel by som len naviazať na Vašu odpoveď na túto veľmi zložitú otázku, ktorú veľmi oceňujem.

Chcel by som poukázať na dve súvisiace otázky. Po prvé, generálny tajomník KNU bol 14. februára zavraždený vo svojom dome v Thajsku. Viem, že dva dni predtým ho navštívili predstavitelia Celosvetovej kresťanskej solidarity (Christian Solidarity Worldwide). Aký tlak sme vyvinuli na Thajsko, aby vyšetrilo túto vraždu? Táto vražda sa podľa mojich informácií uskutočnila na objednávku barmského režimu.

Po druhé, dozvedel som sa, že s utečencami, ktorí prichádzajú do Malajzie sa zachádza veľmi zle. Niektorí utečenci boli dokonca nútení porodiť vo väzbe alebo vo väzení. Aký tlak sme vyvinuli na Thajsko a Malajziu v súvislosti s vyriešením týchto problémov?

Janez Lenarčič, úradujúci predseda Rady. – Rada nediskutovala o tejto otázke v súvislosti s Thajskom ani v súvislosti s Malajziou. Postúpim Vašu otázku Rade.

Predseda júca. – Otázka č. 6, ktorú predkladá **Jim Higgins (H-1056/07)**

Vec: Demokratické hnutie v Barme

Aké kroky podnikla Rada, vzhľadom na nedávne brutálne potlačenie pokojných protestov v uliciach Barmy, pre zabezpečenie ochrany aktivistov za demokraciu ako aj pre zabezpečenie toho, aby vojenská vláda pracovala v smere pokojného a rýchleho prechodu na otvorenú demokraciu, a podnikla aj nejaké kroky v súvislosti s návratom zmiznutých ľudí v Barme, vrátane mníchov, o ktorých mieste pobytu nemáme žiadne informácie od posledných protestov?

Janez Lenarčič, úradujúci predseda Rady. – Ako som povedal už pri svojej predchádzajúcej odpovedi, Rada sleduje situáciu v Barme/Mjanmarsku veľmi pozorne a dostáva o nej správy z viacerých zdrojov.

Európska únia reagovala spoločne s ďalšími krajinami na demonštrácie, ktoré sa konali počas augusta a septembra minulého roka, a na násilné potlačenie týchto pokojných demonštrácií s jasným zámerom prejavíť solidaritu voči obyvateľom Barmy. Prijala tiež prísnejšie reštriktívne opatrenia zamerané voči tým, ktorí sú zodpovední za násilie a všeobecnú politickú patovú situáciu a podmienky v krajine. Už som tu spomenul, že niektoré členské štáty a Komisia, z dôvodu ťažkých životných podmienok obyvateľstva a z dôvodu veľkého počtu utečencov, zvýšili svoju pomoc pre Barmu a pre barmských utečencov v susedných krajinách.

Okrem toho bola Európska únia jedným z iniciátorov zasadnutia Rady OSN pre ľudské práva, ktoré sa konalo v októbri 2007 v Ženeve, a ktoré splnomocnilo osobitného spravodajcu OSN pre ľudské práva, pána Sérgia Pinheira, na návštevu Barmy/Mjanmarska a na prešetrenie násilného potlačenia septembrových demonštrácií a údajných vražd a zmiznutí, ktoré sa odohrali po tejto udalosti.

Európska únia plne podporuje odporúčania uvedené v decembrovej správe pána profesora Pinheira a pravidelne vyzýva barmské orgány aby ich začali vykonávať. Európska únia oslovila barmské orgány pri mnohých príležitostiach. Pokúša sa tiež využívať stretnutia s Barmou/Mjanmarskom na viacstranných fórach a vyzýva orgány tejto krajiny, aby začali inkluzívny a celkový proces zmierenia a politických reforiem, odstránili obmedzenia, ktoré boli zavedené voči Aung San Suu Kyi, prepustili politických väzňov a zlepšili prístup pre medzinárodné organizácie, predovšetkým pre Medzinárodný výbor Červeného kríža.

Európska únia predložila tieto stanoviská aj susediacim krajinám Barmy a zdôraznila naliehavú potrebu zlepšenia situácie v tejto krajine. Už som tu spomenul, že vyhlásenie referenda o ústave a voľby v roku 2010, na ktorých sa zúčastnia viaceré politické strany, v nás vyvolávajú určitú nádej.

Jim Higgins (PPE-DE).(GA) Vážená pani predsedajúca, privítal som odpoveď pána úradujúceho predsedu Rady. Vo svojej odpovedi na otázku môjho kolegu, pána Colma Burka, povedal, že si želá, aby bola Barma viac demokratická.

V súvislosti s tým by som chcel položiť otázku týkajúcu sa novej ústavy: je pravda, že tento dokument bol navrhnutý bez účasti vedúcej predstaviteľky hlavnej opozičnej strany, pani Aung San Suu Kyi? Toto nie je v žiadnom prípade uspokojujivé.

A nie je očividné, že armáda a ozbrojené sily budú pevne zviazať alebo dokonca kontrolovať moc v krajine?

Ešte jedna dôležitá otázka: bude počas referenda o ústave prítomný nejaký nezávislý monitoring zo strany Európskej únie alebo OSN?

Janez Lenarčič, úradujúci predseda Rady. – Ešte len čakám odpoveď na otázku, či bude zaručená prítomnosť nezávislého monitoringu počas referenda, ktoré je plánované na máj. V súčasnej dobe máme k dispozícii len vyhlásenie o tom, že referendum sa uskutoční. Ako som už povedal, Rada zastáva názor, že je to krok v správnom smere. Vaša otázka je, samozrejme, dôležitá a bude postúpená Rade.

Chcel by som odpovedať na prvú časť Vašej otázky: Európska únia trvá na tom, že demokratizačné procesy v tejto krajine musia zahŕňať aj spoluprácu s opozíciou a etnickými skupinami, pretože len týmto spôsobom môžeme dúfať v národne zmierenia a dlhodobú stabilitu tejto krajiny.

Predsedajúca. – Otázka č. 7, ktorú predkladá **Mairead McGuinness** (H-1054/07)

Vec: Smernica o audiovizuálnych mediálnych službách

Domnieva sa Rada, že smernica o audiovizuálnych mediálnych službách 97/36/EC⁽¹⁾ bude schopná udržať krok s rozvojom v oblasti audiovizuálnych technológií a reklamy?

Nazdáva sa Rada, že požiadavka voči poskytovateľom mediálnych služieb, aby vypracovali kódex správania voči deťom, je dostatočne silným opatrením na ochranu konkrétnych záujmov detí – napríklad, na zabránenie reklamy takzvaného „junk food“ (nezdravej stravy), ktorá je zameraná na deti?

Janez Lenarčič, úradujúci predseda Rady. – Vážená pani Guinnessová už pravdepodobne vie, že dňa 11. decembra minulého roku Rada a Európsky parlament prijali smernicu, ktorou sa menila a dopĺňala smernica Televízia bez hraníc, a ktorou sa táto smernica premenovala na smernicu o audiovizuálnych mediálnych službách.

V prvom odôvodnení novej, zmenenej a doplnenej smernice sa vysvetľuje, že je potrebné zmeniť a doplniť túto smernicu z dôvodu vývoja nových technológií a ich vplyvu na obchodné modely, predovšetkým na financovanie komerčného vysielania. Cieľom novej smernice je nájsť odpovede na tieto technologické zmeny pomocou zavedenia nových, technicky neutrálnych definícií založených na terminológii, ktoré sa budú môcť používať nielen v súvislosti so súčasnými službami, ale aj vo vzťahu k takým typom služieb, ktoré ešte len budú v budúcnosti vyvinuté, napríklad audiovizuálne mediálne služby a služby na objednávku. Myslíme si, že pre zabezpečenie tejto budúcej schopnosti musí byť smernica regulujúca audiovizuálny sektor platná aspoň počas niekoľkých budúcich rokov.

Podľa tejto smernice musí Komisia najneskôr 19. decembra 2011, a následne potom každé tri roky, pripraviť správu o uplatňovaní tejto smernice a, ak je to nevyhnutné, predložiť ďalšie návrhy pre jej prispôbenie, predovšetkým vo vzťahu k novým technologickým vývojovým trendom.

Pokiaľ ide o reklamu pre deti zameranú na nezdravú stravu, Rada a Európsky parlament sa zhodujú, že najúčinnější spôsob, akým sa dá tento problém vyriešiť, je vypracovanie kódexov správania zo strany poskytovateľov audiovizuálnych mediálnych služieb. Pre tento účel obsahuje článok 3 ods. 2 písm. e) zmenenej a doplnenej smernice požiadavku, aby všetky členské štáty a Komisia vyzývali poskytovateľov mediálnych služieb, aby tieto kódexy vypracovali.

(1) Ú. v. ES L 202, 30.7.1997, s.60.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Na prvú časť mojej otázky ste odpovedali veľmi podrobne, za čo vám ďakujem.

Pokiaľ ide o druhú časť, týkajúcu sa kódexu správania, potrebujeme kódex, ktorý by bol skutočne účinný, pretože už aj teraz máme množstvo kódexov správania na papieri, ktoré však nie sú vôbec účinné. Chcela by som vás požiadať, aby ste sa vyjadrili k tomu, či, ak budeme skúmať kódexy správania a zistíme, že nemajú žiadaný účinok, podnikneme na základe týchto zistení nejaké spoločné kroky. Domnievam sa, že to možno bude potrebné.

Janez Lenarčič, úradujúci predseda Rady. – Podstata kódexu správania je v tom, že ho vytvárajú samotní poskytovatelia. Je však, samozrejme, jasné, že ak by tieto kódexy boli nedostatočné a nespĺňali by svoj účel, taká situácia by nepotešila Radu ani Komisiu. Preto je moja odpoveď na Vašu otázku v podstate taká, že Rada a Komisia musia na poskytovateľov tlačiť minimálne dovtedy, kým nevypracujú také kódexy správania, ktoré by boli účinné.

Jim Allister (NI) – Vážení pán úradujúci predseda, mohol by som Vás upozorniť na ďalšiu záležitosť, ktorá sa týka ochrany detí v oblasti médií, predovšetkým ochrany voči rastúcemu a alarmujúcemu počtu samovražd v Európe, v neposlednom rade aj v mojom vlastnom volebnom obvode? Chcem sa opýtať, čo môže Rada podniknúť proti hrubému zneužívaniu služieb, predovšetkým internetových služieb, ktorými sa šíria pohotovú inštrukcie o tom, ako spáchať samovraždu? Dnes som si z jednej takejto internetovej stránky stiahol informácie, ktoré obsahovali rozličné návody na spáchanie samovraždy.

Je to skutočne desivé. Dokonca aj na stránke Wikipédie sa dajú nájsť informácie o tom, ako spáchať samovraždu. Vyjadri sa Rada k týmto skutočnostiam v kontexte detskej ochrany, predovšetkým v súvislosti s médiami?

Paul Rübzig (PPE-DE). – (DE) Moja otázka súvisí s telekomunikačným balíkom predloženým Komisiou, v ktorom pre televízie vznikajú nové príležitosti v dôsledku takzvaných digitálnych dividend, t.j. pomocou využitia digitálneho spektra pridelených frekvencií. Domnievate sa, že je potrebné zmeniť smernicu o televízii v dôsledku nových technických nariadení?

Janez Lenarčič, úradujúci predseda Rady. – V súvislosti s problémom, na ktorý upozornil pán Allister, a v súvislosti s prípadmi, ktoré je potrebné odsúdiť a voči ktorým je potrebné podniknúť konkrétne kroky, by som chcel poznamenať, že táto smernica obsahovala zákaz reklamy čohokoľvek, čo je zdraviu škodlivé, ešte predtým, než bola zmenená a doplnená. Zakazovala tiež komunikáciu, ktorá by mohla spôsobiť fyzickú alebo psychickú ujmu neplnoletým osobám. Domnievam sa, že tieto definície v sebe zahŕňajú aj prípady, ktoré tu boli spomínané. Mal by som tiež povedať, že pozmeňujúci a doplňujúci návrh k tejto smernici bol zverejnený v decembri minulého roku a členské štáty majú dva roky na to, aby ho zakomponovali do svojho vnútroštátneho práva.

Pokiaľ ide o telekomunikačný balík, je pre mňa dosť zložitá odpovedať na otázku, ktorá si vyžaduje podrobnejšiu analýzu potreby na zmenu. O tejto otázke sa však diskutovalo. V tejto chvíli prebiehajú diskusie o legislatívnom balíku, ktorý sa týka telekomunikácií. Vaša otázka bude postúpená Rade. Vôbec však nepochybujem o tom, že ak bude potrebné vykonať nejaké zmeny, tieto zmeny sa vykonajú.

Predsedajúca. – Otázky, ktoré neboli zodpovedané pre nedostatok času, budú zodpovedané písomne (pozri prílohu).

Týmto končím hodinu otázok.

Sajjad Karim (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, chcel by som sa len poďakovať obsluhu za to, že veľmi pohotovo zareagovala na informáciu, ktorú som im zaslal, a ktorá sa týkala správneho zaznamenania môjho skutočného zámeru pri hlasovaní. Tento zámer je teraz už zaznamenaný správne, preto by som sa im chcel prostredníctvom Vás poďakovať, že konali takto účinne. Na verejnom zázname je teraz uvedený môj skutočný zámer pri hlasovaní. Som vám zaviazaný.

(Rokovanie bolo prerušené o 19.05 hod. a pokračovalo o 21.00 hod.)

PRESEDÁ: PÁN SIWIEC*Podpredseda***12. Demografická budúcnosť Európy (rozprava)**

Predsedajúci. – Ďalším bodom rokovania je správa (2007/2156(INI)) pani Castexovej, v mene Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci, o demografickej budúcnosti Európy.

Françoise Castex, spravodajkyňa. – (FR) Vážený pán predsedajúci, vážené dámy, vážení páni, diskusia, v ktorej dnes večer pokračujeme, sa začala v tejto miestnosti pre niekoľkými rokmi. Neskončí sa však ani prijatím tejto správy, ktorá ešte stále ponecháva niektoré otázky, ku ktorým sa budeme musieť na budúci rok nepochybne vrátiť, nezodpovedané. V každom prípade by som sa chcela poďakovať Komisii za jej kvalitnú komunikáciu, ktorá obohatila túto diskusiu, a ktorá pomohla aj nám, vo Výbore pre zamestnanosť a sociálne veci.

Vo svojej správe rozvíjam dôsledky demografických zmien, t.j. znižovanie počtu aktívneho obyvateľstva, rastúci počet starších ľudí a demografickú nerovnováhu medzi jednotlivými európskymi regiónmi. Chcem tým snáď povedať, že sa s týmito príčinami nedá nič urobiť? Chcela by som vám najprv pripomenúť, že v dvadsiatom storočí sa uskutočnili dve veľké zmeny.

Po prvé, ženy získali prístup k vzdelaniu a školeniu v rovnakej miere ako muži. Po druhé, ženy získali kontrolu nad svojim reprodukčným životom prostredníctvom antikoncepcie. Toto sú dva faktory ženskej emancipácie. Znamenajú veľký, a dúfam, že nezvratný, pokrok pre ľudstvo.

Keď však chceme mať poruke všetky informácie potrebné pre analýzu, potrebujeme ešte dve ďalšie veci. Po prvé, všetky výskumy ukazujú, že európski občania si želajú mať viac detí, než v skutočnosti majú, a, po druhé, v tých členských štátoch, kde je vysoká miera zamestnanosti u žien, je tiež vysoká miera pôrodnosti. To znamená, že aktívny pracovný život nebráni ľuďom v tom, aby mali deti, samozrejme, za predpokladu, že u muža aj ženy existuje určitá rovnováha medzi ich pracovným a rodinným životom. V tejto oblasti ešte potrebujeme dosiahnuť značný pokrok vo všetkých členských štátoch.

Počas našej diskusie sa objavil ďalší argument, s ktorým v zásade každý súhlasí. Medzi dôležité faktory, ktoré spôsobujú klesajúcu mieru pôrodnosti, patria aj ekonomická neistota a strach z budúcnosti. Ľudia sa zdráhajú mať deti, keď je ich budúcnosť neistá. Toto je kľúčový bod, pričom sa domnievam, že pokles miery pôrodnosti, ktorý v Európskej únii zaznamenávame, by mal byť pre nás z tohto hľadiska vážnym varovaním. Keď chceme, aby naši občania opäť získali dôveru v budúcnosť, potrebujeme pre nich znovu zabezpečiť pracovnú istotu a dôstojné životné podmienky. Dosť však o príčinách, poďme sa pozrieť na následky.

Hlavným následkom bude zmenšenie počtu aktívne pracujúceho obyvateľstva, ktoré klesne z 331 miliónov v roku 2010 na približne 268 miliónov v roku 2050. Ako môžeme udržať rast a konkurencieschopnosť Európy s takým malíčkym počtom aktívne pracujúcich ľudí? Práve tu dostáva pojem komunikácia skutočný význam a skutočnú silu, pán komisár: umožňuje pretvoriť výzvu na príležitosť. Európa má v súčasnosti ešte stále veľmi vysoké miery nezamestnanosti, pričom rezervy, ktoré máme v oblasti zamestnávania žien, mladých ľudí a starších ľudí, u ktorých miera nezamestnanosti medzi 52. a 55. rokom života narastá závažnou rýchlosťou, sú naďalej veľmi veľké.

Nepredstavuje táto demografická výzva zároveň aj skutočnú príležitosť dosiahnuť cieľ plnej zamestnanosti, ktorý je konečne realistický, konečne dosiahnuteľný a konečne potrebný? Na jej dosiahnutie však musíme vykonávať pravú politiku riadenia ľudských zdrojov a skutočnú politiku celoživotného vzdelávania. Slovo „celoživotný“ som použila schválne, pretože toto slovo v sebe zahŕňa aj zamestnancov, ktorí majú viac ako 50 rokov, a ktorí musia okrem iných foriem diskriminácie čeliť aj diskriminácii v oblasti vzdelávania a pracovného postupu.

Vo svojej správe navrhujem koncept aktívneho životného cyklu, aby som tým zdôraznila potrebu považovať za aktívne obdobie života obdobie približne štyridsiatich rokov – aj keď je na členských štátoch, aby v tejto veci rozhodli – nepretržitého zamestnania, vzdelávania, rekvalifikácie, potenciálneho pracovného postupu, od začiatku až po ukončenie aktívneho života daného človeka. Predtým, než začneme uvažovať o zvýšení vekovej hranice odchodu do dôchodku, je nevyhnutné, aby sme sa presvedčili, že každý človek, ktorý ešte nedosiahol tento vek, je schopný pracovať a využívať svoje zručnosti a profesionálne skúsenosti.

Zákonom stanovená veková hranica odchodu do dôchodku spôsobuje, že sa ľudia zamýšľajú nad tým, že túto hranicu prekročia, v závislosti od ustanovení definovaných každým členským štátom a v súlade s ich tradíciami dialógu a konzultácií. V tomto bode zostáva diskusia otvorená.

Posledný bod, ktorý by som chcela v rýchlosti spomenúť, je, samozrejme, využitie prisťahovalectva. Prebiehajú široké diskusie o tom, že prisťahovalectvom sa vytvára náhrada za pokles v počte aktívnej populácie, všetci však vieme, že prisťahovalectvo je tiež zdrojom veľkého napätia. Z tohto dôvodu odporúčam v súvislosti s touto otázkou použiť jasný a premyslený prístup. Prisťahovalectvo nie je v Európskej únii novým fenoménom. Legálne prisťahovalectvo prispieva svojou pozitívnou bilanciou dvoch miliónov prisťahovalcov ročne (toto číslo je stabilné už niekoľko rokov) k zloženiu aktívneho obyvateľstva v Európskej únii a tiež k zloženiu európskej spoločnosti.

Potrebujeme udržať tento prísun prisťahovalcov a zaručiť pre tých z nich, ktorí sú vítaní, právne postavenie v našich členských štátoch. Potrebujeme tiež bojovať proti nelegálnemu prisťahovalectvu a využívaniu nelegálne pracujúcich osôb. Ľudský rozmer prisťahovalectva musí byť základom našich politík v tejto oblasti a integrácia rodiny by sa určite nemala vytrátiť z našich usmernení.

V provizórnom závere svojho prejavu, by som chcela pripomenúť, že za priemernými mierami pôrodnosti, vekovými pyramidami a rôznymi ukazovateľmi sa skrývajú otázky súvisiace s narodením, materstvom, miestom pre ženy v spoločnosti, starostlivosťou pre starších ľudí a spôsobom, akým by sme si my sami želali ukončiť svoj život. To je aj dôvod, prečo je táto diskusia taká zaujímavá a taká vášnivá. Chcela by som sa poďakovať všetkým tieňovým spravodajcom za to, že o túto otázku prejavili rovnako veľký záujem, ako ja sama.

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (CS) Vážený pán predsedajúci, vážené dámy, vážení páni, chcel by som sa poďakovať všetkým poslancom Európskeho parlamentu a predovšetkým spravodajkyni, pani Castexovej, za jej podnetný návrh správy týkajúci sa oznámenia Komisie o demografickej budúcnosti Európy. Veľmi ma teší skutočnosť, že okrem Výboru pre zamestnanosť sa oznámením zaoberali aj štyri ďalšie parlamentné výbory – Výbor pre práva žien a rovnosť pohlaví, Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci, Výbor pre hospodárske a menové veci a Výbor pre regionálny rozvoj. To, samozrejme, vysiela členským štátom silnejší politický signál a poukazuje na význam demografických otázok pre dnešnú Európu.

Analýza Európskeho parlamentu zaoberajúca sa hlavnými demografickými problémami sa do veľkej miery zhoduje so závermi oznámenia Komisie z roku 2007. Obidva orgány sa zhodujú v tom, starnutie je spolu s poklesom pôrodnosti výsledkom sociálneho a hospodárskeho pokroku. Okrem toho sa Parlament spoločne s Komisiou zhoduje aj v názore, že na starnutie a klesajúcu pôrodnosť je možné konštruktívne a úspešne reagovať. Demografické zmeny nepredstavujú iba závažné problémy, ale tiež nové možnosti. Správa však zdôrazňuje, že je dôležité, aby sme na tieto problémy a príležitosť reagovali už dnes.

Je povzbudivé, že politická reakcia a opatrenia načrtnuté v správe sa z veľkej časti zhodujú s návrhmi Komisie. Rodinná politika spadá výlučne do zodpovednosti členských štátov. V správe sa však správne uvádza, že Európska únia v tejto otázke taktiež zohráva dôležitú úlohu. Revidovaná lisabonská stratégia poskytuje rámec pre modernizáciu rodinnej politiky prostredníctvom podpory rovnakých príležitostí a, predovšetkým, prostredníctvom iniciatív zameraných na dosiahnutie lepšej rovnováhy medzi pracovným a rodinným životom. V tomto smere veľmi vítame vznik Európskej aliancie pre rodiny, ktorá bola založená na zasadnutí Európskej rady na jar 2007. Táto aliancia predstavuje ďalšiu platformu na úrovni Európskej únie pre výmenu poznatkov medzi členskými štátmi.

Správa ďalej poukazuje na to, že sa mení miera závislosti medzi ekonomicky aktívnymi a ekonomicky neaktívnymi sektormi a že členské štáty budú z toho dôvodu nútené urobiť všetko, čo je ich silách, aby sa vysporiadali s budúcim nedostatkom pracujúcich na trhu práce. Musia predovšetkým zvýšiť účasť nezamestnaných mladých ľudí, žien a starších osôb na trhu práce. Existuje množstvo konkrétnych krokov, ktoré sa dajú a musia podniknúť.

Dámy a páni, dovoľte mi, aby som sa ešte v krátkosti zaoberal migráciou, pretože je to mimoriadne citlivá a dôležitá oblasť. Je úplne jasné, že migrácia a prisťahovalectvo tvoria súčasť európskej histórie a európskeho života a že je veľmi dôležité od prvého okamžiku posilňovať integračné metódy a nepozerať na migráciu len ako na bezpečnostný alebo policajný problém. Migrácia je súčasťou nášho európskeho života a má vo svojej základnej podstate pozitívne a pre nás nevyhnutné dôsledky.

Na záver mi dovoľte spomenúť ešte jeden z problémov, ktorý je spojený s neplodnosťou. Správa Európskeho parlamentu upozorňuje na zvyšujúci sa výskyt neplodnosti u párov a je potrebné konštatovať, že tento

výskyt samozrejme súvisí s dôsledkami alebo javmi, ktoré sú čisto medicínske, nepochybne však súvisí aj so sociálnou situáciou, predovšetkým s odkladaním narodenia prvého dieťaťa. Chcem konštatovať, že prístup k tomuto problému musí byť koherentný a celkový, to znamená, že nesmie byť založený výlučne na medicínskom prístupe.

Dámy a páni, zoznam diskutujúcich je veľmi rozsiahly, takže mi dovoľte ukončiť moje vystúpenie a teším sa na diskusiu, ktorá bude nasledovať.

Bilyana Ilieva Raeva, (spravodajkyňa stanoviska Komisie pre Výbor pre hospodárske a menové veci) – (BG) Vážený pán komisár, vážený pán predsedajúci, celkový demografický obraz Európy je vysoko alarmujúci. Na základe predpovedí Eurostatu sa po roku 2010 bude počet obyvateľov vo veku medzi 15. a 64. rokom života každoročne znižovať o jeden milión osôb. Tento trend je zapríčinený dvoma faktormi.

Očakávaná dĺžka života sa naďalej predlžuje vo všetkých členských štátoch, čo je veľmi pozitívny vývoj, ktorý je spôsobený dobrou kvalitou života v Spoločenstve. Alarmujúci je však fakt, že zároveň s týmto javom sme svedkami aj veľmi nízkej pôrodnosti, čo znamená, že narastá podiel starších ľudí v populácii.

Presne táto situácia spôsobuje znižovanie podielu aktívneho obyvateľstva na celkovom obyvateľstve a s tým spojený pokles produktivity práce. Demografický problém ohrozuje stabilitu európskeho hospodárstva, európskeho sociálneho modelu a solidaritu medzi generáciami.

Vzhľadom na tieto skutočnosti odporúčam iniciatívu Európskej komisie, ktorá by vytvorila spoločnú európsku demografickú stratégiu, ktorá je jediným adekvátnym prostriedkom na riešenie tejto globálnej výzvy.

Výbor Európskeho parlamentu pre hospodárske a menové veci kladie dôraz na hospodárske nástroje, ktoré dávajú príležitosti na zlepšenie demografickej situácie v Európskej únii.

Navrhované texty naznačujú niekoľko hlavných línií pre uskutočnenie opatrení, medzi ktoré patria: rozvoj udržateľných a vyrovnaných verejných financií, podpora rozmanitých finančných nástrojov s garantovanou transparentnosťou a bezpečnosťou, používanie daňových úľav pre podniky, ktoré budú zamestnávať starších ľudí, urýchlenie liberalizácie trhu práce alebo urýchlenie vnútornej migrácie, ak mám citovať komisára Špidlu, ešte pred rokom 2014, podpora zamestnávania medzi mladými ľuďmi a ľuďmi, ktorí majú rodinné zodpovednosti, prostredníctvom inovačných pracovných systémov, napríklad prostredníctvom práce na zmeny, práce na čiastočný úväzok a celoživotného vzdelávania.

Dôraz sa kladie na to, aby si členské štáty splnili svoje záväzky vyplývajúce z Paktu stability a rastu, ktoré predstavujú spôsob ako prekonať demografické výzvy. Text obsahuje tiež niektoré ďalšie flexibilné mechanizmy pre dobrovoľné udržanie zamestnancov, ktorí prekročili minimálnu vekovú hranicu pre odchod do dôchodku vypočítanú na základe vzorca pre mzdu a dôchodok.

Hlavnou myšlienkou je, že ak chceme úspešne čeliť demografickým výzvam, potom musíme podporovať vytvorenie mechanizmov, ktoré umožňujú využívať flexibilné formy zamestnania. Musíme tiež podporovať dobrovoľné pokračovanie aktívneho života aj po dosiahnutí minimálnej vekovej hranice pre odchod do dôchodku.

Elisabeth Schroedter, spravodajkyňa Výboru pre regionálny rozvoj požiadaneho o stanovisko. – (DE) Vážený pán predsedajúci, vážený pán komisár, vážené dámy, vážení páni, účinky demografických zmien sú veľmi rozmanité. Kým okrajové časti Paríža sa znova a znova zmietajú v sociálnych nepokojoch, ktoré sú dôsledkom vysokej miery migrácie, v Brandenbure, odkiaľ pochádzam ja, miznú regióny, ľudia sa sťahujú preč a obyvateľstvo starne oveľa rýchlejšim tempom.

Starnutie obyvateľstva vytvára tlak na verejné rozpočty, ktoré musia vyplácať sociálne dávky. Z toho dôvodu sa lisabonská stratégia zamerala na ich zníženie. Vo svetle skutočných príčin týchto demografických zmien sa však zamýšľam nad tým, či tieto obmedzenia nebudú pre lisabonskú stratégiu skôr kontraproduktívne. Pre Komisiu je jednoduché obviňovať zo starnutia spoločnosti ženy, pretože nemajú dostatočný počet detí, skutočné dôvody však predstavujú súčasné a minulé politické chyby.

Chcela by som konkrétne poukázať aspoň na tri takéto body, ktoré sú zodpovedné za vytvorenie nerovnováhy v spoločnosti. Prvým z týchto bodov je, že analýzy ukazujú, že ľudia v skutočnosti chcú mať viac detí, ale rodičia – nielen samotné ženy – deti nemajú, pretože rámcové podmienky nie sú správne, pretože nemajú žiadnu sociálnu istotu, pretože, ako tu už bolo spomenuté, je pre rodičov ťažšie nájsť si zamestnanie, a pretože kariéra a rodina sa nedajú skombinovať.

Riešením tejto situácie by bola úplne nová paradigma vo vzťahu k rovnováhe medzi pracovných a rodinným životom. Kľúčom by bolo rovnomerné rozdelenie času pre rodinu a kariéru medzi obidve pohlavia. Dublinská nadácia uskutočnila v tejto súvislosti vynikajúci výskum. Je tiež nesmierne dôležité, aby deti neboli vnímané ako príčina chudoby, ako sa to deje v mnohých členských štátoch.

Pre politiky členských štátov by to znamenalo udržateľnosť ich systémov sociálneho zabezpečenia a, aj keď je to nepopulárny nákladový faktor, vrátilo by to demografické zmeny späť do rovnovážneho stavu.

Zaujímavá štúdia, ktorá sa uskutočnila v regióne odkiaľ sama pochádzam, nám názorne ilustruje druhý bod. V tejto štúdii sa dospelo k záverom, že mladé ženy sa nesťahujú preč z danej oblasti preto, že majú problém skombinovať prácu a rodinu, ale preto, že len čo opustili školu sa voči nim začala masová diskriminácia. Ide pritom o špičkových ľudí, najlepších zo svojej triedy, najlepších absolventov, napriek tomu im však boli ponúkané pracovné miesta s menej kvalitnými vzdelávacími kurzami a horšími možnosťami pre kariérny postup. To znamená, že Európska komisia môže byť skutočne účinná v oblastiach, v ktorých má skutočné právomoci, teda v oblastiach uplatňovania rodového hľadiska – rovnakých príležitostí pre mužov a ženy – a môže bojovať proti diskriminácii zlepšením platných právnych predpisov a, predovšetkým, vyvíjaním tlaku na členské štáty, aby tieto právne predpisy vykonávali, čím by sa veci mohli konečne pohnúť dopredu.

V treťom bode by som sa, ako spravodajkyňa Výboru pre regionálny rozvoj, chcela vrátiť k téme upadajúcich regiónov. V našom stanovisku kritizujeme štátne orgány, ktoré ešte stále vytvárajú veľké bariéry pre účinné zaangažovanie obyvateľov a pre rozvoj inovácií a tvorivosti. Touto svojou činnosťou bránia plánom pre úspešný regionálny rozvoj.

Zároveň existuje u vedúcich politických predstaviteľov určitá tendencia jednoducho odpísať niektoré regióny, stiahnuť sa z nich s tvrdením, že zodpovednosť štátu je poskytovať základné potreby, a jednoducho sa ich vzdať. Toto nie je riešenie pre Európu, pretože z dlhodobého hľadiska, po niekoľkých generáciách, ako nám ukázala história, nás to vyjde nesmierne drahé. V skutočnosti je úlohou štátnych orgánov, aby zareagovali na stimul zo strany občianskej spoločnosti a spoločne s ňou pracovali na vyriešení tejto regionálnej dilemy.

V tejto súvislosti vyzývam Európsku komisiu, aby zareagovala na impulzy, predovšetkým zo strany občianskej spoločnosti, aby podporovala občiansku spoločnosť koordinovaním výmeny poznatkov medzi regiónmi, ktorým sa darí, a zvýrazňovala pozitívne príklady odskúšaných a overených postupov. Toto sú konkrétne riešenia, pri ktorých môže byť Európska komisia skutočne aktívna, bez toho, aby opakovane označovala ženy za pôvodcov demografických zmien.

Magda Kósáné Kovács, spravodajkyňa Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci požiadaneho o stanovisko. – (HU) Ďakujem Vám, pán predsedajúci. Celé desaťročia sme sa učili, že klimatické zmeny a znečisťovanie životného prostredia ohrozujú našu budúcnosť. Samit v Hampton Courte upozornil na ďalšiu skutočnosť, ktorá nás ohrozuje: Európa starne.

Vzhľadom na zodpovednosť, ktorú výbor LIBE v tejto oblasti pociťuje, predložil spravodajkyňa a výboru EMPLOI tri odporúčania pre oblasť občianskych práv. Chcela by som im poďakovať za to, že si preštudovali naše odporúčania a vzali ich do úvahy.

Prvou oblasťou je podpora rodín a detí. Legislatíva v oblasti podporných systémov pre rodiny spadá do národnej jurisdikcie, no prevzatie zodpovednosti za rodiny s deťmi je tiež morálnou otázkou a dôležitou súčasťou európskych hodnôt. Poskytnutie rovnakých príležitostí pre rodiny s deťmi aj rodiny bez detí tvorí nesmierne dôležitý cieľ Spoločenstva. Základom pri zabezpečovaní práv detí by však malo byť to, aby aj budúce generácie pociťovali zodpovednosť za svet, ktorý sa nachádza mimo ich rodín.

Po analýze legálnych a nelegálnych foriem migrácie upozornil výbor LIBE na fakt, že požiadavky starnúcej spoločnosti, ako aj požiadavky trhu práce, si vyžadujú súdržnú a komplexnú migračnú politiku. Sme veľmi radi, že správa v tejto veci zachádza do detailov.

Keďže je rok kultúrnej rozmanitosti, chcela by som dodať, že podľa názoru expertov a vedy môže existovať priamy vzťah medzi migráciou a mierou populačného rastu, pretože môžeme pozorovať pokles pôrodnosti v druhých generáciách rodín prisťahovalcov a zároveň existuje možnosť, že prítomnosť prisťahovalcov môže ovplyvniť rodičovskú túžbu domáceho obyvateľstva.

V konečnom dôsledku môže diskriminácia voči starším osobám a starším zamestnancom zabrániť ľuďom, ktorí už nie sú mladí, aby naďalej zotrvali na trhu práce. Chcela by som zdôrazniť, že ich nikto nemôže nútiť, aby naďalej pracovali, musia mať skutočnú možnosť voľby, a preto je existencia celoživotného

vzdelávania taká potrebná. Znalosť moderných komunikačných technológií zvyšuje šance starších ľudí pre nájdenie zamestnania a otvára im brány do globálneho sveta.

Výbor LIBE vo svojom stanovisku opakovane žiadal Komisiu, aby predložila odporúčania pre všeobecnú antidiskriminačnú smernicu, pričom dúfame, že táto správa pomôže urýchliť veci v tomto smere. Ďakujem Vám, pán predsedajúci.

Karin Resetarits, *spravodajkyňa Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť požiadanejho o stanovisko*. – (DE) Vážený pán predsedajúci, naozaj, prečo je to tak, že my ženy máme menej detí? Množstvo dôvodov a navrhovaných politických riešení je uvedených v stanovisku Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť. Moja kolegyňa, pani poslankyňa Castexová, úspešne zakomponovala takmer všetky z nich do svojej správy. Ďakujem Vám, pani Castexová.

Ako teda pomôžeme ženám naplniť ich túžbu po deťoch? Po prvé, rovnakou mzdou za rovnakú prácu! Toto je jediný spôsob ako zabezpečiť, aby mali obaja rodičia rovnaké slovo, keď sa budú rozhodovať o tom, kto z nich si zoberie rodičovskú dovolenku, aby bol doma s dieťaťom.

Po druhé, obaja rodičia musia byť rovnako zodpovední za výchovu svojich detí. Potrebujeme pomoc zo strany otcov. Keby som nemala podporu otca svojich štyroch detí, nikdy by som tu nemohla pracovať.

Po tretie, zamestnávateľia musia napomáhať pri rodičovskej dovolenke svojich zamestnancov, v prípade potreby aj s podporou štátu. Krajina, ktorá si želá mať deti, ich musí umiestniť do centra svojho zákonodarstva.

Po štvrté, potrebujeme vysoko kvalitnú detskú starostlivosť a prostredie, ktoré by bolo priateľské k deťom, bez ohľadu na to, aký je príjem rodičov. Každý, kto s týmito návrhmi nesúhlasí, si nezaslúži počuť smiech dieťaťa.

Predsedajúci. – Veľmi pekne Vám ďakujem. Chcel by som sa tiež poďakovať za váš prejav aj v mene všetkých otcov.

Budeme pokračovať v diskusii. V tejto časti začne diskusiu v mene politických skupín pán Fatuzzo, v mene Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov. Poprosím dodržiavať vymedzený čas troch minút.

Carlo Fatuzzo, *v mene skupiny PPE-DE*. – (IT) Vážený pán predsedajúci, vážené dámy, vážení páni, som veľmi rád, že môžem prehovoriť pri tejto príležitosti. Chcel by som najprv vysloviť kompliment pánovi Janovi Anderssonovi, predsedovi Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci, za to, že predniesol správu tohto výboru z vlastnej iniciatívy, ktorá bola skutočne vynikajúca a vehementne napísaná pani Castexovou, na základe mnohých konzultácií a s prispáním všetkých – niektorí prispeli obzvlášť prínosným spôsobom – členov tohto výboru. Po deviatich rokoch môjho pôsobenia vo funkcii poslanca Európskeho parlamentu som nesmierne rád, že konečne máme v tomto Parlamente správu, ktorá sa zaoberá dôchodcami a staršími ľuďmi. Zaoberá sa nimi naozaj obsírne. Zajtra ráno vám vo svojom vysvetlení hlasovania prezradím, koľkokrát sa v tejto správe objavuje slovo dôchodca alebo starší človek.

Zaoberá sa však, samozrejme, aj ďalšími vecami, napríklad pôrodnosťou, deťmi a kurzami zručnosti. Chcel by som však, pán predsedajúci, upozorniť na nasledujúcu vec: prečo sme konečne začali diskutovať o starších ľuďoch? Som presvedčený, že je to preto, že všetky vlády majú veľké obavy z toho, že príliš mnoho starších ľudí v porovnaní s menším počtom pracujúcich znamená, že musíme na dôchodky a zdravotnú starostlivosť prispievať oveľa viac než v minulosti.

Stačí sa pozrieť späť o 20 rokov, 10 rokov, 30 rokov, 50 rokov, nikoho vtedy ani nenapadlo, že starší ľudia potrebujú pomoc, že starší ľudia potrebujú podporu, že ľudia, ktorí majú starších rodičov, potrebujú tráviť viac času mimo práce, než trávili dovtedy. Začíname hovoriť o systémoch dôchodkového zabezpečenia a začíname hovoriť o tom, že by sme mali mať viac detí a že matky by mali dostávať väčšiu pomoc. Potrebovali sme pre začatie tejto diskusie tento katalyzátor, ktorý jeden z mojich predrečníkov porovnával s klimatickými zmenami?

Pán predsedajúci, skutočne verím, že zo zlých vecí sa môžu zrodiť dobré, pretože to vidím aj v tejto správe, ktorú z celého srdca podporujem. Európa nám konečne, v podobe Európskeho parlamentu, ukazuje, ako sa stať štátom. Dúfam, že členské štáty budú nasledovať tento príklad.

Jan Andersson, v mene skupiny PSE. – (SV) Vážený pán predsedajúci, hneď na začiatku by som sa chcel poďakovať pani spravodajkyni, ktorá vybudovala nesmierne kvalitné základy, a ktorej sa tiež vynikajúcim spôsobom podarilo zvládnuť rokovania medzi jednotlivými politickými skupinami.

Už predtým mnou tu niekto spomínal, že toto je veľká výzva. Nie je to hrozba, je to výzva pre Európsku úniu. Pokúsím sa pridržiavať troch hlavných oblastí, ktoré tvoria štruktúru správy od pani spravodajkyne.

Po prvé, pôrodnosť. V Európe máme príliš nízke miery pôrodnosti, pričom zdieľam názor, že tento stav je do značnej miery zapríčinený nedostatočným politickým rozhodovacím procesom. Správa sa zaoberá mužmi a ženami, ktorí chcú byť na trhu práce, a ktorí sú na tomto trhu potrební, zároveň si však želajú stať sa rodičmi a mať deti. Túto kombináciu musíme v našich členských štátoch podporiť, aby si obaja rodičia, muži a ženy – pričom tento fakt je potrebné zdôrazniť – mohli skombinovať svoj pracovný a rodičovský život. Zaoberá sa výplatom kompenzácie za rodičovstvo, ktorá je založená na zásade straty príjmu, a ktorá je do veľkej miery spojená s pracovným životom, aby ľudia mohli zostať doma a zároveň netrpeli finančne.

Po druhé, potrebujeme rozšíriť vysoko kvalitnú detskú starostlivosť. Máme pred sebou ešte dlhú cestu. V tejto oblasti máme stanovené ciele, ale v súčasnosti len veľmi málo členských štátov tieto ciele pre rozšírenie detskej starostlivosti spĺňa.

Správa sa ďalej zaoberá staršími ľuďmi na trhu práce. Je skutočne paradoxné, že svoj pracovný život začíname neskôr a opúšťame skôr. Ak chceme vytvoriť prostredie, ktoré by umožňovalo rodičom zostať v práci, potom musíme v tejto šedej oblasti medzi pracovným životom a odchodom do dôchodku vytvoriť pomocou rôznych opatrení podmienky pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, možnosť ďalšieho vzdelávania a flexibilné riešenia.

Na záver mi dovoľte, aby som sa vyjadril k prisťahovalectvu. Na to, aby sme mohli rozvíjať a udržať náš systém sociálneho zabezpečenia, potrebujeme, aby do našej spoločnosti prichádzali ľudia z iných častí sveta. Z toho dôvodu musíme vytvoriť integračnú politiku, ktorá zabezpečí, že títo ľudia budú skutočne integrovaní do našej spoločnosti a nebudú z nej vylúčení. Túto politiku musíme podporovať, pretože nespôsobuje konflikt s našim systémom sociálneho zabezpečenia. Práve naopak, predstavuje predpoklad pre jeho ďalší rozvoj.

Elizabeth Lynne, v mene skupiny ALDE. – Vážený pán predsedajúci, toto bola naozaj veľmi zložitá správa. Na dosiahnutie kompromisov, prípadne na skutočnú diskusiu o niektorých otázkach, existovalo, bohužiaľ, len veľmi málo času. To je aj dôvod, prečo tu máme tak veľa pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov.

Napriek tomu ma však tešia mnohé prvky, ktoré sa do správy podarilo dostať, napríklad potreba riešiť otázku diskriminácie starších ľudí. Ak chceme ukončiť fyzické, finančné, duševné a iné formy diskriminácie, ktorým sú starší ľudia pravidelne vystavovaní, potom naliehavo potrebujeme v tejto veci vykonať viac. Na základe posledných odhadov bolo až 10 % starších ľudí vystavených diskriminácii. Toto číslo je skutočne ohromujúce. Z toho dôvodu vítam zámer Komisie predložiť oznámenie o tejto veci. Musíme však robiť ešte viac. Členské štáty musia tiež pracovať na tom, aby zaručili pre všetkých starších ľudí nezávislosť, bezplatnú osobnú starostlivosť, celoživotné vzdelávanie a nulovú diskrimináciu na pracovisku. To, samozrejme, znamená, že musia začať plne vykonávať smernicu o zamestnanosti z roku 2000 a následne na nej začať budovať.

Musíme sa postarať o to, aby zamestnanci, ktorí dosiahli vek 50, 55 alebo 65 rokov, prestali byť vyhadzovaní na smetisko. Musíme zrušiť ľubovoľný vek pre zákonný odchod do dôchodku a zaviesť na úrovni členských štátov zákonný vek odchodu do dôchodku. Medzi týmito dvoma je jasný rozdiel. Jednotlivci by si potom mohli vybrať, či chcú prestať pracovať a začať poberať dôchodok, alebo či chcú pokračovať v práci aj naďalej a zároveň poberať dôchodok, prípadne jeho poberanie odložiť až na dobu, kedy sa rozhodnú ukončiť svoj pracovný pomer. V tejto veci sa mi, bohužiaľ, nepodarilo dosiahnuť konsenzus, preto sa tieto skutočnosti nenachádzajú v správe. Domnievam sa však, že členské štáty musia byť vyzývané, aby tieto opatrenia v budúcnosti prijali.

Predložila som niekoľko pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov v mene svojej skupiny a dúfam, že ostatní poslanci ich budú považovať za vhodné a podporia ich. Väčšina otázok, ktorými sa zaoberá táto správa, by však mala zostať v kompetencii členských štátov. Samozrejme, ešte stále toho môžeme veľa urobiť v súvislosti s výmenou osvedčených postupov.

Jan Tadeusz Masiel, v mene skupiny UEN. – (PL) Vážený pán predsedajúci, pani spravodajkyňa správne postrehla, že demografická situácia závisí od prirodzeného populačného rastu, priemernej dĺžky života

a migračných tokov. K týmto trom prvkom by som rád pridal ešte štvrtý konsolidačný prvok, ktorým sú medziľudské vzťahy a politiká vôľa, ktorá ich ovplyvňuje.

Človek je nesmierne náročným a komplikovaným zvieraťom, ktoré sa nerozmnožuje vtedy, keď je na to správna doba, ale potrebuje k tomu navyše ešte správne podmienky. Dvadsať storočie, obzvlášť roky, ktoré nasledovali po druhej svetovej vojne, nenaplnili ľudstvo veľkým optimizmom a túžbou rozmnožovať sa. Bolo to, akoby svet nevyzeral pre človeka dostatočne zaujímavý na to, aby chcel doňho priviesť svoje deti.

Dnes, keď sme konečne pochopili príčiny pesimistického demografického obrazu európskej budúcnosti, prišiel čas, aby sme začali s nápravou tejto situácie. Zo správy vyplýva, že prisťahovalectvo nie je vhodným riešením tohto problému. Musíme predovšetkým vytvoriť príťažlivé podmienky pre Európanov, ktoré by obsahovali stimuly na urýchlenie prirodzeného rastu. Podporujem všetky riešenia, ktoré správa navrhuje, pričom by som chcel osobitne zdôrazniť dva z nich.

Rodinám, a predovšetkým ženám, ktoré svoj čas nevenujú len materstvu, ale aj starostlivosti o chorých a starších členov rodiny, by sme mali poskytovať takú veľkú starostlivosť, ako nikdy predtým. Táto práca si žiada byť ohodnotená ako osobitná forma zamestnania, ktorá by mala byť spojená s určitou formou finančnej náhrady. Okrem toho musí mať po matkinom návrate do zamestnania každé dieťa zabezpečené miesto v jasliach a predškolskom zariadení.

Nakoniec, demografia je problém, ktorý má, okrem iného, aj politický charakter – a my sme politici. Je v našej moci napraviť tento zlý stav vecí.

Ilda Figueiredo, v mene skupiny GUE/NGL. – (PT) Je pravda, že v členských štátoch Európskej únie prebiehajú demografické zmeny, ktoré je potrebné zohľadniť, uskutočnená analýza však neposkytuje dostatočne presvedčivé informácie, aby sme na základe nich mohli tvrdiť, že klesá pôrodnosť a populácia starne. Analýzu potrebujeme dostať o krok ďalej, hľadať príčiny a naznačiť opatrenia, ktoré by neohrozili ľudský pokrok a všetko, čo civilizácia do dnešného dňa dosiahla.

Nesmieme kompromitovať výsledky, ktoré sme dosiahli uplatnením vedeckého pokroku na zlepšenie životných podmienok ľudí v oblasti preventívneho lekárstva, lepšej zdravotnej starostlivosti, výživy a bývania, skrátenia dĺžky pracovného času a podpory pre matky, otcov a deti, ktorých výsledkom bolo neustále predlžovanie očakávanej dĺžky života.

Existencia verejných politík v základných sociálnych oblastiach, predovšetkým univerzálne dostupných verejných služieb v oblasti zdravotníctva a vzdelania, mala nesmierne cenný prínos. Dôležitá je tiež skutočnosť, že boli do právnych predpisov zakomponované požiadavky pracujúcich týkajúce sa pracovnej doby a organizácie práce, zlepšenia podmienok bezpečnosti a zdravia na pracovisku, väčšieho počtu prestávok a dní pracovného voľna, adekvátneho finančného ohodnotenia a istoty pracovného miesta.

Politiky, ktoré majú čoraz výraznejší neoliberálny charakter, ktorých základnými nástrojmi sú lisabonská stratégia, Pakt stability a rastu a usmernenia Európskej centrálnej banky, však spôsobili liberalizáciu a privatizáciu verejných služieb a vyššiu neistotu pracovného miesta, ktorá sa predovšetkým dotýka žien. Zvyšovanie vekovej hranice pre odchod do dôchodku spôsobuje, že mladí ľudia majú ešte väčší problém nájsť si zamestnanie s právami, pričom univerzálny prístup k verejným službám a vhodnému bývaniu je taktiež podstatne problematickejší.

Všetky tieto faktory spôsobujú pokles pôrodnosti. Preto je potreba zmeny politiky taká naliehavá. Preto potrebujeme nahradiť lisabonskú stratégiu európskou stratégiou pre solidaritu a trvalo udržateľný rozvoj, ktorá by pre Európu otvorila nové obzory smerujúce k slušným pracovným miestam s právami, predovšetkým pre ženy a mladých ľudí, skráteniu pracovnej doby pri zachovaní rovnakej výšky miezd, lepším platom, ukončeniu diskriminácie, predovšetkým mzdovej diskriminácie voči ženám, vyššej hospodárskej a sociálnej súdržnosti, vhodnej ochrane a verejnej a univerzálnej sociálnej starostlivosti, ktorá by zaručovala lepšiu kvalitu života a väčšiu sociálnu spravodlivosť.

Preto je také naliehavé, aby sme vytvorili viac lepších a dostupnejších zariadení detskej starostlivosti a zariadení pre starostlivosť o ľudí, ktorí sú odkázaní na pomoc iných. Preto je tiež naliehavé, aby sme zabezpečili všeobecne dostupné a bezplatné verejné predškolské vzdelávanie, ktorým by sme pomohli vytvoriť vhodné pracovné podmienky umožňujúce zladit' pracovný a rodinný život. To si na oplátku vyžaduje stabilnú zamestnanosť a pracovnú dobu a rešpektovanie úlohy matiek a otcov.

Je to tiež dôvod, prečo je potrebné vyčleniť vyššie rozpočtové zdroje pre menej rozvinuté krajiny a prečo potrebujú všetky členské štáty naliehať na ratifikáciu a uplatňovanie Dohovoru OSN o ochrane práv všetkých migrujúcich pracovníkov a členov ich rodín.

Kathy Sinnott, v mene skupiny IND/DEM. – Vážený pán predsedajúci, toto je správa o prípravách na demografické zmeny. Znamená to snáď že sa vzdávame a akceptujeme strašné predpovede uvedené v Zelenej knihe z roku 2005?

Keď táto kniha vyšla, vnímali sme ju ako šancu na zmenu. Okrem iných vecí sme chceli nájsť spôsob, ako umožniť ženám, aby mohli mať toľko detí, koľko si želajú. Znamená to, že to teraz vzdávame?

Naše túžby zvýšiť pôrodnosť podkopávajú naše vlastné politiky. Naša konkurenčná stratégia je založená na zvyšovaní spotreby. Spotreba však môže byť prekážkou rodičovstva. Spotreba nás učí sebeckosti. Stačí si prečítať reklamné slogany: rozmaznávaj sa, dopraj si všetko, kupuj.

Pre väčšinu ľudí znamená rodičovstvo a rodina presný opak. Vyžaduje si nesebeckosť, ochotu podeliť sa a dať iných na prvé miesto. Keď sa z nás stávajú spotrebiteľia, čoraz častejšie sa sami seba pýtame: môžeme si vôbec dovoliť mať dieťa? Porovnáваме náklady na dieťa s nákladmi na posun v našom sociálnom živote, prípadne s nákladmi na automobil, bývanie alebo dovolenku. Pri tomto porovnaní dieťa často prehráva a potenciálni rodičia si povedia buď „nie, ďakujem“, alebo „ešte nie“.

Samozrejme, že musíme začať riešiť aj neplodnosť. Vzhľadom na vyše štyri milióny potratov, ktoré sa v Európe každoročne vykonávajú, však nemôžeme tvrdiť, že klesajúcu pôrodnosť zapríčiňuje v prvom rade neplodnosť.

Požiadala som svoju asistentku, aby si prečítala túto správu a ona vyslovila zaujímavú poznámku: kde sú muži? Ak chceme diskutovať o rovnosti pohlaví a demografii, potrebujeme hovoriť o tom, že obe pohlavia majú rovnakú a plnú zodpovednosť za výchovu detí. Z mnohých opodstatnených dôvodov sme museli zdôrazniť úlohu ženy. Nedospeli sme však náhodou až k bodu, v ktorom sme odsunuli mužov úplne nabok? Výchova dieťaťa je nesmierne náročná úloha. Aj keď musíme slobodným matkám a ich deťom poskytnúť všetku pomoc, ktorú môžeme, štát je prinajlepšom veľmi slabou náhradou za starostlivého, podporujúceho a, dovoľm si povedať, chrániaceho otca.

Mnoho žien nechce na seba prevziať úlohu matky bez angažovanosti otca. Bezpečnosť je pre materstvo dôležitá, ale finančná bezpečnosť sama osebe nestačí. Musíme vytvárať emocionálne prostredie vhodné pre rodičovstvo. Naša kultúra potrebuje vyzývať mužov, aby sa chopili svojich zodpovedností.

Rodičovstvo je predovšetkým o našich najbližších vzťahoch, čo je aj dôvod, prečo nám viac a viac zariadení detskej starostlivosti – aj keď sú vhodné na to, aby sme ženy dostali naspäť do práce – nepomôže zvýšiť pôrodnosť. Ak chceme vyriešiť našu demografickú krízu, potrebujeme obnoviť základnú integritu medziľudských vzťahov. Musíme podporovať dôveru, trpezlivosť, vernosť a lásku. Jedine v takej atmosfére sa môžu muž a žena cítiť dostatočne šťastní a bezpeční, aby mohli začať rodinu, pričom výsledkom tejto podpory rodiny a rodinného života bude zvýšená pôrodnosť a obnova Európy.

Thomas Mann (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, Európska únia čelí najväčším demografickým zmenám vo svojej histórii. Do roku 2030 nám bude chýbať 20 miliónov ľudí v práceschopnom veku. Dvaja pracujúci ľudia budú musieť prispievať na jedného dôchodcu. Dobrou správou je, že ľudia budú žiť dlhšie a že súčasná generácia starších ľudí je zdravšia ako tie predchádzajúce. Zlou správou je, že mladá generácia je veľmi málo početná, čo bude mať veľmi vážne následky na mestské plánovanie, výstavbu bytových jednotiek, vzdelávací systém a spôsob organizácie práce.

Potrebujeme v našich členských štátoch vytvoriť prostredie, ktoré by bolo priaznivejšie pre rodinu, potrebujeme vytvoriť viac možností v oblasti detskej starostlivosti, viac detských centier na pracoviskách, lepšie možnosti pre spojenie práce a rodiny, vyššiu účasť žien v pracovnom svete, viac zamestnaní na čiastočný úväzok pre rodičov a bezpečný návrat do práce po výchove dieťaťa. Predovšetkým však musíme vytvoriť stabilnejšie kanály pre kariérny rozvoj a dostatočne vysoký príjem, pretože tieto faktory uľahčujú ľuďom rozhodnutie začať rodinu.

Potrebujeme tiež výrazne vyššie investície do ľudí, aby sa zlepšila úroveň všeobecného vzdelania a odborných školení. Programy pre celoživotné vzdelávanie by mali pomáhať nielen mladým, ale aj starším ľuďom, ktorí budú chcieť ešte dlhšiu dobu pracovať, a ktorí dokážu zvládnuť dostatočne veľké množstvo práce s vysokou kvalifikáciou a vysokou motiváciou.

Nemali by sme od správy pani Castexovej očakávať príliš veľa. Právne postavenie sociálnych služieb všeobecného záujmu je naďalej kontroverzné. Sme proti rámcovej smernici alebo záväzným nariadeniam na celoeurópskej úrovni. Okrem toho, firemné príspevky na dôchodky, ktoré boli zriadené na dobrovoľnom základe, by nemali byť zaťažované ešte ďalšími povinnosťami, akými sú napríklad kritériá týkajúce sa rodinnej politiky. Toto je otázka sociálneho zabezpečenia, otázka daní a z toho dôvodu je to klasická záležitosť patriaca do kompetencií členských štátov.

Pri zohľadnení týchto faktorov spoločne s pozmeňujúcimi a doplňujúcimi návrhmi od skupiny Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov sa táto správa stáva kvalitná. Vďaka tejto správe môžeme otvoriť diskusiu potrebného rozsahu o následkoch dramatických demografických zmien.

Alejandro Cercas (PSE). – (ES) Vážený pán predsedajúci, vážený pán komisár, veľmi pekne vám ďakujem, že ste sa zúčastnili na tejto veľmi zaujímavej diskusii. Chcel by som sa tiež poďakovať pani Castexovej za to, že vypracovala túto správu a že nám tým umožnila zísť pri tejto diskusii viac do hĺbky, čo nám skutočne veľmi pomáha.

Pre krajinu ako je tá moja, Španielsko, ktorá zažíva demografickú krízu, ktorá je, ak je to vôbec možné, ešte vážnejšia, než je priemer v Európskej únii, je tento typ komunikácie zo strany Komisie a tento typ diskusie veľmi prospešný, pretože toto je hlboko zakorenený štrukturálny problém a nielen nejaká krátkodobá situácia. Tieto skutočnosti pomáhajú dostať tento problém z úrovne vnútroštátnej politickej diskusie na oveľa širšiu úroveň, ktorá ponúka väčšie možnosti pre analýzu a vhodnú odpoveď.

Presne ako povedal pán komisár, čelíme problému, s ktorým však zároveň vzniká aj príležitosť. Táto príležitosť byť sa mala zhmotniť do podoby opatrení zameraných na vyriešenie tohto problému, nielen jeho účinkov – t.j. že v Európe pribúda počet starších ľudí, že Európa starne – ale aj jeho príčin.

Musíme zabrániť starnutiu Európy, pretože sa nevyhneme tomu, aby sme mali čoraz viac starších ľudí. Veda a zdravotníctvo nás dostali až do tohto bodu a pokrok bude pokračovať aj naďalej. Problémom je to, že – ako tu už povedali aj iní poslanci a poslankyne – potrebujeme politiky pôrodnosti, demografické politiky a potrebuje v Európe deti, presne toto potrebujeme. Potrebujeme pracovať vo všetkých oblastiach, avšak s porozumením, že toto je vážny a citlivý problém, ktorý, ak teraz nevytvoríme základy na jeho riešenie, odovzdáme budúcim generáciám.

Patrím medzi tých, ktorí si myslia, že európsky sociálny model nie je problémom, práve naopak, mohol by byť riešením.

Starnutie a nízka pôrodnosť v Európe by bez nášho sociálneho systému predstavovali ešte závažnejšie problémy. Iné spoločnosti, ako napríklad Čína, ktoré budú tiež zažívať niečo veľmi podobné, zaplatia za svoj nedostatočne účinný, inteligentný a racionálny sociálny model ešte oveľa vyššiu cenu než my.

Pretože, v krátkosti, problém bude ten, že zmena je neodvratná a my sa budeme musieť zmeniť. Náš sociálny systém dokáže zmeniť svoje postupy bez toho, aby zmenil svoje hodnoty. Domnievam sa, že základné oblasti sú solidarita, zosúladienie rodiny a práce (dávať rodinám nové príležitosti, aby vytvárali nové generácie), víťanie prisťahovalcov, nie ako záťaž, nie ako niečo, čo je negatívne pre našu spoločnosť, ale ako jav, ktorý, ak sa nám ho podarí integrovať, nám pomôže vyriešiť tento problém. A nakoniec, potrebujeme otvoriť dôležitú diskusiu o úlohe ženy v našej spoločnosti, diskusiu, ktorá sa musí niesť, ako vždy, v duchu solidarity.

(potlesk)

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Vážený pán komisár, vážený pán predsedajúci, vážené dámy, vážení páni, v súčasnosti je priemerná pôrodnosť v Európe na úrovni 1,5 (detí na jednu rodinu). Toto číslo však znamená, že nemáme žiadny populačný rast. Členské štáty skúmali túto situáciu a ich zistenia ukazujú, že v priemere si ľudia želajú mať dve alebo tri deti. Je teda jasné, že existuje nesúlad medzi želaním ľudí a realitou.

Toto je 21. storočie, v ktorom ženy už dávno prestala uspokojovať úloha ženy v domácnosti a opatrovateľky detí. Ženy sú vzdelané, chcú pracovať a budovať svoju kariéru. Príjem, ktorý za svoju prácu dostávajú, pomáha zlepšiť životnú úroveň ich rodiny. Musíme však určitým spôsobom ovplyvniť pôrodnosť, aby sa nám podarilo vytvoriť podmienky, v ktorých by rodiny mohli mať skutočne toľko detí, koľko si želajú. Naše rodiny potrebujú mať pocit bezpečia, že narodenie dieťaťa im nezničí kariéru, inými slovami, potrebujeme vytvoriť lepšiu rovnováhu medzi pracovným a rodinným životom pre matky aj otcov.

Rodičia chcú mať pocit istoty, že dokážu poskytnúť svojim deťom dobré vzdelanie a pomôcť im rozvinúť svoje zručnosti, aby sa mohli realizovať v oblasti svojho záujmu, ak to bude potrebné, tak aj s materiálnym príspevkom zo strany štátu. Bez tohto pocitu istoty ľudia nebudú chcieť mať deti. Pristáhovalctvo, ako prostriedok na zvýšenie populácie, predstavuje veľmi naivné riešenie. Je to len čiastkový a krátkodobý prístup. Mali by sme venovať viac pozornosti inováciám, nie pristáhovalctvu.

Krátkosť času mi, bohužiaľ, nedovolí hovoriť o všetkých faktoroch, chcela by som však zdôrazniť, že demografická situácia závisí do veľkej miery od škály rozhodnutí a zákonných pravidiel v oblastiach, ktoré siahajú od pracovného a rodinného práva až po právne predpisy v oblasti životného prostredia a národnú bezpečnosť. Na záver by som sa chcela poďakovať pani Castexovej za jej dôležitú správu, v ktorej sa dokázala veľmi dobre vcítiť do pocitov žien.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Vážený pán predsedajúci, návrh uznesenia opäť raz upozorňuje na demografickú hrozbu, ktorej Európa čelí. Zodpovednosť za budúcnosť nášho kontinentu a za jeho sociálny a hospodársky rozvoj si vyžaduje, aby sa tejto záležitosti venovala osobitná pozornosť. Priemerná miera pôrodnosti na úrovni 1,5 je príliš nízka. Ak chceme zaručiť, aby sme dosiahli aspoň výmenu pokolení, potom hodnota tohto ukazovateľa musí byť minimálne 2,15.

K týmto hrozbám určite svojou mierou prispeli aj faktory ako: propagovanie rodinných modelov s malým počtom detí, podmienky rodinného života, ktoré nevytvárajú záruky pre slušnú a stabilnú ekonomickú situáciu (čo je dôsledkom nezamestnanosti a zníženia štandardov pre zamestnávanie, predovšetkým pokiaľ ide o dĺžku trvania zamestnaneckého pomeru) a trestanie žien za materstvo prostredníctvom systémov dôchodkového zabezpečenia. Starnutie spoločnosti, ktoré je dôsledkom inak pozitívneho javu predĺženia ľudského života, ale tiež zhoršujúceho sa pomeru medzi počtom ľudí, ktorí sú aktívne pracujúci a počtom dôchodcov, spôsobuje vážne finančné problémy pre systémy dôchodkového zabezpečenia. V tejto situácii musíme podniknúť kroky na dosiahnutie zmeny.

Ja si však dovoľím nesúhlasiť so záverom, ktorý je uvedený v tejto správe, že tento problém za nás vyriešia migračné pohyby. Štúdie, ktoré v Poľsku uskutočnil Inštitút výskumu trhového hospodárstva, ukazujú, že prírastok populácie, ktorý by sa dosiahol touto metódou, by bol niekde na úrovni 2 – 3 %, inými slovami, bol by príliš nízky. Okrem toho, táto metóda vytvára spoločenské problémy, ktoré už dnes môžeme pozorovať v Dánsku, Francúzsku a Nemecku. Integračné procesy majú dlhodobú povahu.

Chcela by som vás upozorniť na návrh správy týkajúci sa práv pre rodiny ekonomických migrantov. Pozmeňujúce a doplnujúce návrhy, ktoré som predložila, sú zapríčinené neurčitou textu správy, či ide o rodinu v zmysle práva rodnej krajiny emigranta, alebo tiež práva prijímajúcej krajiny. Mám predovšetkým obavy v súvislosti s potenciálnou polygamiou a s tým spojenými právnymi a ekonomickými následkami v prípade sociálnych služieb poskytovaných týmto rodinám. Chcela by som tiež...

(Predseda vzal rečníkovi slovo)

Bernard Wojciechowski (IND/DEM). – Vážený pán predsedajúci, slovo „integrácia“ bolo v tejto správe použité 24-krát. Navrhovaná integrácia pristáhovalcov, ktorá sa bude platiť z vreciek našich národných daňových poplatníkov, nezohľadnila jeden dôležitý faktor, konkrétne, náboženstvo a civilizáciu. Militantní sekularisti socialistického pôvodu sa tejto téme vyhýbajú, aj keď počet moslimského obyvateľstva neustále narastá.

Do roku 2025 bude, alebo môže byť, každý tretí človek žijúci v západnej Európe moslim. Arcibiskup z Canterbury nedávno navrhol, aby Európa prijala právo Šarija, ktoré by predseda a osadenstvo tohto Parlamentu pravdepodobne označovali pojmom „multikulturalizmus“. Táto skutočnosť prináša do popredia zmätenú diskusiu, ktorá sa zaoberá spôsobmi a možnosťami, ako integrovať a asimilovať nových pristáhovalcov, ktorí doslova zaplavujú náš kontinent.

Znamená asimilácia to, že pristáhovalci by mali absorbovať a byť absorbovaní európskou civilizáciou, alebo to znamená to, že by sa mali pripojiť k potomkom starých európskych národov a vytvoriť určitý typ nového európskeho človeka? Alebo je vytvorenie spoločnej civilizácie nežiadúce, prípadne nemožné?

Aj keď v Európe vždy existovalo množstvo rôznych kultúr, vždy mala aj svoj hlavný prúd, ktorým bola kresťanská kultúra alebo, takpovediac, civilizácia, ktorú zdieľala väčšina európskych obyvateľov, nezávisle od toho, aký bol ich pôvod. Po vyše 20 storočí bola táto civilizácia ústrednou a trvalou súčasťou európskeho dedičstva. Človek si musí položiť otázku: bola by Európa tou Európou, ktorou je dnes, ak by boli pozostatky

Rímskej ríše v siedmom a ôsmom storočí dobyté a osídlené nie kresťanmi, ale moslimmi alebo nejakou inou kultúrou? Odpoveď na túto otázku je jednoduchá: nie. Nebola by Európa. Bol by z nej Egypt alebo Líbia.

Našťastie existujú ľudia, ktorí nepripustia poskytovanie kultúrnych práv ako zásterku pre Šariju. Náboženstvo by malo byť chránené štátom – obzvlášť európskym štátom. Jedine kresťanstvo dokáže integrovať iné náboženstvá do spoločného európskeho projektu, tým že poskytne to, čo sekulárne ideológie nedokážu. Myslím si, že Európa to môže urobiť, že Európania by sa mali vrátiť ku kresťanskej kultúre a k jej tradíciám a hodnotám slobody, rovnosti, zákona a individuálnych práv, ktoré boli počas posledných 20 storočí súčasťou všetkých európskych národov a ktoré boli zdrojom prosperity a morálneho vodcovstva vo svete.

Táto správa nedokáže integrovať nič a nikoho. Je symbolom chodiacej mŕtvolky. Môže zapríčiniť vytvorenie kontinentu živých mŕtvol, ktoré si vôbec nebudú uvedomovať svoju národnú identitu.

José Albino Silva Peneda (PPE-DE). – (PT) Vážený pán predsedajúci, vážený pán komisár, vážené dámy, vážení páni, vyššia predpokladaná dĺžka života a neustále klesajúca pôrodnosť spôsobia, že súčasný index európskej demografickej závislosti vzrastie z terajších 49 % na 59 % v roku 2025 a na 77 % v roku 2050.

To znamená, že Európska únia čelí úplne novému problému, keďže v budúcnosti budú mať európske mestá veľmi veľké percento starých ľudí a spoločnosť bude preto úplne odlišná od tej dnešnej.

Tento trend znamená, že bude potrebné uskutočniť významné zmeny v dôležitých aspektoch verejných politík. Okrem zmien v systéme sociálneho zabezpečenia bude potrebné vykonať zmeny aj v zdravotníckych a opatrovateľských službách, daňovej politike, územnom plánovaní, prisťahovalectve, bezpečnosti, kultúre, cestovnom ruchu, voľnom čase, atď.

Bude tiež potrebné prehodnotiť financovanie systémov dôchodkového zabezpečenia, aby už viac neboli založené na prevažne štátnom financovaní, a ak na ňom aj budú založené, potom príspevky do týchto systémov budú musieť pochádzať aj z iných než výlučne mzdových zdrojov.

Vzhľadom na ďalekosiahle následky demografických zmien je potrebné tieto zmeny zväziť z hľadiska verejnej správy a sociálnej štruktúry, čo si vyžaduje zahrnutie všetkých hospodárskych, kultúrnych a sociálnych činiteľov do štrukturálnej analýzy a do diskusie o rozličných opatreniach, ktoré bude treba podniknúť. Preto je táto správa taká hodnotná.

Znovu zdôrazňujem, že čelíme oblasti, pri ktorej je nesmierne dôležité a naliehavé pristúpiť k sociálnemu dialógu. Neexistuje žiadny iný spôsob, akým sa dá tento problém vyriešiť.

Súhlasím so stanoviskom Komisie, že podpora vyššej pôrodnosti – vzhľadom na naliehavosť a rozsah problému – umožní vytvorenie dlhodobej stratégie. Je to jediný spôsob, ako podniknúť preventívne opatrenia a zároveň pomôcť Európskej únii využiť príležitosti, ktoré patria do politiky na podporu pôrodnosti.

Harald Ettl (PSE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, dnes, v tejto neskorej hodine, diskutujeme o správe, ktorá sa zaoberá európskou demografickou budúcnosťou, pričom verejnosť sme z tejto diskusie v podstate úplne vylúčili. Pani spravodajkyňa si za túto správu zaslúži najvyššiu pochvalu, pretože sa v nej zaoberá existenčnými spoločenskými, politickými a sociálnymi otázkami. Táto výsledná správa by mala byť povinným čítaním pre všetkých poslancov Európskeho parlamentu, ktorí sa skrývajú za každodenný politický pragmatizmus a ignoranciu reality.

Správa prezrádza ako a kde je možné pomocou sociálneho tepla bojovať proti hospodárskemu chladu a potkaním pretekom. Obsahuje tiež predpovede budúceho vývoja a navrhuje, aby sme otvorili oči a rozvíjali politickú filozofiu inkluzívnej spoločnosti. S tým súvisí večne sa meniacia otázka, čo vlastne vytvára rodinu, ktorá potrebuje byť prehodnotená, ako aj fakt, že v dnešnej zámožnej spoločnosti je rodičovstvo spájané so strachom z chudoby.

V priemyselných podnikoch – pričom toto je bežná prax – mužní manažéri, ktorí nikdy nemali žiadny spoločenský život, zakazujú odchod na rodičovskú dovolenku. Okrem toho sa nedá ani spočítať počet zamestnaneckých vzťahov a pracovísk, v ktorých ľudia uvažujú nad tým, či si dieťa vôbec môžu dovoliť.

Dodatočné opatrenia, ktoré sú uvedené v správe, sú potrebné k tomu aby sme zvrátili demografický vývoj a vytvorili obojstranne prospešnú situáciu. Jedna vec je však istá: spoločnosť zajtrajška bude vyzerať inak. To, či generačný konflikt povedie k politickej apokalypse, a či sa ním umocní pravdepodobnosť konfliktu medzi bohatými a chudobnými, závisí od toho, čo urobíme tu a teraz, a od toho, či sú politici pripravení rozmýšľať politicky a konať „sociopoliticky“.

Táto správa je viac než len zlou predpoveďou počasia, ktoré dnes môžeme prečkať, pretože zajtra sa obloha vyjasní. Táto správa je jasnou výzvou na zmenu a rozvoj našej politiky a, predovšetkým, príležitosťou zlepšiť naše osobné chápanie spoločnosti. Ešte raz sa chcem poďakovať pani spravodajkyňi.

Jean Marie Beaupuy (ALDE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, presne ako povedal pán Ettl, čelíme veľkej výzve. Naši občania si práve začali uvedomovať, že podnebie predstavuje výzvu. Len málo z nich si však uvedomuje, že aj demokracia je výzvou.

Kde je teda demografický problém Európy situovaný? Samozrejme, v mestách, keďže 80% všetkých obyvateľov žije v mestách. Čo je teda v súčasnosti hlavným problémom našich občanov žijúcich v mestách a tiež hlavným problémom mestských starostov, keďže viem, že aj niektorí ďalší kolegovia poslanci v tomto Parlamente sú zároveň, podobne ako ja, aj starostami alebo zástupcami starostov vo svojich mestách?

Dovoľte mi uviesť dva súbory príkladov. Na jednej strane je to súbor ekonomických príkladov. Ide o príklady, v ktorých musia mestá buď ubytovať veľké množstvo obyvateľov, alebo, ako môžeme vidieť na príkladoch niektorých miest vo východnom Nemecku, naopak sledovať, ako veľká časť obyvateľov mesto opúšťa. V druhom spomínanom prípade to znamená neobsadené bytové jednotky, nepoužívané cesty, zbytočné vykurovanie niektorých štvrtí a prázdne školy. V prvom prípade to znamená vybudovanie školy za 5 miliónov EUR, ako som to nedávno urobil ja vo svojom meste, alebo nového centra v mestskej štvrti za 7 miliónov EUR. Tieto položky predstavujú ekonomické výdavky, ktoré musia znášať mestá a mestskí daňoví poplatníci.

Toto však nie je iba ekonomická, ale aj ľudská výzva, pretože keď v týchto mestských štvrtiach vidíte ľudí, ktorí sú izolovaní, keď čelá štvrť starne, keď v nej už viac nepočujete veselý krik detí hrajúcich sa na uliciach, potom je to tiež problém medziľudských vzťahov. Ako viete, existujú zamestnania, ktoré nikto nechce vykonávať. V malých mestách človek nenájde inštalatéra. V mojom meste máme nedostatok zdravotných sestier. Nemáme už ani dostatok pomocníkov v domácnosti, takže ľudia musia čakať. Namiesto dvoch hodín pomoci denne im teraz môžeme poskytnúť iba jednu. Toto je skutočne vážny ľudský problém.

Pán komisár, zájdem trochu za hranice správy svojej kolegyne, pani poslankyne Castexovej, za ktorú budem zajtra s radosťou hlasovať, pretože by som Vás chcel, ako predseda skupiny pre mestskú bytovú politiku, požiadať, aby ste predložili návrh o mestách, ktorý by umožnil v blízkej budúcnosti pre každé mesto vypracovať tabuľku, ktorá by nám pomohla lepšie porozumieť a riadiť demografickú situáciu v našich mestách v strednodobom a dlhodobom horizonte. To by nám pomohlo prijať rozhodnutia o bytovej politike, doprave, školách, atď.

Wojciech Roszkowski (UEN). – (PL) Vážený pán predsedajúci, správa, o ktorej práve diskutujeme, je dôkazom bezmocnosti Európskej únie dokonca aj správne ohodnotiť situáciu. Nachádzame sa na palube demografického Titaniku a nikto ešte nevyzval orchester, aby začal hrať. Vedeťme diskusiu o téme, ktorá má kľúčovú dôležitosť, a robíme to vo večerných hodinách a pri minimálnej účasti poslucháčov.

V Európskej únii máme demografickú krízu. Aj keď sa v správe hovorí o zmenách, tvrdenie v odôvodnení F je v jasnom rozpore s tvrdením v odseku 1. Hovorí sa v nej o neplodnosti žien. A čo neplodnosť mužov? Hovorí sa v nej o neplodnosti párov, ako keby homosexuálne páry mohli byť plodné. Hovorí sa o neplodnosti, ale nie je v nej ani zmienka o tom, že hlavným dôvodom poklesu počtu obyvateľov v Európe sú potraty. Počas posledných 50 rokov sa v 27 členských štátoch Európskej únie vykonalo spolu okolo 75 miliónov potratov. Keby to tak nebolo, mali by sme v Európskej únii o 15 % viacej ľudí a nezažívali by sme žiadnu krízu.

V Európskej únii neustále hovoríme o právach, ale nikdy nie o povinnostiach, prípadne o povinnostiach vo vzťahu k budúcnosti. Nedá sa to nazvať inak než druhým detstvom u dospelých. Preto tu máme krízu: deti nemôžu mať potomstvo, nemôžu ho mať ani starí ľudia, a bez potomstva neexistuje žiadna budúcnosť.

Csaba Óry (PPE-DE). – (HU) Ďakujem vám, pán predsedajúci. Správa o demografickej budúcnosti Európy je dôležitou správou, pretože sa zaoberá riešením dôležitých problémov, akými sú napríklad zastavenie starnutia spoločnosti, zvýšenie túžby mať deti, zlepšenie rovnováhy medzi pracovným a rodinným životom, zamestnanecké príležitosti pre ženy, starostlivosť o starších ľudí, poskytovanie pomoci osobám vo finančnej tiesni popri práci a, v neposlednom rade, aj otázkou dlhodobej udržateľnosti a finančnej životaschopnosti veľkých systémov sociálneho zabezpečenia.

V centre týchto otázok je rodina, rozdelenie práce v rámci rodiny, obaja súčasne pracujúci manželia, zabezpečenie a vzdelávanie čoraz väčšieho počtu detí a pokračujúce poskytovanie starostlivosti starším ľuďom, ktorí sú závislí na pomoci iných. Ako môžeme dosiahnuť, aby dospelí ľudia chceli pracovať a zároveň

chceli mať aj deti? Mali by sme sa tiež zamerať na to, aby sme na úrovni politík Európskej únie podporili aktívnych ľudí v staršom veku, tým chcem povedať, že by sme mali viac zatriktívniť zamestnanie popri dôchodku, posunúť vekovú hranicu pre odchod do dôchodku o trochu vyššie, v rámci možností, a znížiť výšku dôchodcovských príspevkov pre skorší odchod do dôchodku pomocou nepriamych stimulov.

Tieto ciele, ktoré sú jeden na druhom závislé, môžeme dosiahnuť jedine vtedy, ak budeme venovať osobitnú pozornosť dvom oblastiam: podpore rodín a zlepšovaniu zdravotného stavu obyvateľstva. Je samozrejmé, že túžbu pracovať môžeme u starších ľudí zvýšiť jedine vtedy, ak bude ich zdravotný stav v poriadku a ak budú schopní aj naďalej vykonávať svoje zamestnanie bez zjavných problémov.

Je veľmi nešťastné, že mnohé členské štáty z rozpočtových dôvodov zdržiavajú alebo znižujú granty do zdravotníctva, a že sa na pracujúcich kladú čoraz väčšie bremená, vrátane starších ľudí a ľudí vo finančnej núdzi. Je to cesta zlým smerom. Nepomáha vykonávať lisabonskú stratégiu, ani vyriešiť demografické problémy. Situácia je podobná vo vzťahu k podporným systémom pre rodiny, a aj tu ich potrebujeme zvýšiť, namiesto toho, aby sme ich znižovali a zdržiavali. Veľmi pekne Vám ďakujem, pán predsedajúci.

Rovana Plumb (PSE). – (RO) Vážený pán predsedajúci, vážený pán komisár, vážené kolegyně a kolegovia, správa pani Castexovej je veľmi dôležitá pre budúcnosť Európy a chcela by som zablahoželať pani spravodajkyni k jej obsahu.

Správna demografická politika zahŕňa základnú zásadu: nemali by sme budúcim generáciám prenechávať úlohy, ktoré bude takmer nemožné vyriešiť, vzhľadom na predpoveď pre budúce desaťročia. V krátkosti, potrebujeme nájsť riešenia pre prítomnosť, ale predovšetkým pre budúcnosť.

Európska demografia predstavuje problém v celej únii, pričom by som chcela upozorniť, že región, ktorý mám tú česť zastupovať, má v tejto oblasti skutočne akútne problémy. Sociálna a kultúrna realita, ktorá je výsledkom dlhoročného života v komunizme, priamo ovplyvnila demografické procesy v krajinách východnej Európy, pričom Rumunsko predstavuje v tomto smere osobitný prípad.

Odpoveď na demografickú výzvu je jasná na prvý pohľad: členské štáty musia urýchlene prehodnotiť svoje demografické politiky, aby odstránili negatívne účinky zmenšovania populácie a demografického starnutia. Aj keď riešenia nie sú vždy také jednoduché ako otázky, chcela by som zdôrazniť význam bodu č. 10 v správe, ktorý požaduje, aby členské štáty prijali opatrenia zamerané na vytvorenie kvalitných a dostupných služieb detskej starostlivosti, v súlade s barcelonskými cieľmi, aby boli členské štáty do roku 2010 schopné poskytovať služby, ktoré by sa dokázali postarať aspoň o 90 % detí vo veku od troch rokov až po školský vek, a zároveň aspoň o 33 % detí, ktoré majú menej než tri roky. Je to veľkorysý a zároveň potrebný cieľ.

Za riešenie považujem aj poskytovanie priamej finančnej pomoci vo forme hotovosti, aj keď je to iba krátkodobé riešenie. Preto by sa mal klásť dôraz na poskytovanie podpory rodičom vo vzťahu k ich zamestnávateľom a na kvalitné a dostupné služby zamerané na detskú starostlivosť a vzdelávanie, s cieľom zabezpečiť rovnováhu medzi rodinným a profesionálnym životom. Európske inštitúcie a členské štáty si začali uvedomovať dôležitosť demografických politík, to však samo osebe nestačí. Potrebujeme prvý krok, presné záznamy demografickej situácie v Európskej únii.

(Predseda prerušil rečníka)

Marian Harkin (ALDE). – Vážený pán predsedajúci, najprv by som chcela povedať pani spravodajkyni, že urobila skvelú prácu. Toto je veľmi komplexná správa, ktorá sa zaoberá jedným z hlavných problémov Európskej únie: hľadaním riešenia pre demografickú výzvu.

Chcela by som spomenúť len dve oblasti, ktorými sa táto správa zaoberá: situáciu v oblasti opatrovníctva, predovšetkým u rodinných opatrovateľov, a otázku dôchodkov. V súvislosti s opatrovateľmi správa pripomína členským štátom mnohé nevýhody, ktorým musia opatrovatelia čeliť a požaduje tiež, aby sa opatrovateľom poskytovala väčšia podpora, predovšetkým pravo na flexibilnú prácu, prípadne prácu na čiastočný úväzok. Toto uľahčí opatrovateľom ich voľbu a umožní im vytvoriť rozumnú rovnováhu medzi pracovným a rodinným životom.

Nedávne prejudiciálne konanie, v ktorom Súdny dvor podporil prípad prepustenia pracovníka na jeho žiadosť, ktoré bolo podané opatrovníkom zo Spojeného kráľovstva, naznačuje, že Súdny dvor rozmýšľa v podobnom duchu.

Tato správa taktiež kladie dôraz na to, že dostupnosť primeraných služieb pre ľudí, ktorí potrebujú starostlivosť, zohráva dôležitú úlohu pri zabezpečovaní plnej a rovnakej účasti mužov a žien na pracovnom

proces. Pomôže nám to pri dosahovaní lisabonských cieľov. Primerané služby by však mali byť poskytované nezávisle na týchto skutočnostiach.

Táto správa taktiež poukazuje na obrovské rozdiely medzi priemerným dôchodkovým poistením mužov a žien. Táto skutočnosť je často spôsobená prestávkami v kariére u žien, ktoré sa musia postarať o svoje deti a o starších príbuzných. Správa tiež vyzýva členské štáty, aby podnikli kroky, ktoré by zabezpečili, že prestávky v zamestnaní, ktoré si ľudia vyberajú z dôvodu materských, otcovských alebo rodičovských dovolení, nebudú mať za následok výsledné vyplácanie nižších dôchodkov.

Je nesmierne dôležité, aby sa zo súčasných opatrovateľov, z ktorých mnohí sú v službe 24 hodín denne a 7 dní v týždni, nestala ďalšia generácia starých a chudobných ľudí. Ak chceme zabrániť tejto situácii, potom členské štáty musia podniknúť kroky, ktoré by riešili problém opatrovateľských dôchodkov. Bolo by úplne neprijateľné, ak by tým, ktorí znášajú bremeno opatrovnictva, boli vyplácané neprimerane nízke dôchodky.

Ryszard Czarnecki (UEN). – (PL) Vážený pán predsedajúci, v čase, keď som ja chodil do základnej školy, bolo v Európe 100 miliónov detí vo veku menej ako 14 rokov, medzi ktorých som patril aj ja. Keď budem 87 ročným starcom, v Európe bude v tom čase len 66 miliónov detí v tomto veku. V súčasnosti má každý štvrtý Európan vyše 65 rokov a o 40 rokov už v tomto dôchodkovom veku bude každý druhý Európan.

Pamätajte, že tieto údaje nie sú iba nejaké suché štatistiky. Bude to mať za následok obrovský nárast verejných výdavkov a sociálnych dávok. V Európe, vrátane mojej vlastnej krajiny, máme demografickú krízu. Ešte pred 100 rokmi bol každý šiesty alebo siedmy človek na svete Európan, a už o 40 rokov bude na našom kontinente žiť iba každý dvadsiaty obyvateľ sveta.

Čo by sme teda mali urobiť? Podporovať materstvo, vytvárať ekonomické stimuly, vrátane daňových úľav, zamerané na rodičovstvo a podporovať veľké rodiny. Jedna vec, ktorú však musíme jednoznačne urobiť, je liečiť neplodnosť. Dnes tu nariekame, pričom sme dospeli až k problému s prisťahovalcami, zdroj týchto problémov však leží v demografickom úpadku európskych národov.

Miroslav Míkolášik (PPE-DE). – (SK) Vážený pán predseda, vážený pán komisár. So znepokojením beriem na vedomie pokles pôrodnosti, ktorý trvá už niekoľko rokov a ktorý poukazuje na to, že do roku 2050 príde v Európskej únii k premene v štruktúre obyvateľstva. Nepôjde len o celkové zostarnutie Európskej únie, ale bude to aj nedostatok osôb v produktívnom veku. Následkom toho bude Únia konfrontovaná so stratou konkurencieschopnosti vo vzťahu k regiónom, v ktorých sa zaznamenáva veľký demografický nárast.

Demografická nerovnováha by mohla potom ovplyvniť financovanie sociálneho zabezpečenia a dôchodkových systémov. Myslím si však, že táto situácia nie je nová a súčasné nepriaznivé demografické zmeny nastolujú pred nás dôležité otázky, pri ktorých riešení je nevyhnutná analýza ich príčin i dôsledkov. Jednu z hlavných príčin demografickej zimy vidím v nepriaznivých podmienkach a vplyvoch, ktoré sa snažia oslabiť napríklad tradičný model rodiny tvorený mužom a ženou, úlohu materstva v živote žien, ako aj mužov ako otcov detí, ekonomické a sociálne výhody viacdenných rodín.

Ako otec rodiny a lekár vítam tie časti uznesenia, ktoré hovoria o ochrane materstva, sociálno-hospodárskej podpore rodín a činnosti, ktoré umožnia ženám a mužom lepšie zosúladiť rodinný a pracovný život. Taktiež súhlasím s vecným a racionálnym prístupom k prisťahovaleckej politike. Chcem len podotknúť, že racionálnosť prisťahovaleckej politiky vidím v obsadzovaní tých pracovných postov, ktoré sú v krajinách EÚ dlhodobo neobsadené. Práve premyslená politika Európy v tejto oblasti musí byť dobre prepracovaná. Európa by mala byť v aplikácii tzv. modrej karty taká, aby si pri emigračnom procese vyberala aktívne len kvalifikovanú pracovnú silu, a aj to len v profesiách, ktoré nám na trhu chýbajú.

Za pozitívne považujem aj možnosť adopcie pre neplodné páry a vytváranie dobrých podmienok pre pestúnske rodiny. (Už končím.) Nesúhlasím však s tým, aby sa ako možnosť liečenia neplodnosti propagovala asistovaná reprodukcia natoľko sa pri takej činnosti ...

Joel Hasse Ferreira (PSE). – (PT) Vážený pán predsedajúci, vážený pán komisár, vážené dámy, vážení páni, otázka demografickej budúcnosti Európy si získala značnú pozornosť tohto Parlamentu. V Lisabone som počas diskusie o Bushill-Matthewsovej správe, spoločne so svojou kolegyňou Edite Estrelou, obhajoval verejné vypočutie o demografii a solidarite medzi generáciami. Správa pani Castexovej, za ktorú jej chcem zablahoželať, sa zaoberá širšou perspektívou – perspektívou demografickej budúcnosti Európy.

Výzvy v súvislosti so solidaritou neexistujú iba medzi generáciami, ale tiež medzi regiónmi, a zahŕňajú v sebe integráciu migrantov, politiky ľudských zdrojov a, samozrejme, výzvu na demografickú obnovu.

Dámy a páni, táto demografická obnova zahŕňa aj prehodnotenie dôležitosti zariadení detskej starostlivosti, ktoré uľahčujú rodičom vstup na trh práce a pomáhajú bojovať s chudobou, predovšetkým u neúplných rodín.

Rovnako je však dôležité vziať do úvahy aj fakt, že niektoré z barcelonských cieľov, ktoré boli vhodne stanovené pre túto a ďalšie oblasti, sa v mnohých krajinách ešte nepodarilo dosiahnuť, spomedzi nich by som chcel zdôrazniť vyššiu účasť žien v pracovnom procese a podporu zamestnávania osôb vo veku nad 55 rokov.

Z daňového hľadiska je takisto veľmi dôležité, aby členské štáty využili možnosť použitia účinných opatrení na podporu pôrodnosti, aby tým znížili finančné obmedzenia, ktoré rodinám bránia mať viac detí.

Jednu vec si však treba vyjasniť, ešte stále je dôležité, aby pracujúci, ak budú chcieť, mali možnosť predĺžiť si svoj aktívny vek v rámci existujúceho právneho rámca každého členského štátu, avšak, právo na dôchodok po dosiahnutí zákonného veku musí zostať aj naďalej zaručené. Samozrejme, je veľmi dôležité pracovať v smere väčšej udržateľnosti systémov sociálneho zabezpečenia.

Populačná budúcnosť Európy úzko súvisí s prisťahovalectvom z juhu, z toho dôvodu musia vzdelávacie systémy zohľadniť potreby prisťahovalcov a ich rodín, aby sa v rozličných členských štátoch Európskej únie cítili šťastní a naplnení.

Záverom: demografická budúcnosť Európy závisí na nás, na Európskom parlamente. Som si istý, že si splníme svoju zodpovednosť.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN). – (PL) Demografická budúcnosť Európy je dlhodobým problémom. Európa veľmi rýchlo starne. Ohrozuje nás pokles počtu obyvateľstva v práceschopnom veku, pokles hospodárskej konkurencieschopnosti a pokles vo financovaní sociálnej starostlivosti a dosahovaní rovnováhy v systémoch dôchodkového zabezpečenia.

Veľké rozšírenie Európskej únie a migrácia ľudí z nových členských štátov do starých členských štátov, s cieľom vyššieho zárobku, pomohli v západnej Európe zmierniť tento problém, nepomohli ho však vyriešiť. Proces starnutia Európy pokračuje a to znamená potrebu podniknúť účinné kroky, mimo iných, aj v týchto oblastiach: ochrana ľudských práv a zamestnaneckých práv, podpora politík orientovaných na rodiny, zdravotná starostlivosť a sociálna pomoc a zlepšenie riadenia ľudských zdrojov, pričom prisťahovalci musia byť do týchto oblastí zahrnutí. Tieto kroky však prinesú žiadane výsledky len vtedy, ak globalizačné procesy nezničia ľudstvo a rodinu, a ak sa za najvyššiu hodnotu bude považovať človek, nie kapitál.

Anna Záborská (PPE-DE). – (SK) V Európe sme konfrontovaní s výrazne negatívnym demografickým trendom, ktorý ukazuje, že v Únii v horizonte 50 rokov dôjde k rozsiahlym demografickým zmenám. Pokles pôrodnosti, postupné starnutie a vymieranie obyvateľstva je dnes najzávažnejším problémom. Za istých okolností hrozí až zánik európskej civilizácie. Treba povedať pravdu o príčinách tejto situácie.

Za posledných približne 50 rokov sa desiatky miliónov obyvateľov Európy nenarodili, lebo tehotenstvá boli ukončené umelými potratmi. Mladí ľudia neboli vychovávaní k zodpovednému správaniu v oblasti sexuálneho života a sexuálna voľnosť je vizitkou dnešnej spoločnosti. Rozvrat rodiny v posledných 50 rokoch, rozvody, neúplné rodiny a stále viac detí narodených mimo manželstva. Obrovská devalvácia hodnoty dieťaťa, napr. aké daňové odpisy si môže podnikateľ ročne uplatniť na jedno alebo viac áut a aké daňové odpisy si môže uplatniť rodič na deti? Sociálna politika, ktorá odmeňuje tých, ktorí mali málo detí alebo vôbec žiadne a venovali sa hlavne pracovnej kariére. Sociálna politika, ktorá zatláča rodiny s viacerými deťmi do oblasti chudoby a závislosti od štátnych dávok. Štát ako hlavný, rozhodujúci nástroj, ktorý posudzuje, meria a prerozdeľuje a vykonáva medzigeneračnú solidaritu prostredníctvom daňových a sociálnych zákonov. Obrovský mediálny a spoločenský tlak na ženy, že jedine ich pracovná činnosť v zamestnaní má hodnotu a zmysel. Pôrod a výchova detí sa stále chápe ako nutné zlo. Materstvo nemá takmer žiadnu cenu. Nie je ohodnotené čo i len minimálnou mzdou.

Sú určite ešte aj iné príčiny, ale toto sú tie, ktoré zničili demografiu Európy. Jedine ich odstránením je možné urobiť Európu opäť kontinentom budúcnosti a nádeje, lebo kontinent bez detí je kontinentom bez budúcnosti.

Edite Estrela (PSE). – (PT) Vážený pán predsedajúci, vážený pán komisár, chcela by som sa najprv poďakovať pani Castexovej za jej vynikajúcu prácu.

Demografické zmeny predstavujú pre Európu veľkú výzvu. Pred 100 rokmi tvorila populácia Európy 15 % z celkovej svetovej populácie. Je veľmi pravdepodobné, že v roku 2050 to bude už len 5 %. Každá žena

v Európskej únii má v priemere 1,5 detí, čo znamená, že má menej než 2,1 detí, ktoré sú nevyhnutné na udržanie súčasnej veľkosti populácie.

Táto situácia je vážna a bude mať negatívne dôsledky pre hospodárstvo, systémy sociálneho zabezpečenia a samotné zloženie spoločnosti.

Z toho dôvodu je potrebné prijať opatrenia, ktoré by zachádzali za hranicu cieľov lisabonskej stratégie, napríklad také, aké boli nedávno prijaté v Portugalsku, kde sa prijalo rozhodnutie investovať viac ako 100 miliónov EUR na vybudovanie jasí a škôlok po celej krajine. Poskytovanie prenatálneho príspevku pre tehotné ženy v najväčšej finančnej núdzi, poskytovanie rodinných príspevkov za deti prisťahovalcov, predĺženie materskej dovolenky, dvadsaťpercentné zvýšenie rodinných príspevkov pre neúplné rodiny, daňové výhody pre podniky, ktoré zriaďujú alebo finančne podporujú jasle pre svojich zamestnancov, zriadenie materských dávok, verejná podpora mimotelného oplodnenia – toto všetko sú dobré príklady, ktoré by mali nasledovať aj ďalšie krajiny.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Vážený pán komisár, nemám žiadne pochybnosti, že všetko to, čo Vám tu moji kolegovia poslanci a poslankyne neustále opakujú, Vás prinúti, aby ste zaradili demografický problém medzi najdôležitejšie body v novom sociálnom programe, pričom očakávame, že ho obdržíme ako Váš návrh na rok 2008.

Spoločne s prístupom zohľadňujúcim životný cyklus je demografický vývoj spojený s potrebou monitorovania a predpovedania dopytu po budúcných zručnostiach, s cieľom vytvoriť dynamický ľudský kapitál na trhu práce. Je to potrebné k tomu, aby sme posilnili naše nádeje na udržanie pomernej výhody v oblasti rozvojových schopností EÚ.

Blahoželám pani Castexovej k jej trpezlivosti pri vypracovávaní takého zložitého hodnotenia. V jej správe môžeme vidieť neprerušenu reťaz problémov popísaných v súhrnnej forme. Horizontálne opatrenia nám poskytnú riešenie.

V duchu oznámenia Komisie boli predstavené problémy, ktoré si vyžadujú dobrú prax na národnej, regionálnej a miestnej úrovni v celom rade sektorov. Prvou potrebou, ako sme dnes už mnohokrát počuli, je potreba posilnenia solidarity medzi generáciami pomocou mnohotvárných opatrení a morálnej podpory zameranej na rodinu. Mali by sme tieto opatrenia uplatňovať nezávisle na mieste bydliska danej rodiny (mesto alebo vzdialená dedina), nezávisle na pôvode členov danej rodiny a nezávisle na tom, či ide o miestnych obyvateľov alebo prisťahovalcov – všetci by z nich mali mať prospech.

Rodinám by mala skutočnosť, že žijú v členských štátoch umožniť rozvinúť svoje schopnosti, aby ich mohli využiť ako zdroj pre tvorbu bohatstva. Rodiny sú ústredným prvkom rozvoja: sú zdrojom pracovnej sily, spotrebúvajú tovary a vytvárajú nových a dynamických členov spoločnosti. Ak chceme zabezpečiť vytvorenie nových rodín, potrebujeme im zaručiť právnu bezpečnosť, vytvoriť záruky pre kontinuitu politik a, predovšetkým, poskytnúť úprimný dialóg v súkromnom a verejnom sektore.

Corina Crețu (PSE). – (RO) Vážené kolegyně a kolegovia, chcela by som najprv vyzdvihnúť kvalitu správy pani Castexovej, ktorá sa zaoberá kľúčovou témou pre budúcnosť európskeho sociálneho modelu a hospodársky rast v regióne Európskej únie. Chcela by som tiež oceniť prítomnosť komisára Špidlu a jeho náklonnosť k sociálnym otázkam. Pani Castexovej sa chcem osobitne poďakovať za pozornosť, ktorú vo svojej správe venovala postaveniu ženy, jej dôstojnosti a dodržiavaniu jej občianskych práv a slobôd.

Myslím si, že tu nikomu nemusím pripomínať hrôzy, ktoré si rumunské ženy vytrpeli počas obdobia komunizmu, keď boli potraty nezákonné a vznikali ľudské tragédie spôsobené potratmi, ktoré boli vykonávané primitívnymi prostriedkami v domácich podmienkach. Film rumunského režiséra Cristiana Mungiu, ktorý v roku 2007 získal ocenenie zlatej palmy na filmovom festivale v Cannes, ponúkal reálny obraz tejto skutočnej národnej traumy, s ktorou Rumunsko muselo žiť, a ktorá je pre človeka žijúceho v normálnom svete iba ťažko pochopiteľná.

Krajiny východnej Európy zažili po páde komunizmu skutočný demokratický šok. Vyše jeden a pol desaťročia sa demografický vývoj pohyboval v záporných číslach, pričom konečne pomaličky zažívame pozitívnu zmenu tejto situácie. Napriek tomu však, vo všeobecnosti, potrebujeme urobiť ešte mnoho vecí, aby sa nám podarilo zvrátiť túto situáciu v krajinách Európskej únie. Opatrenia uvedené v správe sa z môjho pohľadu javia ako primerané a mali by byť prijaté národnými vládami a podporované Komisiou.

Ďalší aspekt, ktorý by som chcela spomenúť sa týka systému dôchodkového zabezpečenia. V celej Európe sa až hrozivo zvýšil vek, v ktorom mladí ľudia vstupujú na trh práce, pričom sa zároveň znížil vek odchodu

do dôchodku. Niektoré krajiny sa sťažujú, že majú na svojom trhu nedostatok pracovnej sily a zároveň ľudí vo veku 50 rokov, ktorí odchádzajú do dôchodku, alebo si už nedokážu nájsť zamestnanie. Oceňujem tiež opatrenia, ktoré správa navrhuje podniknúť v súvislosti s týmto problémom.

Rumiana Jeleva (PPE-DE). – (BG) Vážený pán predsedajúci, vážené kolegyně a kolegovia, Európa je prvým regiónom vo svete, ktorý pociťuje účinok demografických výziev.

Demografický vývoj je výsledkom troch faktorov: miery pôrodnosti, predpokladanej dĺžky života a migračných tokov. Miera pôrodnosti v Európe klesá už tri desaťročia, pričom nikde nevidíme žiadne známky zmeny tohto trendu. V niektorých členských krajinách má tento trend dokonca rastúcu tendenciu, pričom v mojej krajine, Bulharsku, by sme ho pokojne mohli nazvať „demografickým kolapsom“, vzhľadom na najnižšiu mieru pôrodnosti a najvyššiu mieru úmrtnosti v Európe.

Zároveň s tým sa predlžuje predpokladaná dĺžka života. Je to stabilný trend, ktorý v budúcnosti ovplyvní všetky aspekty hospodárskeho a sociálneho rozvoja u európskych obyvateľov.

Ako príklad môžeme použiť ukazovateľ miery závislosti medzi dôchodcami a pracujúcimi. V súčasnosti je hodnota tohto ukazovateľa jedna ku štyrom, ako tu spomínal už niektorý z mojich predrečníkov. Očakáva sa, že do roku 2050 bude jeho hodnota jedna ku dvom. Dokonca aj dnes je však tento chúlостivý pomer v niektorých krajinách faktom. Znovu použijem príklad Bulharska, kde je pomer medzi dôchodcami a pracujúcimi už teraz 1 ku 1,2.

Pokiaľ ide o migračné toky, naša pozornosť by sa mala zamerať na ich účinné riadenie, nie na ich prehnanú kontrolu. Potrebujeme v našom Spoločenstve a členských štátoch flexibilnejšiu politiku voči prisťahovalcom, predovšetkým voči prisťahovalcom prichádzajúcim z tretích krajín. Prisťahovalectvo by mohlo byť pozitívnym prvkom, nie je však všeliakom, ktorý vyrieši všetky aspekty existujúcich demografických problémov.

Všetky tieto príklady ukazujú, že demografické výzvy sú skutočné a že sa im musíme postaviť teraz. Musíme ich premeniť z výziev na príležitosti. Zdá sa, že v súvislosti s demografickými zmenami sme svedkami veľkého množstva slov a takmer žiadnych skutkov. Z toho dôvodu som pevnou zástankyňou názoru, že demografický vývoj by mal byť predmetom horizontálnej politiky, ktorá by tvorila hlavnú líniu v rôznych politikách Spoločenstva a v politikách národných, regionálnych a miestnych orgánov.

Gabriela Crețu (PSE). – (RO) Máme pred sebou veľmi kvalitnú správu, v ktorej je, zdá sa, povedané všetko potrebné. Ďakujeme tým, ktorí sa na nej podieľali. V každom prípade mi dovoľte použiť zmenu formulácie, ktorá nie je iba rečnickým zvratom. Naším hlavným cieľom, ako politikov, je upravovať medziľudské vzťahy v spoločnosti, aby sme všetci mohli žiť čo najdlhšie vo vzájomnej harmónii a v harmónii s prírodou. Ak prijmeme tento cieľ, potom nebudeme mať žiadny demografický problém.

V skutočnosti sme predmetom demografickej štúdie iba z dôvodu neopodstatneného zjednodušenia a ignorancie toho, kým sme. Existujú aj iné ukazovatele, ktorými sa dá merať stav populácie, všetci ich poznáme. Nazývame ich indexy rozvoja ľudských zdrojov. Z tohto hľadiska patria krajiny Európskej únie medzi najrozvinutejšie krajiny sveta, čo je dobré. Výzvou nie je zmena demografického správania, ale pochopenie toho, že potrebujeme zmeniť náš hospodársky a sociálny model. Tento model je lepší než akékoľvek iné súčasné modely, je však napriek tomu nedostatočný. Zaoštal za našim ľudským rozvojom. Existuje medzera medzi našim hlavným cieľom a organizáciou sociálneho prostredia a hospodárskych vzťahov, medzera medzi vyhláseniami a faktami.

Hovoríme, že je potrebné, aby sa rodilo viac detí. V tom istom čase žije 30 % európskych detí pod hranicou chudoby. Žiadame ženy, aby rodili deti, a pritom slobodné matky čelia najvyššiemu riziku vylúčenia. Chceme zvýšiť mieru zamestnanosti a nechceme financovať sociálne služby. Vyvážame problémy a chceme dovážať riešenia, občania však nie sú trhom. Ak chceme vyriešiť tento problém, potrebujeme poľudštiť hospodárske a sociálne vzťahy. Toto je veľká výzva.

PRESEDÁ: PÁN VIDAL-QUADRAS

Podpredseda

Péter Olajos (PPE-DE). – (HU) Vážený pán predsedajúci, oslovujem Vás teraz v mene regiónu, ktorý sa nachádza v demografickej kríze a v mene jedného v najchorľavejších národov v rámci tohto regiónu. Keďže pôsobím ako poslanec Európskeho parlamentu, ktorý je zodpovedný za verejné zdravie, ani neviem, či dokážem dostatočne zdôrazniť, ako úzko sú naše demografické problémy späté s verejným zdravím. V mojej

vlasti, Maďarsku, zomiera na rakovinu viac ľudí, než kdekoľvek inde v Európe, a táto skutočnosť tiež prispieva k faktu, že každoročne zomiera o 50% ľudí viac, než sa narodí.

Správa pani Castexovej o demografickej budúcnosti Európy správne upozorňuje na to, že v záujme obnovy populácie potrebujeme vypracovať novú politiku. Dovoľte mi uviesť len jeden príklad: kým počet obyvateľov v islamských krajinách vzrastie do roku 2050 na 1,3 miliardy, počet obyvateľov Európy klesne zo 495 miliónov na 400 miliónov.

Nová demografická politika musí byť postavená na dvoch základoch: rodine, ako najdôležitejšej základnej jednotke spoločnosti, a zdravých ľuďoch. Rodinám musí byť poskytovaná ochrana a systém účinnej podpory. Dnes sa rodičovstvo v mnohých členských štátoch rovná chudobe. Existujú však aj pozitívne príklady. V niektorých krajinách štát podporuje veľké rodiny. Tento pozitívny príklad sa musí začať uplatňovať v každej krajine.

Zdravie je podmienkou kvalitného života. Občania musia mať záujem udržiavať si dobrý zdravotný stav. Dostanú pre tento účel štátnu podporu v každej materiálnej oblasti, napríklad v podobe povinných zdravotných prehliadok a bezplatných športových príležitostí, a zároveň im budú poskytnuté informácie z intelektuálnej oblasti, formou vzdelávania v oblasti zdravia a demografie.

Je v prvoradom záujme každého členského štátu, aby zlepšil svoju demografickú a zdravotnú situáciu. Toto je zvlášť dôležité pre Maďarsko, kde môže počet obyvateľov v budúcnosti klesnúť pod 10 miliónov a kde je priemerná očakávaná dĺžka života o 10 rokov kratšia než je európsky priemer. Budúcnosť Európy závisí od demografickej výkonnosti súčasných generácií. To, čo sa vláde nepodari dosiahnuť dnes, v dôsledku nesprávne zvolenej politiky, sa bude dať v budúcnosti len ťažko napraviť.

Vladimír Maňka (PSE). – (SK) Vážené dámy, vážení páni, vážení kolegovia. V Európskej únii sa ľudia dožívajú stále vyššieho veku. To je pozitívny jav. Na druhej strane neustále klesá počet mladých ľudí. Už o tri, štyri roky začne klesať počet obyvateľov v produktívnom veku. Ak dnes pracujú traja pracujúci na jedného dôchodcu, v roku 2050 to bude len jeden a pol pracujúceho. Kadiaľ vedie cesta k riešeniu hospodárskych dosahov starnutia obyvateľstva?

Po prvé: viac ľudí zamestnaných. Už neobstojí tradičná politika, kde muži pracujú a ženy plnia povinnosti súvisiace so starostlivosťou o rodinu. Väčšina žien túži po materstve aj po profesionálnom uplatnení. Verejná politika musí podporovať obidve tieto túžby. Dobrým príkladom sú škandinávске krajiny. Ich aktívna politika trhu práce v kombinácii s lepšou starostlivosťou o matky s deťmi prináša najvyššiu kvalitu života.

Po druhé: musíme reformovať systémy sociálnej ochrany vo vzťahu k starostlivosti o osoby v staršom a dôchodkovom veku. Ak to neurobíme na základe sociálnej spravodlivosti a solidarity, porazenými budú väčšinou starší ľudia. Pre dlhodobé zlepšenie sú potrebné reformy dôchodkových systémov, systémov zdravotnej starostlivosti a investovania do dobrého zdravotného stavu. Starší ľudia majú množstvo poznatkov a skúseností, treba ich motivovať, aby pôsobili dlhšie v pracovnom procese.

Vážené kolegyně, kolegovia, spustenie nového cyklu Lisabonskej stratégie je príležitosť na zavedenie reforiem, ktoré zvýšia produktivitu práce, prispievajú k tvorbe pracovných miest, a tak pomôžu zmierniť ekonomický vplyv starnutia obyvateľstva.

Roberta Alma Anastase (PPE-DE). – (RO) Vážené dámy, vážení páni, Európa v súčasnosti čelí vážnym demografickým výzvam, ktoré budú mať dlhodobý vplyv na jej budúcnosť. Z toho dôvodu je dnešná diskusia nielen vítaná, ale aj potrebná na zabezpečenie dobrej budúcnosti a udržateľného rozvoja.

Domnievam sa, že spomedzi všetkých odporúčaní, ktoré sú uvedené v správe, by tri návrhy mali tvoriť jadro európskej demografickej politiky. V oblasti trendu starnutia populácie by Európska únia mala predovšetkým zamerať svoju pozornosť na deti a mladých ľudí. Pre budúcnosť Európy má strategickú dôležitosť ochrana detí a poskytovanie vhodných príležitostí na osobný a profesionálny rozvoj pre mladých ľudí, pričom rozvoj týchto cieľov by sa mal integrovať do komplexnej politiky rodinnej ochrany a podpory žien.

Druhý prvok, vzdelanie, je v úzkom vzájomnom vzťahu v prvou spomínanou zásadou. Konkurencieschopná Európa musí disponovať ľudskými zdrojmi, ktoré budú schopné čeliť novým výzvam a musí tiež zahŕňať vedecký pokrok, verejné zdravie a vhodnú životnú úroveň. Dosiachnutie týchto cieľov nepochybne závisí na úrovni vzdelania a celoživotnom vzdelávaní všetkých generácií.

Posledným rozhodujúcim faktorom sú migračné toky smerujúce do Únie, pretože prisťahovalectvo tvorí dôležitý predpoklad pre zabezpečenie demografickej rovnováhy a hospodárskeho rastu. Z toho dôvodu

vítam výzvu pani spravodajkyne, aby sme prisťahovalectvo považovali za pozitívny prvok pre európsku populáciu, predovšetkým však jej výzvu na konsolidáciu európskych politík v oblasti sociálnej integrácie prisťahovalcov a boja proti diskriminácii a xenofóbii.

Na záver by som chcela zdôrazniť potrebu mobilizácie verejných politík na všetkých potrebných úrovniach, aby sa nám podarilo úspešne vykonávať spomínané ciele. Miestne a regionálne orgány zohrávajú v tomto smere rozhodujúcu úlohu a mali by byť do tohto procesu trvalo zahrnuté.

Justas Vincas Paleckis (PSE). – (LT) Blahoželám pani spravodajkyňi k tomu, že vypracovala taký vynikajúci dokument. Chcel by som upozorniť, že náš úspech alebo neúspech pri jeho vykonávaní bude mať obrovskú dôležitosť pre európsku budúcnosť. Existuje možnosť, že niektoré menšie národy v Európskej únii by sa o 100 rokov mohli nachádzať na hranici vyhynutia. Starnutie populácie je výsledkom zvýšenia kvality života a sociálnej solidarity, ale aj znehodnotenia rodiny. Mohlo by spôsobiť zastavenie európskeho pokroku, no pri zavedení mnohých relevantných opatrení môže priniesť aj nové príležitosti.

Krajiny, ktoré vstúpili do EÚ v tomto miléniu, cítia ťarchu týchto problémov zvlášť akútne. Ich obyvatelia dostávajú žalostne nízke dôchodky, miera pôrodnosti je nižšia než je priemer EÚ, trpia zneužívaním alkoholu a drog... Pred prechodom na trhové hospodárstvo ťažil tento región z dostatočného množstva jasí a predškolských zariadení, po tomto prechode však bola väčšina z nich zatvorená. V nových členských krajinách prebieha masová emigrácia do bohatších členských štátov. Deje sa to predovšetkým v pobaltských krajinách, ako je Poľsko, Bulharsko a Rumunsko. Tento jav spôsobuje obrovské straty ťažko pracujúcich rúk a vzdelaných mozgov, ľudí, na ktorých vzdelanie vynaložila ich krajina nesmierne náklady.

Podporujem návrh na vyčlenenie štrukturálnych fondov, ktoré by kompenzovali túto stratu, to však samo osebe nestačí. Novým členským štátom, v ktorých nanešťastie dochádza k „úniku mozgov“, by mala byť poskytnutá dodatočná finančná pomoc, pretože tieto krajiny stratili svojich najlepších vedcov, lekárov, inžinierov a umelcov, ktorí odišli do bohatších členských štátov. Podporujem návrh, ktorý umožňuje starším ľuďom pracovať na čiastočný úväzok, pretože týmto spôsobom budú môcť predať svoje poznatky a skúsenosti mladšej generácii.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, toto je veľmi depresívna diskusia, aj keď je založená na presnej a dôkladne vypracovanej správe, ku ktorej by som chcela pani spravodajkyňi zablahoželať. Možno sa táto diskusia koná až príliš neskoro v noci, pretože človek by z údajov o demografických trendoch, ktoré sa nachádzajú v tejto správe, mohol pokojne dostať nočné mory.

Samozrejme, ak nič nepodnikneme, potom sa proroctvá uvedené v tejto správe môžu skutočne naplniť, aj keď je treba povedať, že niektoré členské štáty sa snažia reagovať a zavádzajú opatrenia na podporu mužov, žien a detí, čo je skutočne pozitívne.

Ja som paradoxne vyrástla v oblasti, kde nám hovorili, že máme až priveľa detí, a keďže nás bolo v rodine osem súrodencov, dalo by sa povedať, že v európskom meradle išlo o skutočne veľkú rodinu. Musím však povedať, že ma veľmi teší, že moja mama, ktorá má 85 rokov, je ešte stále živá a zdravá.

Jednoduchou pravdou je, že ženy proste nedokážu zvládnuť všetko. Nemôžeme mať deti, udržať si prácu mimo domu, starať sa o starších rodičov a byť súčasťou širšieho spoločenského života. Niečoho sa musíme vzdať. Domnievam sa, že problém je v tom, že za obeť padlo práve rodičovstvo a pôrodnosť. Paradoxne však mám veľkú vieru v ľudstvo, že si dokážeme uvedomiť realitu toho, kde sa nachádzame, a prispôbiť sa vyváženejšiemu pohľadu, ktorý je potrebný pre životaschopnú spoločnosť, a že dokážeme znovu prisudzovať deťom väčšiu hodnotu. Možno nám k tomu pomôže aj táto dnešná diskusia.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (BG) Vážený pán predsedajúci, vážený pán komisár, najdôležitejšou črtou tejto správy je jej previazanosť s reálnym životom. Demografické problémy v Európe skutočne existujú, pričom v niektorých krajinách narastajú až do rozmerov krízy. Majú svoje vlastné príčiny a národné špecifiká, majú však aj niektoré spoločné prvky.

Dôsledky, ktoré stoja pred nami, sú skutočne veľmi dôležité: neschopnosť vyriešiť základné sociálne a hospodárske problémy členských štátov len s pomocou našich vlastných ľudských zdrojov, ktorá v budúcnosti nastane, a hlboko sa meniaci štruktúra migračných tokov, ktorá so sebou prinesie zase ďalšie výzvy. Politiky zamerané na mladé generácie, materstvo, sociálnu ochranu a ekonomickú pomoc mladým ľuďom a ich rodinám a zodpovedné rodičovstvo sú kľúčové pre prekonávanie demografických problémov. Materská dovolenka by sa nemala brať do úvahy pri výpočte dĺžky odpracovaných rokov.

Demografické problémy by sa tiež mali zakomponovať do výchovy a vzdelania každej budúcej generácie. V opačnom prípade bude tento problém len predávaný z jednej generácie na ďalšiu, čo by spôsobilo novú krízu. Nezabudnime ani na sexuálnu výchovu, výchovu v oblasti dobrého rodičovstva a solidaritu medzi generáciami. Vlády by mali venovať väčšiu pozornosť výchove a vzdelaniu detí a ich umiestňovaniu do jasní a škôlok.

Avril Doyle (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, chcela by som sa poďakovať spravodajkyňi za vynikajúcu správu.

Predlžovanie očakávanej priemernej dĺžky života populácie, v ktorej je počet práceschopného obyvateľstva statický, prípadne klesá, spôsobí v celej Európe čoraz väčšiu závislosť, s vážnymi dôsledkami pre jej konkurencieschopnosť s inými hospodárskymi regiónmi, ako aj pre dôchodkové systémy, zdravotníctvo a dlhodobé výdavky do oblasti starostlivosti.

Je zaujímavé, že štruktúra írskoho obyvateľstva je iná ako vo väčšine krajín EÚ a naša demografická situácia vyzerá v strednodobom horizonte dokonca priaznivo.

Najviac zastúpená veková skupina v našej populácii je približne o 10 až 15 rokov mladšia ako je všeobecný priemer v 25 člennej Európskej únii. Do roku 2050 však bude štruktúra nášho obyvateľstva veľmi podobná zvyšku Európy, s predpovedaným nárastom miery závislosti medzi dôchodcami a pracujúcimi na 45 % do roku 2050, čo je blízko predpokladanému priemeru v EÚ v tej dobe, ktorý bude na úrovni 53 %.

Je zaujímavé, že v roku 1845 bol počet írskoho obyvateľstva vyše 8 miliónov. Pred dvadsiatimi rokmi nás bolo 3,5 milióna. Dnes je to 4,25 milióna. K našim relatívne vysokým úrovňam pôrodnosti prispelo ešte aj zvýšené prisťahovalectvo a návrat hospodárskych emigrantov. Ak sa nám tento stav podarí udržať, pomôžeme tým dosiahnuť rovnováhu medzi generáciami.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (PL) Vážený pán predsedajúci, prihlásil som sa do tejto diskusie, aby som upozornil na nasledujúce problémy: medzi najdôležitejšie príčiny nízkej pôrodnosti v Európe patrí predovšetkým problém zosúladenia rodinného a pracovného života, t.j. nedostatočný počet voľných miest v jasiach a nedostatok sociálno-ekonomickej podpory pre rodiny a pre zamestnávanie žien.

Po druhé, je tu neistota súvisiaca s materiálnou situáciou a zamestnávaním mladých ľudí, nestálosť zamestnania, neskorý vstup mladých ľudí na trh práce a, nakoniec, drahé a tým pádom nedostupné bývanie pre mladých ľudí. Potrebujeme podporovať rodiny prostredníctvom daňového systému, predovšetkým štruktúrou dane z príjmu fyzických osôb a DPH. V prvom spomínanom prípade je najlepším riešením to, ktoré bolo prijaté vo Francúzsku, napríklad rodinný koeficient, ktorý umožňuje podstatne znížiť daňové zaťaženie pre rodiny vychovávajúce deti. V tom druhom prípade je potrebné zaviesť zvýhodnené daňové sadzby na detský tovar.

Po tretie, potrebujeme zachovať uplatňovanie zásady medzigeneračnej solidarity v systéme sociálneho zabezpečenia, t.j. zásady, že aktívne pracujúca populácia znáša náklady na vyplácanie sociálnych dávok, dôchodkov a poskytovanie zdravotnej starostlivosti pre nepracujúcich, teda pre deti, mladých ľudí, osoby, ktoré sa nedokážu sami o seba postarať, a starých ľudí.

Gerard Batten (IND/DEM). – Vážený pán predsedajúci, vnútri Európskej únie stratila Veľká Británia kontrolu nad svojimi hranicami. Prisťahovalectvo do Británie je v súčasnosti nekontrolovateľné, neobmedzené a bez rozdielu. Podľa našich poznatkov sa počet prisťahovalcov, ktorí sa každoročne prisťahujú do Veľkej Británie, pohybuje na úrovni pol milióna osôb. Ak zároveň zohľadníme aj počet tých, ktorí Britániu opustia, dostaneme pozitívnu výslednú bilanciu 200 000 osôb ročne. To znamená nárast o jeden milión osôb každých päť rokov.

Prisťahovalci majú podstatne vyššiu mieru pôrodnosti než domáce obyvateľstvo. Výrazný nárast populácie, obzvlášť v Anglicku, je zapríčinený výlučne nepotrebným prisťahovalectvom. Demografickí experti vypočítali, že pri súčasnom trende sa v priebehu dvoch generácií stane domáce britské obyvateľstvo národnostnou menšinou vo svojej vlastnej krajine. Británia jednoducho nedokáže kontrolovať svoju prisťahovaleckú politiku vnútri Európskej únie, čo je len ďalší z dôvodov, prečo my sme z tejto Únie mali vystúpiť.

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (CS) Vážené dámy, vážení páni, dovoľte mi, aby som ešte raz zdôraznil kvalitu správy pani Castexovej, pretože je zrejmé, že tvorila základňu diskusie, ktorá sa zaoberala prakticky všetkými základnými okruhmi otázok.

Bolo by veľmi ťažké reagovať na všetky podnety, preto mi dovoľte, aby som len v krátkosti konštatoval, že základná zásada Európskej komisie, ktorá sa objavuje v našich dokumentoch, je založená na rovnosti príležitostí. V žiadnom prípade sa v žiadnom dokumente neobjavuje myšlienka, že demografický vývoj je záležitosťou iba jedného pohlavia. Je úplne jasné, že je to otázka rovnakých príležitostí a rovnocennej pozície muža a ženy. Je tiež zrejmé, že jedna z odpovedí na túto otázku je aktívna spoločnosť, to znamená spoločnosť s najširšou sociálnou inklúziou, spoločnosť, ktorá dokáže pre čo najvyšší počet svojich jedincov poskytnúť príležitosti pre aktívne zamestnanie.

Dovoľte mi tiež konštatovať, že sa v priebehu predchádzajúcich diskusií podarilo vytvoriť určitú stálejšiu základňu pre demografickú diskusiu, vrátane demografického fóra a Aliancie pre rodiny. Dovoľte mi taktiež konštatovať, že Komisia v diskusii so sociálnymi partnermi rozpracováva otázky možností zákonných iniciatív v oblasti zosúladenia pracovného a súkromného života. Komisia venuje pozornosť aj prisťahovalectvu, s cieľom postupného vytvorenia súdržnejšej európskej politiky, napríklad aj s pomocou návrhu modrých kariet.

Dámy a páni, chcel by som tiež konštatovať, že v tejto diskusii, bez ohľadu na to, že, ako v každej diskusii, aj v nej zaznievajú aj okrajové názory, sa zreteľne rysuje určitý všeobecný konsenzus a tento konsenzus, podľa môjho názoru, veľmi dobre korešponduje so základnými návrhmi, ktoré Komisia predložila na začiatku tejto európskej demografickej diskusie.

Ako som povedal, podarilo sa vytvoriť určitú stabilnejšiu základňu a preto predpokladám, že táto diskusia bude pokračovať, pretože som taktiež presvedčený, v podstate spolu s vami všetkými, že demografický vývoj Európy je základným prvkom, ktorý určí našu budúcnosť v strednodobom aj dlhodobom horizonte.

Françoise Castex, spravodajkyňa. – (FR) Vážený pán predsedajúci, budem stručná, pretože už bolo skutočne veľa povedané.

Chcela by som poďakovať pánovi Špidlovi, ktorý upozornil na fakt, že demografické otázky sa nedotýkajú iba žien, ale že sa týkajú žien, mužov aj párov. Chcela by som svojich kolegov a kolegyné upozorniť – teraz mám na mysli tých, ktorí kritizovali správu za to, že zabúda na mužov – že som vo svojej správe venovala celý odsek otázke podpory otcovského práva a rozvoju väčšej angažovanosti otcov v rodinnom živote.

Pokúsím sa teraz zhrnúť časť toho, čo tu dnes odznelo, a zosumarizovať hlavnú myšlienku správy. Chcela by som zdôrazniť existenciu silného dopytu po účinných verejných službách. Ide o politiky v množnom čísle, ktoré sa týkajú podpory, starostlivosti a výchovy, čo môže znieť trochu paradoxne v súvislosti s otázkou, ktorá sa dotýka intimity párov a rodiny. Domnievam sa však, že tu máme dopyt, ktorý je adresovaný verejným orgánom na úrovni Európskej únie a členských štátov, a že tento dopyt by mal byť vypočutý a zohľadnený.

Chcela by som tiež podčiarknuť silný dopyt po solidarite, nielen solidarite medzi generáciami, ktorou sme sa v tomto Parlamente zaoberali už niekoľkokrát, ale tiež solidarite medzi jednotlivými regiónmi. Pani Schroedterová a pán Beaupuy dnes večer zdôrazňovali a upozorňovali na to, aké dôležité je zohľadniť regionálne nerovnováhy, ktoré demografický problém vytvorí medzi starnúcimi regiónmi, ktoré si budú vyžadovať viac starostlivosti a tým pádom aj viac výdavkov, a mladšími regiónmi, ktoré budú vytvárať bohatstvo, pretože sa v nich bude nachádzať produktívne obyvateľstvo. Túto skutočnosť musí Európska komisia zohľadniť pri spravovaní Kohézneho fondu a štrukturálnych fondov EÚ.

Nakoniec je tu otázka trhu práce, ktorá, ako spomínal pán Andersson, predseda Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci, tvorí dôležitú súčasť demografickej otázky. Nie je to len okrajová záležitosť, pretože bude potrebné dosiahnuť viac pomocou menšieho počtu aktívne pracujúcich. Z tohto hľadiska sú výzvy na lepšie riadenie ľudských zdrojov a investície do celoživotného vzdelávania a tréningov nesmierne dôležité a musia sa brať do úvahy nielen z pohľadu verejných orgánov, ale tiež z pohľadu všetkých sociálnych partnerov, predovšetkým podnikov, pretože práve oni majú v tejto oblasti hlavnú zodpovednosť.

Táto diskusia preto ešte nie je uzavretá.

Predsedajúci. – Rozprava sa končí.

Hlasovanie sa uskutoční zajtra o 12.00 hod.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Zita Gurmai (PSE), písomne. – (HU) Starnutie populácie so sebou prináša niektoré dôležité hospodárske, finančné a sociálne výzvy. Významným spôsobom ovplyvní rast a bude vytvárať značný tlak na sociálne dávky, z toho dôvodu je dôležité sa naňho pripraviť.

Riešenie demografických problémov je preto mnohotvárnou výzvou, ktorá si vyžaduje komplexnú a strategickú analýzu, plánovanie a sociálny dialóg. Nejde tu iba o postupný pokles populácie, ale aj o udržateľnosť európskeho sociálneho modelu pre blahobyt európskych občanov, ktorý zaručuje európsky hospodársky rozvoj a globálnu konkurencieschopnosť na medzinárodnej úrovni. Ide teda o budúcnosť Európy, našu budúcnosť, a preto je hľadanie riešenia v našom spoločnom záujme.

Členské štáty Európskej únie musia použiť všetky dostupné prostriedky na podporu demografickej obnovy, ktorá musí byť založená na udržateľnosti väčšej solidarity medzi generáciami než doteraz, na zabezpečení vykonávania zásady rovnakých príležitostí v praxi, na zosúladení pracovného a osobného života, na úplnom vykonávaní barcelonských cieľov, na vytvorení podmienok pre aktívny pracovný život v staršom veku a na konkrétnych opatreniach na podporu sociálneho začlenenia prisťahovalcov a národnostných menšín. Želané výsledky môžeme dosiahnuť jedine spoločnými cieľmi, spoločnými záujmami, spoločným úsilím a vyvíjaním tlaku na dosiahnutie týchto cieľov.

Monica Maria Iacob-Ridzi (PPE-DE), písomne. – (RO) Demografická stratégia Európskej únie sa dotýka mnohých aspektov sociálnej a hospodárskej povahy. Napriek tomu by som však chcela zdôrazniť význam súdržnej politiky zameranej na mladých ľudí, obzvlášť pokiaľ ide o prístup na trh práce.

Je všeobecne známym faktom, že tá časť populácie, ktorá je vo veku od 25 do 30 rokov, tvorí v súčasnosti na európskom trhu práce, v porovnaní s inými vekovými kategóriami, relatívne malé percento. Európska komisia a členské štáty by mali zvýšiť počet legislatívnych iniciatív a pilotných programov, aby podporili zamestnávanie mladých ľudí. Príkladom takejto iniciatívy by mohlo byť poskytovanie daňových stimulov pre podniky, ktoré zamestnávajú mladých ľudí, alebo zvýšenie počtu flexibilných pracovných zmlúv.

Po druhé, v niektorých regiónoch, predovšetkým v nových členských štátoch, zažívame problém hromadného odchodu mladých ľudí. Európska únia by mala svojou kohéznou politikou, prostredníctvom štrukturálnych fondov pridelených jednotlivým členským štátom, vytvárať priaznivé podmienky pre mladých ľudí, aby mohli vypracovať svoje profesionálne a podnikateľské projekty v rámci komunit, z ktorých pochádzajú. Členské štáty by mali doplniť finančnú podporu zo strany Európskej únie napríklad pomocou zvýhodneného prístupu k pozemkom a bývaniu pre mladých ľudí, daňovými stimulmi pre mladých podnikateľov, alebo dotovaním pôžičiek na projekty mladých ľudí.

Marianne Mikko (PSE), písomne. – Európa nie je pripravená na demografické výzvy.

Šesťdesiat rokov vkladala svoju dôveru do pyramídového systému. Tento systém funguje, pokiaľ je každá nasledujúca generácia oveľa početnejšia než tá predchádzajúca. V súčasnosti však európske rodiny vychovávajú menej detí, než vychovávali ich rodičia.

Chcela by som upozorniť, že v 21. storočí predstavuje nízka pôrodnosť menšiu hospodársku hrozbu, než pred 60 rokmi. Pokrok v oblasti technológií nám umožňuje vyrábať oveľa viac tovaru pri použití menšej pracovnej sily. Globalizácia znamená, že krajiny s mladou a rozrastajúcou sa populáciou nám pomôžu znášať dôchodkové bremeno, ak to naše politiky umožnia. Moja krajina, Estónsko, je výborným príkladom krajiny, ktorá absolvovala úspešný prechod na kapitalizačný systém dôchodkového zabezpečenia.

Zároveň sa však obávame, že nízka miera pôrodnosti ohrozuje udržateľnosť našej kultúry, možno dokonca aj našej štátnosti. Toto je problém mnohých menších národov.

Ak chceme zachovať Európu takú, akú ju poznáme, potom musíme popri ochrane rodín zároveň chrániť aj našu kultúru. My, politici, sa musíme postarať o to, aby technológie a globalizácia boli našimi služobníkmi, nie páňmi. Táto správa je v tomto smere dobrým začiatkom.

Bogusław Rogalski (UEN), písomne. – (PL) Vážený pán predsedajúci, na základe demografických predpovedí vzrastie priemerný vek európskej populácie do roku 2050 z 39 rokov (čo je hodnota z roku 2004) na 49 rokov. Táto skutočnosť ovplyvní štruktúru populácie aj vekovú pyramídu.

Tento stav zapríčini, okrem iných príčin, pokles počtu mladých ľudí, menší počet obyvateľstva v práceschopnom veku a predĺženie priemernej očakávanej dĺžky života. Tieto zmeny spôsobia rast nákladov, ktoré bude musieť spoločnosť znášať v súvislosti so starostlivosťou o obyvateľstvo, ktoré sa bude nachádzať mimo práceschopného veku. Zvýrazia sa tým tiež regionálne rozdiely, ktoré sú charakterizované odlevom

mladých ľudí, čím sa urýchľuje proces starnutia spoločnosti, a, na druhej strane, prisťahovalectvom, ktoré tento proces spomaľuje.

Prisťahovalectvo však predstavuje len krátkodobé a čiastočné riešenie, a z toho dôvodu by mali členské štáty podniknúť kroky v smere rešpektovania rovnosti pohlaví, sociálnej a finančnej podpory pre rodiny a ochrany materstva. Jedine spoločnosti, ktoré si stanovia deti za prioritu svojich politík, a ktoré podporujú rodinné prostredie, budú môcť čeliť nepriaznivým demografickým zmenám.

Chcel by som zdôrazniť, že predlžovanie priemernej očakávanej dĺžky života je pozitívny jav, je však potrebné uskutočniť preventívne opatrenia na boj proti chudobe medzi dôchodcami, aby sme im pomohli prežiť posledné roky života v dôstojnosti. Členské štáty by mali usilovať o vytvorenie cenovo dostupných štruktúr pre deti a ľudí, ktorí sú odkázaní na pomoc iných. Mali by tiež zamerať pozornosť na problém neplodnosti, keďže tento problém má obrovský vplyv na proces, ktorým sa urýchľuje vytváranie demografickej nerovnováhy, a na spoluprácu pri prekonávaní ťažkostí.

13. Zloženie výborov a delegácií: pozri zápisnicu

14. Vedecká spolupráca s Afrikou (rozprava)

Predsedajúci. – Ďalším bodom rokovania je vyhlásenie Komisie ku vedeckej spolupráci s Afrikou.

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (CS) Vážené pani poslankyne, vážení páni poslanci, dámy a páni, ako všetci vieme, svetovú ekonomiku čoraz viac určujú technologické inovácie.

Rozvojové krajiny by mali používať technológie k zavádzaniu inovácií, ktoré zlepšia životy ich chudobných obyvateľov a podporia konkurencieschopnosť krajín a podnikov. Je pravda, že väčšina rozvojových krajín už otvorila svoje ekonomiky, stále však ešte zostávajú v zajatí výroby komoditného tovaru s nízkou pridanou hodnotou a malým počtom kvalifikovanej pracovnej sily. Rozvojové krajiny preto musia rozvíjať svoje výrobné kapacity a diverzifikovať svoje hospodárstvo prostredníctvom väčšieho uplatňovania nových poznatkov a technológií v poľnohospodárstve, výrobe a službách.

Vedci a inžinieri z Afriky sa v súčasnosti len v nedostatočnej miere zúčastňujú na medzinárodných projektoch výskumu a vývoja, vrátane tých, ktoré sú podporované z verejných fondov Európskej únie. Je to čiastočne spôsobené nedostatočnou odbornosťou pri budovaní potrebných výskumných kapacít, sietí a partnerstiev a nestatočnou schopnosťou riešiť práva duševného vlastníctva, správu zmlúv, prevod technológií a šírenie výsledkov výskumu.

Zároveň je potrebné povedať, že mnoho globálnych problémov, ako sú napríklad infekčné choroby a rozmanitosť druhov, je možné účinne vyriešiť jedine pri účasti dotyčných krajín.

Africkí politickí činitelia si to uvedomujú a snažia sa dostať vedu a techniku do popredia záujmu. V septembri 2005 schválila konferencia afrických ministrov zameraná na vedu a technológie Konsolidovaný akčný plán iniciatívy NEPAD – Nového partnerstva pre rozvoj Afriky. Okrem toho, Komisia Africkej únie v minulom roku, v januári 2007, vyzvala na samite Africkej únie Afriku, aby sa chopila iniciatívy pri budovaní veľkých vedeckých a technických kapacít, s cieľom vyškolit veľký počet vedcov, inžinierov a technikov. Rok 2008 bol pritom v Afrike vyhlásený za rok vedy.

Európska komisia si uvedomuje význam tejto otázky a stále viac zaraďuje vedu a techniku na program rokovaní o rozvojovej pomoci. Africkí vedci majú v zásade možnosť zúčastňovať sa na rámcovom programe pre výskum Komisie a na akcii „Marie Curie“, ktorá poskytuje štipendiá vedcom z tretích krajín, vrátane rozvojových krajín.

S cieľom zvýšiť poznatky v oblasti vedy a techniky v krajinách AKT vyčlenil deviaty Európsky rozvojový fond sumu 35,5 miliónov EUR na program zameraný na budovanie vedeckých a technických kapacít v rámci AKT. V súčasnej dobe prebiehajú s našimi partnermi rokovania o ďalšej podpore v rámci desiateho Európskeho rozvojového fondu.

Na konci minulého roku, počas Lisabonského samitu EÚ – Afrika, sa Európska a Africká únia dohodli na partnerstve medzi EÚ a Afrikou v oblasti informačnej spoločnosti, vedy a vesmírnych technológií. Toto partnerstvo bude prispievať k prekonaniu rozdielov v oblasti vedy, k posilneniu afrických kapacít v oblasti vedy a techniky a k vyššiemu využívaniu vedy a techniky ako zásadných pomocníkov pri znižovaní chudoby,

hospodárskom raste a sociálnom a hospodárskom rozvoji. Bude to tiež znamenať pomoc v rámci afrického konsolidovaného akčného plánu v oblasti vedy a technológií.

Toto partnerstvo bude tiež podporovať rovnomerné rozdelenie úloh medzi jednotlivé členské štáty. V tejto súvislosti niektoré členské štáty preberajú vedenie v konkrétnych odvetviach, napríklad Holandsko v záhradníctve, alebo Švédsko vo vodohospodárskom výskume.

Pilar del Castillo Vera, v mene skupiny PPE-DE. – (ES) Vážený pán predsedajúci, vážený pán komisár, dnes sa tu vyjadrujeme – keďže sa nebude konať žiadna diskusia, vzhľadom na to, že momentálne nie sme v stave mať veľkú diskusiu – k spoločnému návrhu uznesenia, ktoré predložili parlamentné skupiny na podporu opatrení na zlepšenie rozvoja vedy v Afrike a na vytvorenie pevnejšieho a plynulejšieho vzťahu s Európskou úniou v oblasti vedy a technológií, než doteraz.

Pán komisár tu už spomenul, že na druhom samite EÚ – Afrika, ktorý sa konal v Lisabone – možno si spomínate, že prvý samit sa konal v roku 2000 v Káhire – sa znova zdôraznila dôležitosť tohto rozmeru, tejto oblasti vedy a technológií, pre budúci rozvoj Afriky.

V roku 2010 sa uskutoční hodnotenie vykonávania rozhodnutí, ktoré boli prijaté v dohodách uzavretých medzi Afrikou a Európskou úniou na samite v Lisabone. Chystáme sa teraz prijať uznesenie, ktoré je zamerané na ovplyvnenie tohto hodnotenia zo strany Európskeho parlamentu. Toto uznesenie preto kráča v šľapajách Lisabonského samitu, a nielen tohto samitu, ale svojim spôsobom tiež rozličných iniciatív súvisiacich s Afrikou, ktoré sa v súčasnosti vykonávajú v mnohých častiach sveta.

Teraz, keď sa Čína, ako rozľahlá krajina a veľká geografická, politická a kultúrna oblasť, začala rozvíjať rýchlym tempom, pričom podobne je na tom aj India a mnoho ázijských krajín, sa viac než kedykoľvek predtým obrátila pozornosť späť na Afriku. Ba čo viac, obrátila sa na ňu novým spôsobom, ktorý v porovnaní s minulosťou znamená kvalitatívny krok vpred. Toto opätovné zameranie na Afriku sa neudialo z dôvodu charity, ktorá vo veľkej miere charakterizovala vzťah medzi Západom a Afrikou, ale z dôvodu susedstva, rovnosti, vzťahov, atď.

V tomto ohľade máme pred sebou ešte stále dlhú cestu, obzvlášť v oblasti vedy a technológií, pretože v iných oblastiach, ako je napríklad zdravotníctvo, vzdelanie, atď., sme už vykonali kus práce, na poli vedy a technológií sme však doteraz veľa práce nevykonali. Výhody, ktoré by táto spolupráca mohla mať pre rozvoj Afriky, a pre plné začlenenie Afriky do procesu globalizácie, z ktorého je momentálne do určitej miery vynechávaná – pričom to hovorím v úvodzovkách – budú mať nesmiernu dôležitosť.

Z toho dôvodu sa domnievam, že uznesenie, o ktorom bude tento Parlament zajtra hlasovať, predstavuje impulz, stimul v tomto smere, ktorý je podľa mňa pre Afriku a pre budúcnosť sveta nesmierne dôležitý.

Teresa Riera Madurell, v mene skupiny PSE. – (ES) Vážený pán komisár, vážené dámy, vážení páni, toto je dôležitý návrh uznesenia, pretože v tomto Parlamente sme často diskutovali o Afrike, nikdy sme však o nej nehovorili v súvislosti s vedeckou spoluprácou. V súčasnosti je hospodársky a sociálny rozvoj ľudstva neoddeliteľne spätý s vedeckým výskumom, rozvojom technológií a inováciami.

Okrem toho si v globalizovanom svete mnohé problémy, ktoré sa veda ešte len pokúša vyriešiť, vyžadujú spoluprácu všetkých bez výnimky, predovšetkým v niektorých konkrétnych sektoroch, ako je energetika, klimatické zmeny alebo potravinová bezpečnosť.

Vedecká spolupráca zameraná na rozvoj by preto mala byť prioritou našej celkovej kooperačnej stratégie voči africkým krajinám.

To si vyžaduje vyššiu účasť vedcov na spoločných projektoch výskumu a vývoja, podporu výmeny a mobility výskumných pracovníkov, posilnenie výskumnej infraštruktúry v súlade s potrebami vedeckej komunity a, predovšetkým, podporu toho, čo už existuje.

Dámy a páni, práve som sa vrátila z Južnej Afriky, kde som bola ako členka delegácie Európskeho parlamentu. S Juhoafrickou republikou existuje dohoda o vedeckej a technologickej spolupráci napríklad už desať rokov. To bol aj dôvod, prečo túto krajinu v novembri navštívil pán komisár Potočník.

Táto dohoda o spolupráci prináša dôležité výsledky, ktoré sú vzájomne výhodné. Juhoafrickí vedci sa v rámci šiesteho rámcového programu zúčastnili na 117 výskumných projektoch, čo predstavuje popri Spojených štátoch, Číne a Rusku najvyššiu úroveň účasti. Ešte väčšia účasť sa plánuje v siedmom rámcovom programe.

Táto spolupráca zahŕňa také rozmanité oblasti, akými sú biotechnológie, zdravotníctvo, nanotechnológie, aeronautika, doprava, energetika a klimatické zmeny. Ide o spoluprácu, ktorú by sme ako Európania mali podporovať, pretože máme veľa spoločných problémov, ktoré si vyžadujú naliehavé riešenia, a pretože spojenie našich síl v oblasti výskumu a vývoja, inovácií a prenosu technológií môže byť pre obe strany len prospešné.

Jedným z takých príkladov je energetika, ktorá je aj v Južnej Afrike veľmi aktuálnou témou. Ide nám o rovnaký cieľ: zabezpečenie energetických dodávok za rozumné ceny a pri podmienkach, ktoré sú šetrné voči životnému prostrediu. V súlade s týmto cieľom prebiehajú veľmi zaujímavé výskumné projekty zamerané na uhlíkové technológie, obnoviteľnú energiu a energetickú účinnosť.

Ďalšou dôležitou oblasťou vedeckej spolupráce s Južnou Afrikou, a v podstate s celým africkým kontinentom, na ktorú je potrebné poukázať, je spolupráca v oblasti AIDS – choroby, ktorá ničí tento kontinent, a ktorá napríklad v Juhoafrickej republike skrátila priemernú očakávanú dĺžku života o viac ako 10 rokov.

Z toho dôvodu si myslím, že je veľmi dôležité, aby sa v uznesení nachádzala konkrétna zmienka o výskume tejto choroby.

Nakoniec by som chcela poukázať na to, že je potrebné rozšíriť celkovú spoluprácu prostredníctvom výmeny informácií, úprimného a otvoreného dialógu a čestného prístupu zo strany oboch strán.

Fiona Hall, v mene skupiny ALDE – Vážený pán predsedajúci, tento návrh uznesenia o podpore vedeckej spolupráce s Afrikou je veľmi aktuálny, pretože prichádza krátko po sérii vyjadrení o vede v Afrike, ktoré odzneli počas posledných 12 mesiacov – zo strany Hospodárskej komisie OSN pre Afriku v januári 2007, vo vyhlásení samitu G8 o posilnení výskumnej a vývojovej spolupráce a v novej kapitole o IKT a vede a technológii v spoločnej stratégii EÚ a Afriky.

Vzhľadom na to, že v marci sa bude konať v Addis Abebe konferencia Veda pre Afriku, je toto skutočne ten správny moment, aby Európsky parlament vyjadril svoju podporu novému a intenzívnemu prístupu k vedeckej spolupráci medzi EÚ a Afrikou. Samozrejme, aj v minulosti existovali rôzne iniciatívy. Existovali štipendiá a výskumné štipendiá, ktorých cieľom bolo ponúknuť africkým vedcom možnosť prísť pracovať do Európy. Existovali tiež podpory pre rôzne projekty. Neexistovala však plne rozvinutá obojsmerná vedecká spolupráca medzi Afrikou a Európskou úniou.

V rámci afrického kontinentu zatiaľ neexistuje dostatočne široká výskumná základňa pre Afriku. Štatistické údaje hovoria za všetko: v Afrike pôsobí len 1 % všetkých svetových vedeckých výskumných pracovníkov, aj keď v nej žije 13 % svetovej populácie. V Afrike je pomer vedcov na počet obyvateľov 1 ku 10 000, pričom v priemyselných národoch je tento pomer 1 ku 200.

Z dôvodu klimatických zmien však v súčasnosti neexistuje žiadne iné miesto na planéte, kde by bol výskum dôležitejší. Globálne otepľovanie v Afrike ohrozuje mierny pokrok, ktorý sa dosiahol v rámci rozvojových cieľov milénia. Ak by však existovala silnejšia vedecká a technologická základňa, potom by klimatické zmeny mohli pre Afriku predstavovať príležitosť.

Tento návrh uznesenia veľmi správne obsahuje konkrétnu zmienku o solárnej energii. Ide o obnoviteľnú formu energie, ktorej má Afrika nadbytok. Vo fotovoltaickej technológii sa v súčasnosti dosahujú obrovské pokroky. Minulý piatok som bola v Centre novej a obnoviteľnej energie v meste Blyth v Northumberlande, kde sa uskutočňuje inovačný výskum zameraný na zníženie nákladov solárnej elektrickej energie prostredníctvom sústredenia slnečných lúčov na veľmi malé silikónové články.

Som nesmierne rada, že sa tento výskum uskutočňuje v mojom volebnom obvode, ale pokiaľ podobný výskum a vývoj nebude prebiehať aj v Afrike, potom sa nikdy nepodarí využiť obrovský potenciál fotovoltaiky, ktorý by mohol produkovať megawatty elektrickej energie na celom africkom kontinente. Dúfam, že presne týmto smerom sa bude uberať naša vedecká spolupráca.

Jens Holm, v mene skupiny GUE/NGL. – (SV) Dobrý večer. Jednou z kľúčových otázok počas diskusie o spolupráci s Afrikou je, ako sa budú africké krajiny schopné chrániť pred klimatickými zmenami. Na základe zistení Medzinárodnej skupiny OSN pre klimatické zmeny to bude práve africký kontinent, ktorý bude spomedzi všetkých svetových kontinentov pravdepodobne najviac zasiahnutý klimatickými zmenami. V skutočnosti sa to deje už teraz. Dochádza k vysychaniu plodín. Rozširujú sa púšte. Jazerá a rieky sa vysušujú a „klimatickí utečenci“ na africkom kontinente sa dajú rátať na milióny.

Mnohé z konfliktov, ktoré v súčasnosti prebiehajú v Afrike, sú výsledkom tlaku a napätia spôsobovaného klimatickými zmenami. Jeden z najväčších paradoxov klimatického problému je ten, že tento problém najviac zasahuje tých, ktorí sú najmenšími pôvodcami znečistenia.

Len pre ilustráciu, Etiópia vypúšťa ročne do ovzdušia približne 0,1 tony kyslíčnika uhličitého na jedného obyvateľa, kým moja krajina, Švédsko, vypúšťa každý rok viac než 6 ton CO₂ na obyvateľa. Priemer v rámci EÚ je zhruba 10 ton na obyvateľa. Švédsko teda vypúšťa do ovzdušia 60-krát viac a EÚ dokonca 100-krát viac kyslíčnika uhličitého než Etiópia, čo je iba jeden konkrétny príklad.

Keď sa na to pozrieme z tohto pohľadu, potom máme my, v Európe, skutočne obrovskú zodpovednosť. Na jednej strane musíme výrazne znížiť svoje vlastné emisie a, na strane druhej, musíme urobiť všetko, čo je v našich silách, aby sme pomohli rozvojovým krajinám podniknúť opatrenia proti klimatickým zmenám.

Dnes večer tu diskutujeme o tom, ako by sme mohli vytvoriť účinnú vedeckú spoluprácu s Afrikou. Myslím si, že by sme sa mali tu a teraz sami seba sebakriticky opýtať: robíme skutočne všetko, čo je v našich silách, aby sme pomohli africkým krajinám? Skutočne robíme všetko, čo môžeme, napríklad v oblasti prenosu moderných a ekologických technológií a poznatkov do afrických krajín? Keď rokujeme o obchodných dohodách, venujeme najväčšiu pozornosť našim vlastným obchodným zámerom, alebo sa sústreďujeme na to, v akých oblastiach chce s nami za spravodlivých podmienok obchodovať Afrika? Ja osobne, bohužiaľ, ani na jednu z tých otázok nedokážem odpovedať kladne. Potrebujeme toho ešte veľa urobiť.

Aká je, napríklad, situácia v súvislosti s našimi zákonmi v oblasti práv duševného vlastníctva a patentov? V našom novembrovom uznesení, ktoré sme prijali pred konferenciou na Bali, sa uvádza, že „Európsky parlament uznáva, že licenčné poplatky za práva duševného vlastníctva v oblasti čistých technológií môžu predstavovať bariéru prenosu týchto technológií do rozvojových krajín“.

Dovoľte mi uviesť jeden príklad: sedemdesiatpäť percent všetkých technológií v oblasti veternej energie kontrolujú štyri spoločnosti. Áno, len štyri spoločnosti na celom svete. Tri z nich sídli v Európe a štvrtá v Spojených štátoch. Keď chcú rozvojové krajiny vyvíjať veternú energiu, musia používať staré a nepatentované technológie. Jednoducho si nemôžu dovoliť moderné ekologické technológie.

Veľká časť modernej technológie jednoducho uviazla na mŕtvom bode z dôvodu našich vlastných právnych predpisov. Tieto predpisy, samozrejme, podporujú menšinu zastúpenú veľkými podnikmi, ktoré kontrolujú tieto patenty. Aký prospech to však prináša Angole, Botswane alebo Rwande?

Chcem dnes večer počuť jasnú odpoveď zo strany Komisie. Podnikáte nejaké opatrenia, aby sa dosiahli flexibilnejšie právne predpisy pre oblasť práv duševného vlastníctva a patentov? Aké kroky podnikáte, aby sa uľahčil prenos technológií?

Posledným príkladom týchto nedostatkov sú takzvané flexibilné mechanizmy. Priemyselné krajiny môžu, samozrejme, preniesť časť svojej zodpovednosti za podnebie na rozvojové krajiny. Naším zámerom je, ak sa zákonne interpretuje, že by sme mali prenášať technológie a environmentálnu aktivitu do rozvojových krajín. Avšak, na základe novej správy, ktorú sme minulý rok obdržali vo Výbore pre životné prostredie, sa v afrických krajinách uskutočňuje menej než 2 % projektov mechanizmu čistého rozvoja. Väčšina z týchto projektov nemá žiadny významný prínos.

Aký je názor Komisie na flexibilné mechanizmy a projekty mechanizmu čistého rozvoja? Ste ochotní dôkladne revidovať tieto mechanizmy, ako sme vás o to v Európskom parlamente žiadali? Ako dosiahneme, aby mohla mať Afrika v budúcnosti väčší prospech z prenosu technológií?

Avril Doyle (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, veda a technológie boli Africkou úniou označené za kľúčové prvky udržateľného rozvoja afrického kontinentu.

V súčasnosti takmer všetky africké krajiny zaostávajú vo vedeckých výstupoch a vedeckých kapacitách. Jedným z týchto ukazovateľov sú aj vedecké publikácie. Egypt, ktorý sa v tejto oblasti považuje za jednu z najsilnejších afrických krajín, sa podieľa na celkovom množstve svetových vedeckých publikácií len 0,4 %. Vedecká súčinnosť a spolupráca ponúka príležitosť na prekonanie obrovských rozvojových rozdielov. Čelí však dôležitým výzvam v oblastiach globálnej udržateľnosti, ako je napríklad problém chudoby, klimatických zmien, biologickej rozmanitosti, HIV/AIDS, infekčných chorôb, energetiky, čistej vody, atď. – tento zoznam je prakticky nekonečný. K týmto problémom ešte môžeme pripočítať problémy úniku mozgov, pohybu vedcov a obmedzeného prístupu k informáciám.

V súčasnosti existuje pre úspešnú spoluprácu s africkými partnermi viac príležitostí, než kedykoľvek predtým. Ako príklady môžeme použiť oblasti biotechnológií, IKT, vesmírnych technológií a nanotechnológií.

V kombinácii s bohatými prírodnými zdrojmi a biologickou rozmanitosťou Afriky, by sa táto spolupráca mohla ukázať ako veľmi účinná. Okrem toho je pre ďalší vývoj v tejto oblasti nesmierne dôležité obnovenie politického záväzku voči Afrike a väčší záväzok zo strany priemyselných krajín, vrátane Číny.

Počas posledných dvadsiatich rokov získala Európska únia značné skúsenosti v oblasti organizovania a riadenia spoločných programov vedy a technológie. Siedmy rámcový program poskytuje africkým partnerom veľmi zaujímavé príležitosti, môžeme však urobiť ešte viac.

Potrebuje si uvedomiť úplný potenciál, ktorý prináša spolupráca vo veciach vedy africkým krajinám a rozvoju afrického kontinentu. V oblasti vedy a technológií môžeme a musíme urobiť viac. Musíme vytvoriť široké komunikačné kanály a siete medzi vedcami a vývojovými pracovníkmi, aby sme sa mohli jeden od druhého učiť.

Koncept vedeckej diplomacie sa dostal späť na vrchol priorít a je potrebné ho adaptovať na novú éru internetu, nízkonákladového cestovania, celodenných globálnych správ, silu mimovládnych organizácií – je to dlhý zoznam.

Skutočnosť, že veda je a musí zostať mimo oblasti politiky, robí z vedcov dôveryhodných diplomatov. Nastal čas, aby vedecká komunita zvýšila svoju úlohu v diplomacii. Dôrazná nová vedecká diplomacia orientovaná na afrických obyvateľov a na ich vlády prispeje k ľudskému blahobytu, vzdelaniu, hospodárskemu rastu a predovšetkým k nádeji. Diplomacia skutkov, nie iba slov. Rozvojové ciele milénia sa zdajú byť v tomto roku, v roku konania konferencie Veda pre Afriku, ešte náročnejšie.

Romana Jordan Cizelj (PPE-DE). – (SL) V Afrike žije viac než 13 % celkovej svetovej populácie, ale len 1 % svetových vedcov. Do výskumu a vývoja investuje Afrika menej než 0,3 % svojho HDP. V rovnakom čase čelí Európa dvom významným globálnym výzvam, ktoré je možné úspešne vyriešiť jedine pomocou globálneho prístupu. Týka sa to aj vedeckého výskumu.

Prvá výzva sa týka takzvaných rozvojových cieľov milénia, ktorých zámerom je odstrániť svetovú chudobu. Zlý zdravotný stav a úmrtnosť vo veku, v ktorom môže byť človek ešte stále práceschopný, môžu spôsobiť, že sa mladšie a staršie generácie afrických rodín ocitnú v chudobe. Pri použití prostriedkov siedmeho rámcového programu musíme postupovať dostatočne transparentne, aby sme tieto zdroje neinvestovali len na výskum ochorení, ktoré postihujú európske obyvateľstvo. Musíme nájsť vhodné riešenia aj pre ochorenia, ktoré znamenajú globálnu hrozbu, ako je napríklad AIDS, na následky ktorého zomrelo v roku 2006 viac ako 2 milióny ľudí.

Tou druhou výzvou sú klimatické zmeny. Dostupné údaje naznačujú, že tieto zmeny najviac postihujú chudobných ľudí. Európa musí prijať svoj diel zodpovednosti a spolupracovať na opatreniach pre adaptáciu na klimatické zmeny, ako aj na opatreniach zameraných na zastavenie globálneho otepľovania.

Siedmy rámcový program by mohol zahŕňať aj vedcov z rozvojových krajín. Títo vedci však tvrdia, že ich zariadenia sú príliš nedostatočné na takúto spoluprácu. Mechanizmy zabudované do politických rámcov poskytujú výborné možnosti na zmiernenie týchto rozdielov. Musíme však ukončiť tradičnú spoluprácu, ktorá je založená výlučne na pomoci. Vytvorenie partnerstva znamená, že musíme zahrnúť vedu, technológie a inovácie do našich rozvojových politík.

Jerzy Buzek (PPE-DE). – (PL) Ďakujem Vám, pán predsedajúci. Ďakujem Vám, pán komisár. Žijeme v dobe globalizácie, ktorá znamená ostrú konkurenciu všetkých so všetkými. Africký kontinent je miestom osobitnej rivality. Čínske a japonské hospodárstvo, Austrália a Spojené štáty – všetky tieto krajiny sa snažia dobyť tento trh.

Pri snahe o oteplenie a posilnenie vzťahov sa zvyčajne začína pri športe, a to sa už stalo. Hneď potom nasleduje študentská výmena a vedecká spolupráca. Ak už dnes začneme s Afrikou spolupracovať v tejto oblasti, potom o päť alebo desať rokov bude medzi nami prebiehať výmena tisícok študentov a vedcov. Títo budú znamenať tisíce veľvyslancov pre našu vzájomnú spoluprácu. Z dnešných spoločných vedeckých činností vstúdia o desať rokov veľké investície, prílev vysokokvalifikovaných pracovníkov, otvorenie trhov a, v konečnom dôsledku, aj konkurencia, rast a nové pracovné miesta v Európe aj Afrike. Preto má význam už dnes vyvinúť úsilie, aby sme tieto predpovede naplnili.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Vážení pán predsedajúci, cieľom vedeckej spolupráce s Afrikou musí byť vytvorenie kvalifikovanej a aktívnej vedeckej komunity na tomto kontinente a pre prospech tohto kontinentu, nie – a toto chcem zdôrazniť – krádež afrických vedcov, podobne, ako sme to urobili s ich vyskoleným lekárskeým a zdravotníckym personálom.

Veľmi ma povzbudilo, keď som sa v roku 2005 stretla v Malawi s mladým vzdelaným poľnohospodárskym vedeckým pracovníkom. Tento človek získal vzdelanie v Európskej únii, bol však hrdý na to, že sa vrátil do svojej vlasti, aby mohol svojim krajanom ukázať, ako majú obrábať a zavlažovať pôdu na získanie potravy, aby dosiahli trvalo udržateľný život.

Chcela by som svoje vystúpenie ukončiť poznámkou, že jedna z oblastí, ktorá bola doteraz zanedbávaná v súvislosti s Afrikou, je investovanie do poľnohospodárskej vedy, pričom návrh správy Svetovej banky to jasne potvrdzuje. Preto sa domnievam, že by sme mali spolupracovať na všetkých vedeckých úrovniach, mali by sme sa však predovšetkým zamerať na oblasť poľnohospodárstva a prírodných zdrojov.

Avril Doyle (PPE-DE). – Vážení pán predsedajúci, zrejme pokúšam Vašu trpezlivosť, už skôr som si však všimla, že sa dnes uplatňuje precedens, že ak nemáme viac ako päť postupov „catch-the-eye“, rečníkom je poskytnutý ďalší priestor na vystúpenie, takže Vám ďakujem.

Chcela by som pánovi komisárovi položiť vedeckú otázku. Hovorila som tu o diplomacii a vedeckej diplomacii, o diplomacii skutkov, nielen slov. Prevláda všeobecný názor, že samit EÚ a Afriky, ktorý sa konal v minulom roku v Lisabone, bol veľkým sklamaním, a že na ňom prevládli slová nad skutkami. Bola by som rada, kedy ste konkrétne reagovali na toto obvinenie.

Mohli by ste uviesť nejaké konkrétne skutky, nie slová, ktoré vziú zo stretnutia stoviek – ak nie tisícok – ľudí, ktorí sa zišli v Lisabone, aby diskutovali o tejto nesmierne dôležitej otázke? Kedy by sme mali mať možnosť vidieť konkrétne výsledky tohto samitu?

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (CS) Vážené dámy, vážení páni, Európska únia zakladá svoju politiku vo vzťahu k Afrike na komplexnej stratégii, pričom súčasťou tejto stratégie je, samozrejme, prístup Afriky k vede a technológiám. Európska únia uznáva význam tohto prístupu, pretože jeho prostredníctvom môže africký kontinent čeliť výzvam vyplývajúcim z klimatických zmien. Komisia verí, že africké krajiny, pre ktoré znamenajú klimatické zmeny veľké riziko, musia naliehavo vypracovať príslušné komplexné stratégie adaptácie, pričom tieto zmeny nesmú ohroziť výsledky dosiahnuté v boji proti chudobe v týchto krajinách.

V tejto súvislosti sa Komisia domnieva, že spolupráca v oblasti vedy a techniky má osobitný význam, predovšetkým v prípade výskumu v poľnohospodárstve a monitoringu poľnohospodárskych plodín. Komisia z toho dôvodu podporuje snahu Africkej únie o vytvorenie komplexnej agendy vedeckého výskumu v oblasti poľnohospodárstva a tiež úsilie medzinárodných organizácií zamerané na harmonizovanie systémov včasného varovania, ktoré sa týkajú poľnohospodárskych plodín. Podporujeme tiež prenos technológií pre oblasť obnoviteľnej energie, čo je otázka, ktorá je úzko spätá s emisiami CO₂. Tento prenos by však mal byť skôr zameraný na úsilie dosiahnuť udržateľné a účinné dodávky energie a prístup k tejto energii, než na otázky zmeny klímy.

V kontexte transferu technológií zohráva veľmi dôležitú úlohu súkromný sektor, ktorý Komisia podporuje prostredníctvom programu GEEFREE. Pokiaľ ide o konferenciu a Addis Abebe, ktorá sa bude konať v marci tohto roku, Európska komisia sa zúčastní tejto konferencie a verí, že ju bude možné pokladať za míľnik pre vedeckú spoluprácu s africkým kontinentom a pre rozvoj vedy a techniky na africkom kontinente.

V diskusii zaznela tiež zmienka o otázke AIDS. Dovoľte mi, aby som v krátkosti konštatoval, že Európska komisia je jedným z najväčších prispievateľov do globálneho fondu pre boj proti AIDS, tuberkulóze a malárii a myslím si, že na to môžeme byť právom hrdí.

Už som tu spomenul, že koncom minulého roka sa Európska a Africká únia, počas samitu Afrika – EÚ v Lisabone, dohodli aj na partnerstve medzi Európou a Afrikou v oblasti informačnej spoločnosti, vedy a vesmírnych technológií. V súčasnosti pripravujeme oznámenie, ktoré nadviaže konkrétnymi bodmi a akčným plánom na toto partnerstvo.

Dámy a páni, myslím si, že nemôžem súhlasiť s názorom pani poslankyne, že konferencia v Lisabone bola sklamaním. V žiadnom prípade to tak nebolo, bola jedným z krokov na ceste, a ako som už konštatoval, nadväzujeme ďalšími krokmi, ktoré rozvinú impulz, ktorý bol v Lisabone vytvorený.

Predsedajúci. – Končím túto rozpravu na základe návrhu uznesenia⁽²⁾ podľa článku 103 ods. 2 rokovacieho poriadku.

Rozprava sa končí.

Hlasovanie sa uskutoční zajtra o 12.00 hod.

Glyn Ford (PSE), písomne. – Príslovie, ktoré hovorí, že ak dáte človeku rybu, nakrmíte ho na jeden deň, ale ak ho naučíte ryby loviť, nakrmíte ho na celý život, je nesmierne vhodné pre túto diskusiu. Ak chce Afrika uniknúť z pasce chudoby, bude musieť vo väčšej miere využívať svoje nerastné suroviny, posilniť svoju výrobnú základňu a zvýšiť vývoz. Zároveň však bude musieť posilniť svoje odborné znalosti. Západ musí pomôcť pri zvyšovaní účasti afrických vedcov na medzinárodnej vedeckej spolupráci a na projektoch výskumu a vývoja a posilniť existujúcu výskumnú infraštruktúru.

15. Program rokovania na nasledujúci deň: pozri zápisnicu

16. Skončenie rokovania

(Rokovanie sa skončilo o 23.30 h)

⁽²⁾ **Pozri zápisnicu**